

สมเด็จพระนางเจ้าฯ
พระบรมราชินีนาถ

เขต 1

จังหวัดชัยนาท

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

- ชื่อโครงการ โครงการส่งเสริมศิลปาชีพบางไทร
- ที่ตั้งโครงการ อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- พระราชดำริของ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
- วันที่พระราชทานพระราชดำริ 5 พฤษภาคม 2523
- รายละเอียดพระราชดำริ

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้นายชานินทร์ กรัยวิเชียร รองประธานกรรมการมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพฯ สรรหาที่ดินที่ใกล้เคียงกับพระราชวังบางปะอินเพื่อจัดตั้งศูนย์ศิลปาชีพอีกแห่งหนึ่ง นายชานินทร์ กรัยวิเชียร จัดหาที่ดินได้ 2 แปลง เป็นที่ดินของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้ทรงกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทาน ให้รัฐบาลจัดการปฏิรูปที่ดินเพื่อให้ราษฎรผู้ยากไร้ได้มีที่อยู่และทำมาหากินตามอัธยาศัย แปลงหนึ่งอยู่ที่อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก อีกแปลงหนึ่งอยู่ที่ อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สิ้นเกล้าฯ ทั้งสองพระองค์ ได้เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรที่ดินแปลงที่อยู่ที่อำเภอบางไทรด้วยพระองค์เอง ซึ่งที่ดินแปลงนี้ มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 750 ไร่เศษ และทรงมีพระบรมราชวินิจฉัยว่าสมควรจะสร้างศูนย์ศิลปาชีพ ณ ที่นี้ วันที่ 3 มิถุนายน 2523 รัฐบาลได้น้อมเกล้าฯ ถวายที่ดินแปลงนี้แด่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในวโรกาสที่ทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ 4 รอบ และรัฐบาลยังได้มีมติให้หน่วยราชการต่างๆ สนับสนุน โครงการของศูนย์ศิลปาชีพ บางไทรฯ ซึ่งสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงจัดตั้งขึ้นโดยมอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเป็นผู้รับผิดชอบในด้านการดูแลสถานที่และการฝึกอบรม และมีหน่วยทหารราบที่ 21 รักษาพระองค์ มาช่วยดูแลในด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย และประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ในการจัดฝึกอบรมศิลปาชีพเรื่อยมา และมีการซื้อที่ดินเพิ่มเติมอีก 200 ไร่เศษ รวมเป็นเนื้อที่ของศูนย์ฯ ทั้งหมดเกือบ 1,000 ไร่ในปัจจุบัน สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงเสด็จ พระราชดำเนินเปิดศูนย์ศิลปาชีพ บางไทรฯ อย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 7 ธันวาคม 2527
- ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ พ.ศ.2523

7. รายละเอียดโครงการ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีการประกอบอาชีพอย่างผสมผสาน ทั้งอาชีพทางการเกษตร อาชีพทางการผลิตสินค้าประเภทศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน รวมทั้งจัดหาตลาดสำหรับผลิตผลดังกล่าวด้วย
2. เพื่อเพิ่มรายได้พิเศษให้แก่เกษตรกร
3. เพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรทั้งในการพัฒนาและปรับปรุงวิธีการผลิต
4. เพื่อปรับปรุงและกระจายสิทธิการถือครองที่ดิน
5. เพื่อให้เป็นศูนย์กลางและอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านจากทุกภาคของประเทศไทย อันเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนขนบธรรมเนียมประเพณีและเอกลักษณ์ของไทย

กิจกรรมที่ดำเนินการ

- ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร โดยดูแลรักษาแปลงแม่พันธุ์ไม้ผล 30 ไร่ ขยายพันธุ์ไม้ผลและไม้โตเร็ว และปลูกสร้างแปลงขยายพันธุ์ไม้ผลใหม่ ปลูกต้นแม่พันธุ์ไม้ผล
- ส่งเสริมพัฒนาอาชีพแก่เกษตรกร

8. สถานภาพโครงการ

- ยังดำเนินการอยู่   สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
- ไม่ทราบ   อื่นๆ ระบุ ยังคงมีการตรวจเยี่ยม และส่งเสริมด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล

9. งบประมาณปัจจุบัน

- บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

- งบจังหวัด   งบ อบต.
- งบ กปร.   งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

1. ชื่อโครงการ	โครงการก่อสร้างศูนย์ศิลปาชีพเกาะเกิด
2. ที่ตั้งโครงการ	ตำบลเกาะเกิด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
3. พระราชดำริของ	สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
4. วันที่พระราชทานพระราชดำริ	15 ธันวาคม 2540
5. รายละเอียดพระราชดำริ	สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ มีพระราชเสาวนีย์โปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งศูนย์ศิลปาชีพเกาะเกิด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในพื้นที่ประมาณ 1,000 ไร่ ที่ตำบลเกาะเกิด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อเป็นแหล่งรวมของศิลปาชีพสาขาต่างๆ ในมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพบางปะอิน มีพื้นที่ทำการเกษตรกรรม เช่น ทำนา ทำสวน เลี้ยงปลาและปลุสสัตว์ เป็นต้น เพื่อเป็นการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ไทยและส่งเสริมให้ประชาชนมีรายได้และมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี
6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ	พ.ศ.2540
7. รายละเอียดโครงการ	<u>วัตถุประสงค์</u> 1. เพื่อให้เกษตรกรที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้ามาอยู่ในโครงการก่อสร้างศูนย์ศิลปาชีพ ตำบลเกาะเกิด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ฝึกอาชีพ การเกษตร และพร้อมที่จะถ่ายทอดวิชาการเกษตร แก่เกษตรกรในพื้นที่ใกล้เคียง รวมทั้งมีรายได้เพิ่มขึ้นนอกเหนือจากศิลปาชีพ 2. เพื่อให้ทหารซึ่งปลดประจำการ ได้มีการฝึกอาชีพทางการเกษตร
8. สถานภาพโครงการ	☐ ยังดำเนินการอยู่ ☐ สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
	☐ ไม่ทราบ ☒ อื่นๆ ระบุ ยังคงมีการตรวจเยี่ยม และส่งเสริมด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล
9. งบประมาณปัจจุบัน	- บาท
10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน	☐ งบจังหวัด ☐ งบ อบต. ☐ งบ กปร. ☐ งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)
11. หน่วยงานรับผิดชอบ	กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

-
1. ชื่อโครงการ	โครงการอนุสาวรีย์สมเด็จพระศรีสุริเยศ
2. ที่ตั้งโครงการ	จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
3. พระราชดำริของ	สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
4. วันที่พระราชทานพระราชดำริ	-
5. รายละเอียดพระราชดำริ	ส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรในพื้นที่รอบอ่างเก็บน้ำเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด
6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ	พ.ศ.2535
7. รายละเอียดโครงการ	รัฐบาลจึงได้จัดทำโครงการสร้างพระราชนุสาวรีย์สมเด็จพระศรีสุริเยศ เป็นโครงการจัดสร้างขึ้นตามพระราชดำริ รัฐบาลและพสกนิกรชาวไทยได้ร่วมกันสร้างน้อมเกล้าฯ ถวายเพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในวาระมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษาครบ 5 รอบ เมื่อปี พ.ศ. 2535 <u>วัตถุประสงค์</u> (ของกรมส่งเสริมการเกษตร) 1. เพื่อใช้น้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุด 2. เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้ และมีงานทำหลังจากน้ำท่วมเสียหาย 3. พื้นฟูสภาพต่าง ๆ พระราชนุสาวรีย์ให้เป็นพื้นที่สีเขียว โดยกรมส่งเสริมการเกษตรได้เข้าไปดำเนินการส่งเสริมการปลูกข้าวนาปรัง และนาปี จำนวน 386 ไร่
8. สถานภาพโครงการ	☐ ยังดำเนินการอยู่ ☐ สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
	☐ ไม่ทราบ ☒ อื่นๆ ระบุ ยังคงมีการตรวจเยี่ยม และส่งเสริมด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล
9. งบประมาณปัจจุบัน	- บาท
10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน	☐ งบจังหวัด ☐ งบ อบต. ☐ งบ กปร. ☐ งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)
11. หน่วยงานรับผิดชอบ	กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

- ชื่อโครงการ โครงการฟาร์มตัวอย่างค่ายบางระจัน
- ที่ตั้งโครงการ บ้านบางระจัน ต.ท่าข้าม อ.บางระจัน จ.สิงห์บุรี
หนองลาด หมู่ 1-2 ต.ท่าข้าม อ.ค่ายบางระจัน และหมู่ 3-4 ต.วิหารขาว อ.ท่าช้าง เนื้อที่
443 ไร่ 2 งาน 92 ตารางวา
- พระราชดำริของ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
- วันที่พระราชทานพระราชดำริ -
- รายละเอียดพระราชดำริ เมื่อปี พ.ศ. 2540 สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ มีพระราชดำริให้จัดตั้ง
ฟาร์มตัวอย่าง ครั้งแรกที่บ้านขุนแตะ ตำบลคอนแก้ว อำเภอจอมทอง และบ้านแม่ตุงติง
ตำบลแม่สาบ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อช่วยเหลือราษฎรที่ยากจนให้มีการผลิต
อาหารในชุมชน โดยทำการเลี้ยงสัตว์ เลี้ยงปลา ปลูกพืชผัก ไม้ผล ทำนา อนุรักษ์ป่า ให้
ราษฎรได้มีงานทำมีรายได้ มีการจ้างแรงงานให้คนที่ไม่มีงานทำ ได้เข้ามารับจ้างทำ
ฟาร์ม ทำให้ราษฎรได้รับความรู้มีอาหารบริโภคในครัวเรือนและมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
ต่อมาทรงมีพระราชดำริเพิ่มเติมให้ดำเนินการลักษณะนี้ในพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศ
สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ มีพระราชดำริให้จัดสร้างโครงการฟาร์มอย่างตาม
พระราชดำริในพื้นที่จังหวัดสิงห์บุรี เพื่อเป็นการช่วยเหลือราษฎรในพื้นที่จังหวัดสิงห์บุรี
ให้มีแหล่งจ้างแรงงานผลิตอาหารที่ปลอดภัยจากสารพิษ และแหล่งให้ความรู้การเกษตรที่
ถูกต้องโดยจะดำเนินกิจกรรมด้านการเกษตรได้แก่การผลิตพืชผัก พืชไร่ พืชสวน เห็ด การ
เลี้ยงสัตว์ การประมง การพัฒนาที่ดิน การชลประทาน เป็นต้น นอกจากนี้ยังทรงมีพระ
วินิจฉัยว่า ในบริเวณจังหวัดสิงห์บุรีเป็นสถานที่ก่อเกิดบรรพบุรุษค่ายบางระจัน ที่มี
ความสำคัญกับประวัติศาสตร์ชาติไทย ในเรื่องของความกล้าหาญ เสียสละ และความรักชาติ
เหนือสิ่งมีชีวิตของตน จึงสมควรที่ลูกหลานไทย จะต้องช่วยเหลือลูกหลานของบรรพบุรุษ
ค่ายบางระจัน ที่มีความสำคัญกับประวัติศาสตร์ชาติไทย ในเรื่องของความกล้าหาญ เสียสละ และ
ความรักชาติเหนือสิ่งมีชีวิตของตน จึงเห็นสมควรที่ลูกหลานไทย จะต้องช่วยเหลือลูกหลาน
บรรพบุรุษที่มีพระคุณต่อประเทศชาติ จังหวัดสิงห์บุรีจึงได้กำหนดนโยบายเพื่อสนองแนว
พระราชดำริในสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ จัดทำโครงการฟาร์มตัวอย่าง ด้าน
การเกษตร การเลี้ยงสัตว์ และการประมง กรมประมง จึงได้จัดทำโครงการฟาร์มตัวอย่างด้าน
การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำตามพระราชดำริ สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ โดยดำเนินการ
ที่อ่างเก็บน้ำหนองลาด ซึ่งเป็นอ่างเก็บน้ำสำหรับการชลประทาน มีเนื้อที่ประมาณ 466 ไร่
ตั้งอยู่ที่ ต.ท่าข้าม อ.ค่ายบางระจัน และ ต.วิหารขาว อ.ท่าช้าง จ.สิงห์บุรี ขึ้น เพื่อให้เป็น
แหล่งจ้างแรงงานยากจน และราษฎรที่อยู่อาศัยในบริเวณพื้นที่ จังหวัดสิงห์บุรีให้แรงงาน
ใน ฟาร์มก่อให้เกิดการเรียนรู้ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

วัตถุประสงค์

1. ส่งเสริมเกษตรกรในพื้นที่โครงการให้ได้รับความรู้ทางการเกษตร เรียนรู้ปฏิบัติจริง (พืช สัตว์ ประมงและการแปรรูป)
2. เป็นแหล่งผลิตอาหารและจ้างงานให้แก่เกษตรกรและประชาชนในพื้นที่
3. เป็นแหล่งเรียนรู้งานด้านการเกษตรและข้อมูลในการถ่ายทอดกรรมวิธี กิจกรรมการเกษตร ที่ดำเนินการในฟาร์มที่ได้ผล ให้กับราษฎรในพื้นที่โครงการฯ เพื่อดำเนินการเอง
4. ศึกษาข้อมูลของกรรมวิธีดำเนินงานที่ได้ผล เน้นให้ราษฎรสามารถดำเนินการเองได้โดยใช้วัสดุ และอุปกรณ์ที่มีในท้องถิ่นให้มากที่สุด
5. เกษตรกรมีรายได้เสริมจากการดำเนินงานฟาร์มตัวอย่าง
6. อนุรักษ์สภาพป่าไม้ในพื้นที่ให้คงความอุดมสมบูรณ์ตลอดไป

6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ

พ.ศ.2552

7. รายละเอียดโครงการ

เพื่อให้เกษตรกรได้มาศึกษาหาความรู้ มีงานทำ และมีรายได้เพิ่ม ซึ่งขณะนี้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องครอบคลุมด้านต่าง ๆ เช่น กรมชลประทาน ได้พัฒนาให้เป็นอ่างเก็บน้ำ เพื่อการเกษตรและการประมง โดยการขุดลอกหนองน้ำ นำดินมาถมเป็นพื้นที่ดินและเกาะ จนมีพื้นที่ดินประมาณ 150 ไร่, มีการสร้างถนน คูน้ำ และปลูกต้นไม้รอบหนองน้ำ บางส่วนเป็นพื้นที่ทำการเกษตรที่จะสามารถพัฒนาในด้านอาชีพเกษตรกรรม จำนวน 94 ไร่

วิธีดำเนินงาน

1. จัดตั้งฟาร์มตัวอย่างพร้อมด้วยโครงสร้างพื้นฐาน
2. ดำเนินกิจกรรมการเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่ โดยแรงงานในพื้นที่ ให้ราษฎรมีแหล่งผลิตอาหาร สำหรับเป็นธนาคารอาหารชุมชน(Food Bank) และเป็นแหล่งเรียนรู้ทำการเกษตร อย่างถูกหลักวิชาการในพื้นที่จำกัดให้ได้ผลเพิ่มขึ้น ลดต้นทุนการผลิตให้ต่ำลง

กิจกรรมจัดทำแปลงส่งเสริมการปลูกพืช เช่นพืชผัก ไม้ผล ไม้ยืนต้น ข้าว/พืชไร่ การเพาะเห็ด

8. สถานภาพโครงการ

- ยังดำเนินการอยู่   สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
- ไม่ทราบ   อื่นๆ ระบุ ยังคงมีการตรวจเยี่ยม และส่งเสริมด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล

9. งบประมาณปัจจุบัน

- บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

- งบจังหวัด   งบ อบต.
- งบ กปร.   งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

1. ชื่อโครงการ	โครงการฟาร์มตัวอย่างบ้านหนองระหานจีน
2. ที่ตั้งโครงการ	บ้านหนองระหานจีน ต.บ้านอิฐ อ.เมือง จ.อ่างทอง
3. พระราชดำริของ	สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
4. วันที่พระราชทานพระราชดำริ	ครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2540 จ.อ่างทอง เมื่อพฤศจิกายน ๒๕๔๕
5. รายละเอียดพระราชดำริ	<p>เมื่อปี พ.ศ. 2540 สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ มีพระราชดำริให้จัดตั้งฟาร์มตัวอย่าง ครั้งแรกที่บ้านขุนแตะ ตำบลดอนแก้ว อำเภोजอมทอง และบ้านแม่ตุงติง ตำบลแม่สาบ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อช่วยเหลือราษฎรที่ยากจนให้มีการผลิตอาหารในชุมชน โดยทำการเลี้ยงสัตว์ เลี้ยงปลา ปลูกพืชผัก ไม้ผล ทำนา อนุรักษ์ป่า ให้ราษฎรได้มีงานทำมีรายได้ มีการจ้างแรงงานให้คนที่ไม่มีงานทำ ได้เข้ามารับจ้างทำฟาร์ม ทำให้ราษฎรได้รับความรู้มีอาหารบริโภคในครัวเรือนและมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ต่อมาทรงมีพระราชดำริเพิ่มเติมให้ดำเนินการลักษณะนี้ในพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศ</p> <p>สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงห่วงใยถึงปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน จากการใช้จังหวัดอ่างทองได้ประสบปัญหาอุทกภัย ในช่วงเดือนกันยายนถึงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๕ ซึ่งทำให้พื้นที่การเกษตรและที่อยู่อาศัย รวมทั้งสิ่งก่อสร้างสาธารณะประโยชน์ต่างๆเกิดความเสียหาย พระองค์ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณ พระราชทานให้จังหวัดจัดทำโครงการฟาร์มตัวอย่างเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตร และจัดหาอาหารทางด้านการเกษตรให้กับราษฎรที่ประสบภัยและเดือดร้อน โดยจังหวัดอ่างทอง ได้จัดทำฟาร์มตัวอย่าง ๒ แห่ง แห่งแรกที่หนองระหานจีน ตำบลบ้านอิฐ อำเภอเมืองอ่างทอง ในพื้นที่ ๓๖ ไร่ จัดทำฟาร์มตัวอย่าง แห่งที่ ๒ โดยใช้ที่ราชพัสดุ หมู่ ๓ ตำบลสีบัวทอง อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง ซึ่งเป็นพื้นที่ขนาดใหญ่ มีระบบส่งน้ำชลประทานที่สมบูรณ์ไม่ประสบปัญหาน้ำท่วมขัง พื้นที่ทั้งหมด ๑,๐๐๕ ไร่ ๒ งาน ๖๘ ตารางวา ในระยะแรกใช้พื้นที่ดำเนินโครงการแล้วประมาณ ๕๘๖ ไร่ โดยพื้นที่ดำเนินการดังกล่าวได้ดำเนินงานด้านป่าไม้ จำนวนพื้นที่ ๑๐ ไร่ ซึ่งดำเนินการโดยกรมป่าไม้ โดยปลูกต้นไม้แบบไม่เป็นแถวเป็นแนวเพื่อให้เหมือนป่าธรรมชาติ มีการปลูกต้นไม้จำนวน ๑๕๐ ชนิด จำนวน ๔,๖๑๒ ต้น และด้วยทรงห่วงใยรวมทั้งเป็นการติดตามความก้าวหน้าการดำเนินโครงการฯ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จพระราชดำเนินทรง</p>

เยี่ยมโครงการฟาร์มตัวอย่างฯ เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ และทรงมีพระราชเสาวนีย์ กับอธิบดีกรมป่าไม้ให้ดำเนินการปลูกป่า ในพื้นที่โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ ระยะที่สอง จำนวนพื้นที่ ๕๐ ไร่ ในการดำเนินการพัฒนาด้านป่าไม้ในพื้นที่โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ ระยะที่สอง จำนวนพื้นที่ ๕๐ ไร่ นี้ กรมป่าไม้ จะจัดทำเป็นพื้นที่ป่าไม้ตัวอย่าง เป็นศูนย์ถ่ายทอดวิชาการป่าไม้ โดยการสร้างป่าต้นน้ำจำลอง และนำเสนอรูปแบบการอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยการสร้างฝายชะลอความชุ่มชื้น และการปลูกหญ้าแฝก จัดทำสวนรวมพันธุ์ไม้มงคลต่างๆ สวนรวมพันธุ์ไม้มงคลพระราชทานประจำจังหวัด สวนรวมพันธุ์ไม้มงคลสิริมงคล สวนรวมพันธุ์ไม้มงคลพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ๓ อย่างได้ประโยชน์ ๔ อย่าง เพื่อสร้างเป็นศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีป่าไม้ ส่งเสริมอาชีพป่าไม้ และเป็นแหล่งผลิตอาหารป่า เป็นธนาคารอาหารชุมชน (Food Bank) และจะสาธิตด้านการจัดการผลผลิตที่ได้จากสวนป่าต่างๆ อันจะนำไปสู่การนำผลผลิตป่าไม้ไปใช้ประโยชน์แก่ ประชาชนทั่วไป และเยาวชนในท้องที่จังหวัดอ่างทอง และจังหวัดใกล้เคียง

วัตถุประสงค์

1. ส่งเสริมเกษตรกรในพื้นที่โครงการให้ได้รับความรู้ทางด้านการเกษตร เรียนรู้ปฏิบัติจริง (พืช สัตว์ ประมงและการแปรรูป)
2. เป็นแหล่งผลิตอาหารและจ้างงานให้แก่เกษตรกรและประชาชนในพื้นที่
3. เป็นแหล่งเรียนรู้งานด้านการเกษตรและข้อมูลในการถ่ายทอดกรรมวิธี กิจกรรมการเกษตร ที่ดำเนินการในฟาร์มที่ได้ผล ให้กับราษฎรในพื้นที่โครงการฯ เพื่อดำเนินการเอง
4. ศึกษาข้อมูลของกรรมวิธีดำเนินงานที่ได้ผล เน้นให้ราษฎรสามารถดำเนินการเองได้ โดยใช้วัสดุ และอุปกรณ์ที่มีในท้องถิ่นให้มากที่สุด
5. เกษตรกรมีรายได้เสริมจากการดำเนินงานฟาร์มตัวอย่าง
6. อนุรักษ์สภาพป่าไม้ในพื้นที่ให้คงความอุดมสมบูรณ์ตลอดไป

6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ

พ.ศ.2549

7. รายละเอียดโครงการ

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อเป็นแหล่งจ้างแรงงานของราษฎร โดยให้ราษฎรที่ไม่มีที่ดินทำการเกษตร รวมทั้งราษฎรในพื้นที่ ตำบลสีบัวทอง และบริเวณใกล้เคียงได้เข้ามาทำงานในฟาร์มตัวอย่างได้มีงานทำ มีรายได้สามารถเลี้ยงตนเองและครอบครัว
2. เพื่อเป็นศูนย์สาธิตและถ่ายทอดวิชาการป่าไม้ และส่งเสริมอาชีพด้านป่าไม้แก่เยาวชนและประชาชนทั่วไป
3. เพื่อเป็นแหล่งผลิตอาหารป่า เป็นธนาคารอาหารชุมชน (Food Bank)
4. เพื่อเป็นศูนย์เรียนรู้ “ป่าไม้ตัวอย่างของภาคกลาง”
5. เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อีกแห่งหนึ่งของจังหวัดอ่างทอง

วิธีดำเนินงาน

1. จัดตั้งฟาร์มตัวอย่างพร้อมด้วยโครงสร้างพื้นฐาน
2. ดำเนินกิจกรรมการเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่ โดยแรงงานในพื้นที่ ให้ราษฎรมีแหล่งผลิตอาหาร สำหรับเป็นธนาคารอาหารชุมชน(Food Bank) และเป็นแหล่งเรียนรู้ทำการเกษตร อย่างถูกหลักวิชาการในพื้นที่จำกัดให้ได้ผลเพิ่มขึ้น ลดต้นทุนการผลิตให้ต่ำลง
3. จัดกิจกรรมถ่ายทอดความรู้

กิจกรรม

1. ฝึกอบรมเกษตรกรด้านพืช สัตว์ การลดต้นทุน การทำบัญชีฟาร์ม
2. จัดทำแปลงส่งเสริมการปลูกพืช เช่น พืชผัก ไม้ผล ไม้ยืนต้น ข้าว/พืชไร่ การเพาะเห็ด
3. สาธิตการเลี้ยงและผลิตสัตว์ เช่น ไก่ไข่ ไก่พื้นเมือง แกะ สุกร
4. ถนอมอาหารและแปรรูปผลผลิต

8. สถานภาพโครงการ

- ยังดำเนินการอยู่   สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
- ไม่ทราบ   อื่นๆ ระบุ ยังคงมีการตรวจเยี่ยม และส่งเสริมด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล

9. งบประมาณปัจจุบัน

- บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

- งบจังหวัด   งบ อบต.
- งบ กปร.   งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

1. ชื่อโครงการ	โครงการฟาร์มตัวอย่างบ้านยางกลาง
2. ที่ตั้งโครงการ	บ้านยางกลาง หมู่ที่ ๓ ต.ศรีบัวทอง อ.แสวงหา จ.อ่างทอง พื้นที่โครงการทั้งหมดประมาณ ๑,๐๐๕ ไร่ ๒ งาน ๖๘ ตารางวา โดยใช้พื้นที่ดำเนิน โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริฯ ในระยะแรก ประมาณ ๕๘๗ ไร่
3. พระราชดำริของ	สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
4. วันที่พระราชทานพระราชดำริ	
5. รายละเอียดพระราชดำริ	<p>เมื่อปี พ.ศ. 2540 สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ มีพระราชดำริให้ จัดตั้งฟาร์มตัวอย่าง ครั้งแรกที่บ้านขุนแตะ ตำบลคอนแก้ว อำเภोजอมทอง และบ้านแม่ ตุงตึง ตำบลแม่สาบ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อช่วยเหลือราษฎรที่ยากจนให้มี การผลิตอาหารในชุมชน โดยทำการเลี้ยงสัตว์ เลี้ยงปลา ปลูกพืชผัก ไม้ผล ทำนา อนุรักษ์ป่า ให้ราษฎรได้มีงานทำมีรายได้ มีการจ้างแรงงานให้คนที่ไม่มีงานทำ ได้เข้า มารับจ้างทำฟาร์ม ทำให้ราษฎรได้รับความรู้มีอาหารบริโภคในครัวเรือนและมีความ เป็นอยู่ที่ดีขึ้น ต่อมาทรงมีพระราชดำริเพิ่มเติมให้ดำเนินการลักษณะนี้ในพื้นที่ต่างๆ ทั่ว ประเทศ</p> <p>สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงห่วงใยถึงปัญหาความ เดือดร้อนของประชาชน จากการใช้จังหวัดอ่างทองได้ประสบปัญหาอุทกภัย ในช่วง เดือนกันยายนถึงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๘ ซึ่งทำให้พื้นที่การเกษตรและที่อยู่อาศัย รวมทั้งสิ่งก่อสร้างสาธารณะประโยชน์ต่างๆ เกิดความเสียหาย พระองค์ทรงมีพระ มหากรุณาธิคุณ พระราชทานให้จังหวัดจัดทำโครงการฟาร์มตัวอย่างเพื่อเป็นแหล่ง เรียนรู้ด้านการเกษตร และจัดหาอาหารทางด้านการเกษตรให้กับราษฎรที่ประสบภัย และเดือดร้อน โดยจังหวัดอ่างทอง ได้จัดทำฟาร์มตัวอย่าง ๒ แห่ง แห่งแรกที่หนอง ระหารจีน ตำบลบ้านอิฐ อำเภอเมืองอ่างทอง ในพื้นที่ ๓๖ ไร่ จัดทำฟาร์มตัวอย่าง แห่งที่ ๒ โดยใช้ที่ราชพัสดุ หมู่ ๓ ตำบลสีบัวทอง อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง ซึ่ง เป็นพื้นที่ขนาดใหญ่ มีระบบส่งน้ำชลประทานที่สมบูรณ์ไม่ประสบปัญหาน้ำท่วม ขัง พื้นที่ทั้งหมด ๑,๐๐๕ ไร่ ๒ งาน ๖๘ ตารางวา ในระยะแรกใช้พื้นที่ดำเนิน โครงการแล้วประมาณ ๕๘๗ ไร่ โดยพื้นที่ดำเนินการดังกล่าวได้ดำเนินงานด้านป่า ไม้ จำนวนพื้นที่ ๑๐ ไร่ ซึ่งดำเนินการโดยกรมป่าไม้ โดยปลูกต้นไม้แบบไม่เป็นแถว เป็นแนวเพื่อให้เหมือนป่าธรรมชาติ มีการปลูกต้นไม้จำนวน ๑๕๐ ชนิด จำนวน ๔,๖๑๒ ต้น และด้วยทรงห่วงใยรวมทั้งเป็นการติดตามความก้าวหน้าการดำเนิน โครงการฯ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จพระราชดำเนินทรง</p>

เยี่ยมโครงการฟาร์มตัวอย่างฯ เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ และทรงมีพระราชเสาวนีย์ กับอธิบดีกรมป่าไม้ให้ดำเนินการปลูกป่า ในพื้นที่โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ ระยะที่สอง จำนวนพื้นที่ ๕๐ ไร่ ในการดำเนินการพัฒนาด้านป่าไม้ในพื้นที่โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ ระยะที่สอง จำนวนพื้นที่ ๕๐ ไร่ นี้ กรมป่าไม้ จะจัดทำเป็นพื้นที่ป่าไม้ตัวอย่าง เป็นศูนย์ถ่ายทอดวิชาการป่าไม้ โดยการสร้างป่าต้นน้ำจำลอง และนำเสนอรูปแบบการอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยการสร้างฝายชะลอความชุ่มชื้น และการปลูกหญ้าแฝก จัดทำสวนรวมพันธุ์ไม้มงคลต่างๆ สวนรวมพันธุ์ไม้มงคลพระราชทานประจำจังหวัด สวนรวมพันธุ์ไม้มงคลธรรมชาติ สวนรวมพันธุ์ไม้มงคลไพร แปลงสาธิตระบบวนเกษตร ป่าไม้ ๓ อย่างได้ประโยชน์ ๔ อย่าง เพื่อสร้างเป็นศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีป่าไม้ ส่งเสริมอาชีพป่าไม้ และเป็นแหล่งผลิตอาหารป่า เป็นธนาคารอาหารชุมชน (Food Bank) และจะสาธิตด้านการจัดการผลผลิตที่ได้จากสวนป่าต่างๆ อันจะนำไปสู่การนำผลผลิตป่าไม้ไปใช้ประโยชน์แก่ ประชาชนทั่วไป และเยาวชนในท้องที่จังหวัดอ่างทอง และจังหวัดใกล้เคียง

วัตถุประสงค์

1. ส่งเสริมเกษตรกรในพื้นที่โครงการฯ ให้ได้รับความรู้ทางการเกษตร เรียนรู้ปฏิบัติจริง (พืช สัตว์ ประมงและการแปรรูป)
2. เป็นแหล่งผลิตอาหารและจ้างงานให้แก่เกษตรกรและประชาชนในพื้นที่
3. เป็นแหล่งเรียนรู้งานด้านการเกษตรและข้อมูลในการถ่ายทอดกรรมวิธี กิจกรรมการเกษตร ที่ดำเนินการในฟาร์มที่ได้ผล ให้กับราษฎรในพื้นที่โครงการฯ เพื่อดำเนินการเอง
4. ศึกษาข้อมูลของกรรมวิธีดำเนินงานที่ได้ผล เน้นให้ราษฎรสามารถดำเนินการเองได้โดยใช้วัสดุ และอุปกรณ์ที่มีในท้องถิ่นให้มากที่สุด
5. เกษตรกรมีรายได้เสริมจากการดำเนินงานฟาร์มตัวอย่าง
6. อนุรักษ์สภาพป่าไม้ในพื้นที่ให้คงความอุดมสมบูรณ์ตลอดไป

6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ

พ.ศ.255

7. รายละเอียดโครงการ

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อเป็นแหล่งจ้างแรงงานของราษฎร โดยให้ราษฎรที่ไม่มีที่ดินทำการเกษตร รวมทั้งราษฎรในพื้นที่ ตำบลสีบัวทอง และบริเวณใกล้เคียง ได้เข้ามาทำงานในฟาร์มตัวอย่างได้มีงานทำ มีรายได้สามารถเลี้ยงตนเองและครอบครัว
2. เพื่อเป็นศูนย์สาธิตและถ่ายทอดวิชาการป่าไม้ และส่งเสริมอาชีพด้านป่าไม้แก่เยาวชนและประชาชนทั่วไป
3. เพื่อเป็นแหล่งผลิตอาหารป่า เป็นธนาคารอาหารชุมชน (Food Bank)
4. เพื่อเป็นศูนย์เรียนรู้ “ป่าไม้ตัวอย่างของภาคกลาง”
5. เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อีกแห่งหนึ่งของจังหวัดอ่างทอง

วิธีดำเนินงาน

1. จัดตั้งฟาร์มตัวอย่างพร้อมด้วยโครงสร้างพื้นฐาน

2. ดำเนินกิจกรรมการเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่ โดยแรงงานในพื้นที่ ให้ราษฎรมีแหล่งผลิตอาหาร สำหรับเป็นธนาคารอาหารชุมชน(Food Bank) และเป็นแหล่งเรียนรู้ทำการเกษตร อย่างถูกหลักวิชาการในพื้นที่จำกัดให้ได้ผลเพิ่มขึ้น ลดต้นทุนการผลิตให้ต่ำลง

3. จัดกิจกรรมถ่ายทอดความรู้

กิจกรรม

1. ฝึกอบรมเกษตรกรด้านพืช สัตว์ การลดต้นทุน การทำบัญชีฟาร์ม
2. จัดทำแปลงส่งเสริมการปลูกพืช เช่น พืชผัก ไม้ผล ไม้ยืนต้น ข้าว/พืชไร่ การเพาะเห็ด
3. สาธิตการเลี้ยงและผลิตสัตว์ เช่น ไก่ไข่ ไก่ดำ ไก่พื้นเมือง และ สุกร
4. ถนอมอาหารและแปรรูปผลผลิต

8. สถานภาพโครงการ

- ยังดำเนินการอยู่   สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
- ไม่ทราบ   อื่นๆ ระบุ ยังคงมีการตรวจเยี่ยม และส่งเสริมด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล

9. งบประมาณปัจจุบัน

- บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

- งบจังหวัด   งบ อบต.
- งบ กปร.   งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เขต 2

จังหวัดราชบุรี

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

1. ชื่อโครงการ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลชะแล
2. ที่ตั้งโครงการ บ้านทิพยู หมู่ที่ 3 ตำบลชะแล อำเภอบึงสามพัน จังหวัดกาญจนบุรี
3. พระราชดำริของ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
4. วันที่พระราชทานพระราชดำริ 5 มกราคม 2540
5. รายละเอียดพระราชดำริ บ้านทิพยู หมู่ที่ 3 ตำบลชะแล อำเภอบึงสามพัน จังหวัดกาญจนบุรี เป็นชุมชนชาวไทยภูเขาเผ่ากระเหรี่ยงหมู่บ้านตั้งอยู่ตามแนวชายแดนในเขตพื้นที่อนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร มีประเพณีดั้งเดิมวิถีชีวิตแบบพอเพียง ประกอบอาชีพการเกษตรแบบยังชีพ แต่ยังคงพึ่งพิงพันธุ์ดีและเทคโนโลยีสมัยใหม่เป็นสาเหตุให้การผลิตพืชอาหารไม่เพียงพอต่อการบริโภค อีกทั้งในฤดูฝนมีปริมาณน้ำฝนที่มากเกินไป ทำให้พืชต่างๆ เช่น ข้าวไร้เกิดความเสียหาย ประสบปัญหาเรื่องความยากจน สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงมีพระราชเสาวนีย์ให้หน่วยงานต่างๆ เข้ามาพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎรพื้นที่ตำบลชะแลและเสริมสร้างความมั่นคงของหมู่บ้านตามแนวชายแดน
6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ พ.ศ.2540
7. รายละเอียดโครงการ วัตถุประสงค์
1. เพื่อให้ราษฎรมีอาชีพและรายได้ที่มั่นคง พึ่งพาตนเองได้และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
2. เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
3. เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนและกลุ่มเครือข่าย
ในปีงบประมาณที่ผ่านมากรมส่งเสริมการเกษตรได้เข้าไปดำเนินการฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรและสนับสนุนการจัดทำแปลงส่งเสริมการปลูกพืช อาทิเช่น พืชไร่ พืชผัก เป็นต้น
8. สถานภาพโครงการ ยังดำเนินการอยู่ สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
- ไม่ทราบ อื่นๆ ระบุ ยังคงมีการตรวจเยี่ยม และส่งเสริมด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล
9. งบประมาณปัจจุบัน - บาท
10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน งบจังหวัด งบ อบต.
 งบ กปร. งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)
11. หน่วยงานรับผิดชอบ (ด้านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร)
กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

1. ชื่อโครงการ โครงการส่งเสริมอาชีพบ้านโป่งลึก-ชุมชนบางกลอย ตามพระราชเสาวนีย์
2. ที่ตั้งโครงการ บ้านโป่งลึก-ชุมชนบางกลอย หมู่ 1 ตำบลห้วยแม่เพรียง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี
3. พระราชดำริของ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
4. วันที่พระราชทานพระราชดำริ -
5. รายละเอียดพระราชดำริ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงรับทราบถึงปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรบ้านบางกลอย ซึ่งอพยพมาอยู่ที่บ้านโป่งลึก-ชุมชนบางกลอย จึงมีพระราชเสาวนีย์ให้พัฒนาความเป็นอยู่ และอาชีพให้แก่ชาวบ้าน
6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ -
7. รายละเอียดโครงการ วัตถุประสงค์
  1. เพื่อให้ราษฎร ได้มีความรู้ในการประกอบอาชีพด้านการเกษตรที่สามารถเป็นรายได้ในการเลี้ยงดูครอบครัวอย่างต่อเนื่อง
  2. เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และจิตสำนึกด้านพิทักษ์ และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแก่ราษฎรโดยกรมส่งเสริมการเกษตรดำเนินการส่งเสริมให้ราษฎร ได้มีความรู้ในการประกอบอาชีพที่สามารถเป็นรายได้ในการเลี้ยงดูครอบครัวในหมู่บ้านโป่งลึก จำนวน 43 ครัวเรือน และชุมชนบางกลอย จำนวน 57 ครัวเรือน รวมทั้งสิ้น 100 ครัวเรือน
8. สถานภาพโครงการ ยังดำเนินการอยู่ สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
- ไม่ทราบ อื่นๆ ระบุ ยังคงมีการตรวจเยี่ยม และส่งเสริมด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล
9. งบประมาณปัจจุบัน - บาท
10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน งบจังหวัด งบ อบต.
- งบ กปร. งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)
11. หน่วยงานรับผิดชอบ กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

- ชื่อโครงการ ธนาคารอาหารชุมชน(food bank)
- ที่ตั้งโครงการ โครงการธนาคารอาหารชุมชนอำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
โครงการธนาคารอาหารชุมชน บ้านแม่ป่าแงะ อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน
โครงการธนาคารอาหารชุมชน บ้านนาป่าแปง บ้านรวมไทย บ้านรักไทย อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน
- พระราชดำริของ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
- วันที่พระราชทานพระราชดำริ 17 กุมภาพันธ์ 2543
- รายละเอียดพระราชดำริ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ ทรงมีพระราชเสาวนีย์ ให้จัดทำโครงการธนาคารอาหารชุมชนหรือ food bank เนื่องจากพระองค์ทรงมีความห่วงใยในสภาพแวดล้อมของโลก ทรงทราบข้อมูลจาก องค์การสหประชาชาติ (UN) ว่าในอนาคตโลกของเราจะประสบปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมเพิ่มมากขึ้นรวมถึงปัญหาการขาดแคลนอาหาร อันสืบเนื่องมาจากเพิ่มขึ้นของประชากรในจังหวัดแม่ฮ่องสอน จึงทรงมีพระราชประสงค์ให้ทำการเกษตรกรรมในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอนแบบหลากหลายทั้งพืชและสัตว์ และให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ซึ่งส่วนใหญ่เป็นป่าอันอุดมสมบูรณ์ให้เป็นแหล่งสะสมอาหารตามธรรมชาติ หรือ food bank ต่อมาเมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2544 สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์อัครราชกุมารี ได้เสด็จพระราชดำเนินไปยังพื้นที่โครงการฯ และทรงมีพระราชประสงค์ให้ดำเนินการต่อไปให้ต่อเนื่อง และขยายผล ไปสู่พื้นที่อื่นๆต่อไป
- ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ พ.ศ.2543
- รายละเอียดโครงการ พระราชดำริในเรื่อง ธนาคารอาหารชุมชน (Food Bank) เปรียบเสมือน “การจัดการ” ต่อระบบวงจรการสร้างสะสมอาหาร ในรูปแบบของการผลิต การฝาก การเก็บรักษา การเพิ่มทุน การนำดอกผลไปใช้อย่างมีระบบ เช่นเดียวกับการออมในระบบธนาคาร ด้วยการผสมผสานวงจรห่วงโซ่อาหาร ด้วยการใช้ระบบนิเวศวิทยาให้เกื้อกูลกันทั้งระบบ ไม่ให้ส่งผลกระทบต่อพื้นที่ผลิตอาหารในทุกเรื่องไม่ว่าจะเป็นป่าไม้ ต้นน้ำลำธารสภาพพื้นดินและความเป็นอยู่ของชุมชน เพื่อเป็นการอนุรักษ์และพัฒนาพื้นที่ป่าไม้ แหล่งต้นน้ำลำธารและทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน โดยชุมชน

มีส่วนร่วมและเกื้อกูลกันในระบบ เป็นแหล่งรวบรวมและพัฒนาพืชสมุนไพร สำหรับใช้ในชุมชน และประโยชน์ในเชิงเภสัชกรรม ให้มีความหลากหลายซึ่งสามารถขยายปริมาณ หากมีความต้องการเพิ่มขึ้น พัฒนาระบบนิเวศของป่าไม้ ให้มีความหลากหลายทางทรัพยากรธรรมชาติรวมทั้งพันธุ์พืช ที่เกื้อกูลกับการขยายพันธุ์สัตว์ตามธรรมชาติ เป็นแหล่งผลิตอาหารธรรมชาติ เช่น ข้าว พืชผัก ผลไม้ สัตว์เลี้ยง สัตว์ป่า สัตว์น้ำ อย่างมีประสิทธิภาพ โดยไม่เป็นอันตรายต่อระบบนิเวศ เพื่อให้เกิดการผลิตทดแทนหมุนเวียนอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีแหล่งอาหารบริโภคอย่างเพียงพอตลอดทั้งปี
2. เพื่อเป็นการอนุรักษ์และพัฒนาพื้นที่ป่าไม้แหล่งต้นน้ำลำธารและทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน โดยชุมชนมีส่วนร่วมและเกื้อกูลกันในระบบ
3. เพื่อเป็นแหล่งรวบรวม และพัฒนาพืชสำหรับใช้ประโยชน์ในชุมชน
4. เพื่อเป็นแหล่งผลิตและขยายพันธุ์พืชอาหารตามธรรมชาติ เช่น ข้าว พืชผัก ผลไม้ พืชสมุนไพร สัตว์ป่า สัตว์น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ โดยไม่เป็นอันตรายต่อระบบนิเวศและให้เกิดการผลิตทดแทนหมุนเวียนของชุมชนอย่างยั่งยืน
5. เพื่อเป็นแหล่งผลิตอาหารสมุนไพรตามธรรมชาติของชุมชนและขยายพันธุ์สัตว์ป่า
6. เพื่อเป็นแหล่งสาธิตและขยายผลสู่ชุมชนข้างเคียง สามารถนำไปปฏิบัติและดำรงชีวิตได้อย่างยั่งยืน
7. เพื่อรักษาสภาพป่าไม้และแหล่งน้ำให้อุดมสมบูรณ์เข้าสู่ระบบนิเวศวิทยา
8. เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเกษตรเชิงอนุรักษ์

วิธีดำเนินการ

1. จัดตั้งคณะทำงานระดับกรม ระดับพื้นที่
2. คณะทำงานระดับกรม ระดับพื้นที่จัดทำแผนงาน โครงการ/กิจกรรมให้เป็นไปตามพระราชดำริ
3. จัดทำแผนชุมชน โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการคัดเลือกพื้นที่ และเกษตรนำร่องในแต่ละชุมชน
4. ดำเนินงานตามแผนงาน โครงการ/กิจกรรม
5. ติดตามประเมินผลการดำเนินงาน โครงการ

8. สถานภาพโครงการ

☐ ยังดำเนินการอยู่	☐ สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
☐ ไม่ทราบ	☒ อื่นๆ ระบุ ยังคงมีการตรวจเยี่ยม และส่งเสริมด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล

9. งบประมาณปัจจุบัน

-

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

☐ งบจังหวัด	☐ งบ อบต.
☐ งบ กปร.	☐ งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

- ชื่อโครงการ โครงการสวนป่าเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
- ที่ตั้งโครงการ อำเภอสวนผึ้ง, อำเภอปากท่อ, และอำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี
- พระราชดำริของ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
- วันที่พระราชทานพระราชดำริ พ.ศ.2520
- รายละเอียดพระราชดำริ
สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถมีพระราชเสาวนีย์มานานร่วม 10 กว่าปี ที่จะให้มีป่าไม้หลายแห่งที่อุดมสมบูรณ์ตามสภาพ และประเภทของป่าไม้ที่เคยเป็น และเป็นแบบอย่างของการพัฒนาฟื้นฟูสภาพป่า และอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่าให้คงอยู่คู่แผ่นดินสืบไป รวมทั้ง “ขอให้สร้างป่าโดยมีคนอาศัยอยู่ด้วย โดยไม่ทำลายป่า คือ ต้องช่วยเขาเหล่านั้นจริง ๆ ให้มีความเป็นอยู่ที่ดีพอสมควร เช่น มีที่ดินทำกิน มีน้ำ ให้การศึกษา ส่งเสริมงานศิลปาชีพต่าง ๆ ให้มีรายได้เพิ่มขึ้น เมื่อเขาอยู่ได้แล้ว เขาจะได้ช่วยดูแลป่า” ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงได้พร้อมใจกันดำเนินโครงการดังกล่าวเพื่อถวายแด่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
ดังนั้นเพื่อเป็นการสนองพระราชปณิธานของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ให้เป็นความจริง ราชเลขาธุการในพระองค์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถจึงได้หารือกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เมื่อปี พ.ศ. 2532 ระบุเจตนารมณ์ที่จะสร้างสวนป่าในพื้นที่ภาคกลางไม่ไกลจากกรุงเทพฯ มากนัก เพื่อน้อมเกล้าฯ ถวายในวโรกาสเฉลิมฉลองพระชนมายุครบ 5 รอบ ของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถในปี 2535
- ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ พ.ศ.2532
- รายละเอียดโครงการ วัตถุประสงค์
เพื่อถวายแด่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เพื่อที่จะสนองพระราชปณิธานที่จะทรงอนุรักษ์ป่าไม้ โดยให้ราษฎรช่วยกันรักษาป่าอันเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีพของราษฎรเอง
โดยกรมส่งเสริมการเกษตรเข้าไปส่งเสริมพัฒนาอาชีพการเกษตรแก่เกษตรกรในรูปแบบวนเกษตร และเกษตรแบบผสมผสาน เพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรของครัวเรือนให้มากขึ้น

8. สถานภาพโครงการ

ยังดำเนินการอยู่

สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....

ไม่ทราบ

อื่นๆ ระบุ ยังคงมีการตรวจเยี่ยม และส่งเสริม

ด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล

9. งบประมาณปัจจุบัน

- บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

งบจังหวัด

งบ อบต.

งบ กปร.

งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

1. ชื่อโครงการ	โครงการธนาคารอาหารชุมชน(Food Bank)
2. ที่ตั้งโครงการ	ดำเนินการพื้นที่ 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดแม่ฮ่องสอนและจังหวัดราชบุรี 1. พื้นที่บ้านป่าแปก หมู่ที่ 4 ตำบลหมอกจำแป๋ อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน 2. พื้นที่บ้านแม่ปาง หมู่ที่ 1 ตำบลสันติคีรี อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน 3. พื้นที่หมู่บ้านหนองตาดั้ง หมู่ที่ 6 ตำบลตะนาวศรี อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
3. พระราชดำริของ	สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
4. วันที่พระราชทานพระราชดำริ	พ.ศ. 2543
5. รายละเอียดพระราชดำริ	<p>พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชกระแสรับสั่งกับคณะทำงานโครงการพัฒนา ตามพระราชดำริ ณ พระราชวังไกลกังวล การดำเนินงานในการพัฒนาพื้นที่ ทรงมีพระราชประสงค์ที่สำคัญ 3 ประการ คือการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎร และการพัฒนาเพื่อความมั่นคง ซึ่งจะมีความสัมพันธ์และสอดคล้องกันอย่างต่อเนื่อง จึงได้ทรงมี พระมหากรุณาธิคุณ พระราชทานโครงการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ ในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งแต่ ปี พ.ศ.2522 เป็นต้นมา มีหน่วยงานต่างๆ ที่เป็นคณะทำงานได้ร่วมกันพัฒนาแหล่งน้ำ ป่าไม้ การพัฒนาการประกอบอาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎรให้มีความก้าวหน้าขึ้นตามลำดับ ถือเป็นรากฐาน และจัดเตรียมแหล่งทรัพยากรให้พร้อมที่จะพัฒนาในด้านต่างๆ เพื่อให้เกิดผลผลิตในพื้นที่และส่งไปสนับสนุนพื้นที่ใกล้เคียงได้เป็นอย่างดี</p> <p>เมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2543 ณ พระตำหนักปางตอง จังหวัดแม่ฮ่องสอน สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงมีพระราชเสาวนีย์ให้จัดทำโครงการ FOOD BANK หรือโครงการธนาคารอาหารชุมชนขึ้นเนื่องจาก สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงมีความห่วงใยในสภาพแวดล้อมของโลก เนื่องจากทรงทราบข้อมูลจาก UN (สหประชาชาติ) ว่าในอนาคตโลกของเราจะประสบปัญหา ด้านสิ่งแวดล้อมเพิ่มมากขึ้น รวมถึงปัญหาการขาดแคลนอาหาร จึงทรงมีพระราชประสงค์ให้ทำการเกษตรกรรมในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอนแบบหลากหลาย ทั้งพืชและสัตว์ และให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ รวมทั้งให้เป็นแหล่งสะสมอาหารตามธรรมชาติ หรือ FOOD BANK</p>
6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ	พ.ศ. 2543

<p>7. รายละเอียดโครงการ</p>	<p>วัตถุประสงค์</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้เกษตรกรชาวไทยภูเขาที่มีแหล่งอาหารบริโภคอย่างเพียงพอตลอดทั้งปี 2. เพื่อเป็นการอนุรักษ์และพัฒนาพื้นที่ป่าไม้แหล่งต้นน้ำลำธารและทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน โดยชุมชนมีส่วนร่วมและเกื้อกูลกันในระบบ 3. เพื่อเป็นแหล่งรวบรวม และพัฒนาพืชสำหรับใช้ประโยชน์ในชุมชน 4. เพื่อเป็นแหล่งผลิตและขยายพันธุ์พืชอาหารตามธรรมชาติ เช่น ข้าว พืชผัก ผลไม้ พืชสมุนไพร สัตว์ป่า สัตว์น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ โดยไม่เป็นอันตรายต่อระบบนิเวศน์และให้เกิดการผลิตทดแทนหมุนเวียนของชุมชนอย่างยั่งยืน 5. เพื่อเป็นแหล่งผลิตอาหารสมุนไพรตามธรรมชาติของชุมชนและขยายพันธุ์สัตว์ป่า 6. เพื่อเป็นแหล่งสาธิตและขยายผลสู่ชุมชนข้างเคียง สามารถนำไปปฏิบัติและดำรงชีวิตได้อย่างยั่งยืน 7. เพื่อรักษาสภาพป่าไม้และแหล่งน้ำให้อุดมสมบูรณ์เข้าสู่ระบบนิเวศวิทยา 8. เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเกษตรเชิงอนุรักษ์ <p>วิธีดำเนินการ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จัดตั้งคณะทำงานระดับกรม ระดับพื้นที่ 2. คณะทำงานระดับกรม ระดับพื้นที่จัดทำแผนงาน โครงการ/กิจกรรมให้เป็นไปตามพระราชดำริ 3. จัดทำแผนชุมชน โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการคัดเลือกพื้นที่ และเกษตรกรนำร่องในแต่ละชุมชน 4. ดำเนินงานตามแผนงาน โครงการ/กิจกรรม 5. ติดตามประเมินผลการดำเนินงาน โครงการ
<p>8. สถานภาพโครงการ</p>	<p>☐ ยังดำเนินการอยู่ ☐ สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....</p> <p>☐ ไม่ทราบ ☒ อื่นๆ ระบุ ยังคงมีการตรวจเยี่ยม และส่งเสริมด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล</p>
<p>9. งบประมาณปัจจุบัน</p>	<p>- บาท</p>
<p>10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน</p>	<p>☐ งบจังหวัด ☐ งบ อบต.</p> <p>☐ งบ กปร. ☐ งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)</p>
<p>11. หน่วยงานรับผิดชอบ</p>	<p>กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์</p>

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

- ชื่อโครงการ โครงการฟาร์มตัวอย่างบ้านบ่อหวี
- ที่ตั้งโครงการ บ้านบ่อหวี อ.สวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
- พระราชดำริของ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
- วันที่พระราชทานพระราชดำริ ครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2540
จังหวัดราชบุรีเมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2545
- รายละเอียดพระราชดำริ
เมื่อปี พ.ศ. 2540 สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ มีพระราชดำริให้จัดตั้ง ฟาร์มตัวอย่าง ครั้งแรกที่บ้านขุนแตะ ตำบลคอนแก้ว อำเภอจอมทอง และบ้านแม่ตุงติง ตำบลแม่สาบ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อช่วยเหลือราษฎรที่ยากจนให้มีการผลิตอาหารในชุมชน โดยทำการเลี้ยงสัตว์ เลี้ยงปลา ปลูกพืชผัก ไม้ผล ทำนา อนุรักษ์ป่า ให้ราษฎรได้มีงานทำมีรายได้ มีการจ้างแรงงานให้คนที่ไม่มีงานทำ ได้เข้ามารับจ้างทำฟาร์ม ทำให้ราษฎรได้รับความรู้มีอาหารบริโภคในครัวเรือนและมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ต่อมาทรงมีพระราชดำริเพิ่มเติมให้ดำเนินการลักษณะนี้ในพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศ
เมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2545 สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ มีพระราชเสาวนีย์ เกี่ยวกับการจัดตั้งฟาร์มตัวอย่าง เพื่อช่วยเหลือชาวบ้าน ไว้ตอนหนึ่งความว่า..."ตอนนี้ พยายามจะเริ่มทำฟาร์มตัวอย่าง อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี หวังให้เป็นแหล่งผลิตอาหาร เป็นคลังอาหารที่หล่อเลี้ยงคนไทย จะเป็นที่น่าหวาดเกรงว่า ต่อไปอาหารจะแพงมากและคนที่ยากจนจะลำบาก ถ้าคลังอาหารขึ้นตามที่ต่างๆ คนงาน ประชาชนก็จะดีใจ ได้มารับจ้างทำงานเป็นจำนวนมาก แต่ละฟาร์มตัวอย่างเราก็จ่ายค่าแรงให้ เพื่อเขาจะได้เลี้ยงครอบครัว..." จึงเป็นที่มาของ "โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ" ที่บ้านบ่อหวี ต.ตะนาวศรี อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี
วัตถุประสงค์
1. ส่งเสริมเกษตรกรในพื้นที่โครงการให้ได้รับความรู้ทางการเกษตร เรียนรู้ปฏิบัติจริง (พืช สัตว์ ประมงและการแปรรูป)
2. เป็นแหล่งผลิตอาหารและจ้างงานให้แก่เกษตรกรและประชาชนในพื้นที่
3. เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรและข้อมูลในการถ่ายทอดกรรมวิธี กิจกรรมการเกษตร ที่ดำเนินการในฟาร์มที่ได้ผล ให้กับราษฎรในพื้นที่โครงการฯ เพื่อดำเนินการเอง
4. ศึกษาข้อมูลของกรรมวิธีดำเนินงานที่ได้ผล เน้นให้ราษฎรสามารถดำเนินการเอง

- ได้ โดยใช้วัสดุ และอุปกรณ์ที่มีในท้องถิ่นให้มากที่สุด
- 5. เกษตรกรมีรายได้เสริมจากการดำเนินงานฟาร์มตัวอย่าง
- 6. อนุรักษ์สภาพป่าไม้ในพื้นที่ให้คงความอุดมสมบูรณ์ตลอดไป

6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ

พ.ศ. 2545

7. รายละเอียดโครงการ

มีวัตถุประสงค์คือ 1.เป็นแหล่งจ้างงาน เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้จากการรับจ้าง และฝึกอาชีพภายในฟาร์มให้สามารถนำไปประกอบอาชีพได้ 2.เป็นแหล่งผลิตอาหารเพื่อให้ขยายผลไปสู่การค้าให้กับประชาชนในพื้นที่ทั่วไปโดยไม่เน้นผลกำไร 3.เป็นแหล่งให้ความรู้แก่ประชาชน ที่เข้ามาทำงานเพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้จากการที่ได้ปฏิบัติจริงในฟาร์ม ในลักษณะของการ "Learning by Doing" และ 4.เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวิชาการ สำหรับผู้ที่สนใจเข้าชม

สำหรับฟาร์มตัวอย่าง ที่บ้านบ่อหวี เน้นเป็นสำคัญในเรื่องการเลี้ยงสัตว์ เช่น สุกร จิ้งหิว เป็ดอีเหลียง แพะนม ไก่พื้นเมือง ไก่ไข่ เป็ดไข่ ฯลฯ แต่ถึงกระนั้นก็มีแปลงพืชสวนครัว พืชไร่ ข้าว ไร่อยู่ด้วย

สำหรับพืชสวนครัว จะปลูกเป็นพืชหมุนเวียน เช่น กระเจี๊ยบเขียว ถั่วฝักยาว มะเขือบวบ ผักบุ้งจีน ถั่วพู คะน้า กวางตุ้ง และพืชผักตามฤดูกาล

แต่ที่สำคัญคือ พืชผักในแปลงทั้งหมดจะปลอดจากยาฆ่าแมลงและปุ๋ยเคมี และขายในราคาแสนถูก

ความสำเร็จของโครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ บ้านบ่อหวี นำมาสู่การขยายงานสู่ "บ้านพระคำ"

..แต่ เดิม โครงการฯที่บ้านบ่อหวีจะครอบคลุม ดูแลและให้ความช่วยเหลือกับชาวบ้านในหมู่บ้าน โดยรอบ หนึ่งในนั้นคือบ้านพระคำ แต่เนื่องจากปัญหาระยะทาง และการเดินทางที่ยากลำบาก ทำให้ชาวบ้านกว่า 40 หลังคาเรือนของหมู่บ้านนี้ ไม่สามารถทำงานแบบไป-กลับได้ทุกวัน

"บ้าน พระคำนั้นอยู่บนเขา ดินชายแดนพม่า มีปัญหาเรื่องการเดินทางมาทำงานที่โครงการฯบ้านบ่อหวี สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ มีพระราชเสาวนีย์ ว่า ถ้าบ้านพระคำลำบาก ก็ให้ไปตั้งเครือข่ายขึ้นอีกที่หนึ่ง

"เราจึง ขยายโครงการไปเพื่อที่นั่น โดยเฉพาะ มีพื้นที่ประมาณ 59 ไร่ เป็นพื้นที่สวนถาวร และราษฎรด้วย โดยเน้นการผลิตพืชผัก คือทำอย่างไรก็ได้ให้ราษฎรทั้ง 43 หลังคาเรือน เอาความรู้กลับไปทำที่บ้าน และส่งผลผลิตเข้ามาขายโดยทางโครงการฯจะรับซื้อ" หาก 5 ปี ชาวบ้านสามารถดำเนินงานกันเองได้ เจ้าหน้าที่ก็จะถอนตัวออกมา ยกฟาร์มที่บ้านพระคำให้เป็นของหมู่บ้านไปเลย เขากล่าวด้วยน้ำเสียงหนักแน่นว่า..."ความคาดหวังสูงสุดของเรา คือ คนงานทำเองที่บ้านได้ ฟาร์มไม่ต้องมีคนก็ได้ เพียงแค่รับซื้อผลิตภัณฑ์ชาวบ้านมาขายให้"

วิธีดำเนินงาน

1. จัดตั้งฟาร์มตัวอย่างพร้อมด้วยโครงสร้างพื้นฐาน

2. ดำเนินกิจกรรมการเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่ โดยแรงงานในพื้นที่ ให้ราษฎรมีแหล่งผลิตอาหาร สำหรับเป็นธนาคารอาหารชุมชน(Food Bank) และเป็นแหล่งเรียนรู้ทำการเกษตร อย่างถูกหลักวิชาการในพื้นที่จำกัดให้ได้ผลเพิ่มขึ้น ลดต้นทุนการผลิตให้ต่ำลง

3. จัดกิจกรรมถ่ายทอดความรู้

กิจกรรม

1. ฝึกอบรมเกษตรกรด้านพืช สัตว์ การลดต้นทุน การทำบัญชีฟาร์ม

2. จัดทำแปลงส่งเสริมการปลูกพืช เช่น พืชผัก ไม้ผล ไม้ยืนต้น ข้าว/พืชไร่ การเพาะเห็ด

3. สาธิตการเลี้ยงและผลิตสัตว์ เช่น ไก่ไข่ ไก่ดำ ไก่พื้นเมือง แกะ สุกร

4. ถนอมอาหารและแปรรูปผลผลิต

8. สถานภาพโครงการ

ยังดำเนินการอยู่

สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....

ไม่ทราบ

อื่นๆ ระบุ ยังคงมีการตรวจเยี่ยม และส่งเสริม

ด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล

9. งบประมาณปัจจุบัน

22,250 บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

งบจังหวัด

งบ อบต.

งบ กปร.

งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์(สำนักงานเกษตรจังหวัดราชบุรี)

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

- ชื่อโครงการ โครงการฟาร์มตัวอย่างบ้านพระกำแพง
- ที่ตั้งโครงการ บ้านพระกำแพง อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี
- พระราชดำริของ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
- วันที่พระราชทานพระราชดำริ ครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2540
จังหวัดราชบุรีเมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2545
- รายละเอียดพระราชดำริ
เมื่อปี พ.ศ. 2540 สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ มีพระราชดำริให้จัดตั้งฟาร์มตัวอย่าง ครั้งแรกที่บ้านขุนแตง ตำบลคอนแก้ว อำเภอจอมทอง และบ้านแม่ตุงติง ตำบลแม่สาบ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อช่วยเหลือราษฎรที่ยากจนให้มีการผลิตอาหารในชุมชน โดยทำการเลี้ยงสัตว์ เลี้ยงปลา ปลูกพืชผัก ไม้ผล ทำนา อนุรักษ์ป่า ให้ราษฎรได้มีงานทำมีรายได้ มีการจ้างแรงงานให้คนที่ไม่มีงานทำ ได้เข้ามารับจ้างทำฟาร์ม ทำให้ราษฎรได้รับความรู้มีอาหารบริโภคในครัวเรือนและมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ต่อมาทรงมีพระราชดำริเพิ่มเติมให้ดำเนินการลักษณะนี้ในพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศ
เมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2545 สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ มีพระราชเสาวนีย์ เกี่ยวกับการจัดตั้งฟาร์มตัวอย่าง เพื่อช่วยเหลือชาวบ้าน ไว้ตอนหนึ่งความว่า..."ตอนนี้ พยายามจะเริ่มทำฟาร์มตัวอย่าง อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี หวังให้เป็นแหล่งผลิตอาหาร เป็นคลังอาหารที่หล่อเลี้ยงคนไทย จะเป็นที่น่าหวาดเกรงว่า ต่อไปอาหารจะแพงมากและคนที่ยากจนจะลำบาก ถ้าคลังอาหารขึ้นตามที่ตั้งต่างๆ คนงาน ประชาชนก็จะดีใจ ได้มารับจ้างทำงานเป็นจำนวนมาก แต่ละฟาร์มตัวอย่างเราก็จ่ายค่าแรงให้ เพื่อเขาจะได้เลี้ยงครอบครัว..." จึง เป็นที่มาของ "โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ" ที่บ้านบ่อหวี ต.ตะนาวศรี อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี
วัตถุประสงค์
1. ส่งเสริมเกษตรกรในพื้นที่โครงการ ให้ได้รับความรู้ทางการเกษตร เรียนรู้ปฏิบัติจริง (พืช สัตว์ ประมงและการแปรรูป)
2. เป็นแหล่งผลิตอาหารและจ้างงานให้แก่เกษตรกรและประชาชนในพื้นที่
3. เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรและข้อมูลในการถ่ายทอดกรรมวิธี กิจกรรมการเกษตร ที่ดำเนินการในฟาร์มที่ได้ผล ให้กับราษฎรในพื้นที่โครงการฯ เพื่อดำเนินการเอง
4. ศึกษาข้อมูลของกรรมวิธีดำเนินงานที่ได้ผล เน้นให้ราษฎรสามารถดำเนินการเองได้ โดยใช้วัสดุ และอุปกรณ์ที่มีในท้องถิ่นให้มากที่สุด

5. เกษตรกรมีรายได้เสริมจากการดำเนินงานฟาร์มตัวอย่าง
6. อนุรักษ์สภาพป่าไม้ในพื้นที่ให้คงความอุดมสมบูรณ์ตลอดไป

6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ

พ.ศ. 2545

7. รายละเอียดโครงการ

มีวัตถุประสงค์คือ 1.เป็นแหล่งจ้างงาน เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้จากการรับจ้าง และฝึกอาชีพภายในฟาร์มให้สามารถนำไปประกอบอาชีพได้ 2.เป็นแหล่งผลิตอาหารเพื่อให้อาศัยผลไปสู่การค้าให้กับประชาชนในพื้นที่ทั่วไปโดยไม่เน้นผลกำไร 3.เป็นแหล่งให้ความรู้แก่ประชาชน ที่เข้ามาทำงานเพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้จากการที่ได้ปฏิบัติจริงในฟาร์ม ในลักษณะของการ "Learning by Doing" และ 4.เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวิชาการ สำหรับผู้ที่สนใจเข้าชม

สำหรับฟาร์มตัวอย่าง ที่บ้านบ่อหวี เน้นเป็นสำคัญในเรื่องการเลี้ยงสัตว์ เช่น สุกร จิ้งหรีด เป็ดอีเหลียง แพะนม ไก่พื้นเมือง ไก่ไข่ เป็ดไข่ ฯลฯ แต่ถึงกระนั้นก็มีแปลงพืชสวนครัว พืชไร่ ข้าวไร่อ้อยด้วย

สำหรับพืชสวนครัว จะปลูกเป็นพืชหมุนเวียน เช่น กระจับปี่เขียว ถั่วฝักยาว มะเขือบวบ ผักบุ้งจีน ถั่วพู คะน้า กวางตุ้ง และพืชผักตามฤดูกาล

แต่ที่สำคัญคือ พืชผักในแปลงทั้งหมดจะปลอดจากยาฆ่าแมลงและปุ๋ยเคมี และขายในราคาแสนถูก

ความสำเร็จของโครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ บ้านบ่อหวี นำมาสู่การขยายงานสู่ "บ้านพระกำ"

...แต่ เดิม โครงการที่บ้านบ่อหวีจะครอบคลุม ดูแลและให้ความช่วยเหลือกับชาวบ้านในหมู่บ้าน โดยรอบ หนึ่งในนั้นคือบ้านพระกำ แต่เนื่องจากปัญหาระยะทาง และการเดินทางที่ยากลำบาก ทำให้ชาวบ้านกว่า 40 หลังคาเรือนของหมู่บ้านนี้ ไม่สามารถทำงานแบบไป-กลับได้ทุกวัน

"บ้าน พระกำนั้นอยู่บนเขา ดิฉันขายแคนพม่า มีปัญหาเรื่องการเดินทางมาทำงานที่โครงการบ้านบ่อหวี สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ มีพระราชเสาวนีย์ ว่า ถ้าบ้านพระกำลำบาก ก็ให้ไปตั้งเครือข่ายขึ้นอีกที่หนึ่ง

"เราจึง ขยายโครงการไปเพื่อที่นั่น โดยเฉพาะ มีพื้นที่ประมาณ 59 ไร่ เป็นพื้นที่สวนถาวร และราษฎรด้วย โดยเน้นการผลิตพืชผัก คือทำอะไรก็ได้ให้ราษฎรทั้ง 43 หลังคาเรือน เอาความรู้กลับไปทำที่บ้าน และส่งผลผลิตเข้ามาขายโดยทางโครงการฯจะรับซื้อ" หาก 5 ปี ชาวบ้านสามารถดำเนินงานกันเองได้ เจ้าหน้าที่ก็จะถอนตัวออกมา ยกฟาร์มที่บ้านพระกำให้เป็นของหมู่บ้านไปเลย เขากล่าวด้วยน้ำเสียงหนักแน่นว่า..."ความคาดหวังสูงสุดของเรา คือ คนงานทำเองที่บ้านได้ ฟาร์มไม่ต้องมีคนก็ได้ เพียงแค่รับซื้อผลิตภัณฑ์ชาวบ้านมาขายให้"

วิธีดำเนินงาน

1. จัดตั้งฟาร์มตัวอย่างพร้อมด้วยโครงสร้างพื้นฐาน
2. ดำเนินกิจกรรมการเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่ โดยแรงงานในพื้นที่ ให้ราษฎรมี

แหล่งผลิตอาหาร สำหรับเป็นธนาคารอาหารชุมชน(Food Bank) และเป็นแหล่งเรียนรู้ทำการเกษตร อย่างถูกหลักวิชาการในพื้นที่จำกัดให้ได้ผลเพิ่มขึ้น ลดต้นทุนการผลิตให้ต่ำลง

3. จัดกิจกรรมถ่ายทอดความรู้

กิจกรรม

1. ฝึกอบรมเกษตรกรด้านพืช สัตว์ การลดต้นทุน การทำบัญชีฟาร์ม
2. จัดทำแปลงส่งเสริมการปลูกพืช เช่น พืชผัก ไม้ผล ไม้ยืนต้น ข้าว/พืชไร่ การเพาะเห็ด
3. สาธิตการเลี้ยงและผลิตสัตว์ เช่น ไก่ไข่ ไก่ดำ ไก่พื้นเมือง แกะ สุกร
4. ถนอมอาหารและแปรรูปผลผลิต

8. สถานภาพโครงการ

- ยังดำเนินการอยู่   สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
- ไม่ทราบ   อื่นๆ ระบุ ยังคงมีการตรวจเยี่ยม และส่งเสริมด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล

9. งบประมาณปัจจุบัน

22,250 บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

- งบจังหวัด   งบ อบต.
- งบ กปร.   งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (สำนักงานเกษตรจังหวัดราชบุรี)

เขต 3

จังหวัดระยอง

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

- ชื่อโครงการ โครงการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าในพื้นที่ป่ารอยต่อ 5 จังหวัด (ภาคตะวันออก)
- ที่ตั้งโครงการ ป่ารอยต่อ 5 จังหวัด คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา, ชลบุรี, ระยอง, จันทบุรี, และจังหวัดปราจีนบุรี
- พระราชดำริของ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
- วันที่พระราชทานพระราชดำริ 12 กรกฎาคม 2536
- รายละเอียดพระราชดำริ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงมีพระราชดำริที่จะให้ความช่วยเหลือในด้านการประกอบอาชีพการเกษตรแก่เกษตรกรที่ยากจนในโครงการอนุรักษ์ป่าไม้และสัตว์ป่ารอยต่อ 5 จังหวัดภาคตะวันออก
- ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ พ.ศ.2536
- รายละเอียดโครงการ วัตถุประสงค์
  - เพื่อฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่เสื่อมโทรม และเพิ่มพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ต้นน้ำลำธารในเขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์
  - เพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน
  - มุ่งให้เกิดการพัฒนาเพิ่มคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่มากขึ้น อันเป็นประโยชน์ให้กับราษฎร
- สถานภาพโครงการ ยังดำเนินการอยู่ สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
 ไม่ทราบ อื่นๆ ระบุ ยังคงมีการตรวจเยี่ยม และส่งเสริมด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล
- งบประมาณปัจจุบัน - บาท
- แหล่งงบประมาณปัจจุบัน งบจังหวัด งบ อบต.
 งบ กปร. งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)
ในปี 2553 ไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ
- หน่วยงานรับผิดชอบ กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เขต 4

จังหวัดขอนแก่น

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

- ชื่อโครงการ โครงการส่งเสริมศิลปาชีพตามพระราชเสาวนีย์ (ศูนย์ศิลปาชีพ)
- ที่ตั้งโครงการ หมู่บ้านศิลปาชีพตามพระราชเสาวนีย์
โครงการศูนย์ศิลปาชีพบ้านกุศลิม-คุ้มเก่า
(ตำบลกุศลิม-คุ้มเก่า อ.เขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์)
โครงการศูนย์ศิลปาชีพ โสภสัมภ
(ตำบลบ้านใหม่ อ.สีชมพู จ.ขอนแก่น)
โครงการศูนย์ศิลปาชีพทุ่งกระมัง
(บ้านหนองหอย ต.กุทุมแสง อ.หนองบัวแดง จ.ชัยภูมิ)
โครงการศูนย์ศิลปาชีพตำบลหนองแวง
(ตำบลหนองแวง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์)
โครงการศูนย์ศิลปาชีพบ้านน้อมเกล้า
(ต.บึงคำ อ.สิงหนาท จ.ยโสธร)
โครงการศูนย์ศิลปาชีพปทุมรัตน์
(บ้านดอกกล้า ต.ดอกกล้า อ.ปทุมรัตน์ จ.ร้อยเอ็ด)
โครงการศูนย์ศิลปาชีพโพธิ์ชัย
(บ้านชัยวารี ต.ขามเปี้ย อ.โพธิ์ชัย จ.ร้อยเอ็ด)
โครงการศูนย์ศิลปาชีพบ้านโลกก่อง
(ตำบลหนองแดง อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม)
โครงการศูนย์ศิลปาชีพบ้านดอนดี
(ต.หนองบัวแก้ว อ.พยัคฆภูมิพิสัย จ.มหาสารคาม)
โครงการศูนย์ศิลปาชีพบ้านกุดนาขาม
(อ.เจริญศิลป์ จ.สกลนคร)
โครงการศูนย์ศิลปาชีพบ้านโชคอำนวย
(บ้านโชคอำนวย ตำบลท่าดอกคำ อ.บึงโขงหลง จ.หนองคาย)
โครงการศูนย์ศิลปาชีพนาตาด - นาโปรง
(ต.บะยาว อ.วังสามหมอ จ.อุดรธานี)
โครงการศูนย์ศิลปาชีพอำเภอบ้านดุง
(บ.กำแมด หมู่ที่ ๕ ต.วังทอง อ.บ้านดุง จ.อุดรธานี)
โครงการศูนย์ศิลปาชีพบ้านยางน้อย
(ต.ก่อเอ้ อ.เขื่องใน จ.อุบลราชธานี)
- พระราชดำริของ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

4. วันที่พระราชทานพระราชดำริ

-

5. รายละเอียดพระราชดำริ

สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จเยี่ยมประชาชนในพื้นที่ภาคต่างๆ ทรงทราบว่าประชาชนส่วนใหญ่ยังมีฐานะยากจนมีที่ทำกินน้อยไม่เพียงพอ หรือไม่มีที่ทำกิน บางพื้นที่ประสบปัญหาภัยธรรมชาติอยู่เสมอ จึงทรงมีพระราชเสาวนีย์ที่จะช่วยเหลือราษฎรที่ยากจนเหล่านั้นให้มีฐานะความเป็นอยู่และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีรายได้เพียงพอต่อการเลี้ยงตนเองและครอบครัวโดยให้จัดตั้งโครงการส่งเสริมศิลปาชีพขึ้นในภูมิภาคต่างๆ ตามความเหมาะสมของแต่ละท้องถิ่นและบุคคล เช่น กลุ่มเครื่องปั้นดินเผา กลุ่มทอผ้าไหม กลุ่มแกะสลัก เป็นต้น

6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ

-

7. รายละเอียดโครงการ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ในการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม
2. เพื่อให้มีห้องเลี้ยงไหมสาธิตเป็นตัวอย่างแก่ชุมชน
3. มีพื้นที่ปลูกหม่อนพันธุ์ดี
4. มีแปลงหม่อนที่มีระบบน้ำเป็นตัวอย่าง
5. เกษตรกรผู้เป็นสมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้น

กิจกรรม

- สนับสนุนด้านวิชาการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม, อบรมให้ความรู้เกษตรกรเกี่ยวกับการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม, ส่งเสริมการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม, ส่งเสริมการสร้างระบบน้ำในแปลงหม่อน, การผลิตเส้นไหม, การบริหารจัดการ เช่น การจัดตั้งกลุ่ม การขาดแคลนเงินทุนหมุนเวียน
- ส่งเสริมการทำไร่นาสวนผสม โดยใช้รูปแบบทฤษฎีใหม่
- ส่งเสริมการปลูกไม้ผล-ไม้ยืนต้น เช่น มะม่วง มะพร้าว น้ำหอม
- ส่งเสริมการปลูกไม้ดอก เช่น กุหลาบ รัก ซ่อนกลิ่น แกลดิโอลัส
- ส่งเสริมการปลูกพืชไร่เพื่ออุตสาหกรรม
- ส่งเสริมปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษเพื่อบริโภคในครัวเรือนและจำหน่าย
- ส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่ม
- ส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

8. สถานภาพโครงการ

- ยังดำเนินการอยู่   สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
- ไม่ทราบ   อื่นๆ ระบุ ยังคงมีการตรวจเยี่ยม และส่งเสริมด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล

9. งบประมาณปัจจุบัน

- บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

งบจังหวัด

งบ อบต.

งบ กปร.

งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริม

การเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

- ชื่อโครงการ โครงการศูนย์ศิลปาชีพบ้านกุศลิม-คุ้มเก่า อ.เขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์
- ที่ตั้งโครงการ บ้านกุศลิม-คุ้มเก่า อ.เขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์
- พระราชดำริของ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
- วันที่พระราชทานพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๓๕
- รายละเอียดพระราชดำริ

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงทราบถึงความเดือดร้อนของราษฎร บ้านกุศลิม - คุ้มเก่า ซึ่งมีที่ดินทำกินไม่เพียงพอ จึงได้กราบบังคมทูลเชิญพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จฯ เยี่ยมเขียนราษฎรบ้านกุศลิม - คุ้มเก่า เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๓๕ และได้มีพระเมตตาช่วยเหลือราษฎรบ้านกุศลิม - คุ้มเก่า และหมู่บ้านใกล้เคียง โดยทรงรับเป็นสมาชิกศิลปาชีพและรับเป็นคนใช้ในพระบรมราชานุเคราะห์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงทราบถึงความแห้งแล้งและการขาดแคลนน้ำในการอุปโภคบริโภคในพื้นที่ดังกล่าว จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กรมชลประทานร่วมกับคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.) และขอความร่วมมือราษฎรในพื้นที่ร่วมกันสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยวังคำ หรืออ่างเก็บน้ำลำพะยังตอนบน และพระองค์ทรงมีพระราชดำริให้จัดทำโครงการขุดสระเก็บกักน้ำและแปลงเพาะปลูกซึ่งมีราษฎรทูลเกล้าฯ ถวายที่ดิน จำนวน ๑๐ ไร่ ที่บ้านแคนสามัคคี ตำบลคุ้มเก่า อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ สำหรับดำเนินการเพื่อเป็น ตัวอย่างในพื้นที่ต่อไป

ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงมีความห่วงใยราษฎรบ้านกุศลิม-คุ้มเก่า ดังกล่าวแล้ว กองทัพอากาศที่ ๒ ร่วมกับอำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ จึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมศิลปาชีพเพื่อเป็นการเทิดพระเกียรติแด่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในวโรกาสมหามงคลสมัยเฉลิมพระชนมพรรษาครบ ๕ รอบ ในวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๓๕
- ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ พ.ศ.2535

7. รายละเอียดโครงการ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ในการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม
2. เพื่อให้มีห้องเลี้ยงไหมสาธิตเป็นตัวอย่างแก่ชุมชน
3. มีพื้นที่ปลูกหม่อนพันธุ์ดี
4. มีแปลงหม่อนที่มีระบบน้ำเป็นตัวอย่าง
5. เกษตรกรผู้เป็นสมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้น

กิจกรรม

- สนับสนุนด้านวิชาการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม, อบรมให้ความรู้เกษตรกรเกี่ยวกับการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม, ส่งเสริมการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม, ส่งเสริมการสร้างระบบน้ำในแปลงหม่อน, การผลิตเส้นไหม, การบริหารจัดการ เช่น การจัดตั้งกลุ่ม การขาดแคลนเงินทุนหมุนเวียน
- ส่งเสริมการทำไร่นาสวนผสม โดยใช้รูปแบบทฤษฎีใหม่
- ส่งเสริมการปลูกไม้ผล-ไม้ยืนต้น เช่น มะม่วง มะพร้าว น้ำหอม
- ส่งเสริมการปลูกไม้ดอก เช่น กุหลาบ รัก ซ่อนกลิ่น แกลดิโอลัส
- ส่งเสริมการปลูกพืชไร่เพื่ออุตสาหกรรม
- ส่งเสริมปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษเพื่อบริโภคในครัวเรือนและจำหน่าย
- ส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่ม
- ส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

8. สถานภาพโครงการ

- ยังดำเนินการอยู่   สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
- ไม่ทราบ   อื่นๆ ระบุ ยังคงมีการตรวจเยี่ยม และส่งเสริม
- ด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล

9. งบประมาณปัจจุบัน

- บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

- งบจังหวัด   งบ อบต.
- งบ กปร.   งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

1. ชื่อโครงการ	โครงการศูนย์ศิลปาชีพโสกส้มกบ
2. ที่ตั้งโครงการ	บ้านคลองเจริญ หมู่ที่ 6 ตำบลบ้านใหม่ อำเภอสี่หมิง จังหวัดขอนแก่น
3. พระราชดำริของ	สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
4. วันที่พระราชทานพระราชดำริ	2 มิถุนายน 2535
5. รายละเอียดพระราชดำริ	เมื่อปี พ.ศ. 2535 สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงทราบถึงความเดือดร้อนของราษฎรบ้านลือคใหม่ (คลองเจริญ) ซึ่งได้อพยพพลงมาจากบ้านดงสะคร่าน อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดขอนแก่น เขตป่าอนุรักษ์ตามโครงการจัดที่ทำกินให้แก่ผู้ยากไร้ (คจก.) สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ จึงกราบบังคมทูลขอพระราชทานความช่วยเหลือ จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จพระราช ดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรด้วยพระองค์เอง เมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2535 ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า พระราชทานความช่วยเหลือแก่ราษฎร จึงมีพระเสาวนีย์ให้กองทัพภาคที่ 2 จัดตั้งโครงการส่งเสริมศิลปาชีพบ้านโสกส้มกบ และเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2544 สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมราษฎรด้วยพระองค์อีกครั้ง
6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ	พ.ศ.2535
7. รายละเอียดโครงการ	<p><u>วัตถุประสงค์</u></p> <ol style="list-style-type: none"> เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ในการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม เพื่อให้มีห้องเลี้ยงไหมสาธิตเป็นตัวอย่างแก่ชุมชน มีพื้นที่ปลูกหม่อนพันธุ์ดี มีแปลงหม่อนที่มีระบบน้ำเป็นตัวอย่าง เกษตรกรผู้เป็นสมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้น <p><u>กิจกรรม</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนด้านวิชาการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม, อบรมให้ความรู้เกษตรกรเกี่ยวกับการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม, ส่งเสริมการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม, ส่งเสริมการสร้างระบบน้ำในแปลงหม่อน, การผลิตเส้นไหม, การบริหารจัดการ เช่น การจัดตั้งกลุ่มการขาดแคลนเงินทุนหมุนเวียน - ส่งเสริมการทำไร่นาสวนผสม โดยใช้รูปแบบทฤษฎีใหม่ - ส่งเสริมการปลูกไม้ผล-ไม้ยืนต้น เช่น มะม่วง มะพร้าว น้ำหอม

- ส่งเสริมการปลูกไม้ดอก เช่น กุหลาบ รัก ซ่อนกลิ่น แกลดิโอลัส
- ส่งเสริมการปลูกพืชไร่เพื่ออุตสาหกรรม
- ส่งเสริมปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษเพื่อบริโภคในครัวเรือนและจำหน่าย
- ส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่ม
- ส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

8. สถานภาพโครงการ

- ยังดำเนินการอยู่   สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
 ไม่ทราบ   อื่นๆ ระบุ ยังคงมีการตรวจเยี่ยม และส่งเสริม
 ด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล

9. งบประมาณปัจจุบัน

- บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

- งบจังหวัด   งบ อบต.
 งบ กปร.   งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

1. ชื่อโครงการ	โครงการศูนย์ศิลปาชีพทุ่งกระมัง
2. ที่ตั้งโครงการ	ทุ่งกระมัง อ.หนองบัวแดง จ.ชัยภูมิ
3. พระราชดำริของ	สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
4. วันที่พระราชทานพระราชดำริ	เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2535
5. รายละเอียดพระราชดำริ	<p>โครงการส่งเสริมศิลปาชีพ ทุ่งกระมัง ได้เริ่มดำเนินการตามพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2535 ทรงมีพระราชเสาวนีย์รับกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร จำนวน 4 กลุ่ม ที่อาศัยอยู่รอบพื้นที่ป่าภูเขี้ยว ประกอบด้วย อำเภอเกษตรสมบูรณ์และอำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ เป็นสมาชิกโครงการส่งเสริมศิลปาชีพ กลุ่มปลูกหม่อนเลี้ยงไหมของมูลนิธิสวนจิตรลดา จำนวน 221 คน เพื่อยกระดับรายได้และสร้างงาน ให้ราษฎรมีอาชีพเสริม เช่น การทอผ้าไหม ทอผ้าเช็ดเท้า ดอกไม้ประดิษฐ์ และจักสานไม้ไผ่ ช่วยให้ราษฎรมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และลดปัญหาการละทิ้งถิ่นฐานไปทำงานที่อื่น</p> <p>ดังนั้น เพื่อเป็นการสนองพระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมทรัพยากรน้ำบาดาล ได้จัดทำโครงการสำรวจและพัฒนาแหล่งน้ำบาดาล เพื่อสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ณ ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพทุ่งกระมัง เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง โดยสำรวจพื้นที่เจาะน้ำบาดาล และพัฒนาน้ำบาดาลขึ้นมาใช้สำหรับการอุปโภคบริโภค และเพื่อการเกษตร รวมถึงสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้น้ำภายในศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพทุ่งกระมังได้อย่างทั่วถึงและเพียงพอ</p>
6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ	2540
7. รายละเอียดโครงการ	<p><u>วัตถุประสงค์</u></p> <ol style="list-style-type: none"> เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ในการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม เพื่อให้มีห้องเลี้ยงไหมสาธิตเป็นตัวอย่างแก่ชุมชน มีพื้นที่ปลูกหม่อนพันธุ์ดี มีแปลงหม่อนที่มีระบบน้ำเป็นตัวอย่าง เกษตรกรผู้เป็นสมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้น

กิจกรรม

- สนับสนุนด้านวิชาการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม, อบรมให้ความรู้เกษตรกรเกี่ยวกับ การปลูกหม่อนเลี้ยงไหม, ส่งเสริมการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม, ส่งเสริมการสร้าง ระบบน้ำในแปลงหม่อน, การผลิตเส้นไหม, การบริหารจัดการ เช่น การจัดตั้งกลุ่ม การขาดแคลนเงินทุนหมุนเวียน
- ส่งเสริมการทำไร่นาสวนผสม โดยใช้รูปแบบทฤษฎีใหม่
- ส่งเสริมการปลูกไม้ผล-ไม้ยืนต้น เช่น มะม่วง มะพร้าว น้ำหอม
- ส่งเสริมการปลูกไม้ดอก เช่น กุหลาบ รัก ซ่อนกลิ่น แกลดิโอลัส
- ส่งเสริมการปลูกพืชไร่เพื่ออุตสาหกรรม
- ส่งเสริมปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษเพื่อบริโภคในครัวเรือนและจำหน่าย
- ส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่ม
- ส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

8. สถานภาพโครงการ

- ยังดำเนินการอยู่   สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
- ไม่ทราบ   อื่นๆ ระบุ ยังคงมีการตรวจเยี่ยม และส่งเสริมด้าน การเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล

9. งบประมาณปัจจุบัน

- บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

- งบจังหวัด   งบ อบต.
- งบ กปร.   งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

- ชื่อโครงการ** โครงการฟาร์มตัวอย่างบ้านหนองปลาเคี้ยว
- ที่ตั้งโครงการ** บ้านหนองปลาเคี้ยว ต.กุดตาไก้ อ.ปลาปาก จังหวัดนครพนม
บริเวณพื้นที่สาธารณะประโยชน์ ท้องที่บ้านโคกสว่าง หมู่ที่ 1 และหมู่ที่ 8 ตำบลโคกสว่าง อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม พื้นที่ดำเนินการประมาณ 140 ไร่ ลักษณะสภาพพื้นที่เดิมเป็นป่าเต็งรัง ดินมีสภาพเป็นดินทรายปนลูกรัง ดินไม่เค็ม ตามธรรมชาติมีขนาดความสูงประมาณ 6 – 10 เมตร ความอุดมสมบูรณ์ของดินค่อนข้างต่ำ
- พระราชดำริของ** สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
- วันที่พระราชทานพระราชดำริ** ครั้งแรก เมื่อปี พ.ศ. 2540
จังหวัดนครพนม วันที่ 28 พฤศจิกายน 2548
- รายละเอียดพระราชดำริ** เมื่อปี พ.ศ. 2540 สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ มีพระราชดำริให้จัดตั้งฟาร์มตัวอย่าง ครั้งแรกที่บ้านขุนแตะ ตำบลคอนแก้ว อำเภोजอมทอง และบ้านแม่ตุงติง ตำบลแม่สาบ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อช่วยเหลือราษฎรที่ยากจนให้มีการผลิตอาหารในชุมชน โดยทำการเลี้ยงสัตว์ เลี้ยงปลา ปลูกพืชผัก ไม้ผล ทำนาอนุรักษ์ป่า ให้ราษฎรได้มีงานทำมีรายได้ มีการจ้างแรงงานให้คนที่ไม่มีงานทำ ได้เข้ามารับจ้างทำฟาร์ม ทำให้ราษฎรได้รับความรู้มีอาหารบริโภคในครัวเรือนและมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ต่อมาทรงมีพระราชดำริเพิ่มเติมให้ดำเนินการลักษณะนี้ในพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศ
เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2548 สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จทรงเยี่ยมราษฎร บ้านวังกะเบาะ ตำบลโคกสว่าง อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ได้พระราชทานแนวพระราชดำริในการช่วยเหลือราษฎร หลายโครงการ เช่นการขุดลอกห้วยเพื่อเก็บกักน้ำเพื่อการเกษตร การจัดตั้งฟาร์มตัวอย่างเพื่อเป็นแหล่งผลิตอาหารปลอดภัยให้ราษฎรได้มีพืชผักอาหารบริโภคในราคาถูก ช่วยให้ราษฎรที่ว่างงานได้มีงานทำในเบื้องต้น โดยการมาทำงานในฟาร์ม เป็นการฝึกการเรียนรู้ และช่วยสร้างอาชีพให้แก่ชุมชน ให้รู้จักการผลิตอาหารโดยเน้นการไม่ใช้สารพิษหรือยาฆ่าแมลง เพื่อให้ราษฎรได้เรียนรู้การทำการเกษตรอย่างถูกหลักวิชาการและนำไปขยายผลทำเองในที่ดินของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน ในพื้นที่สาธารณะบ้านโคกสว่าง หมู่ 1 และ หมู่ 8 ซึ่งมีสภาพเป็นป่าธรรมชาติดั้งเดิม พื้นที่ประมาณ 200 ไร่ เห็นควรรักษาไว้เพื่อเป็นแหล่งอาหารจากธรรมชาติ เพื่อให้ราษฎรได้เก็บหาของป่า พืชอาหาร เห็ดต่างๆ สมุนไพร โดยไม่ตัดไม้ทำลายป่า

วัตถุประสงค์

1. ส่งเสริมเกษตรกรในพื้นที่โครงการให้ได้รับความรู้ทางการเกษตร เรียนรู้ปฏิบัติจริง (พืช สัตว์ ประมงและการแปรรูป)
2. เป็นแหล่งผลิตอาหารและจ้างงานให้แก่เกษตรกรและประชาชนในพื้นที่
3. เป็นแหล่งเรียนรู้งานด้านการเกษตรและข้อมูลในการถ่ายทอดกรรมวิธี กิจกรรมการเกษตร ที่ดำเนินการในฟาร์มที่ได้ผล ให้กับราษฎรในพื้นที่โครงการฯ เพื่อดำเนินการเอง
4. ศึกษาข้อมูลของกรรมวิธีดำเนินงานที่ได้ผล เน้นให้ราษฎรสามารถดำเนินการเองได้ โดยใช้วัสดุ และอุปกรณ์ที่มีในท้องถิ่นให้มากที่สุด
5. เกษตรกรมีรายได้เสริมจากการดำเนินงานฟาร์มตัวอย่าง
6. อนุรักษ์สภาพป่าไม้ในพื้นที่ให้คงความอุดมสมบูรณ์ตลอดไป

6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ

พ.ศ. 2549

7. รายละเอียดโครงการ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นแหล่งผลิตอาหารสำหรับชุมชนในหมู่บ้านโคกสว่าง หมู่ 1 และหมู่ 8 รวมทั้งหมู่บ้านใกล้เคียง โดยมีการจัดการในลักษณะแบบฟาร์มเพื่อผลิตอาหารที่บริโภคได้ เพื่อให้ราษฎรได้เก็บหาไปบริโภค หรือใช้สอยในครัวเรือน เพื่อเป็นการช่วยลดภาระค่าใช้จ่าย ค่าครองชีพในครอบครัว
2. เพื่อให้เป็นแหล่งป่าไม้ใช้สอยด้านอื่นๆ ของชุมชน เช่น เป็นแหล่งไม้ใช้สอย เป็นแหล่งไม้ที่มีเปลือกให้สัตว์ธรรมชาติที่ใช้ย้อมผ้าได้ รวมทั้งเป็นแหล่งพรรณไม้ สมุนไพร เครื่องเทศ แมลงกินได้และของป่าอื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ในการดำรงชีพของชุมชน

วิธีดำเนินงาน

1. จัดตั้งฟาร์มตัวอย่างพร้อมด้วยโครงสร้างพื้นฐาน
2. ดำเนินกิจกรรมการเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่ โดยแรงงานในพื้นที่ ให้ราษฎรมีแหล่งผลิตอาหาร สำหรับเป็นธนาคารอาหารชุมชน(Food Bank) และเป็นแหล่งเรียนรู้ทำการเกษตร อย่างถูกหลักวิชาการในพื้นที่จำกัดให้ได้ผลเพิ่มขึ้น ลดต้นทุนการผลิตให้ต่ำลง
3. จัดกิจกรรมถ่ายทอดความรู้

กิจกรรม

1. ฝึกอบรมเกษตรกรด้านพืช สัตว์ การลดต้นทุน การทำบัญชีฟาร์ม
2. จัดทำแปลงส่งเสริมการปลูกพืช เช่น พืชผัก ไม้ผล ไม้ยืนต้น ข้าว/พืชไร่ การเพาะเห็ด
3. สาธิตการเลี้ยงและผลิตสัตว์ เช่น ไก่ไข่ ไก่ดำ ไก่พื้นเมือง แกะ สุกร
4. ถนอมอาหารและแปรรูปผลผลิต

8. สถานภาพโครงการ

ยังดำเนินการอยู่

สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....

ไม่ทราบ

อื่นๆ ระบุ ยังคงมีการตรวจเยี่ยม และส่งเสริม

ด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล

9. งบประมาณปัจจุบัน

- บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

งบจังหวัด

งบ อบต.

งบ กปร.

งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

- ชื่อโครงการ โครงการศูนย์ศิลปาชีพบ้านหาดแพง จังหวัดนครพนม
- ที่ตั้งโครงการ บ้านหาดแพง อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม
- พระราชดำริของ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
- วันที่พระราชทานพระราชดำริ 17 พฤศจิกายน 2538
- รายละเอียดพระราชดำริ

การดำเนินงานในศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพแต่ละแห่ง จะจัดเป็นกลุ่มต่างๆ ตามความเหมาะสมของแต่ละท้องถิ่นและบุคคล เพื่อให้การฝึกอบรมแก่สมาชิก รวมทั้งจัดหางาน ให้สมาชิกดำเนินการ เพื่อนำไปจำหน่าย เป็นรายได้เสริมของสมาชิก แต่ละกลุ่มทรงมีพระราชเสาวนีย์ให้การช่วยเหลือราษฎรที่ยากจน โดยให้อำเภอบึงโขงหลง เปิดการฝึกอบรมทอผ้าไหมและทอผ้าฝ้ายให้กับราษฎรเพื่อเป็นการสร้างอาชีพแก่ประชาชนให้มีรายได้ พร้อมทั้งให้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์ศิลปาชีพควบคู่กันไป ตลอดจนเป็นแหล่งให้ความรู้ทางวิชาการข้อมูลข่าวสารในด้านอาชีพ

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จเยี่ยมประชาชนที่บ้านกุดสะกอย ตำบลโพธิ์ไพศาล อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร เมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน 2538, บ้านหาดแพง อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2538 และที่บ้านโชคอำนวย ตำบลท่าดอกคำ อำเภอบึงโขงหลง จังหวัดหนองคาย เมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน 2538 ทรงทราบว่าประชาชนส่วนใหญ่ยังมีฐานะยากจน มีที่ทำกินน้อยไม่เพียงพอ บางคนไม่มีที่ทำกินเลย บางพื้นที่ต้องประสบวิกฤตการณ์ต่างๆ เช่นน้ำท่วม ความแห้งแล้ง ความไม่แน่นอนของสภาพดินฟ้าอากาศ ทั้งนี้เนื่องจากการได้มีการบุกรุกตัดไม้ทำลายป่า เพื่อบุกเบิกพื้นที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกินทำไร่เลื่อนลอย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำลายป่าไม้บริเวณต้นน้ำลำธาร ทำให้เกิดความเสียหายต่อดินและน้ำ ปัญหาดังกล่าวเกิดจากความยากจน ความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ และความด้อยโอกาสทางการศึกษาของประชาชนในพื้นที่ดังกล่าว ดังนั้น พระองค์จึงมีพระราชดำริที่จะให้การช่วยเหลือประชาชนทั้ง 3 พื้นที่ ให้มีฐานะความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีรายได้เพียงพอต่อการเลี้ยงตนเองและครอบครัว จึงทรงมีพระราชเสาวนีย์ให้จัดตั้งศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพขึ้นทั้ง 3 พื้นที่ เพื่อเป็นการสร้างอาชีพเสริมให้กับประชาชน ให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มจากอาชีพหลัก
- ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ พ.ศ.2539

7. รายละเอียดโครงการ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการประกอบอาชีพทางการเกษตรของเกษตรกร ในพื้นที่เป้าหมายให้มั่นคงเพียงพอต่อการดำรงชีวิต

2. เพื่อสนับสนุนให้รักท้องถิ่นที่อยู่อาศัย รู้จักใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดอย่างยั่งยืน

การดำเนินการด้านการส่งเสริมการเกษตร

- 1) อบรมเกษตรกร
- 2) ส่งเสริมการเกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม
- 3) ส่งเสริมการถนอมและแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร

8. สถานภาพโครงการ

☐ ยังดำเนินการอยู่	☒ สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
☐ ไม่ทราบ	☐ อื่นๆ

9. งบประมาณปัจจุบัน

- บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

☐ งบจังหวัด	☐ งบ อบต.
☐ งบ กปร.	☒ งบอื่นๆ ระบุ .....

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

(ด้านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร)

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

1. ชื่อโครงการ	โครงการศูนย์ศิลปาชีพตำบลหนองแวง จังหวัดบุรีรัมย์
2. ที่ตั้งโครงการ	ตำบลหนองแวง อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ หมู่บ้านโคกขจรและบ้านบึงบัว(บ้านศรีท้าวท,บ้านราษฎร์รักดินแดน, บ้านแทนทัพไทย)
3. พระราชดำริของ	สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
4. วันที่พระราชทานพระราชดำริ	-
5. รายละเอียดพระราชดำริ	สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จเยี่ยมประชาชนในพื้นที่ภาค ต่างๆ ทรงทราบว่าประชาชนส่วนใหญ่ยังมีฐานะยากจนมีที่ทำกินน้อยไม่ เพียงพอ หรือไม่มีที่ทำกิน บางพื้นที่ประสบปัญหาภัยธรรมชาติอยู่เสมอ จึงทรงมีพระราชเสาวนีย์ที่จะช่วยเหลือราษฎรที่ยากจนเหล่านั้นให้มีฐานะ ความเป็นอยู่และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีรายได้เพียงพอต่อการเลี้ยงตนเอง และครอบครัวโดยให้จัดตั้งโครงการส่งเสริมศิลปาชีพขึ้นในภูมิภาคต่างๆ ตามความเหมาะสมของแต่ละท้องถิ่นและบุคคล เช่น กลุ่มเครื่องปั้นดินเผา กลุ่มทอผ้าไหม กลุ่มแกะสลัก เป็นต้น
6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ	-
7. รายละเอียดโครงการ	<u>วัตถุประสงค์</u> <ol style="list-style-type: none"> เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ในการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม เพื่อให้มีห้องเลี้ยงไหมสาธิตเป็นตัวอย่างแก่ชุมชน มีพื้นที่ปลูกหม่อนพันธุ์ดี มีแปลงหม่อนที่มีระบบน้ำเป็นตัวอย่าง เกษตรกรผู้เป็นสมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้น <u>กิจกรรม</u> <ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนด้านวิชาการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม, อบรมให้ความรู้เกษตรกร เกี่ยวกับการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม, ส่งเสริมการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม, ส่งเสริมการสร้างระบบน้ำในแปลงหม่อน, การผลิตเส้นไหม, การบริหาร จัดการ เช่น การจัดตั้งกลุ่ม การขาดแคลนเงินทุนหมุนเวียน - ส่งเสริมการทำไร่นาสวนผสม โดยใช้รูปแบบทฤษฎีใหม่ - ส่งเสริมการปลูกไม้ผล-ไม้ยืนต้น เช่น มะม่วง มะพร้าว น้ำหอม

- ส่งเสริมการปลูกไม้ดอก เช่น กุหลาบ รัก ซ่อนกลิ่น แกลดิโอลัส
- ส่งเสริมการปลูกพืชไร่เพื่ออุตสาหกรรม
- ส่งเสริมปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษเพื่อบริโภคในครัวเรือนและจำหน่าย
- ส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่ม
- ส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

8. สถานภาพโครงการ

- ยังดำเนินการอยู่   สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
 ไม่ทราบ   อื่นๆ ระบุ ยังคงมีการตรวจเยี่ยม และ
 ส่งเสริมด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตร
 จังหวัด/อำเภอ/ตำบล

9. งบประมาณปัจจุบัน

- บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

- งบจังหวัด   งบ อบต.
 งบ กปร.   งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริม
 การเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

- ชื่อโครงการ โครงการฟาร์มตัวอย่างบ้านกำพี้ อ.บรบือ จ.มหาสารคาม
  - ที่ตั้งโครงการ บ้านกำพี้ ตำบลกำพี้ อ.บรบือ จ.มหาสารคาม
  - พระราชดำริของ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
  - วันที่พระราชทานพระราชดำริ ครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2540
มหาสารคามวันที่ 15 ธันวาคม 2548
  - รายละเอียดพระราชดำริ เมื่อปี พ.ศ. 2540 สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ มีพระราชดำริให้จัดตั้งฟาร์มตัวอย่าง ครั้งแรกที่บ้านขุนแตะ ตำบลคอนแก้ว อำเภोजอมทอง และบ้านแม่ตุงติง ตำบลแม่สาบ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อช่วยเหลือราษฎรที่ยากจนให้มีการผลิตอาหารในชุมชน โดยทำการเลี้ยงสัตว์ เลี้ยงปลา ปลูกพืชผัก ไม้ผล ทำนา อนุรักษ์ป่า ให้ราษฎรได้มีงานทำมีรายได้ มีการจ้างแรงงานให้คนที่ไม่มีงานทำ ได้เข้ามารับจ้างทำฟาร์ม ทำให้ราษฎรได้รับความรู้มีอาหารบริโภคในครัวเรือนและมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ต่อมาทรงมีพระราชดำริเพิ่มเติมให้ดำเนินการลักษณะนี้ในพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศ
- ท่านผู้หญิงสุประภาดา เกษมสันต์ ได้ดำเนินการก่อตั้งกลุ่มทอผ้าไหมบ้านกำพี้ ซึ่งตั้งอยู่บ้านกำพี้ หมู่ที่ 1 และหมู่ที่ 12 ตำบลกำพี้ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม เมื่อปี พุทธศักราช 2516 และได้กรุณาได้รับราษฎรบ้านกำพี้ เข้าเป็นสมาชิกกลุ่มทอผ้าไหมของมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในครั้งนั้นเมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2543 สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงเสด็จ พระราชดำเนินมาเยี่ยมสมาชิกกลุ่มทอผ้าไหม และราษฎรบ้านกำพี้ หมู่ที่ 1 และหมู่ที่ 12 ตำบลกำพี้ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องได้พิจารณาคัดเลือกราษฎรยากจนจากบ้านกำพี้ และหมู่บ้านใกล้เคียง เพื่อขอพระราชทานเข้าเฝ้าฯ พระองค์ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับราษฎรเหล่านั้น เข้าเป็นสมาชิกทอผ้าไหมของมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพ
- ครั้นเมื่อ วันที่ 15 ธันวาคม 2548 สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จเยี่ยมเยียนสมาชิกกลุ่มทอผ้าไหมบ้านกำพี้อีกครั้ง สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงมีพระราชเสาวนีย์ที่จะให้จัดตั้งฟาร์มตัวอย่างฯ ขึ้นในพื้นที่บ้านกำพี้และบริเวณใกล้เคียง ซึ่งทางจังหวัดมหาสารคาม รับสนองพระราชเสาวนีย์ โดยการจัดหาพื้นที่ว่างเปล่า เพื่อจัดทำโครงการฟาร์มตัวอย่างฯ โดยใช้พื้นที่ป่าโคกแสวง ตำบลกำพี้ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 157 ไร่ 2 งาน เป็นพื้นที่จัดตั้ง

วัตถุประสงค์

1. ส่งเสริมเกษตรกรในพื้นที่โครงการให้ได้รับความรู้ทางการเกษตร เรียนรู้ปฏิบัติจริง (พืช สัตว์ ประมงและการแปรรูป)
2. เป็นแหล่งผลิตอาหารและจ้างงานให้แก่เกษตรกรและประชาชนในพื้นที่
3. เป็นแหล่งเรียนรู้งานด้านการเกษตรและข้อมูลในการถ่ายทอดกรรมวิธี กิจกรรมการเกษตร ที่ดำเนินการในฟาร์มที่ได้ผล ให้กับราษฎรในพื้นที่โครงการฯ เพื่อดำเนินการเอง
4. ศึกษาข้อมูลของกรรมวิธีดำเนินงานที่ได้ผล เน้นให้ราษฎรสามารถดำเนินการเองได้ โดยใช้วัสดุ และอุปกรณ์ที่มีในท้องถิ่นให้มากที่สุด
5. เกษตรกรมีรายได้เสริมจากการดำเนินงานฟาร์มตัวอย่าง
6. อนุรักษ์สภาพป่าไม้ในพื้นที่ให้คงความอุดมสมบูรณ์ตลอดไป

6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ

พ.ศ. 2549

7. รายละเอียดโครงการ

วิธีดำเนินงาน

1. จัดตั้งฟาร์มตัวอย่างพร้อมด้วยโครงสร้างพื้นฐาน
2. ดำเนินกิจกรรมการเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่ โดยแรงงานในพื้นที่ ให้ราษฎรมีแหล่งผลิตอาหาร สำหรับเป็นธนาคารอาหารชุมชน(Food Bank) และเป็นแหล่งเรียนรู้ทำการเกษตร อย่างถูกหลักวิชาการ ในพื้นที่จำกัดให้ได้ผลเพิ่มขึ้น ลดต้นทุนการผลิตให้ต่ำลง
3. จัดกิจกรรมถ่ายทอดความรู้

กิจกรรม

1. ฝึกอบรมเกษตรกรด้านพืช สัตว์ การลดต้นทุน การทำบัญชีฟาร์ม
2. จัดทำแปลงส่งเสริมการปลูกพืช เช่น พืชผัก ไม้ผล ไม้ยืนต้น ข้าว/พืชไร่ การเพาะเห็ด
3. สาธิตการเลี้ยงและผลิตสัตว์ เช่น ไก่ไข่ ไก่ดำ ไก่พื้นเมือง แกะ สุกร
4. ถนอมอาหารและแปรรูปผลผลิต

8. สถานภาพโครงการ

- ยังดำเนินการอยู่   สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
- ไม่ทราบ   อื่นๆ ระบุ ยังคงมีการตรวจเยี่ยม และส่งเสริมด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล

9. งบประมาณปัจจุบัน

- บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

- งบจังหวัด   งบ อบต.
- งบ กปร.   งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

- ชื่อโครงการ โครงการศิลปาชีพบ้านโคกก่อง อ.นาเชือก จ.มหาสารคาม
- ที่ตั้งโครงการ บ้านโคกก่อง ตำบลหนองแดง อ.นาเชือก จ.มหาสารคาม
- พระราชดำริของ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
- วันที่พระราชทานพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๓๕
- รายละเอียดพระราชดำริ
สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จเยี่ยมประชาชนในพื้นที่ภาคต่างๆ ทรงทราบว่าประชาชนส่วนใหญ่ยังมีฐานะยากจนมีที่ทำกินน้อยไม่เพียงพอ หรือไม่มีที่ทำกิน บางพื้นที่ประสบปัญหาภัยธรรมชาติอยู่เสมอ จึงทรงมีพระราชเสาวนีย์ที่จะช่วยเหลือราษฎรที่ยากจนเหล่านั้นให้มีฐานะความเป็นอยู่และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีรายได้เพียงพอต่อการเลี้ยงตนเอง และครอบครัว โดยให้จัดตั้งโครงการส่งเสริมศิลปาชีพขึ้นในภูมิภาคต่างๆ ตามความเหมาะสมของแต่ละท้องถิ่นและบุคคล เช่น กลุ่มเครื่องปั้นดินเผา กลุ่มทอผ้าไหม กลุ่มแกะสลัก เป็นต้น
ในวโรกาสที่ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จแปรพระราชฐานประทับแรม ณ พระตำหนักภูพานราชนิเวศน์ จังหวัดสกลนคร ในห้วงเดือน พฤศจิกายน ๒๕๓๕ ทรงเสด็จเยี่ยมราษฎรในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๓๕ ทรงเสด็จเยี่ยมราษฎรบ้านโคกก่อง ตำบลหนองแดง อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม ทรงพระราชทานเงินช่วยเหลือราษฎรยากจน เพื่อนำไปเป็นทุนในการปลูกหม่อนเลี้ยงไหมและประกอบอาชีพเสริมรายได้ให้กับครอบครัว ทรงมีพระราชเสาวนีย์รับราษฎรยากจนเข้าเป็นสมาชิกทอผ้าไหม โครงการส่งเสริมศิลปาชีพ โดยให้ทอผ้าไหมส่งไปจำหน่ายที่ กองศิลปาชีพ สวนจิตรลดา
- ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ 2536
- รายละเอียดโครงการ วัตถุประสงค์
  - เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ในการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม
  - เพื่อให้มีห้องเลี้ยงไหมสาธิตเป็นตัวอย่างแก่ชุมชน
  - มีพื้นที่ปลูกหม่อนพันธุ์ดี
  - มีแปลงหม่อนที่มีระบบน้ำเป็นตัวอย่าง
  - เกษตรกรผู้เป็นสมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้น

กิจกรรม

- สนับสนุนด้านวิชาการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม, อบรมให้ความรู้เกษตรกรเกี่ยวกับการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม, ส่งเสริมการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม, ส่งเสริมการสร้างระบบน้ำในแปลงหม่อน, การผลิตเส้นไหม, การบริหารจัดการ เช่น การจัดตั้งกลุ่ม การขาดแคลนเงินทุนหมุนเวียน
- ส่งเสริมการทำไร่นาสวนผสม โดยใช้รูปแบบทฤษฎีใหม่
- ส่งเสริมการปลูกไม้ผล-ไม้ยืนต้น เช่น มะม่วง มะพร้าว น้ำหอม
- ส่งเสริมการปลูกไม้ดอก เช่น กุหลาบ รัก ซ่อนกลิ่น แกลดิโอลัส
- ส่งเสริมการปลูกพืชไร่เพื่ออุตสาหกรรม
- ส่งเสริมปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษเพื่อบริโภคในครัวเรือนและจำหน่าย
- ส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่ม
- ส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

8. สถานภาพโครงการ

- ยังดำเนินการอยู่   สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี 2543
- ไม่ทราบ   อื่นๆ ระบุ ยังคงมีการตรวจเยี่ยม และส่งเสริมด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล

9. งบประมาณปัจจุบัน

- บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

- งบจังหวัด   งบ อบต.
- งบ กปร.   งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

1. ชื่อโครงการ	โครงการศิลปาชีพบ้านดอนดี อ.พยัคภูมิพิสัย จ.มหาสารคาม
2. ที่ตั้งโครงการ	โครงการศูนย์ศิลปาชีพบ้านดอนดี หมู่ 9 ตำบลหนองบัวแก้ว อ.พยัคภูมิพิสัย จ.มหาสารคาม
3. พระราชดำริของ	สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
4. วันที่พระราชทานพระราชดำริ	เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๕
5. รายละเอียดพระราชดำริ	<p>สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จเยี่ยมประชาชนในพื้นที่ภาคต่างๆ ทรงทราบว่าประชาชนส่วนใหญ่ยังมีฐานะยากจนมีที่ทำกินน้อยไม่เพียงพอ หรือไม่มีที่ทำกิน บางพื้นที่ประสบปัญหาภัยธรรมชาติอยู่เสมอ จึงทรงมีพระราชเสาวนีย์ที่จะช่วยเหลือราษฎรที่ยากจนเหล่านั้นให้มีฐานะความเป็นอยู่และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีรายได้เพียงพอต่อการเลี้ยงตนเอง และครอบครัว โดยให้จัดตั้งโครงการส่งเสริมศิลปาชีพขึ้นในภูมิภาคต่างๆ ตามความเหมาะสมของแต่ละท้องถิ่นและบุคคล เช่น กลุ่มเครื่องปั้นดินเผา กลุ่มทอผ้าไหม กลุ่มแกะสลัก เป็นต้น</p> <p>ในวโรกาสที่ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จแปรพระราชฐานประทับแรม ณ พระตำหนักภูพานราชนิเวศน์ จังหวัดสกลนคร ในห้วงเดือน พฤศจิกายน ๒๕๓๕ ทรงเสด็จเยี่ยมราษฎรในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๕ ทรงเสด็จเยี่ยมราษฎรบ้านบ้านดอนดี ตำบลหนองบัวแก้ว อำเภอพยัคภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ทรงพระราชทานเงินช่วยเหลือราษฎรยากจนเพื่อนำไปเป็นทุนในการปลูกหม่อนเลี้ยงไหมและประกอบอาชีพเสริมรายได้ให้กับครอบครัว ทรงมีพระราชเสาวนีย์รับราษฎรยากจนเข้าเป็นสมาชิกทอผ้าไหมโครงการส่งเสริมศิลปาชีพ โดยให้ทอผ้าไหมส่งไปจำหน่ายที่ กองศิลปาชีพ สวนจิตรลดา กรุงเทพฯ</p>
6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ	2536
7. รายละเอียดโครงการ	<p>วัตถุประสงค์</p> <ol style="list-style-type: none"> เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ในการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม เพื่อให้มีห้องเลี้ยงไหมสาธิตเป็นตัวอย่างแก่ชุมชน มีพื้นที่ปลูกหม่อนพันธุ์ดี

4. มีแปลงหม่อนที่มีระบบน้ำเป็นตัวอย่าง

5. เกษตรกรผู้เป็นสมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้น

กิจกรรม

- สนับสนุนด้านวิชาการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม, อบรมให้ความรู้เกษตรกรเกี่ยวกับการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม, ส่งเสริมการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม, ส่งเสริมการสร้างระบบน้ำในแปลงหม่อน, การผลิตเส้นไหม, การบริหารจัดการ เช่น การจัดตั้งกลุ่ม การขาดแคลนเงินทุนหมุนเวียน
- ส่งเสริมการทำไร่นาสวนผสม โดยใช้รูปแบบทฤษฎีใหม่
- ส่งเสริมการปลูกไม้ผล-ไม้ยืนต้น เช่น มะม่วง มะพร้าว น้ำหอม
- ส่งเสริมการปลูกไม้ดอก เช่น กุหลาบ รัก ซ่อนกลิ่น แกลดิโอลัส
- ส่งเสริมการปลูกพืชไร่เพื่ออุตสาหกรรม
- ส่งเสริมปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษเพื่อบริโภคในครัวเรือนและจำหน่าย
- ส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่ม
- ส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

8. สถานภาพโครงการ

ยังดำเนินการอยู่   สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี 2543

ไม่ทราบ   อื่นๆ ระบุ _____

ส่งเสริมด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล

9. งบประมาณปัจจุบัน

- บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

งบจังหวัด   งบ อบต.

งบ กปร.   งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริม

การเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

- ชื่อโครงการ โครงการฟาร์มตัวอย่างบ้านดอนม่วง
- ที่ตั้งโครงการ บ้านดอนม่วงพัฒนา หมู่ที่ 11 ต.โนนทราย อ.เมือง จ.พิจิตร
บริเวณพื้นที่โครงการพัฒนาป่าดงพญาไฟ (เดิม) ป่าสงวนแห่งชาติป่าดงพญาไฟ พื้นที่
ดำเนินการประมาณ 120 ไร่ ลักษณะสภาพพื้นที่เดิมเป็นป่าเต็งรัง สภาพดินเป็นดิน
ร่วนปนทราย ดินไม่เค็มตามธรรมชาติมีขนาดความสูงประมาณ 6 – 10 เมตร มีลำ
ห้วยไหลผ่านด้านทิศตะวันออกและทิศเหนือของพื้นที่ บริเวณตอนกลางของพื้นที่
มีร่องน้ำซับซึ่งไหลลงสู่ลำห้วย
- พระราชดำริของ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
- วันที่พระราชทานพระราชดำริ ครั้งแรก เมื่อปี พ.ศ. 2540
มกราคม เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2548
- รายละเอียดพระราชดำริ เมื่อปี พ.ศ. 2540 สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ มีพระราชดำริให้จัดตั้ง
ฟาร์มตัวอย่าง ครั้งแรกที่บ้านขุนแตะ ตำบลดอนแก้ว อำเภอจอมทอง และบ้านแม่ตู่
ดง ตำบลแม่สลาบ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อช่วยเหลือราษฎรที่ยากจนให้มี
การผลิตอาหารในชุมชน โดยทำการเลี้ยงสัตว์ เลี้ยงปลา ปลูกพืชผัก ไม้ผล ทำนา
อนุรักษ์ป่า ให้ราษฎรได้มีงานทำมีรายได้ มีการจ้างแรงงานให้คนที่ไม่มีงานทำ ได้เข้า
มารับจ้างทำฟาร์ม ทำให้ราษฎรได้รับความรู้มีอาหารบริโภคในครัวเรือนและมีความ
เป็นอยู่ที่ดีขึ้น ต่อมาทรงมีพระราชดำริเพิ่มเติมให้ดำเนินการลักษณะนี้ในพื้นที่ต่าง
ทั่วประเทศ
สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จทรงเยี่ยมราษฎร บ้านดอนม่วง
พัฒนา หมู่ที่ 11 ตำบลโนนทราย อำเภอเมือง จ.พิจิตร เมื่อวันที่ 13
ธันวาคม 2548 ทรงพบว่าราษฎรในหมู่บ้าน และพื้นที่ใกล้เคียงมีฐานะยากจน ขาด
แคลนที่ดินทำกิน และว่างงานเป็นจำนวนมาก จึงได้มีพระราชเสาวนีย์ ให้
คณะทำงานที่เกี่ยวข้องได้สำรวจข้อมูลพื้นที่ และในเบื้องต้นได้พระราชทานฟาร์ม
ตัวอย่าง เพื่อเป็นการสร้างงานให้แก่ราษฎร ฟาร์มตัวอย่างดำเนินการในพื้นที่
ประมาณ 200 ไร่ พื้นที่บางส่วนมีสภาพเป็นที่โล่งซึ่งเคยผ่านการแผ้วถางทำ
การเกษตรมาแล้ว ก็จะได้ดำเนินการทำเป็นฟาร์มแบบผสมผสาน โดยมีทั้งการปลูก
พืชผักการเกษตร (ปลอดสารพิษ) การประมง เลี้ยงสัตว์ พื้นที่ส่วนนี้ประมาณ 80
ไร่ พื้นที่ส่วนที่เหลือประมาณ 120 ไร่ มีสภาพเป็นป่าธรรมชาติ ได้จัดทำเป็น
โครงการป่าอาหารชุมชน โดยเน้นหนักให้เป็นป่าอาหารที่อุดมสมบูรณ์เพื่อให้

ชุมชนสามารถเก็บหาไปบริโภคได้

วัตถุประสงค์

1. ส่งเสริมเกษตรกรในพื้นที่โครงการให้ได้รับความรู้ทางการเกษตร เรียนรู้ปฏิบัติจริง (พืช สัตว์ ประมงและการแปรรูป)
2. เป็นแหล่งผลิตอาหารและจ้างงานให้แก่เกษตรกรและประชาชนในพื้นที่
3. เป็นแหล่งเรียนรู้งานด้านการเกษตรและข้อมูลในการถ่ายทอดกรรมวิธี กิจกรรมการเกษตร ที่ดำเนินการในฟาร์มที่ได้ผล ให้กับราษฎรในพื้นที่โครงการฯ เพื่อดำเนินการเอง
4. ศึกษาข้อมูลของกรรมวิธีดำเนินงานที่ได้ผล เน้นให้ราษฎรสามารถดำเนินการเองได้ โดยใช้วัสดุ และอุปกรณ์ที่มีในท้องถิ่นให้มากที่สุด
5. เกษตรกรมีรายได้เสริมจากการดำเนินงานฟาร์มตัวอย่าง
6. อนุรักษ์สภาพป่าไม้ในพื้นที่ให้คงความอุดมสมบูรณ์ตลอดไป

6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ

พ.ศ. 2549

7. รายละเอียดโครงการ

โดยมีการจัดการในลักษณะแบบฟาร์มเพื่อผลิตอาหารที่บริโภคได้ เพื่อให้ราษฎรได้เก็บหาไปบริโภค หรือใช้สอยในครัวเรือน เพื่อเป็นการช่วยลดภาระค่าใช้จ่าย ค่าครองชีพในครอบครัว โดยเน้นหนักการใช้ประโยชน์ในด้านการเป็นแหล่งผลิตอาหารสำหรับชุมชน อาหารที่ได้จะได้จากพืชอาหารต่าง ๆ ที่สามารถปลูกเพิ่มเติมเข้าไปได้ในพื้นที่ ซึ่งเป็นพืชที่สามารถบริโภคส่วนต่าง ๆ ได้ เช่น ราก ห่อ ยอด ใบ ดอก ผล เป็นต้น รวมทั้งสร้างและรักษาระบบนิเวศน์ที่เหมาะสมเพื่อเป็นแหล่งผลิตเห็ดกินได้ชนิดต่าง ๆ ที่จะขึ้นได้ตามธรรมชาติสร้างระบบนิเวศน์ที่เหมาะสมแก่การอาศัย และเพาะเลี้ยงแมลงกินได้บางชนิดเพิ่มเติมให้มากขึ้น เช่น มดแดง เป็นต้น กล่าวคือจัดสร้างให้เป็นแหล่งพรรณไม้ พืชอาหาร สมุนไพร เครื่องเทศ แมลงกินได้และของป่าอื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ในการดำรงชีพของชุมชน

วิธีดำเนินงาน

1. จัดตั้งฟาร์มตัวอย่างพร้อมด้วยโครงสร้างพื้นฐาน
2. ดำเนินกิจกรรมการเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่ โดยแรงงานในพื้นที่ ให้ราษฎรมีแหล่งผลิตอาหาร สำหรับเป็นธนาคารอาหารชุมชน(Food Bank) และเป็นแหล่งเรียนรู้ทำการเกษตร อย่างถูกหลักวิชาการในพื้นที่จำกัดให้ได้ผลเพิ่มขึ้น ลดต้นทุนการผลิตให้ต่ำลง
3. จัดกิจกรรมถ่ายทอดความรู้

กิจกรรม

1. ฝึกอบรมเกษตรกรด้านพืช สัตว์ การลดต้นทุน การทำบัญชีฟาร์ม
2. จัดทำแปลงส่งเสริมการปลูกพืช เช่น พืชผัก ไม้ผล ไม้ยืนต้น ข้าว/พืชไร่ การเพาะเห็ด
3. สาธิตการเลี้ยงและผลิตสัตว์ เช่น ไก่ไข่ ไก่ดำ ไก่พื้นเมือง และ สุกร
4. ถนอมอาหารและแปรรูปผลผลิต

8. สถานภาพโครงการ

- ยังดำเนินการอยู่   สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
- ไม่ทราบ   อื่นๆ ระบุ ยังคงมีการตรวจเยี่ยม และส่งเสริม
ด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล

9. งบประมาณปัจจุบัน

- บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

- งบจังหวัด   งบ อบต.
- งบ กปร.   งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์(สำนักงานเกษตรจังหวัด)

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

- ชื่อโครงการ โครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณบ้านหนองอึ่งอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- ที่ตั้งโครงการ บ้านหนองอึ่ง ตำบลค้อเหนือ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร
- พระราชดำริของ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
- วันที่พระราชทานพระราชดำริ 28 พฤศจิกายน 2543
- รายละเอียดพระราชดำริ เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2543 สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วย สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมราษฎรบ้านค้ำน้ำสร้าง ตำบลค้อเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร โดยในการนี้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตร สภาพหนองอึ่ง บ้านท่าเยี่ยม ตำบลค้อเหนือ ทรงทราบถึงสาเหตุที่ทำให้หนองอึ่ง ตื้นเขิน จึงมีพระราชดำริให้มีการพัฒนาและปรับปรุงพื้นที่โดยรวมเพื่อช่วยเหลือ ราษฎร ด้วยการปรับปรุงขุดลอกหนองอึ่ง พัฒนาและปรับปรุงพื้นที่สภาพดิน โดยรอบหนองอึ่ง ปลูกแฝก และต้นไม้ป้องกันการชะล้างหน้าดินและฟื้นฟูสภาพ ป่าโดยรวม
- ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ พ.ศ.2546
- รายละเอียดโครงการ วัตถุประสงค์
  - พัฒนาขุดลอกหนองอึ่งสาธารณะประโยชน์ เพื่อเป็นแหล่งน้ำทำการเกษตร และแหล่งขยายพันธุ์ปลา
  - พัฒนา ปรับปรุง พื้นที่ สภาพดิน โดยปลูกต้นไม้และหญ้าแฝก เพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน
  - ฟื้นฟูสภาพป่าโดยรอบหนองอึ่ง เพื่อให้คนอาศัยอยู่กับป่าได้อย่างเกื้อกูลกัน พระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
  - ให้ดูแลเรื่องปากท้องของราษฎรในพื้นที่โครงการ ให้อยู่ดีกินดีขึ้น
  - ให้ดูแลเรื่องการจัดตั้งวัดในพื้นที่โครงการให้ถูกต้องตามระเบียบกฎหมาย เพื่อเป็นศูนย์กลางพัฒนาจิตใจของราษฎร ในพื้นที่โครงการ
- สถานภาพโครงการ ยังดำเนินการอยู่ สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
- ไม่ทราบ อื่นๆ ระบุ ยังคงมีการตรวจเยี่ยม และส่งเสริม ด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล

9. งบประมาณปัจจุบัน

- บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

งบจังหวัด

งบ อบต.

งบ กปร.

งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

1. ชื่อโครงการ	โครงการศิลปาชีพบ้านน้อมเกล้า อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์
2. ที่ตั้งโครงการ	อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์
3. พระราชดำริของ	สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
4. วันที่พระราชทานพระราชดำริ	-
5. รายละเอียดพระราชดำริ	<p>สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงมีความห่วงใยประชาชน ในชนบท พระองค์ทรงมีพระราชดำริ ที่จะช่วยให้พสกนิกรของพระองค์ท่าน มีความเป็นอยู่ และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีรายได้เพียงพอ ต่อการเลี้ยงครอบครัว จึงได้พระราชทาน พระราชดำริ ให้ประชาชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทำงานศิลปาชีพ เพื่อเพิ่มพูนรายได้</p> <p>การดำเนินงานใน ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพ แต่ละแห่งจะ จัดเป็นกลุ่มต่างๆ ตาม ความเหมาะสม ของแต่ละท้องถิ่นและบุคคล เพื่อให้การฝึกอบรมแก่สมาชิก รวมทั้ง จัดหางาน ให้สมาชิกดำเนินการ เพื่อนำไปจำหน่าย เป็นรายได้เสริมของสมาชิก แต่ละกลุ่ม</p>
6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ	2540
7. รายละเอียดโครงการ	<p><u>วัตถุประสงค์</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ในการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม 2. เพื่อให้มีห้องเลี้ยงไหมสาธิตเป็นตัวอย่างแก่ชุมชน 3. มีพื้นที่ปลูกหม่อนพันธุ์ดี 4. มีแปลงหม่อนที่มีระบบน้ำเป็นตัวอย่าง 5. เกษตรกรผู้เป็นสมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้น <p><u>กิจกรรม</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนด้านวิชาการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม, อบรมให้ความรู้เกษตรกรเกี่ยวกับการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม, ส่งเสริมการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม, ส่งเสริมการสร้างระบบน้ำในแปลงหม่อน, การผลิตเส้นไหม, การบริหารจัดการ เช่น การจัดตั้งกลุ่ม การขาดแคลนเงินทุนหมุนเวียน - ส่งเสริมการทำไร่นาสวนผสม โดยใช้รูปแบบทฤษฎีใหม่ - ส่งเสริมการปลูกไม้ผล-ไม้ยืนต้น เช่น มะม่วง มะพร้าว น้ำหอม - ส่งเสริมการปลูกไม้ดอก เช่น กุหลาบ รัก ซ่อนกลิ่น แกลดิโอลัส

- ส่งเสริมการปลูกพืชไร่เพื่ออุตสาหกรรม
- ส่งเสริมปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษเพื่อบริโภคในครัวเรือนและจำหน่าย
- ส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่ม
- ส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

8. สถานภาพโครงการ

- ยังดำเนินการอยู่   สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
 ไม่ทราบ   อื่นๆ ระบุ ยังคงมีการตรวจเยี่ยม และส่งเสริม
 ด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล

9. งบประมาณปัจจุบัน

- บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

- งบจังหวัด   งบ อบต.
 งบ กปร.   งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

- ชื่อโครงการ โครงการศิลปาชีพปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด
- ที่ตั้งโครงการ ตำบลดอกกล้า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด
- พระราชดำริของ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
- วันที่พระราชทานพระราชดำริ พ.ศ.2537
- รายละเอียดพระราชดำริ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้มีพระราชเสาวนีย์ให้กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในหมู่บ้านได้มีงานทำตลอดปี โดยการปลูกหม่อนเลี้ยงไหมเพื่อเป็นอาชีพเสริมรายได้ในครัวเรือน และแก้ปัญหาคนว่างงาน
- ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ พ.ศ.2539
- รายละเอียดโครงการ หน่วยงานราชการและกองพลพัฒนาที่ 2 กองทัพภาคที่ 2 จังหวัดนครราชสีมา ได้จัดสร้างศูนย์ศิลปาชีพขึ้นที่บ้านดอกกล้า ตำบลดอกกล้า อำเภอปทุมรัตน์ เมื่อต้นปี 2539 โดยในส่วนของกรมส่งเสริมการเกษตร ได้สนองพระราชเสาวนีย์ของพระองค์ท่าน โดยการดำเนินงานโครงการปลูกหม่อนเลี้ยงไหมในหมู่บ้านดังกล่าว
- สถานภาพโครงการ ยังดำเนินการอยู่ สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
 ไม่ทราบ อื่นๆ ระบุ ยังคงมีการตรวจเยี่ยม และส่งเสริมด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล
- งบประมาณปัจจุบัน - บาท
- แหล่งงบประมาณปัจจุบัน งบจังหวัด งบ อบต.
 งบ กปร. งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)
- หน่วยงานรับผิดชอบ กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

1. ชื่อโครงการ	โครงการศิลปาชีพโพธิ์ชัย อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด
2. ที่ตั้งโครงการ	อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด
3. พระราชดำริของ	สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
4. วันที่พระราชทานพระราชดำริ	เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๕
5. รายละเอียดพระราชดำริ	<p>เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๕ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จเยี่ยมราษฎรที่บ้านพลไทย ตำบลโพธิ์ศรี อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด ด้วยความห่วงใยความเป็นอยู่ของราษฎรในพื้นที่ พระองค์ได้พระราชทานความช่วยเหลือ โดยพระราชทานทรัพย์ส่วนพระองค์ให้กับราษฎร และทรงมีพระราชเสาวนีย์ให้ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม ทอผ้าไหม เพื่อเสริมรายได้ในครอบครัว ต่อมา กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค ๒ ส่วนแยก ๑ จึงได้ดำเนินการจัดตั้งโครงการส่งเสริมศิลปาชีพที่อำเภอโพธิ์ชัย โดยความร่วมมือของส่วนราชการ พ่อค้า ประชาชน ในพื้นที่ เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๓๖ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จเยี่ยมราษฎร และเป็นองค์ประธานในพิธีเปิดป้ายโครงการส่งเสริมศิลปาชีพอำเภอโพธิ์ชัย ในวโรกาสที่พระองค์ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ผู้บริจาคที่ดินและวัสดุอุปกรณ์ในการสร้างฯ ได้เข้าเฝ้าฯ ต่อมา กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค ๒ ส่วนแยก ๑ ได้มอบความรับผิดชอบโครงการให้ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค ๒ ส่วนแยก ๒, จังหวัดทหารบกร้อยเอ็ด และเมื่อปี ๒๕๓๗ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค ๒ ส่วนแยก ๒ จึงมอบให้ กองพันทหารราบที่ ๑ กรมทหารราบที่ ๑๖ เป็นหน่วยรับผิดชอบตามลำดับ (ก่อตั้ง โครงการฯ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๕) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมงานอาชีพ พัฒนาคุณภาพชีวิต และความเป็นอยู่ราษฎรให้ดีขึ้น , เพื่อให้ราษฎรได้มีอาชีพเสริมในช่วงที่ว่างจากอาชีพหลัก และเสริมสร้างความมั่นคงในพื้นที่ ต่อมาในพื้นที่มีปัญหา การขาดแคลนนํ้าอุปโภคบริโภค</p> <p>โครงการนี้ช่วยเหลือราษฎรในพื้นที่ อำเภอโพธิ์ชัยและในพื้นที่ใกล้เคียงให้มีรายได้เสริมจากการทำนาทำไร่ โดยให้ส่งเสริมให้ทำการ ทอผ้าไหม และการปลูกหม่อน ในระหว่างที่หมดจากการทำนาทำไร่และเป็นการอนุรักษ์ประเพณีศิลปหัตถกรรม งานฝีมือทางด้านการทำผ้าของราษฎร ให้คงอยู่สืบไป ครอบคลุมพื้นที่ อ.โพธิ์ชัย อ.โพนทอง อ.อาจสามารถ อ.สุวรรณภูมิ ของจังหวัดร้อยเอ็ด และ อ.กมลาไสย อ.ร่องคำ ของจังหวัดกาฬสินธุ์</p>

6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ

2540

7. รายละเอียดโครงการ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ในการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม
2. เพื่อให้มีห้องเลี้ยงไหมสาธิตเป็นตัวอย่างแก่ชุมชน
3. มีพื้นที่ปลูกหม่อนพันธุ์ดี
4. มีแปลงหม่อนที่มีระบบน้ำเป็นตัวอย่าง
5. เกษตรกรผู้เป็นสมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้น

กิจกรรม

- สนับสนุนด้านวิชาการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม, อบรมให้ความรู้เกษตรกรเกี่ยวกับการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม, ส่งเสริมการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม, ส่งเสริมการสร้างระบบน้ำในแปลงหม่อน, การผลิตเส้นไหม, การบริหารจัดการ เช่น การจัดตั้งกลุ่มการขาดแคลนเงินทุนหมุนเวียน
- ส่งเสริมการทำไร่นาสวนผสม โดยใช้รูปแบบทฤษฎีใหม่
- ส่งเสริมการปลูกไม้ผล-ไม้ยืนต้น เช่น มะม่วง มะพร้าว น้ำหอม
- ส่งเสริมการปลูกไม้ดอก เช่น กุหลาบ รัก ซ่อนกลิ่น แกลดิโอลัส
- ส่งเสริมการปลูกพืชไร่เพื่ออุตสาหกรรม
- ส่งเสริมปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษเพื่อบริโภคในครัวเรือนและจำหน่าย
- ส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่ม
- ส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

8. สถานภาพโครงการ

- ยังดำเนินการอยู่   สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
- ไม่ทราบ   อื่นๆ ระบุ ยังคงมีการตรวจเยี่ยม และส่งเสริมด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล

9. งบประมาณปัจจุบัน

- บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

- งบจังหวัด   งบ อบต.
 งบ กปร.   งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

1. ชื่อโครงการ	โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่บ้านผาบ่าว-ผาสาว อ.วังสะพุง จ.เลย โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ บ้านผาเกิ้ง-ผานาง อ.เอราวัณ จ.เลย
2. ที่ตั้งโครงการ	ดำเนินการ 8 แห่ง ดังนี้ 1. โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ตามพระราชดำริคอยฟ้าห่มปก ต.แม่สาว อ.แม่เฒ่า จ.เชียงใหม่ 2. โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ตามพระราชดำริคอยคำ บ้านนามน ต.เมืองแก อ.เวียงแหง จ.เชียงใหม่ 3. โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ตามพระราชดำริห้วยห้อย อ.แม่สรวย จ.เชียงราย 4. โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ตามพระราชดำรินองห้า อ.เวียงคำ จ.พะเยา 5. โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ตามพระราชดำริ อ.คลองลาน จ.กำแพงเพชร 6. โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ตามพระราชดำริบ้านผาบ่าว-ผาสาว อ.วังสะพุง จ.เลย 7. โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ตามพระราชดำริบ้านผาเกิ้ง-ผานาง อ.เอราวัณ จ.เลย
3. พระราชดำริของ	สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
4. วันที่พระราชทานพระราชดำริ	
5. รายละเอียดพระราชดำริ	<p>เนื่องในวโรกาสที่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้เยี่ยมราษฎรตามพื้นที่ต่างๆ และมีพระราชประสงค์ที่จะเห็นคนสามารถดำรงชีวิตและอาศัยอยู่กับป่าได้โดยไม่ตัดไม้ทำลายป่า จึงได้ให้หน่วยงานราชการร่วมมือกันจัดตั้งเป็นหมู่บ้านในลักษณะบ้านเล็กในป่าใหญ่ จัดราษฎรที่มีฐานะยากจนและไม่มีพื้นที่ทำกินเป็นของตนเองเข้าไปอยู่ร่วมกับป่า ไม่ตัดไม้ทำลายป่า ตลอดจนช่วยเหลือรักษาแหล่งต้นน้ำ ลำธาร ให้คนกับธรรมชาติอยู่ร่วมกันอย่างพึ่งพาอาศัยกันได้อย่างยั่งยืน</p> <p><u>วัตถุประสงค์</u></p> <ol style="list-style-type: none"> เพื่อส่งเสริมราษฎรให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น เพื่อลดการตัดไม้ทำลายป่าของราษฎรและให้ราษฎรมีที่ทำกินเป็นหลักแหล่ง เพื่อพัฒนาอาชีพทางการเกษตรที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่แก่เกษตรกรให้มีอาหารเพียงพอต่อการบริโภคในครัวเรือน <p><u>เป้าหมาย</u></p>

ราษฎรสามารถอยู่ร่วมกับป่าไม้ได้อย่างยั่งยืนและเกื้อกูลกัน โดยราษฎรมีความเป็นอยู่แบบพอเพียงตามวิถีชีวิตแบบดั้งเดิม มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมั่นคง ตลอดจนเกิดจิตสำนึกมีอุดมการณ์ร่วมกันในการดูแลรักษาป่าต้นน้ำลำธาร รวมทั้งเป็นขามรักษาการชายแดนแก้ไขปัญหาชายแดนในพื้น

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงมีความห่วงใยราษฎรในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ส่วนใหญ่ยังมีความยากจนและต้องประสบกับวิกฤตการณ์ต่างๆ เช่น น้ำท่วมความแห้งแล้ง เป็นผลให้การทำการเกษตรกรรมไม่ได้ผลเท่าที่ควร นอกจากนั้นยังได้มีนายทุนต่างชาติได้เข้ามากว้านซื้อที่ดินราษฎรที่ยากจน และรู้เท่าไม่ถึงการณ์เป็นจำนวนมาก อันจะทำให้เกิดการขาดแคลนที่ดินทำกินต่อไปในอนาคต จึงได้ทรงมีพระราชเสาวนีย์ให้กองบัญชาการกองพลทหารราบที่ 3 (โดยพันเอกเรวัต บุญทับ) ไปดำเนินการจัดซื้อที่ดินบริเวณจังหวัดเลย ซึ่งราษฎรมีความประสงค์จะขายเก็บไว้เป็นของมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพ ในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถสำหรับไว้ช่วยเหลือราษฎรยากจนและขาดแคลนที่ดินทำกิน ให้เข้ามาอยู่ในพื้นที่จัดส่งเสริมอาชีพให้การเกษตรกรรมของราษฎรได้อีกทางหนึ่ง ซึ่งกองพลทหารราบที่ 3 ได้ดำเนินการจัดซื้อเรียบร้อยแล้ว เมื่อปี 2533 และต่อมาเมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2535 มูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพฯ ได้ขอความร่วมมือให้กรมชลประทานดำเนินการจัดสร้างอ่างเก็บน้ำในบริเวณพื้นที่ดังกล่าว

6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ

พ.ศ. 2537

7. รายละเอียดโครงการ

เป็นโครงการที่เข้าจัดระเบียบ ให้ประชาชนอยู่กันเป็นกลุ่มๆ โดยรอบป่าสงวนแห่งชาติ พร้อมทั้งส่งเสริมอาชีพเสริม ให้กับประชาชน ให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีรายได้เพียงพอ ต่อการเลี้ยงครอบครัว ซึ่งจะช่วยให้ประชาชน หยุดการบุกรุกทำลายป่าไม้ และช่วยดูแลรักษาป่าไม้ ให้มีสภาพสมบูรณ์ดั้งเดิม

วัตถุประสงค์

เพื่อจัดหาน้ำให้กับราษฎรในเขตบ้านนาซ่าแซง หมู่ที่ 5 และ 6 ตำบลเขาหลวง อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย สำหรับการเพาะปลูก การอุปโภคบริโภค เลี้ยงสัตว์ และการประมง ตลอดจนจัดหาน้ำสนับสนุน โครงการ ส่งเสริมศิลปาชีพ เป็นการส่งเสริมให้ราษฎรมีอาชีพและรายได้เพิ่มขึ้น

ผลการดำเนินงาน

ดำเนินการขุดลอกบ่าว – ผาสาว ขนาดพื้นที่ประมาณ 6 ไร่ ลึกเฉลี่ย 3 เมตร และทำคันดินโดยรอบสูง 6 เมตร คันกว้าง 6 เมตร ยาว 170 เมตร พร้อมอาคารน้ำทิ้ง 1 แห่งแล้วเสร็จตามแผนงาน

8. สถานภาพโครงการ

ยังดำเนินการอยู่   สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....

ไม่ทราบ   อื่นๆ ระบุ ยังคงมีการตรวจเยี่ยม และส่งเสริม

ด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล

9. งบประมาณปัจจุบัน

- บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

งบจังหวัด

งบ อบต.

งบ กปร.

งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

1. ชื่อโครงการ	โครงการพัฒนาพื้นที่ปรังค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ				
2. ที่ตั้งโครงการ	ตำบลกู๋ และตำบลตูม อำเภอปรังค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ (7 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่บ้านเกาะ หมู่บ้านกระโพธิ์ ตำบลกู๋ และหมู่บ้านตะเกา หมู่บ้านจีนาด หมู่บ้านวาระ หมู่บ้านตรอก หมู่บ้านตูมใต้ ตำบลตูม				
3. พระราชดำริของ	สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ				
4. วันที่พระราชทานพระราชดำริ	21 ธันวาคม 2542				
5. รายละเอียดพระราชดำริ	มีพระราชดำริสรุปความว่า 1. ให้พิจารณาจัดหาน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค และการเกษตรให้แก่ราษฎรตลอดจนตรวจสอบและแก้ไขปัญหา น้ำขุ่นของราษฎรในหมู่บ้านเกาะกระโพธิ์ ตำบลกู๋ อำเภอปรังค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ เนื่องจากราษฎรขาดแคลนน้ำ อุปโภค-บริโภค และน้ำในสระของหมู่บ้านมีคุณภาพไม่ดี มีความขุ่นขึ้นมาก ไม่สามารถนำมาใช้ในการอุปโภค - บริโภค และการเกษตรได้ตามที่นายคมสัน เจริญพิทักษ์คุณ กำนันตำบลกู๋ กราบบังคมทูลฯ ขอพระราชทานพระมหากรุณาธิคุณ 2. ให้พิจารณาจัดหาน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค และการเกษตรช่วยเหลือราษฎรตำบลตูม อำเภอปรังค์กู๋ จังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำตามที่นายพิชัย ธรสาธิตกุล กำนันตำบลตูม กราบบังคมทูลฯ ขอพระราชทานพระมหา - กรุณาธิคุณ				
6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ	พ.ศ. 2543				
7. รายละเอียดโครงการ	<u>วัตถุประสงค์</u> 1. เพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำขุ่นในเบื้องต้น 2. เพื่อให้ราษฎรมีน้ำไว้ใช้ในการอุปโภค-บริโภค และมีน้ำใช้เพื่อการเกษตร 3. เพื่อช่วยเหลือให้ราษฎรมีรายได้เพิ่มขึ้นมีอาชีพเสริมสามารถพึ่งตนเองได้ โดยกรมส่งเสริมการเกษตรได้เข้าร่วมดำเนินการในการถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตรแก่เกษตรกร				
8. สถานภาพโครงการ	<table><tbody><tr><td>☐ ยังดำเนินการอยู่</td><td>☐ สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....</td></tr><tr><td>☐ ไม่ทราบ</td><td>☒ อื่นๆ ระบุ ยังคงมีการตรวจเยี่ยม และส่งเสริม</td></tr></tbody></table> ด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล	☐ ยังดำเนินการอยู่	☐ สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี	☐ ไม่ทราบ	☒ อื่นๆ ระบุ ยังคงมีการตรวจเยี่ยม และส่งเสริม
☐ ยังดำเนินการอยู่	☐ สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี				
☐ ไม่ทราบ	☒ อื่นๆ ระบุ ยังคงมีการตรวจเยี่ยม และส่งเสริม				

9. งบประมาณปัจจุบัน

- บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

งบจังหวัด

งบ อบต.

งบ กปร.

งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

(ด้านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร)

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

- ชื่อโครงการ โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตบ้านรุ่งอรุณและบ้านกระหวั้น
- ที่ตั้งโครงการ ตำบลโนนสำราญ อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ
- พระราชดำริของ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
- วันที่พระราชทานพระราชดำริ 29 พฤศจิกายน 2546
- รายละเอียดพระราชดำริ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถมีพระราชเสาวนีย์ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาจัดทำแปลงปลูกหม่อนและโรงเลี้ยงไหม นอกจากนี้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร มีพระกระแสให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันพิจารณาพัฒนาแหล่งน้ำที่มีสภาพต้นเงินให้สามารถกักเก็บน้ำไว้ใช้ทำการเกษตรและอุปโภค-บริโภค รวมทั้งพิจารณาช่วยเหลือเด็กนักเรียนให้มีอาหารบริโภคอย่างเพียงพอ ตลอดจนส่งเสริมอาชีพให้แก่ราษฎรในพื้นที่
- ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ พ.ศ. 2547
- รายละเอียดโครงการ การดำเนินงาน โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตบ้านรุ่งอรุณและบ้านกระหวั้น เป็นการให้ความรู้กับเกษตรกรในการประกอบอาชีพด้านการเกษตรโดยมีวัตถุประสงค์
1. เพื่อพัฒนาแหล่งน้ำที่มีสภาพต้นเงินให้สามารถกักเก็บน้ำได้เต็มตามศักยภาพ
2. เพื่อพัฒนาอาชีพการเกษตรให้แก่ราษฎรในพื้นที่โครงการ
3. เพื่อช่วยเหลือให้ราษฎรและนักเรียนมีสุขภาพอนามัยแข็งแรงมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
ในปีงบประมาณที่ผ่านมากรมส่งเสริมการเกษตรได้เข้าไปร่วมดำเนินการฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตรและสาธิตฝึกปฏิบัติด้านการถนอมและแปรรูปผลผลิตให้กับเกษตรกร และสนับสนุนการจัดทำแปลงส่งเสริมการปลูกพืช อาทิ เช่น พืชไร่ และข้าว เป็นต้น
- สถานภาพโครงการ ยังดำเนินการอยู่ สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
 ไม่ทราบ อื่นๆ ระบุ ยังคงมีการตรวจเยี่ยม และส่งเสริมด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล

9. งบประมาณปัจจุบัน

- บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

งบจังหวัด

งบ อบต.

งบ กปร.

งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

(ด้านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร)

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

1. ชื่อโครงการ	โครงการศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพบ้านกุดนาขาม จังหวัดสกลนคร
2. ที่ตั้งโครงการ	บ้านกุดนาขาม ตำบลเจริญศิลป์ อำเภोजีนุศิลป์ จังหวัดสกลนคร
3. พระราชดำริของ	สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
4. วันที่พระราชทานพระราชดำริ	1 พฤศจิกายน 2526
5. รายละเอียดพระราชดำริ	<p>สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงห่วงใยถึงฐานะความเป็นอยู่ ของราษฎร ทรงมีพระราชประสงค์จะให้ มีฐานะที่พอมีพอกิน เพื่อที่จะไม่ตัดไม้ทำลายป่า และร่วมกันวางแผนรักษาป่า เมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๒๖ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จฯ เยี่ยมบ้านกุดนาขาม ทรงปลูกต้นไม้ และชักชวนให้ราษฎรปลูกต้นไม้เพิ่มเติม ทรงมีพระเมตตาให้ราษฎรยากจนขาดแคลนที่ทำกินจำนวน ๒๑ ครอบครัวช่วยกันดูแลรักษาป่า โดยพระราชทานเงินเดือนๆ ละ ๑,๕๐๐ บาท เป็นเวลา ๓ ปี</p> <p>ในระหว่างนั้นได้ทรงจัดครู มาช่วยฝึกสอนอาชีพต่างๆ ตามที่ราษฎรนัด ทรงมีพระราชดำริที่จะให้ บ้านกุดนาขามเป็นหมู่บ้านตัวอย่าง มีพระราชประสงค์ให้ทุกคน ในหมู่บ้านได้มีอาชีพเสริม ภายหลังจากเสร็จสิ้นฤดูทำนา ต่อมาทรงมีพระเมตตา ให้จัดตั้งศูนย์ศิลปาชีพขึ้น เป็นแห่งแรกที่บ้านกุดนาขาม อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ซึ่งถือเป็นศูนย์แม่บทของศูนย์ ศิลปาชีพ เป็นศูนย์กลางของโครงการศิลปาชีพ ในพื้นที่ภาคอีสานตอนบน ต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน</p>
6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ	พ.ศ. 2526
7. รายละเอียดโครงการ	<p>โครงการมีวัตถุประสงค์</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตราษฎรบนพื้นที่สูงและใช้เป็นต้นแบบในการพัฒนาต่อไป 2. เพื่อส่งเสริมอาชีพที่เหมาะสมกับศักยภาพของราษฎรและพื้นที่บนที่สูง 3. เพื่อเป็นศูนย์รวบรวมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้สอดคล้องด้านการตลาด 4. เพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ศึกษาธรรมชาติ วัฒนธรรมท้องถิ่น 5. เพื่อการศึกษาวิจัย ถ่ายทอดความรู้การพัฒนาและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติที่ยั่งยืน <p>โดยกรมส่งเสริมการเกษตรได้เข้าร่วมดำเนินการฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตรให้กับเกษตรกร สนับสนุนการจัดทำแปลงส่งเสริมการปลูกพืชไร่ จัดทำแปลงสาธิตและการให้ความรู้ด้านการถนอมและแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร</p>

8. สถานภาพโครงการ

- ยังดำเนินการอยู่   สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
- ไม่ทราบ   ยังคงมีการตรวจเยี่ยมและส่งเสริมด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล โดยในปีงบประมาณ 2552 กรมส่งเสริมการเกษตรสนับสนุนงบประมาณ 83,000 บาท

9. งบประมาณปัจจุบัน

- บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

- งบจังหวัด   งบ อบต.
- งบ กปร.   งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

(ด้านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร)
กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

- ชื่อโครงการ โครงการศูนย์ศิลปาชีพบ้านกุดสะกอย จังหวัดสกลนคร
- ที่ตั้งโครงการ บ้านกุดสะกอย ตำบลโพธิ์ไพศาล อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร
- พระราชดำริของ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
- วันที่พระราชทานพระราชดำริ 16 พฤศจิกายน 2538
- รายละเอียดพระราชดำริ

การดำเนินงานในศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพแต่ละแห่ง จะจัดเป็นกลุ่มต่างๆ ตามความเหมาะสมของแต่ละท้องถิ่นและบุคคล เพื่อให้การฝึกอบรมแก่สมาชิก รวมทั้งจัดหางาน ให้สมาชิกดำเนินการ เพื่อนำไปจำหน่าย เป็นรายได้เสริมของสมาชิก แต่ละกลุ่มทรงมีพระราชเสาวนีย์ให้การช่วยเหลือราษฎรที่ยากจน โดยให้อำเภอบึงโขงหลง เปิดการฝึกอบรมทอผ้าไหมและทอผ้าฝ้ายให้กับราษฎรเพื่อเป็นการสร้างวิชาชีพแก่ประชาชนให้มีรายได้ พร้อมทั้งให้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์ศิลปาชีพควบคู่กันไป ตลอดจนเป็นแหล่งให้ความรู้ทางวิชาการข้อมูลข่าวสารในด้านอาชีพ

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จเยี่ยมประชาชนที่บ้านกุดสะกอย ตำบลโพธิ์ไพศาล อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร เมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน 2538, บ้านหาดแพง อำเภอสรีสงคราม จังหวัดนครพนม เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2538 และที่บ้านโชคอำนวย ตำบลท่าดอกคำ อำเภอบึงโขงหลง จังหวัดหนองคาย เมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน 2538 ทรงทราบว่าประชาชนส่วนใหญ่ยังมีฐานะยากจน มีที่ทำกินน้อยไม่เพียงพอ บางคนไม่มีที่ทำกินเลย บางพื้นที่ต้องประสบวิกฤตการณ์ต่างๆ เช่นน้ำท่วม ความแห้งแล้ง ความไม่แน่นอนของสภาพดินฟ้าอากาศ ทั้งนี้เนื่องจากการได้มีการบุกรุกตัดไม้ทำลายป่า เพื่อบุกเบิกพื้นที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกินทำไร่เลื่อนลอย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำลายป่าไม้บริเวณต้นน้ำลำธาร ทำให้เกิดความเสียหายต่อดินและน้ำ ปัญหาดังกล่าวเกิดจากความยากจน ความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ และความด้อยโอกาสทางการศึกษาของประชาชนในพื้นที่ดังกล่าว ดังนั้น พระองค์จึงมีพระราชดำริที่จะให้การช่วยเหลือประชาชนทั้ง 3 พื้นที่ ให้มีฐานะความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีรายได้เพียงพอต่อการเลี้ยงตนเองและครอบครัว จึงทรงมีพระราชเสาวนีย์ให้จัดตั้งศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพขึ้นทั้ง 3 พื้นที่ เพื่อเป็นการสร้างอาชีพเสริมให้กับประชาชน ให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มจากอาชีพหลัก
- ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ พ.ศ.2539

7. รายละเอียดโครงการ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการประกอบอาชีพทางการเกษตรของเกษตรกร ในพื้นที่เป้าหมายให้มั่นคงเพียงพอต่อการดำรงชีวิต

2. เพื่อสนับสนุนให้รักท้องถิ่นที่อยู่อาศัย รู้จักใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดอย่างยั่งยืน

การดำเนินการด้านการส่งเสริมการเกษตร

- 1) อบรมเกษตรกร
- 2) ส่งเสริมการเกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม
- 3) ส่งเสริมการถนอมและแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร

8. สถานภาพโครงการ

☐ ยังดำเนินการอยู่	☒ สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
☐ ไม่ทราบ	☐ อื่นๆ

9. งบประมาณปัจจุบัน

- บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

☐ งบจังหวัด	☐ งบ อบต.
☐ งบ กปร.	☒ งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

(ด้านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร)

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

1. ชื่อโครงการ	โครงการฟาร์มตัวอย่าง จ.สกลนคร 8 โครงการ
2. ที่ตั้งโครงการ	1.บ้านนาคำ ม.15 ต.คำตากล้า อ.คำตากล้า 2.บ้านโคกทรายขาว ม.2 ต.หนองบัวลิม อ.คำตากล้า 3.บ้านหนองพอกใหญ่ ม.3 ต.นาแต่ อ.คำตากล้า 4.บ้านฝาง ม.6 ต.แพด อ.คำตากล้า 5.บ้านนาคำ (หนองหมากเต่า) ม.4 ต.ห้วยยาง อ.เมืง 6.บ้านท่าแร่ ม.4 ต.โพนงาม อ.อากาศอำนวย 7.บ้านห้วยโทง ม.2 ต.วานรนิวาสโครงการฟาร์มตัวอย่าง 8.บ้านคำตากล้า อ.คำตากล้า(หนองบัวลิม 2) อ.วานรนิวาส
3. พระราชดำริของ	สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
4. วันที่พระราชทานพระราชดำริ	ครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2540 จังหวัดสกลนคร เมื่อปี พ.ศ. 2548
5. รายละเอียดพระราชดำริ	<p>เมื่อปี พ.ศ. 2540 สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ มีพระราชดำริให้จัดตั้งฟาร์มตัวอย่าง ครั้งแรกที่บ้านขุนแตะ ตำบลคอนแก้ว อำเภอมอนทอง และบ้านแม่ตุงติง ตำบลแม่สลาบ อำเภอสระเมิง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อช่วยเหลือราษฎรที่ยากจนให้มีการผลิตอาหารในชุมชน โดยทำการเลี้ยงสัตว์ เลี้ยงปลา ปลูกพืชผัก ไม้ผล ทำนา อนุรักษ์ป่า ให้ราษฎรได้มีงานทำมีรายได้ มีการจ้างแรงงานให้คนที่ไม่มีงานทำ ได้เข้ามารับจ้างทำฟาร์ม ทำให้ราษฎรได้รับความรู้มีอาหารบริโภคในครัวเรือนและมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ต่อมาทรงมีพระราชดำริเพิ่มเติมให้ดำเนินการลักษณะนี้ในพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศ</p> <p>ในวโรกาสที่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินแปรพระราชฐานประทับแรม ณ พระตำหนักภูพานราชนิเวศน์ จังหวัดสกลนคร เพื่อปฏิบัติพระราชกรณียกิจและทรงเยี่ยมสมาชิกศูนย์/โครงการส่งเสริมศิลปาชีพและราษฎรในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในห้วงเดือนพฤศจิกายน- ธันวาคม ของทุกปีที่ผ่านมา นั้น พระองค์ทรงพบว่ายังมีราษฎรจำนวนมากที่ยังขาดความรู้ในการประกอบอาชีพ ขาดแหล่งอาหารเพื่อการดำรงชีวิต ประสบปัญหาความยากจน ขาดแคลนที่ดินทำกินปัญหาสำคัญที่พระองค์ทรงเป็นห่วงและเน้นย้ำอยู่เสมอ ได้แก่ เรื่อง “ป่า น้ำ และการประกอบอาชีพของราษฎร” ซึ่งการพัฒนาความเป็นอยู่ของราษฎรที่สำคัญคือ การให้ความรู้ที่ถูกต้องในการประกอบอาชีพ รวมถึงการให้การสนับสนุนปัจจัยผลิตในบางส่วน ตลอดจนติดตาม</p>

ให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด พระองค์จึงได้พระราชทานแนวพระราชดำริให้ส่วนราชการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ โครงการฟาร์มตัวอย่าง ตามพระราชดำริ เพื่อเป็นการช่วยเหลือให้ราษฎรในพื้นที่และใกล้เคียงได้มีอาหารบริโภคตลอดปี อีกทั้งยังทำให้คนยากจนในชุมชนนั้นๆ มีงานทำ มีรายได้เสริมเลี้ยงครอบครัวไม่ต้องละทิ้งถิ่นฐานไปทำงานยังต่างถิ่น

วัตถุประสงค์

1. ส่งเสริมเกษตรกรในพื้นที่โครงการให้ได้รับความรู้ทางการเกษตร เรียนรู้ปฏิบัติจริง (พืช สัตว์ ประมงและการแปรรูป)
2. เป็นแหล่งผลิตอาหารและจ้างงานให้แก่เกษตรกรและประชาชนในพื้นที่
3. เป็นแหล่งเรียนรู้งานด้านการเกษตรและข้อมูลในการถ่ายทอดกรรมวิธี กิจกรรมการเกษตร ที่ดำเนินการในฟาร์มที่ได้ผล ให้กับราษฎรในพื้นที่โครงการฯ เพื่อดำเนินการเอง
4. ศึกษาข้อมูลของกรรมวิธีดำเนินงานที่ได้ผล เน้นให้ราษฎรสามารถดำเนินการเองได้ โดยใช้วัสดุ และอุปกรณ์ที่มีในท้องถิ่นให้มากที่สุด
5. เกษตรกรมีรายได้เสริมจากการดำเนินงานฟาร์มตัวอย่าง
6. อนุรักษ์สภาพป่าไม้ในพื้นที่ให้คงความอุดมสมบูรณ์ตลอดไป

6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ

พ.ศ. 2548

7. รายละเอียดโครงการ

วัตถุประสงค์หลักๆ ๔ ประการ คือเป็นแหล่งจ้างงานของราษฎรที่ยากจน ไม่มีงานทำ, เป็นแหล่งผลิตอาหารที่ปลอดภัยพิชให้แก่ชุมชนนั้นๆ และในพื้นที่ใกล้เคียง, เป็นแหล่งให้วิชาความรู้ในด้านการเกษตร เป็นการเรียนรู้แบบ “Learning by doing” หรือ การให้ความรู้แก่ราษฎร โดยเน้นการมีส่วนร่วม,เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เป็นแหล่งสาธิต เทคโนโลยีการผลิตที่เหมาะสมแก่ผู้เยี่ยมชม และผู้สนใจทั่วไปในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีโครงการฟาร์มตัวอย่างฯ ซึ่งได้เริ่มดำเนินการอย่างเป็นทางการแล้ว

จำนวน ๕ โครงการ ดังนี้

โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ บ้านทรายทอง ต.ปทุมวาปี อ.ส่องดาว จ.สกลนคร

โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ บ้านกุดนาขาม ต.เจริญศิลป์ อ.เจริญศิลป์ จ.สกลนคร

โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ หนองหมากเต่า บ.นาคำ ต.ห้วยยาง อ.เมือง จ.สกลนคร

โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ บ้านกระเจา ต.ลำควน อ.กระสัง จ.บุรีรัมย์

โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ บ้านยางน้อย ต.ก่อเอื้อ อ.เขื่องใน จ.อุบลราชธานี

และในวโรกาสที่พระองค์ ได้เสด็จฯ เยี่ยมราษฎรในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในห้วงเดือน พฤศจิกายน - ธันวาคม ๒๕๔๘ ที่ผ่านมานั้น ได้ทรงมีพระราชเสาวนีย์ให้กองทัพภาคที่ ๒ และส่วนราชการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินงานโครงการฟาร์มตัวอย่าง ตามพระราชดำริ เพิ่มเติม

อีกจำนวน ๑๒ แห่ง ดังนี้

โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ บ้านห้วยหินลาด ต.บึงโขงหลง อ.บึงโขงหลง จ.หนองคาย

โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ บ้านสายน้ำผึ้ง ต.บ้านจันทน์ อ.บ้านดุง จ.อุดรธานี

โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ บ้านวังกะเบา ต.โคกสว่าง อ.ปลาปาก จ.นครพนม
 โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ หนองปลาเคี้ยว ต.กุตาไก้ อ.ปลาปาก จ.นครพนม
 โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ บ้านท่าแร่ ต.โพนงาม อ.อากาศอำนวย จ.นครพนม
 โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ บ้านดอนม่วงพัฒนา ต.โพนทราย อ.เมือง จ.มุกดาหาร
 โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ บ้านคำพี้ ต.คำพี้ อ.บรบือ จ.มหาสารคาม
 โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ ต.คำตาก้า อ.คำตาก้า จ.สกลนคร
 โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ ต.นาแต่ อ.คำตาก้า จ.สกลนคร
 โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ ต.แพดวังชมพู อ.คำตาก้า จ.สกลนคร
 โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ ต.หนองบัวสิม อ.คำตาก้า จ.สกลนคร
 โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ บ้านโคกสว่าง อ.ปลาปาก จ.นครพนม

วิธีดำเนินงาน

1. จัดตั้งฟาร์มตัวอย่างพร้อมด้วยโครงสร้างพื้นฐาน
2. ดำเนินกิจกรรมการเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่ โดยแรงงานในพื้นที่ ให้ราษฎรมีแหล่งผลิตอาหาร สำหรับเป็นธนาคารอาหารชุมชน(Food Bank) และเป็นแหล่งเรียนรู้ทำการเกษตร อย่างถูกหลักวิชาการ ในพื้นที่จำกัดให้ ได้ผลเพิ่มขึ้น ลดต้นทุนการผลิตให้ต่ำลง
3. จัดกิจกรรมถ่ายทอดความรู้

กิจกรรม

1. ฝึกอบรมเกษตรกรด้านพืช สัตว์ การลดต้นทุน การทำบัญชีฟาร์ม
2. จัดทำแปลงส่งเสริมการปลูกพืช เช่น พืชผัก ไม้ผล ไม้ยืนต้น ข้าว/พืชไร่ การเพาะเห็ด
3. สาธิตการเลี้ยงและผลิตสัตว์ เช่น ไก่ไข่ ไก่ดำ ไก่พื้นเมือง แกะ สุกร
4. ถนอมอาหารและแปรรูปผลผลิต
5. การพัฒนาและฟื้นฟูต้นน้ำลำธาร

8. สถานภาพโครงการ

- ยังดำเนินการอยู่   สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
- ไม่ทราบ   อื่นๆ ยังคงมีการตรวจเยี่ยมและส่งเสริมด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล โดยในปีงบประมาณ 2552 กรมส่งเสริมการเกษตรสนับสนุนงบประมาณ 55,000 บาท

9. งบประมาณปัจจุบัน

- บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

- งบจังหวัด   งบ อบต.
 งบ กปร.   งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

(ด้านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร)
 กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

1. ชื่อโครงการ	โครงการหมู่บ้านพัฒนาตัวอย่างตามพระราชเสาวนีย์ จ.สกลนคร
2. ที่ตั้งโครงการ	บริเวณพื้นที่โครงการประกอบด้วย 7 หมู่บ้าน <ul style="list-style-type: none"> บ้านค้อน้อย หมู่ 5 ตำบลกุดไห อำเภอกุดบาก บ้านทรายทอง หมู่ 11 ตำบลปทุมวาปี อำเภอส่องดาว บ้านหนองไผ่ หมู่ที่ 4 ตำบลโคกสี อำเภอสว่างดินแดน บ้านกุดนาขาม หมู่ 8 ตำบลเจริญศิลป์ อำเภอสว่างดินแดน บ้านนาสีนวล หมู่ 4 ตำบลตองโขบ กิ่งอำเภอโคกศรีสุพรรณ บ้านหนองแซ่ หมู่ 5 ตำบลตองโขบ กิ่งอำเภอโคกศรีสุพรรณ บ้านห้วยหีบ หมู่ 6 ตำบลตองโขบ กิ่งอำเภอโคกศรีสุพรรณ
3. พระราชดำริของ	สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
4. วันที่พระราชทานพระราชดำริ	เมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน ปี 2525
5. รายละเอียดพระราชดำริ	ในคราวที่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จเยี่ยมราษฎรในหมู่บ้านต่างๆ ในจังหวัดสกลนคร เมื่อปี 2525 โดยที่ทรงเห็นว่าการส่งเสริมศิลปอาชีพแก่เกษตรกร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการทอผ้าไหมเป็นการส่งเสริมอาชีพและรายได้แก่ราษฎรเป็นอย่างดี จึงมีพระราชดำริว่าสมควรที่จะได้ส่งเสริมให้ราษฎรได้จัดทำแปลงปลูกหม่อนเลี้ยงไหมขึ้นในหมู่บ้าน เพื่อจะได้มีไหมทอได้เองตลอดทั้งปี อันเป็นหลักในการพัฒนาที่ประสงค์ให้ราษฎรได้รู้จักเพิ่มพูนรายได้ด้วยตนเอง ทั้งยังเป็นการยกระดับความเป็นอยู่ของเกษตรกรในท้องถิ่นนั้น โดยการเสริมสร้างและพัฒนางานอาชีพให้แก่ราษฎรในหมู่บ้าน โดยในขั้นแรกมีพระราชดำริให้ดำเนินการพัฒนาใน 7 หมู่บ้านเพื่อให้เป็นตัวอย่างแก่หมู่บ้านอื่นๆ ต่อไป
6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ	ปี พ.ศ. 2526
7. รายละเอียดโครงการ	วัตถุประสงค์ <ul style="list-style-type: none"> เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้ราษฎรในพื้นที่โครงการมีความรู้และความชำนาญในการประกอบอาชีพปลูกหม่อนเลี้ยงไหมที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ เพื่อให้เกษตรกรมีเส้นไหม มีรายได้เพิ่มขึ้น และเป็นตัวอย่างแนวทางพัฒนาในหมู่บ้านใกล้เคียง เพื่อเป็นการสร้างสวนไม้ผลพันธุ์ดี เป็นตัวอย่างแก่ราษฎรในเขตหมู่บ้าน

ใกล้เคียงและเขตอำเภอใกล้เคียงด้วย

- เพื่อให้เป็นหมู่บ้านตัวอย่าง ปลุกหม่อนเลี้ยงไหมเป็นอาชีพถาวรรองจากอาชีพการทำนา

- เพื่อให้เกษตรกร ได้รู้จักการปลูกพืชอาหารโปรตีนเพื่อทดแทนอาหารโปรตีนจากเนื้อสัตว์

กิจกรรม

- จัดทำแปลงส่งเสริมการปลูกพืชผัก
- จัดทำแปลงส่งเสริมกิจกรรมเพิ่มรายได้ เช่น เพาะเห็ดฟาง
- ส่งเสริมการดำเนินงานรูปกลุ่มและสถาบันเกษตรกร
- บริการให้คำแนะนำและช่วยเหลือการป้องกันและกำจัดศัตรูพืช
- ฝึกอบรมเกษตรกรเกี่ยวกับวิชาการเกษตรแผนใหม่
- จัดสร้างห้องเลี้ยงไหมตัวอย่าง
- จัดทำแปลงขยายพันธุ์หม่อนไหม

8. สถานภาพโครงการ

- ยังดำเนินการอยู่   สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
- ไม่ทราบ   อื่นๆ

9. งบประมาณปัจจุบัน

- บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

- งบจังหวัด   งบ อบต.
- งบ กปร.   งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

(ด้านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร)

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

- ชื่อโครงการ โครงการฟาร์มตัวอย่างบ้านห้วยหินลาด จ.หนองคาย
- ที่ตั้งโครงการ บ้านห้วยหินลาด ม.16 อ.บึงโขงหลง จ.หนองคาย
- พระราชดำริของ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
- วันที่พระราชทานพระราชดำริ
- รายละเอียดพระราชดำริ

เมื่อปี พ.ศ. 2540 สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ มีพระราชดำริให้จัดตั้งฟาร์มตัวอย่าง ครั้งแรกที่บ้านขุนแตะ ตำบลคอนแก้ว อำเภอจอมทอง และบ้านแม่ตุงติง ตำบลแม่สาบ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อช่วยเหลือราษฎรที่ยากจนให้มีการผลิตอาหารในชุมชน โดยทำการเลี้ยงสัตว์ เลี้ยงปลา ปลูกพืชผัก ไม้ผล ทำนา อนุรักษ์ป่า ให้ราษฎรได้มีงานทำมีรายได้ มีการจ้างแรงงานให้คนที่ไม่มีงานทำ ได้เข้ามารับจ้างทำฟาร์ม ทำให้ราษฎรได้รับความรู้มีอาหารบริโภคในครัวเรือนและมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ต่อมาทรงมีพระราชดำริเพิ่มเติมให้ดำเนินการลักษณะนี้ในพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศ

วัตถุประสงค์

  - ส่งเสริมเกษตรกรในพื้นที่โครงการให้ได้รับความรู้ทางการเกษตร เรียนรู้ปฏิบัติจริง (พืช สัตว์ ประมงและการแปรรูป)
  - เป็นแหล่งผลิตอาหารและจ้างงานให้แก่เกษตรกรและประชาชนในพื้นที่
  - เป็นแหล่งเรียนรู้งานด้านการเกษตรและข้อมูลในการถ่ายทอดกรรมวิธี กิจกรรมการเกษตร ที่ดำเนินการในฟาร์มที่ได้ผล ให้กับราษฎรในพื้นที่โครงการฯ เพื่อดำเนินการเอง
  - ศึกษาข้อมูลของกรรมวิธีดำเนินงานที่ได้ผล เน้นให้ราษฎรสามารถดำเนินการเองได้ โดยใช้วัสดุ และอุปกรณ์ที่มีในท้องถิ่นให้มากที่สุด
  - เกษตรกรมีรายได้เสริมจากการดำเนินงานฟาร์มตัวอย่าง
  - อนุรักษ์สภาพป่าไม้ในพื้นที่ให้คงความอุดมสมบูรณ์ตลอดไป
- ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ พ.ศ. 2549
- รายละเอียดโครงการ ได้เริ่มดำเนินการเมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2549 บนพื้นที่ 90 ไร่ (ประกอบด้วยที่ดินสาธารณประโยชน์ จำนวน 30 ไร่ และที่ดินที่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ เพื่อการจัดซื้อ จำนวน 30 ไร่) โดยมีเจ้าหน้าที่ฝ่ายพัฒนาและส่งเสริม สำนักพระราชวัง เป็นผู้ประสานงานกับหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง และมีผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินหนองคาย เป็นผู้จัดการฟาร์มฯ ซึ่งโครงการฯ

ประกอบด้วยกิจกรรมการดำเนินงานด้านต่างๆ ดังนี้

- งานเพาะปลูก เน้นการเกษตรแบบชีววิถี และเพื่อลดการใช้สารเคมี ได้แก่ พืชผักสวนครัว อาทิ กะหล่ำปลี, ผักชี, ผักกาดหอม เป็นต้น พืชไร่ อาทิ ข้าวโพด และ อ้อย เป็นต้น ไม้ผล อาทิ มะม่วง, ฝรั่ง, ชมพู่ และมะพร้าวน้ำหอม เป็นต้น

- การตลาด มีการนำผลผลิต และผลิตภัณฑ์ต่างๆ ของโครงการฯ ออกจำหน่ายตามตลาดของหมู่บ้านต่างๆ และส่งขายให้กับแม่ค้าที่ตลาดอำเภอบึงโขงหลง และอำเภอใกล้เคียง ซึ่งผักปลอดสารพิษที่ผลิตจากโครงการฯ เริ่มเป็นที่นิยมของชาวบ้าน และขายได้ราคาดี แต่ทั้งนี้ ยังไม่ได้นำออกจำหน่ายโดยระบุเป็นตราสินค้าของโครงการฯ

- งานแปรรูป อาทิ การทำผักดอง, การทำกล้วยฉาบสมุนไพร, และข้าวโพดต้ม เป็นต้น เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับผลิต

วิธีดำเนินงาน

1. จัดตั้งฟาร์มตัวอย่างพร้อมด้วยโครงสร้างพื้นฐาน
2. ดำเนินกิจกรรมการเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่ โดยแรงงานในพื้นที่ ให้ราษฎรมีแหล่งผลิตอาหาร สำหรับเป็นธนาคารอาหารชุมชน(Food Bank) และเป็นแหล่งเรียนรู้ทำการเกษตร อย่างถูกหลักวิชาการ ในพื้นที่จำกัดให้ได้ผลเพิ่มขึ้น ลดต้นทุนการผลิตให้ต่ำลง
3. จัดกิจกรรมถ่ายทอดความรู้

กิจกรรม

1. ฝึกอบรมเกษตรกรด้านพืช สัตว์ การลดต้นทุน การทำบัญชีฟาร์ม
2. จัดทำแปลงส่งเสริมการปลูกพืช เช่น พืชผัก ไม้ผล ไม้ยืนต้น ข้าว/พืชไร่ การเพาะเห็ด
3. สาธิตการเลี้ยงและผลิตสัตว์ เช่น ไก่ไข่ ไก่ดำ ไก่พื้นเมือง แกะ สุกร
4. ถนอมอาหารและแปรรูปผลผลิต
5. การพัฒนาและฟื้นฟูดินน้ำลำธาร

8. สถานภาพโครงการ

- ยังดำเนินการอยู่   สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
- ไม่ทราบ   อื่นๆ ยังคงมีการตรวจเยี่ยมและส่งเสริมด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล โดยในปีงบประมาณ 2552 กรมส่งเสริมการเกษตรสนับสนุนงบประมาณ 55,000 บาท

9. งบประมาณปัจจุบัน

- บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

- งบจังหวัด   งบ อบต.
- งบ กปร.   งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

(ด้านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร)

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

- ชื่อโครงการ โครงการศูนย์ศิลปาชีพบ้าน โขกอำนวย จังหวัดหนองคาย
- ที่ตั้งโครงการ บ้านหนองสูง ตำบลท่าดอกคำ อำเภอบึงโขงหลง จังหวัดหนองคาย
- พระราชดำริของ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
- วันที่พระราชทานพระราชดำริ 18 พฤศจิกายน 2538
- รายละเอียดพระราชดำริ

การดำเนินงานในศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพแต่ละแห่ง จะจัดเป็นกลุ่มต่างๆ ตามความเหมาะสมของแต่ละท้องถิ่นและบุคคล เพื่อให้การฝึกอบรมแก่สมาชิก รวมทั้งจัดหางาน ให้สมาชิกดำเนินการ เพื่อนำไปจำหน่าย เป็นรายได้เสริมของสมาชิก แต่ละกลุ่มทรงมีพระราชเสาวนีย์ให้การช่วยเหลือราษฎรที่ยากจน โดยให้อำเภอบึงโขงหลง เปิดการฝึกอบรมทอผ้าไหมและทอผ้าฝ้ายให้กับราษฎรเพื่อเป็นการสร้างอาชีพแก่ประชาชนให้มีรายได้ พร้อมทั้งให้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์ศิลปาชีพควบคู่กันไป ตลอดจนเป็นแหล่งให้ความรู้ทางวิชาการข้อมูลข่าวสารในด้านอาชีพ

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จเยี่ยมประชาชนที่บ้านกุดสะกอย ตำบลโพธิ์ไพศาล อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร เมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน 2538, บ้านหาดแพง อำเภอสรีสงคราม จังหวัดนครพนม เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2538 และที่บ้าน โขกอำนวย ตำบลท่าดอกคำ อำเภอบึงโขงหลง จังหวัดหนองคาย เมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน 2538 ทรงทราบว่าประชาชนส่วนใหญ่ยังมีฐานะยากจน มีที่ทำกินน้อยไม่เพียงพอ บางคนไม่มีที่ทำกินเลย บางพื้นที่ต้องประสบวิกฤตการณ์ต่างๆ เช่น น้ำท่วม ความแห้งแล้ง ความไม่แน่นอนของสภาพดินฟ้าอากาศ ทั้งนี้เนื่องจากการได้มีการบุกรุกตัดไม้ทำลายป่า เพื่อบุกเบิกพื้นที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกินทำไร่เลื่อนลอย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำลายป่าไม้บริเวณต้นน้ำลำธาร ทำให้เกิดความเสียหายต่อดินและน้ำ ปัญหาดังกล่าวเกิดจากความยากจน ความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ และความด้อยโอกาสทางการศึกษาของประชาชนในพื้นที่ดังกล่าว ดังนั้น พระองค์จึงมีพระราชดำริที่จะให้การช่วยเหลือประชาชนทั้ง 3 พื้นที่ ให้มีฐานะความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีรายได้เพียงพอต่อการเลี้ยงตนเองและครอบครัว จึงทรงมีพระราชเสาวนีย์ให้จัดตั้งศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพขึ้นทั้ง 3 พื้นที่ เพื่อเป็นการสร้างอาชีพเสริมให้กับประชาชน ให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มจากอาชีพหลัก
- ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ พ.ศ.2538

7. รายละเอียดโครงการ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการประกอบอาชีพทางการเกษตรของเกษตรกร ในพื้นที่เป้าหมายให้มั่นคงเพียงพอต่อการดำรงชีวิต

2. เพื่อสนับสนุนให้รักท้องถิ่นที่อยู่อาศัย รู้จักใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดอย่างยั่งยืน

การดำเนินการด้านการส่งเสริมการเกษตร

- 1) อบรมเกษตรกร
- 2) ส่งเสริมการเกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม
- 3) ส่งเสริมการถนอมและแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร

8. สถานภาพโครงการ

☐ ยังดำเนินการอยู่	☐ สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
☐ ไม่ทราบ	☒ อื่นๆ ยังคงมีการตรวจเยี่ยมและส่งเสริมด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล โดยในปีงบประมาณ 2552 กรมส่งเสริมการเกษตรสนับสนุนงบประมาณ 55,000 บาท

9. งบประมาณปัจจุบัน

- บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

☐ งบจังหวัด	☐ งบ อบต.
☐ งบ กปร.	☒ งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

(ด้านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร)

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

1. ชื่อโครงการ	โครงการศูนย์ศิลปาชีพนาตาล - นาโป่ง อ.วังสามหมอ จ.อุดรธานี
2. ที่ตั้งโครงการ	นาตาล - นาโป่ง อ.วังสามหมอ จ.อุดรธานี
3. พระราชดำริของ	สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
4. วันที่พระราชทานพระราชดำริ	-
5. รายละเอียดพระราชดำริ	สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จเยี่ยมประชาชนในพื้นที่ภาคต่างๆ ทรงทราบว่าประชาชนส่วนใหญ่ยังมีความยากจนมีที่ทำกินน้อยไม่เพียงพอ หรือไม่มีการทำกิน บางพื้นที่ประสบปัญหาภัยธรรมชาติอยู่เสมอ จึงทรงมีพระราชเสาวนีย์ที่จะช่วยเหลือราษฎรที่ยากจนเหล่านั้นให้มีฐานะความเป็นอยู่และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีรายได้เพียงพอต่อการเลี้ยงตนเอง และครอบครัวโดยให้จัดตั้งโครงการส่งเสริมศิลปาชีพขึ้นในภูมิภาคต่างๆ ตามความเหมาะสมของแต่ละท้องถิ่นและบุคคล เช่น กลุ่มเครื่องปั้นดินเผา กลุ่มทอผ้าไหม กลุ่มแกะสลัก เป็นต้น
6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ	2539
7. รายละเอียดโครงการ	<p><u>วัตถุประสงค์</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ในการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม 2. เพื่อให้มีห้องเลี้ยงไหมสาธิตเป็นตัวอย่างแก่ชุมชน 3. มีพื้นที่ปลูกหม่อนพันธุ์ดี 4. มีแปลงหม่อนที่มีระบบน้ำเป็นตัวอย่าง 5. เกษตรกรผู้เป็นสมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้น <p><u>กิจกรรม</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนด้านวิชาการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม, อบรมให้ความรู้เกษตรกรเกี่ยวกับการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม, ส่งเสริมการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม, ส่งเสริมการสร้างระบบน้ำในแปลงหม่อน, การผลิตเส้นไหม, การบริหารจัดการ เช่น การจัดตั้งกลุ่มการขาดแคลนเงินทุนหมุนเวียน - ส่งเสริมการทำไร่นาสวนผสม โดยใช้รูปแบบทฤษฎีใหม่ - ส่งเสริมการปลูกไม้ผล-ไม้ยืนต้น เช่น มะม่วง มะพร้าว น้ำหอม - ส่งเสริมการปลูกไม้ดอก เช่น กุหลาบ รัก ช่อนกลั่น แกลดิโอลัส - ส่งเสริมการปลูกพืชไร่เพื่ออุตสาหกรรม - ส่งเสริมปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษเพื่อบริโภคในครัวเรือนและจำหน่าย

- ส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่ม
- ส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

8. สถานภาพโครงการ

- ยังดำเนินการอยู่   สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
- ไม่ทราบ   อื่นๆ ยังคงมีการตรวจเยี่ยมและส่งเสริมด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล โดยในปีงบประมาณ 2552 กรมส่งเสริมการเกษตรสนับสนุนงบประมาณ 55,000 บาท

9. งบประมาณปัจจุบัน

- บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

- งบจังหวัด   งบ อบต.
- งบ กปร.   งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

(ด้านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร)

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

- ชื่อโครงการ โครงการศูนย์ศิลปาชีพอำเภอบ้านดุง จ.อุดรธานี
- ที่ตั้งโครงการ
โครงการศูนย์ศิลปาชีพ อ.บ้านดุง จ.อุดรธานี
โครงการส่งเสริมศิลปาชีพบ้านกำแมด มีเนื้อที่ทั้งสิ้น จำนวน 114 ไร่ โดยขอใช้พื้นที่ราชพัสดุของโรงเรียนบ้าน กำแมด 70 ไร่, ที่พัสดุ จำนวน 20 ไร่, ราษฎรบริจาค 4 ราย จำนวน 20 ไร่ และอำเภอบ้านดุงซื้อบริจาคอีก จำนวน 4 ไร่ มีหมู่บ้านร่วมโครงการ จำนวน 10 หมู่บ้าน ใน 2 ตำบล คือ ตำบลวังทองและตำบลบ้านดุง ประกอบด้วย
  - บ้านวังทอง หมู่ที่ 1 ตำบลวังทอง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี
  - บ้านวังคธา หมู่ที่ 2 ตำบลวังทอง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี
  - บ้านเหล่าหลวง หมู่ที่ 3 ตำบลวังทอง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี
  - บ้านคำเจริญ หมู่ที่ 4 ตำบลวังทอง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี
  - บ้านกำแมด หมู่ที่ 5 ตำบลวังทอง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี
  - บ้านวังแสนสุข หมู่ที่ 6 ตำบลวังทอง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี
  - บ้านวังสมบัติ หมู่ที่ 7 ตำบลวังทอง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี
  - บ้านห้วยปลาโด หมู่ที่ 5 ตำบลบ้านดุง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี
  - บ้านศรีสามารด หมู่ที่ 10 ตำบลบ้านดุง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี
  - บ้านสันติสุข หมู่ที่ 11 ตำบลบ้านดุง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี
- พระราชดำริของ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
- วันที่พระราชทานพระราชดำริ เมื่อวันที่ 6 มกราคม 2536 โดยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
- รายละเอียดพระราชดำริ อำเภอบ้านดุง เป็นอำเภอขนาดใหญ่ของจังหวัดอุดรธานี ตามการแบ่งพื้นที่ในการพัฒนาประเทศ และจัดอยู่ในอำเภอที่ยากจนราษฎรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนาทำไร่ เมื่อหมดฤดูกาลทำนาทำไร่แล้วราษฎรส่วนใหญ่จะว่างงาน ไม่มีอาชีพเสริมและ อาชีพ รองแต่อย่างใด ราษฎรที่อยู่ในวัยแรงงานและหนุ่มสาว จะอพยพไปขายแรงงานตามจังหวัดที่เจริญแล้ว เป็นจำนวนมาก ยังคงเหลือ เฉพาะคนแก่และเด็ก ๆ ที่เฝ้าบ้าน เมื่อวันที่ 6 มกราคม 2536 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จ ทอดพระเนตรป่าคำชะโนดที่บ้านโนนเมือง ตำบลบ้านม่วง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี เป็นการส่วนพระองค์ โดยมีนายอำเภอ บ้านดุงให้การถวายการต้อนรับ และมีแนวความคิดที่จะก่อตั้งศูนย์ศิลปาชีพขึ้นในพื้นที่ของอำเภอบ้านดุงให้ได้ จึงได้แต่งตั้งคณะทำงานบ้านดุงขึ้นคณะหนึ่งเพื่อจัดหาสถานที่ พร้อมทั้งได้รายงานแนวความคิดนี้ให้กับ ผู้ว่าราชการ จังหวัดอุดรธานีได้รับทราบ และได้

ติดต่อประสานงานกับ พลตรี เรวัต บุญทับ ผู้บัญชาการกองพลทหารราบที่ 3 ในขณะนั้นขอ ท่านได้นำความกราบบังคมทูล สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เพื่อขอพระราชทานพระบรมราชานุญาต และขอให้ทรงรับไว้ในพระบรมราชินูปถัมภ์ โดยได้เริ่มก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 21 เมษายน 2536 ที่บ้านกำแมด ตำบลวังทอง อำเภอบ้านคาง จังหวัดอุตรธานี

6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ

2537

7. รายละเอียดโครงการ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ในการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม
2. เพื่อให้มีห้องเลี้ยงไหมสาธิตเป็นตัวอย่างแก่ชุมชน
3. มีพื้นที่ปลูกหม่อนพันธุ์ดี
4. มีแปลงหม่อนที่มีระบบน้ำเป็นตัวอย่าง
5. เกษตรกรผู้เป็นสมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้น

กิจกรรม

- สนับสนุนด้านวิชาการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม, อบรมให้ความรู้เกษตรกรเกี่ยวกับการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม, ส่งเสริมการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม, ส่งเสริมการสร้างระบบน้ำในแปลงหม่อน, การผลิตเส้นไหม, การบริหารจัดการ เช่น การจัดตั้งกลุ่มการขาดแคลนเงินทุนหมุนเวียน
- ส่งเสริมการทำไร่นาสวนผสม โดยใช้รูปแบบทฤษฎีใหม่
- ส่งเสริมการปลูกไม้ผล-ไม้ยืนต้น เช่น มะม่วง มะพร้าว น้ำหอม
- ส่งเสริมการปลูกไม้ดอก เช่น กุหลาบ รัก ซ่อนกลิ่น แกลดิโอลัส
- ส่งเสริมการปลูกพืชไร่เพื่ออุตสาหกรรม
- ส่งเสริมปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษเพื่อบริโภคในครัวเรือนและจำหน่าย
- ส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่ม
- ส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

8. สถานภาพโครงการ

- ยังดำเนินการอยู่   สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี 2548
 ไม่ทราบ   อื่นๆ ยังคงมีการตรวจเยี่ยมและส่งเสริมด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล โดยในปีงบประมาณ 2552 กรมส่งเสริมการเกษตรสนับสนุนงบประมาณ 55,000 บาท

9. งบประมาณปัจจุบัน

- บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

- งบจังหวัด   งบ อบต.
 งบ กปร.   งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

(ด้านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร)
กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

- ชื่อโครงการ โครงการฟาร์มตัวอย่างบ้านจันทร์ อ.บ้านดุง จ.อุดรธานี
- ที่ตั้งโครงการ บ้านจันทร์ อ.บ้านดุง จ.อุดรธานี
- พระราชดำริของ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
- วันที่พระราชทานพระราชดำริ ครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2540
จังหวัดสกลนคร เมื่อปี พ.ศ. 2548
- รายละเอียดพระราชดำริ
เมื่อปี พ.ศ. 2540 สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ มีพระราชดำริให้จัดตั้งฟาร์มตัวอย่าง ครั้งแรกที่บ้านขุนแตะ ตำบลคอนแก้ว อำเภอจอมทอง และบ้านแม่ตุงติง ตำบลแม่สาบ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อช่วยเหลือราษฎรที่ยากจนให้มีการผลิตอาหารในชุมชน โดยทำการเลี้ยงสัตว์ เลี้ยงปลา ปลูกพืชผัก ไม้ผล ทำนา อนุรักษ์ป่า ให้ราษฎรได้มีงานทำมีรายได้ มีการจ้างแรงงานให้คนที่ไม่มีงานทำ ได้เข้ามารับจ้างทำฟาร์ม ทำให้ราษฎรได้รับความรู้มีอาหารบริโภคในครัวเรือนและมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ต่อมาทรงมีพระราชดำริเพิ่มเติมให้ดำเนินการลักษณะนี้ในพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศ
ในวโรกาสที่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินแปรพระราชฐานประทับแรม ณ พระตำหนักภูพานราชนิเวศน์ จังหวัดสกลนคร เพื่อปฏิบัติพระราชกรณียกิจและทรงเยี่ยมสมาชิกศูนย์/โครงการส่งเสริมศิลปาชีพและราษฎรในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในห้วงเดือนพฤศจิกายน- ธันวาคม ของทุกปีที่ผ่านมา นั้น พระองค์ทรงพบว่ายังมีราษฎรจำนวนมากที่ยังขาดความรู้ในการประกอบอาชีพ ขาดแหล่งอาหารเพื่อการดำรงชีวิต ประสบปัญหาความยากจน ขาดแคลนที่ดินทำกินปัญหาสำคัญที่พระองค์ทรงเป็นห่วงและเน้นย้ำอยู่เสมอ ได้แก่ เรื่อง “ป่า น้ำ และการประกอบอาชีพของราษฎร” ซึ่งการพัฒนาความเป็นอยู่ของราษฎรที่สำคัญคือ การให้ความรู้ที่ถูกต้องในการประกอบอาชีพ รวมถึงการให้การสนับสนุนปัจจัยผลิตในบางส่วน ตลอดจนติดตามให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด พระองค์จึงได้พระราชทานแนวพระราชดำริให้ส่วนราชการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ โครงการฟาร์มตัวอย่าง ตามพระราชดำริ เพื่อเป็นการช่วยเหลือให้ราษฎรในพื้นที่และใกล้เคียงได้มีอาหารบริโภคตลอดปี อีกทั้งยังทำให้คนยากจนในชุมชนนั้นๆ มีงานทำ มีรายได้เสริมเลี้ยงครอบครัวไม่ต้องละทิ้งถิ่นฐานไปทำงานยังต่างถิ่น
วัตถุประสงค์
1. ส่งเสริมเกษตรกรในพื้นที่โครงการให้ได้รับความรู้ทางการเกษตร เรียนรู้

ปฏิบัติจริง (พืช สัตว์ ประมงและการแปรรูป)

2. เป็นแหล่งผลิตอาหารและจ้างงานให้แก่เกษตรกรและประชาชนในพื้นที่
3. เป็นแหล่งเรียนรู้งานด้านการเกษตรและข้อมูลในการถ่ายทอดกรรมวิธี กิจกรรมการเกษตร ที่ดำเนินการในฟาร์มที่ได้ผล ให้กับราษฎรในพื้นที่โครงการฯ เพื่อดำเนินการเอง
4. ศึกษาข้อมูลของกรรมวิธีดำเนินงานที่ได้ผล เน้นให้ราษฎรสามารถดำเนินการเองได้ โดยใช้วัสดุ และอุปกรณ์ที่มีในท้องถิ่นให้มากที่สุด
5. เกษตรกรมีรายได้เสริมจากการดำเนินงานฟาร์มตัวอย่าง
6. อนุรักษ์สภาพป่าไม้ในพื้นที่ให้คงความอุดมสมบูรณ์ตลอดไป

6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ

พ.ศ. 2548

7. รายละเอียดโครงการ

วัตถุประสงค์หลักๆ ๔ ประการ คือเป็นแหล่งจ้างงานของราษฎรที่ขาดงาน ไม่มีงานทำ, เป็นแหล่งผลิตอาหารที่ปลอดภัยให้แก่ชุมชนนั้นๆ และในพื้นที่ใกล้เคียง, เป็นแหล่งให้วิชาความรู้ในด้านการเกษตร เป็นการเรียนรู้แบบ “Leanning by doing” หรือ การให้ความรู้แก่ราษฎรโดยเน้นการมีส่วนร่วม,เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เป็นแหล่งสาธิต เทคโนโลยีการผลิตที่เหมาะสมแก่ผู้เยี่ยมชม และผู้สนใจทั่วไปในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีโครงการฟาร์มตัวอย่างฯ ซึ่งได้เริ่มดำเนินการอย่างเป็นทางการแล้ว

จำนวน ๕ โครงการ ดังนี้

โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ บ้านทรายทอง ต.ปทุมวาปี อ.ส่องดาว จ.สกลนคร

โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ บ้านกุดนาขาม ต.เจริญศิลป์ อ.เจริญศิลป์ จ.สกลนคร

โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ หนองหมากเต่า บ.นาคำ ต.ห้วยยาง อ.เมือง จ.สกลนคร

โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ บ้านกระเจา ต.ลำดวน อ.กระสัง จ.บุรีรัมย์

โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ บ้านข่าน้อย ต.ก่อเอ้ อ.เขื่องใน จ.อุบลราชธานี

และในวโรกาสที่พระองค์ ได้เสด็จฯ เยี่ยมราษฎรในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ในห้วงเดือน พฤศจิกายน - ธันวาคม ๒๕๔๘ ที่ผ่านมานั้น ได้ทรงมีพระราช

เสาวนีย์ให้กองทัพภาคที่ ๒ และส่วนราชการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินงาน

โครงการฟาร์มตัวอย่าง ตามพระราชดำริ เพิ่มเติม

อีกจำนวน ๑๒ แห่ง ดังนี้

โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ บ้านห้วยหินลาด ต.บึงโขงหลง อ.บึงโขงหลง จ.หนองคาย

โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ บ้านสายน้ำผึ้ง ต.บ้านจันทน์ อ.บ้านดุง จ.อุดรธานี

โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ บ้านวังกะเบา ต.โคกสว่าง อ.ปลาปาก จ.นครพนม

โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ หนองปลาอีเต่า ต.กุดาไถ้ อ.ปลาปาก จ.นครพนม

โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ บ้านท่าแร่ ต.โพนงาม อ.อากาศอำนวย จ.นครพนม

โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ บ้านดอนม่วงพัฒนา ต.โพนทราย อ.เมือง จ.มุกดาหาร

โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ บ้านคำพิ์ ต.คำพิ์ อ.บรบือ จ.มหาสารคาม

โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ ต.คำตากล้า อ.คำตากล้า จ.สกลนคร

โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ ต.นาแต่ อ.คำตากล้า จ.สกลนคร

โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ ต.แพดวังชมพู อ.คำตากล้า จ.สกลนคร
โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ ต.หนองบัวสิม อ.คำตากล้า จ.สกลนคร
โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ บ้าน โลกสว่าง อ.ปลาปาก จ.นครพนม

วิธีดำเนินงาน

1. จัดตั้งฟาร์มตัวอย่างพร้อมด้วยโครงสร้างพื้นฐาน
2. ดำเนินกิจกรรมการเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่ โดยแรงงานในพื้นที่ ให้ราษฎรมีแหล่งผลิตอาหาร สำหรับเป็นธนาคารอาหารชุมชน(Food Bank) และเป็นแหล่งเรียนรู้ทำการเกษตร อย่างถูกหลักวิชาการในพื้นที่จำกัดให้ได้ผลเพิ่มขึ้น ลดต้นทุนการผลิตให้ต่ำลง
3. จัดกิจกรรมถ่ายทอดความรู้

กิจกรรม

1. ฝึกอบรมเกษตรกรด้านพืช สัตว์ การลดต้นทุน การทำบัญชีฟาร์ม
2. จัดทำแปลงส่งเสริมการปลูกพืช เช่น พืชผัก ไม้ผล ไม้ยืนต้น ข้าว/พืชไร่ การเพาะเห็ด
3. สาธิตการเลี้ยงและผลิตสัตว์ เช่น ไก่ไข่ ไก่ดำ ไก่พื้นเมือง แกะ สุกร
4. ถนอมอาหารและแปรรูปผลผลิต
5. การพัฒนาและฟื้นฟูต้นน้ำลำธาร

8. สถานภาพโครงการ

- ยังดำเนินการอยู่   สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
- ไม่ทราบ   อื่นๆ ยังคงมีการตรวจเยี่ยมและส่งเสริมด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล โดยในปีงบประมาณ 2552 กรมส่งเสริมการเกษตรสนับสนุนงบประมาณ 55,000 บาท

9. งบประมาณปัจจุบัน

- บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

- งบจังหวัด   งบ อบต.
 งบ กปร.   งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

(ด้านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร)

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

1. ชื่อโครงการ	โครงการส่งเสริมศิลปาชีพบ้านยางน้อย จังหวัดอุบลราชธานี
2. ที่ตั้งโครงการ	บ้านยางน้อย หมู่ที่ 1 และ 2 ตำบลก่อเอ้ อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี
3. พระราชดำริของ	สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
4. วันที่พระราชทานพระราชดำริ	-
5. รายละเอียดพระราชดำริ	โครงการส่งเสริมศิลปาชีพฯ บ้านยางน้อย เริ่มก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2539 ตามแนวพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ที่ต้องการให้บ้านยางน้อยพัฒนาเป็นแหล่งจ้างงานสำคัญ เสริมสร้างรายได้ให้แก่ชาวบ้านทั้งในหมู่บ้านยางน้อย และในบริเวณใกล้เคียงเพื่อป้องกันการอพยพไปขายแรงงานต่างถิ่น โดยการพัฒนาอาชีพตามแนวทฤษฎีเศรษฐกิจแบบใหม่ โดยมีพื้นที่ ประมาณ 424 ไร่
6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ	พ.ศ.2539
7. รายละเอียดโครงการ	<p><u>วัตถุประสงค์</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ในการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม 2. เพื่อให้มีห้องเลี้ยงไหมสาธิตเป็นตัวอย่างแก่ชุมชน 3. มีพื้นที่ปลูกหม่อนพันธุ์ดี 4. มีแปลงหม่อนที่มีระบบน้ำเป็นตัวอย่าง 5. เกษตรกรผู้เป็นสมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้น <p><u>กิจกรรม</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนด้านวิชาการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม, อบรมให้ความรู้เกษตรกรเกี่ยวกับการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม, ส่งเสริมการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม, ส่งเสริมการสร้างระบบน้ำในแปลงหม่อน, การผลิตเส้นไหม, การบริหารจัดการ เช่น การจัดตั้งกลุ่มการขาดแคลนเงินทุนหมุนเวียน - ส่งเสริมการทำไร่นาสวนผสม โดยใช้รูปแบบทฤษฎีใหม่ - ส่งเสริมการปลูกไม้ผล-ไม้ยืนต้น เช่น มะม่วง มะพร้าว น้ำหอม - ส่งเสริมการปลูกไม้ดอก เช่น กุหลาบ รัก ซ่อนกลิ่น แกลดิโอลัส - ส่งเสริมการปลูกพืชไร่เพื่ออุตสาหกรรม - ส่งเสริมปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษเพื่อบริโภคในครัวเรือนและจำหน่าย - ส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่ม

- ส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

8. สถานภาพโครงการ

- ยังดำเนินการอยู่   สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
- ไม่ทราบ   อื่นๆ ระบุ ยังคงมีการตรวจเยี่ยม และส่งเสริม
ด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล

9. งบประมาณปัจจุบัน

- บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

- งบจังหวัด   งบ อบต.
- งบ กปร.   งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

- ชื่อโครงการ โครงการฟาร์มตัวอย่างบ้านยางน้อย จังหวัดอุบลราชธานี
- ที่ตั้งโครงการ อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี
- พระราชดำริของ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
- วันที่พระราชทานพระราชดำริ ครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2540
จังหวัดสกลนคร เมื่อปี พ.ศ. 2548
- รายละเอียดพระราชดำริ

เมื่อปี พ.ศ. 2540 สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ มีพระราชดำริให้จัดตั้งฟาร์มตัวอย่าง ครั้งแรกที่บ้านขุนแตะ ตำบลคอนแก้ว อำเภอจอมทอง และบ้านแม่ตุงติง ตำบลแม่สาบ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อช่วยเหลือราษฎรที่ยากจนให้มีการผลิตอาหารในชุมชน โดยทำการเลี้ยงสัตว์ เลี้ยงปลา ปลูกพืชผัก ไม้ผล ทำนา อนุรักษ์ป่า ให้ราษฎรได้มีงานทำมีรายได้ มีการจ้างแรงงานให้คนที่ไม่มีงานทำ ได้เข้ามารับจ้างทำฟาร์ม ทำให้ราษฎรได้รับความรู้มีอาหารบริโภคในครัวเรือนและมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ต่อมาทรงมีพระราชดำริเพิ่มเติมให้ดำเนินการลักษณะนี้ในพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศ

ในวโรกาสที่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินแปรพระราชฐานประทับแรม ณ พระตำหนักภูพานราชนิเวศน์ จังหวัดสกลนคร เพื่อปฏิบัติพระราชกรณียกิจและทรงเยี่ยมสมาชิกศูนย์/โครงการส่งเสริมศิลปาชีพและราษฎรในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในห้วงเดือนพฤศจิกายน- ธันวาคม ของทุกปีที่ผ่านมา นั้น พระองค์ทรงพบว่ายังมีราษฎรจำนวนมากที่ยังขาดความรู้ในการประกอบอาชีพ ขาดแหล่งอาหารเพื่อการดำรงชีวิต ประสบปัญหาความยากจน ขาดแคลนที่ดินทำกินปัญหาสำคัญที่พระองค์ทรงเป็นห่วงและเน้นย้ำอยู่เสมอ ได้แก่ เรื่อง “ป่า น้ำ และการประกอบอาชีพของราษฎร” ซึ่งการพัฒนาความเป็นอยู่ของราษฎรที่สำคัญคือ การให้ความรู้ที่ถูกต้องในการประกอบอาชีพ รวมถึงการให้การสนับสนุนปัจจัยผลิตในบางส่วน ตลอดจนติดตามให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด พระองค์จึงได้พระราชทานแนวพระราชดำริให้ส่วนราชการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการโครงการฟาร์มตัวอย่าง ตามพระราชดำริ เพื่อเป็นการช่วยเหลือให้ราษฎรในพื้นที่และใกล้เคียงได้มีอาหารบริโภคตลอดปี อีกทั้งยังทำให้คนยากจนในชุมชนนั้นๆ มีงานทำ มีรายได้เสริมเลี้ยงครอบครัวไม่ต้องละทิ้งถิ่นฐานไปทำงานยังต่างถิ่น

วัตถุประสงค์

1. ส่งเสริมเกษตรกรในพื้นที่โครงการให้ได้รับความรู้ทางการเกษตร เรียนรู้ปฏิบัติจริง (พืช สัตว์ ประมงและการแปรรูป)
2. เป็นแหล่งผลิตอาหารและจ้างงานให้แก่เกษตรกรและประชาชนในพื้นที่
3. เป็นแหล่งเรียนรู้งานด้านการเกษตรและข้อมูลในการถ่ายทอดกรรมวิธี กิจกรรมการเกษตร ที่ดำเนินการในฟาร์มที่ได้ผล ให้กับราษฎรในพื้นที่โครงการฯ เพื่อดำเนินการเอง
4. ศึกษาข้อมูลของกรรมวิธีดำเนินงานที่ได้ผล เน้นให้ราษฎรสามารถดำเนินการเองได้ โดยใช้วัสดุ และอุปกรณ์ที่มีในท้องถิ่นให้มากที่สุด
5. เกษตรกรมีรายได้เสริมจากการดำเนินงานฟาร์มตัวอย่าง
6. อนุรักษ์สภาพป่าไม้ในพื้นที่ให้คงความอุดมสมบูรณ์ตลอดไป

6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ

พ.ศ. 2548

7. รายละเอียดโครงการ

โครงการตั้งอยู่ในเขตศูนย์ศิลปาชีพ โดยในส่วนของฟาร์มตัวอย่างมีพื้นที่ 210 ไร่ วัตถุประสงค์หลักๆ ๔ ประการ คือเป็นแหล่งจ้างงานของราษฎรที่ยากจน ไม่มีงานทำ, เป็นแหล่งผลิตอาหารที่ปลอดภัยให้แก่ชุมชนนั้นๆ และในพื้นที่ใกล้เคียง, เป็นแหล่งให้วิชาความรู้ในด้านการเกษตร เป็นการเรียนรู้แบบ “Learning by doing” หรือ การให้ความรู้แก่ราษฎรโดยเน้นการมีส่วนร่วม, เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เป็นแหล่งสาธิต เทคโนโลยีการผลิตที่เหมาะสมแก่ผู้เยี่ยมชม และผู้สนใจทั่วไปในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีโครงการฟาร์มตัวอย่างฯ ซึ่งได้เริ่มดำเนินการอย่างเป็นทางการแล้ว

จำนวน ๕ โครงการ ดังนี้

โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ บ้านทรายทอง ต.ปทุมวาปี อ.ส่องดาว จ.สกลนคร

โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ บ้านกุดนาขาม ต.เจริญศิลป์ อ.เจริญศิลป์ จ.สกลนคร

โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ หนองหมากเผ่า บ.นาคำ ต.ห้วยยาง อ.เมือง จ.สกลนคร

โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ บ้านกระเจา ต.ลำควน อ.กระสัง จ.บุรีรัมย์

โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ บ้านยางน้อย ต.ก่อเอ้ อ.เขื่องใน จ.อุบลราชธานี

และในวโรกาสที่พระองค์ ได้เสด็จ เยี่ยมราษฎรในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ในห้วงเดือน พฤศจิกายน - ธันวาคม ๒๕๔๘ ที่ผ่านมานั้น ได้ทรงมีพระราช

เสาวนีย์ให้กองทัพภาคที่ ๒ และส่วนราชการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินงาน

โครงการฟาร์มตัวอย่าง ตามพระราชดำริ เพิ่มเติม

อีกจำนวน ๑๒ แห่ง ดังนี้

โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ บ้านห้วยหินลาด ต.บึงโขงหลง อ.บึงโขงหลง จ.หนองคาย

โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ บ้านสายน้ำผึ้ง ต.บ้านจันทน์ อ.บ้านดุง จ.อุดรธานี

โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ บ้านวังกะเบา ต.โคกสว่าง อ.ปลาปาก จ.นครพนม

โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ หนองปลาเคี้ยว ต.กุดาไถ้ อ.ปลาปาก จ.นครพนม

โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ บ้านท่าแร่ ต.โพนงาม อ.อากาศอำนวย จ.นครพนม

โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ บ้านดอนม่วงพัฒนา ต.โพนทราย อ.เมือง จ.มุกดาหาร

โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ บ้านกำพี้ ต.กำพี้ อ.บรบือ จ.มหาสารคาม
 โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ ต.คำตากล้า อ.คำตากล้า จ.สกลนคร
 โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ ต.นาแต่ อ.คำตากล้า จ.สกลนคร
 โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ ต.แพดวังชมภู อ.คำตากล้า จ.สกลนคร
 โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ ต.หนองบัวลิม อ.คำตากล้า จ.สกลนคร
 โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ บ้านโคกสว่าง อ.ปลาปาก จ.นครพนม

วิธีดำเนินงาน

1. จัดตั้งฟาร์มตัวอย่างพร้อมด้วย โครงสร้างพื้นฐาน
2. ดำเนินกิจกรรมการเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่ โดยแรงงานในพื้นที่ ให้ราษฎรมีแหล่งผลิตอาหาร สำหรับเป็นธนาคารอาหารชุมชน(Food Bank) และเป็นแหล่งเรียนรู้ทำการเกษตร อย่างถูกหลักวิชาการในพื้นที่จำกัดให้ได้ผลเพิ่มขึ้น ลดต้นทุนการผลิตให้ต่ำลง
3. จัดกิจกรรมถ่ายทอดความรู้

กิจกรรม

1. ฝึกอบรมเกษตรกรด้านพืช สัตว์ การลดต้นทุน การทำบัญชีฟาร์ม
2. จัดทำแปลงส่งเสริมการปลูกพืช เช่น พืชผัก ไม้ผล ไม้ยืนต้น ข้าว/พืชไร่ การเพาะเห็ด
3. สาธิตการเลี้ยงและผลิตสัตว์ เช่น ไก่ไข่ ไก่พื้นเมือง แกะ สุกร เป็ดเทศ
4. ถนอมอาหารและแปรรูปผลผลิต เช่น ข้าวกล้องปรุงรรมเสริมภูมิคุ้มกันทาน
5. การพัฒนาและฟื้นฟูต้นน้ำลำธาร

8. สถานภาพโครงการ

- ยังดำเนินการอยู่   สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
- ไม่ทราบ   อื่นๆ ยังคงมีการตรวจเยี่ยมและส่งเสริมด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล โดยในปีงบประมาณ 2552 กรมส่งเสริมการเกษตรสนับสนุนงบประมาณ 55,000 บาท

9. งบประมาณปัจจุบัน

- บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

- งบจังหวัด   งบ อบต.
- งบ กปร.   งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

(ด้านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร)
 กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

8. สถานภาพโครงการ

- ยังดำเนินการอยู่   สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
- ไม่ทราบ   อื่นๆ ระบุ ยังคงมีการตรวจเยี่ยม และส่งเสริมด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล

9. งบประมาณปัจจุบัน

- บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

งบจังหวัด

งบ อบต.

งบ กปร.

งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กิจกรรม

- สนับสนุนด้านวิชาการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม, อบรมให้ความรู้เกษตรกรเกี่ยวกับการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม, ส่งเสริมการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม, ส่งเสริมการสร้างระบบน้ำในแปลงหม่อน, การผลิตเส้นไหม, การบริหารจัดการ เช่น การจัดตั้งกลุ่มการขาดแคลนเงินทุนหมุนเวียน
- ส่งเสริมการทำไร่นาสวนผสม โดยใช้รูปแบบทฤษฎีใหม่
- ส่งเสริมการปลูกไม้ผล-ไม้ยืนต้น เช่น มะม่วง มะพร้าว น้ำหอม
- ส่งเสริมการปลูกไม้ดอก เช่น กุหลาบ รัก ซ่อนกลิ่น แกลดิโอลัส
- ส่งเสริมการปลูกพืชไร่เพื่ออุตสาหกรรม
- ส่งเสริมปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษเพื่อบริโภคในครัวเรือนและจำหน่าย
- ส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่ม
- ส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

8. สถานภาพโครงการ

- ยังดำเนินการอยู่   สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี 2548
- ไม่ทราบ   อื่นๆ ยังคงมีการตรวจเยี่ยมและส่งเสริมด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล โดยในปีงบประมาณ 2552 กรมส่งเสริมการเกษตรสนับสนุนงบประมาณ 55,000 บาท

9. งบประมาณปัจจุบัน

- บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

- งบจังหวัด   งบ อบต.
- งบ กปร.   งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

(ด้านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร)

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กิจกรรม

- สนับสนุนด้านวิชาการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม, อบรมให้ความรู้เกษตรกรเกี่ยวกับการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม, ส่งเสริมการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม, ส่งเสริมการสร้างระบบน้ำในแปลงหม่อน, การผลิตเส้นไหม, การบริหารจัดการ เช่น การจัดตั้งกลุ่มการขาดแคลนเงินทุนหมุนเวียน
- ส่งเสริมการทำไร่นาสวนผสม โดยใช้รูปแบบทฤษฎีใหม่
- ส่งเสริมการปลูกไม้ผล-ไม้ยืนต้น เช่น มะม่วง มะพร้าว น้ำหอม
- ส่งเสริมการปลูกไม้ดอก เช่น กุหลาบ รัก ซ่อนกลิ่น แกลดิโอลัส
- ส่งเสริมการปลูกพืชไร่เพื่ออุตสาหกรรม
- ส่งเสริมปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษเพื่อบริโภคในครัวเรือนและจำหน่าย
- ส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่ม
- ส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

8. สถานภาพโครงการ

- ยังดำเนินการอยู่   สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี 2548
- ไม่ทราบ   อื่นๆ ยังคงมีการตรวจเยี่ยมและส่งเสริมด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล โดยในปีงบประมาณ 2552 กรมส่งเสริมการเกษตรสนับสนุนงบประมาณ 55,000 บาท

9. งบประมาณปัจจุบัน

- บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

- งบจังหวัด   งบ อบต.
- งบ กปร.   งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

(ด้านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร)

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เขตที่ 5

จังหวัดสงขลา

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

- ชื่อโครงการ โครงการฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่า หุ่นทะเล อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- ที่ตั้งโครงการ หมู่ที่ 2 บ้านราหมาด หมู่ที่ 3 บ้านปากคลอง ตำบลเกาะกลาง อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่
- พระราชดำริของ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
- วันที่พระราชทานพระราชดำริ 26 กันยายน 2537
- รายละเอียดพระราชดำริ จังหวัดกระบี่ได้รับแจ้งจากสำนักพระราชเลขานุการฯ ว่าสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงรับพื้นที่ป่าหุบทะเลไว้ และจะทรงดำเนินการเป็น โครงการพระราชดำริเพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูป่าไม้ สัตว์ป่า และสัตว์น้ำ ตลอดจนรักษาไว้ซึ่งระบบนิเวศวิทยาของป่าหุบทะเล
- ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ พ.ศ.2537
- รายละเอียดโครงการ วัตถุประสงค์
  - เพื่อฟื้นฟูสภาพป่าเสื่อมโทรมให้คืนสู่สภาพเดิมที่มีความเหมาะสมตามระบบนิเวศวิทยาของพื้นที่
  - เพื่อให้ราษฎรในท้องถิ่นมีไม้ใช้สอยอย่างเพียงพอลดปัญหาการบุกรุกทำลายป่าไม้
  - เพื่อศึกษาค้นคว้าทดลองเกี่ยวกับป่าไม้ พืชพันธุ์และสัตว์รวมทั้งสิ่งแวดล้อมในพื้นที่
  - เพื่อสร้างจิตสำนึกและเป็นการมีส่วนร่วมของราษฎรในการป้องกันดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ
  - เพื่อยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ให้พอถิ่นสามารถพึ่งตนเองได้
- สถานภาพโครงการ ยังดำเนินการอยู่ สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
- ไม่ทราบ อื่นๆ ระบุ ยังคงมีการตรวจเยี่ยม และส่งเสริมด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล
- งบประมาณปัจจุบัน - บาท
- แหล่งงบประมาณปัจจุบัน งบจังหวัด งบ อบต.
 งบ กปร. งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)
- หน่วยงานรับผิดชอบ กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

1. ชื่อโครงการ	โครงการฟาร์มตัวอย่าง จ.นราธิวาส
2. ที่ตั้งโครงการ	มีพื้นที่ดำเนินการ 9 แห่ง ได้แก่ 1. บ้านป่าไผ่ ม. 5 ต.ตันหยงลิมอ อ.ระแงะ 2. บ้านโคกไร่ใหญ่ ม. 3 ต.สุโหงปาดี อ.สุโหงปาดี 3. บ้านรอดันบาตู ม. 7 ต.กะลุวอ อ.เมือง 4. บ้านเจาะเกาะ ม. 4 ต.บุกิต อ.เจาะไอร้อง 5. โลกปามาบือชา ม. 5 บ้านจาเราะสโตร์ ต.กะลุวอ อ.เมือง 6. บ้านสะแนะ ม.1 ต.บาตรง อ.รีโอเสา 7. บ้านปะลุกากาปีส ม. 1 ต.เฮอร์วัน อ.แว้ง 8. บ้านโคกโก ต.โต๊ะเต็ง อ.สุโหงปาดี 9. บ้านตอหลัง ต.ตันหยงลิมอ อ.ระแงะ
3. พระราชดำริของ	สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
4. วันที่พระราชทานพระราชดำริ	-
5. รายละเอียดพระราชดำริ	<p>เมื่อปี พ.ศ. 2540 สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ มีพระราชดำริให้จัดตั้งฟาร์มตัวอย่าง ครั้งแรกที่บ้านขุนแตะ ตำบลคอนแก้ว อำเภอจอมทอง และบ้านแม่ตู่ตึง ตำบลแม่สาบ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อช่วยเหลือราษฎรที่ยากจนให้มีการผลิตอาหารในชุมชน โดยทำการเลี้ยงสัตว์ เลี้ยงปลา ปลูกพืชผัก ไม้ผล ทำนาอนุรักษ์ป่า ให้ราษฎรได้มีงานทำมีรายได้ มีการจ้างแรงงานให้คนที่ไม่มีงานทำ ได้เข้ามารับจ้างทำฟาร์ม ทำให้ราษฎรได้รับความรู้มีอาหารบริโภคในครัวเรือนและมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ต่อมาทรงมีพระราชดำริเพิ่มเติมให้ดำเนินการลักษณะนี้ในพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศ</p> <p>โครงการฟาร์มตัวอย่าง ตามพระราชดำริ โลกปามาบือชา โครงการ ฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ เป็นผลมาจากที่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จแปรพระราชฐาน ประทับแรม ณ พระตำหนักทักษิณราชินีแคว้น ระหว่างวันที่ ๒๒ ส.ค. - ๒๘ ก.ย. ๕๑ และมีพระราชประสงค์ที่จะช่วยเหลือเกษตรกรผู้ยากไร้ที่ขาดความรู้ความเข้าใจในเกษตรกรรม เช่น การปลูกพืช การเลี้ยงสัตว์ การประมง การพัฒนาที่ดิน และว่างงาน ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดนราธิวาส ให้มีความสนใจในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมได้ พร้อมทั้งให้จังหวัดนราธิวาส รับผิดชอบจัดหาที่ดินสาธารณประโยชน์ เพื่อใช้เป็นสถานที่จัดตั้งโครงการฟาร์มตัวอย่าง ฯ</p>

จังหวัดนราธิวาส ได้สนองพระราชดำริจัดหาที่ดินที่บริเวณโลกปาฆาเบือซา บ้านโลกสยา หมู่ที่ ๘ ตำบลกะลุวอเหนืออำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส จำนวน ๒๐๕ ไร่ เป็นสถานที่จัดตั้งโครงการ ฯ และคัดเลือกราษฎรเข้าฝึกอาชีพ ในฟาร์มตัวอย่าง จำนวน ๑๑๖ คน แยกเข้าประจำตามสถานฝึก ๖ สถานี (ปศุสัตว์ ๕ คน , ส่งเสริมการเกษตร ๒๕ คน , วิชาการเกษตร ๒๕ คน , ป่าไม้ ๑๕ คน , ประมง ๕ คน และพัฒนาที่ดิน ๕ คน) และส่วนราชการต่าง ๆ ของจังหวัดนราธิวาสร่วมดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ได้เริ่มเข้าฝึก อาชีพ ตั้งแต่วันที่ ๒๘ ส . ก . ๕๑ เป็นต้นมา

วัตถุประสงค์

1. ส่งเสริมเกษตรกรในพื้นที่โครงการให้ได้รับความรู้ทางการเกษตร เรียนรู้ปฏิบัติจริง (พืช สัตว์ ประมงและการแปรรูป)
2. เป็นแหล่งผลิตอาหารและจ้างงานให้แก่เกษตรกรและประชาชนในพื้นที่
3. เป็นแหล่งเรียนรู้งานด้านการเกษตรและข้อมูลในการถ่ายทอดกรรมวิธี กิจกรรมการเกษตร ที่ดำเนินการในฟาร์มที่ได้ผล ให้กับราษฎรในพื้นที่โครงการฯ เพื่อดำเนินการเอง
4. ศึกษาข้อมูลของกรรมวิธีดำเนินงานที่ได้ผล เน้นให้ราษฎรสามารถดำเนินการเองได้ โดยใช้วัสดุ และอุปกรณ์ที่มีในท้องถิ่นให้มากที่สุด
5. เกษตรกรมีรายได้เสริมจากการดำเนินงานฟาร์มตัวอย่าง
6. อนุรักษ์สภาพป่าไม้ในพื้นที่ให้คงความอุดมสมบูรณ์ตลอดไป

6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ

7. รายละเอียดโครงการ

วิธีดำเนินงาน

1. จัดตั้งฟาร์มตัวอย่างพร้อมด้วยโครงสร้างพื้นฐาน
2. ดำเนินกิจกรรมการเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่ โดยแรงงานในพื้นที่ ให้ราษฎรมีแหล่งผลิตอาหาร สำหรับเป็นธนาคารอาหารชุมชน(Food Bank) และเป็นแหล่งเรียนรู้ทำการเกษตร อย่างถูกหลักวิชาการในพื้นที่จำกัดให้ ได้ผลเพิ่มขึ้น ลดต้นทุนการผลิตให้ต่ำลง
3. จัดกิจกรรมถ่ายทอดความรู้

กิจกรรม

1. ฝึกอบรมเกษตรกรด้านพืช สัตว์ การลดต้นทุน การทำบัญชีฟาร์ม
2. จัดทำแปลงส่งเสริมการปลูกพืช เช่น พืชผัก ไม้ผล ไม้ยืนต้น ข้าว/พืชไร่ การเพาะเห็ด
3. สาธิตการเลี้ยงและผลิตสัตว์ เช่น ไก่ไข่ ไก่ดำ ไก่พื้นเมือง แกะ สุกร
4. ถนอมอาหารและแปรรูปผลผลิต
5. การพัฒนาและฟื้นฟูต้นน้ำลำธาร

8. สถานภาพโครงการ

ยังดำเนินการอยู่   สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
 ไม่ทราบ   อื่นๆ ระบุ ยังคงมีการตรวจเยี่ยม และส่งเสริม
 ด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล

9. งบประมาณปัจจุบัน

- บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

งบจังหวัด

งบ อบต.

งบ กปร.

งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

1. ชื่อโครงการ โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ นิคมสร้างตนเองสุคีริน บ้านศิลาป่าชีพ ต.ภูเขาทอง อ.สุคีริน จังหวัดนครราชสีมา
2. ที่ตั้งโครงการ นิคมสร้างตนเองสุคีรินบ้านศิลาป่าชีพ บ้านไอร์ป่าโจ ต.ภูเขาทอง อ.สุคีริน จังหวัดนครราชสีมา
3. พระราชดำริของ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
4. วันที่พระราชทานพระราชดำริ วันที่ 16 กันยายน 2537
5. รายละเอียดพระราชดำริ สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมพสกนิกร และสมาชิกนิคมสร้างตนเองสุคีรินที่วัด โตะโม๊ะ อำเภอสुकิริน จังหวัดนครราชสีมา เมื่อวันที่ 16 กันยายน 2537 ทรงมีพระราชดำริให้ดำเนินการก่อตั้งหมู่บ้านศิลาป่าชีพ สำหรับบุตรหลานสมาชิกนิคมสร้างตนเองสุคีริน และกลุ่มศิลาป่าชีพที่มีความสนใจ ให้มีที่อยู่อาศัย ประกอบอาชีพมีรายได้มั่นคง โดยโครงการนี้จัดที่ทำกินในพื้นที่ บ้านไอร์ป่าโจ ตำบลภูเขาทอง อำเภอสुकิริน จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 250 ไร่ ให้สมาชิกครอบครัวละ 4-5 ไร่ จำนวน 50 ครอบครัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงมีพระราชดำริให้ดำเนินการส่งเสริมการเกษตร ในพื้นที่ที่ได้รับแต่ละครอบครัวอย่างผสมผสานและมีประสิทธิภาพสูงสุด
6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ
7. รายละเอียดโครงการ
8. สถานภาพโครงการ ยังดำเนินการอยู่ สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
- ไม่ทราบ อื่นๆ ระบุ ยังคงมีการตรวจเยี่ยม และส่งเสริมด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล
9. งบประมาณปัจจุบัน - บาท
10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน งบจังหวัด งบ อบต.
- งบ กปร. งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)
11. หน่วยงานรับผิดชอบ กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

- ชื่อโครงการ** โครงการจัดสร้างสวนบอนสีตามพระราชเสาวนีย์สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงบ้านรอดันบาดู
- ที่ตั้งโครงการ** บ้านรอดันบาดู หมู่ที่ 7 ตำบลกะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส
- พระราชดำริของ** สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
- วันที่พระราชทานพระราชดำริ** -
- รายละเอียดพระราชดำริ** สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ มีพระราชดำริให้ดำเนินงานรวบรวม บอนสีพันธุ์ต่างๆ เพื่อจัดทำเป็นสถานที่ท่องเที่ยว และศึกษาพรรณไม้ในพื้นที่ โครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงและฟาร์มตัวอย่าง บ้านรอดันบาดู หมู่ที่ 7 ตำบล กะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส
- ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ** พ.ศ.2548
- รายละเอียดโครงการ**

กรมส่งเสริมการเกษตรได้ตอบสนองพระราชดำริ ในการจัดทำโครงการ จัดสร้างสวนบอนสีใน โครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงและฟาร์มตัวอย่าง ใน สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ปีงบประมาณ 2548 โดยมอบหมายให้ หน่วยงานในสังกัดร่วมดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย การออกแบบ โรงเรือน การออกแบบภูมิทัศน์สวนบอนสี การผลิตต้นบอนสี การจัดหาพรรณไม้ ประดับพื้นเมือง รวมทั้งได้มอบหมายให้สำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 5 จังหวัดสงขลา ประสานบุคลากรจากศูนย์ปฏิบัติการในภาคใต้ ร่วมดำเนินการ จัดสร้างสวนบอนสี

วัตถุประสงค์

  - เพื่อสนองพระราชดำริในการจัดสร้างสวนบอนสีและไม้ดอกไม้ประดับ พื้นเมืองภาคใต้ ให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวและศึกษาพรรณไม้ในพื้นที่โครงการ
  - เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมพันธุ์บอนสีและใช้เป็นแปลงเรียนรู้การปลูกเลี้ยง บอนสี
- สถานภาพโครงการ**

ยังดำเนินการอยู่   สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....

ไม่ทราบ   อื่นๆ ระบุ ยังคงมีการตรวจเยี่ยม และส่งเสริม ด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล
- งบประมาณปัจจุบัน** - บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

งบจังหวัด

งบ อบต.

งบ กปร.

งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

-
1. ชื่อ โครงการป้องกันกำจัดหนอนกัดกินใต้ผิวเปลือกลองกอง ตามพระราชเสาวนีย์
โครงการ
2. ที่ตั้ง หมู่ที่ 1 ตำบลทุ่งคล้า อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี
โครงการ
3. สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
พระราชดำริ
ของ
4. วันที่ 14 มิถุนายน 2537
พระราชทาน
พระราชดำริ
5. สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงเยี่ยมราษฎรในพื้นที่บ้านห้วยนา และทราบถึงปัญหาหนอนผีเสื้อชอนเปลือกต้นลอง
รายละเอียด แผลงศัตรูพืชที่สำคัญและพบมากในพื้นที่ได้ทรงทราบถึงปัญหาหนอนผีเสื้อชอนเปลือกต้นลองกอง ซึ่งเป็นแมลงศัตรูพืชที่สำคัญ
พระราชดำริ พื้นที่ปัตตานี นราธิวาส และจังหวัดยะลาทำให้ลองกองเกิดความเสียหายเป็นจำนวนมาก
6. ปีที่เริ่ม ปี พ.ศ. 2540
ดำเนินการ
โครงการ
7. วัตถุประสงค์ของโครงการ
รายละเอียด เพื่อศึกษาและป้องกันกำจัดหนอนชอนเปลือกลองกองในเขตจังหวัดภาคใต้ตอนล่าง
โครงการ
8. ยังดำเนินการอยู่ สิ้นสุดการดำเนินงานแล้ว ตั้งแต่ปี
สถานภาพ ไม่ทราบ อื่นๆ (ระบุ)
โครงการ
9. -
งบประมาณ
ปัจจุบัน
10. แหล่ง งบจังหวัด งบ อบต. งบ กปร.
งบประมาณ งบอื่นๆ ระบุ .....
- ปัจจุบัน

11. กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
หน่วยงาน
รับผิดชอบ

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

- ชื่อโครงการ โครงการฟื้นฟูและพัฒนาการเกษตรในเขตลุ่มน้ำบางนรา
- ที่ตั้งโครงการ อำเภอเมือง อำเภอดากโบ และอำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส
- พระราชดำริของ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
- วันที่พระราชทานพระราชดำริ 14 ตุลาคม 2542
- รายละเอียดพระราชดำริ โครงการฟื้นฟูและพัฒนาการเกษตรในเขตลุ่มน้ำบางนรา มีจุดเริ่มต้นจากพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ความโดยสรุปว่า "ลุ่มน้ำบางนรา เกษตรกรมีการใช้ประโยชน์ที่ดินน้อยมาก ให้ฟื้นฟูโครงการพัฒนาลุ่มน้ำบางนราให้ใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพ" นับเป็นโครงการหนึ่งในพระราชดำริที่เป็นการปลูกแผ่นดินชั้นใหม่บนดินผืนเดิมให้เกิดประโยชน์ในทุกรางานนี้ เพื่อประโยชน์สุขแห่งปสกนิกษของพระองค์
- ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ พ.ศ.2542
- รายละเอียดโครงการ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ มีพระราชเสาวนีย์ให้ฟื้นฟูโครงการพัฒนาลุ่มน้ำบางนรา โดยให้หน่วยงานต่างๆ ร่วมกันดำเนินงาน ในรูปแบบของคณะทำงาน ฟื้นฟูและพัฒนาการเกษตรในเขตลุ่มน้ำบางนรา ภายใต้กลไกของคณะอนุกรรมการดำเนินงานศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยใช้แนวทางการจัดการพื้นที่แบบผสมผสานความร่วมมือ ความรู้ และเทคโนโลยีร่วมกัน ทั้งจากระหว่างหน่วยงานภาครัฐและชุมชนท้องถิ่น เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการพัฒนาให้เกษตรกรลุ่มน้ำบางนราในท้องที่อำเภอเมือง อำเภอดากโบ และอำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส ได้ใช้ประโยชน์จากทุนของทรัพยากรใกล้ตัวทั้งดิน น้ำและพืชพรรณ มาใช้เป็นทุนของชีวิตประกอบกิจการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน ด้วยการพัฒนาควบคู่กัน ไปทั้งการจัดระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านชลประทาน การจัดการน้ำ การพัฒนาที่ดิน การส่งเสริมและจัดการการเกษตรที่อิงฐานความรู้ของภูมิปัญญาและวัฒนธรรมของชุมชน
- สถานภาพโครงการ ยังดำเนินการอยู่ สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
 ไม่ทราบ อื่นๆ ระบุ ยังคงมีการตรวจเยี่ยม และส่งเสริมด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล
- งบประมาณปัจจุบัน - บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

งบจังหวัด

งบ อบต.

งบ กปร.

งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

1. ชื่อโครงการ	โครงการฟาร์มตัวอย่าง จังหวัดปัตตานี
2. ที่ตั้งโครงการ	พื้นที่ดำเนินการ 9 แห่ง ได้แก่ 1. ป่าตาเขียว ม. 1 บ้านสวนหมาก ม. 2 ต. ท่าข้าม และบ้านป่าพ้อ ม. 4 บ้านไสยาม. 7 ต. บ้านกลาง อำเภอปะนาเระ 2. บ้านลุดง ม. 6 ต. แม่ลาน อ. แม่ลาน 3. บ้านแป้น ม. 8 ต. แป้น อ. สายบุรี 4. บ้านสี่ปาย ม. 1,2 ต. ตาเลียฮ์ อำเภอยะหริ่ง 5. บ้านคอนยาง ม. 4 บ้านคอนนา ม. 5 ต. บางเขา อ. หนองจิก 6. บ้านน้ำคำ ม. 3 ต. ปุโลปะปุโย อ. หนองจิก 7. บ้านโคกหมัก ม. 1 ต. คาโต๊ะ อ. หนองจิก 8. บ้านฟาร์มยาบี ม. 2 ต. ยาบี อ. หนองจิก 9. บ้านเคียน ม. 1 ต. พ้อมิ่ง อ. ปะนาเระ
3. พระราชดำริของ	สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
4. วันที่พระราชทานพระราชดำริ	ครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2540 จังหวัดปัตตานีเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2546
5. รายละเอียดพระราชดำริ	<p>เมื่อปี พ.ศ. 2540 สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ มีพระราชดำริให้จัดตั้งฟาร์มตัวอย่าง ครั้งแรกที่บ้านขุนแตะ ตำบลคอนแก้ว อำเภอจอมทอง และบ้านแม่ตุงติง ตำบลแม่สาบ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อช่วยเหลือราษฎรที่ยากจนให้มีการผลิตอาหารในชุมชน โดยทำการเลี้ยงสัตว์ เลี้ยงปลา ปลูกพืชผัก ไม้ผล ทำนา อนุรักษ์ป่า ให้ราษฎรได้มีงานทำมีรายได้ มีการจ้างแรงงานให้คนที่ไม่มีงานทำ ได้เข้ามารับจ้างทำฟาร์ม ทำให้ราษฎรได้รับความรู้มีอาหารบริโภคในครัวเรือนและมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ต่อมาทรงมีพระราชดำริเพิ่มเติมให้ดำเนินการลักษณะนี้ในพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศ</p> <p>ด้วยสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยพระบรมโอรสาธิราชฯ ได้เสด็จเยี่ยมราษฎร ณ วัดลำภาชัย อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2546 และได้เสด็จตรวจพื้นที่ “ป่าตาเขียว” ซึ่งเป็นป่าสาธารณะประโยชน์ รกร้างว่างเปล่า ราษฎรใช้เลี้ยงสัตว์ร่วมกัน มีพื้นที่ประมาณ 700 ไร่ สภาพดินเป็นดินทรายมีชั้นดินดาน ความสมบูรณ์ต่ำและขาดแคลนแหล่งน้ำเพื่อการเพาะปลูก จึงได้มีพระราชเสาวนีย์ให้จัดตั้งโครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำรินี้ที่อำเภอปะนาเระแห่งแรก และได้ขยายไปยังอำเภออื่น ๆ อีกหลายโครงการในจังหวัดปัตตานี</p>

วัตถุประสงค์

1. ส่งเสริมเกษตรกรในพื้นที่โครงการให้ได้รับความรู้ทางการเกษตร เรียนรู้ปฏิบัติจริง (พืช สัตว์ ประมงและการแปรรูป)
2. เป็นแหล่งผลิตอาหารและจ้างงานให้แก่เกษตรกรและประชาชนในพื้นที่
3. เป็นแหล่งเรียนรู้งานด้านการเกษตรและข้อมูลในการถ่ายทอดกรรมวิธี กิจกรรมการเกษตร ที่ดำเนินการในฟาร์มที่ได้ผล ให้กับราษฎรในพื้นที่โครงการฯ เพื่อดำเนินการเอง
4. ศึกษาข้อมูลของกรรมวิธีดำเนินงานที่ได้ผล เน้นให้ราษฎรสามารถดำเนินการเองได้ โดยใช้วัสดุ และอุปกรณ์ที่มีในท้องถิ่นให้มากที่สุด
5. เกษตรกรมีรายได้เสริมจากการดำเนินงานฟาร์มตัวอย่าง
6. อนุรักษ์สภาพป่าไม้ในพื้นที่ให้คงความอุดมสมบูรณ์ตลอดไป

6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ

7. รายละเอียดโครงการ

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้และผลิตอาหารแก่ราษฎรในพื้นที่
2. เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการอนุรักษ์ป่าและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเป็นแหล่งท่องเที่ยว
3. เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตให้แก่ราษฎรในพื้นที่

วิธีดำเนินงาน

1. จัดตั้งฟาร์มตัวอย่างพร้อมด้วยโครงสร้างพื้นฐาน
2. ดำเนินกิจกรรมการเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่ โดยแรงงานในพื้นที่ ให้ราษฎรมีแหล่งผลิตอาหาร สำหรับเป็นธนาคารอาหารชุมชน(Food Bank) และเป็นแหล่งเรียนรู้ทำการเกษตร อย่างถูกหลักวิชาการในพื้นที่จำกัดให้ได้ผลเพิ่มขึ้น ลดต้นทุนการผลิตให้ต่ำลง
3. จัดกิจกรรมถ่ายทอดความรู้

กิจกรรม

1. ฝึกอบรมเกษตรกรด้านพืช สัตว์ การลดต้นทุน การทำบัญชีฟาร์ม
2. จัดทำแปลงส่งเสริมการปลูกพืช เช่น พืชผัก ไม้ผล ไม้ยืนต้น ข้าว/พืชไร่ การเพาะเห็ด
3. สาธิตการเลี้ยงและผลิตสัตว์ เช่น ไก่ไข่ ไก่ดำ ไก่พื้นเมือง แกะ สุกร
4. ถนอมอาหารและแปรรูปผลผลิต
5. การพัฒนาและฟื้นฟูต้นน้ำลำธาร

8. สถานภาพโครงการ

- ยังดำเนินการอยู่   สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
- ไม่ทราบ   อื่นๆ ระบุ ยังคงมีการตรวจเยี่ยม และส่งเสริม
- ด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล

9. งบประมาณปัจจุบัน

- บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

งบจังหวัด

งบ อบต.

งบ กปร.

งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์(สำนักงานเกษตรจังหวัด
ปัตตานี)

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

1. ชื่อโครงการ	โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริทุ่งครองชีพ ต.นาปะขอ จ.พัทลุง
2. ที่ตั้งโครงการ	ทุ่งครองชีพ ต.นาปะขอ อ.บางแก้ว
3. พระราชดำริของ	สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
4. วันที่พระราชทานพระราชดำริ	กันยายน 2543
5. รายละเอียดพระราชดำริ	<p>เมื่อครั้ง สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ มาทรงเยี่ยมราษฎรบ้านหัวป่าเขียว ตำบลทะเลน้อย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ในวันที่ 13 กันยายน 2543 ทรงได้รับทราบถึงความยากจนของราษฎรจังหวัดพัทลุง จึงมีพระราชเสาวนีย์ให้หาพื้นที่ที่เหมาะสม เพื่อจัดทำโครงการฟาร์มตัวอย่างขึ้น ซึ่งประชาชน 93 ราย ในบ้านทุ่งครองชีพ ตำบลนาปะขอ อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง ได้ร่วมกันบริจาคพื้นที่รวม 254 ไร่ 3 งาน 12 ตารางวา สำหรับจัดทำโครงการดังกล่าว "ทุ่งครองชีพ" เดิมมีสภาพเป็นป่าพรุเสม็ดปกคลุมไปด้วยไม้เสม็ดเต็มพื้นที่ ในช่วงปี พ.ศ. 2484 กำนันตำบลนาปะขอ เปิดโอกาสให้ราษฎรเข้าจับจองทำกิน โดยกำหนดให้ครอบครัวละ 50 ไร่ ได้มีการปรับพื้นที่ป่าเสม็ดให้เป็นพื้นที่ทำกิน ต่อมา มีราษฎรจากเขตอำเภอใกล้เคียงและจังหวัดใกล้เคียงอพยพเข้ามาบุกเบิกจับจองพื้นที่แห่งนี้มากขึ้น ทำให้มีการทะเลาะแย่งชิงที่ดินทำกิน มีการฆ่าฟันกันเกิดความไม่สงบขึ้นถึงขั้นรุนแรง จนถึงปี 2486 ขุนประจักษ์นทรพาน นายอำเภอปากพะยูนในขณะนั้น ได้มอบให้ปลัดฟ้าง ชูขำ ปลัดอำเภอเข้ามาแก้ปัญหา มีการจัดแบ่งพื้นที่ทำกินใหม่ โดยแบ่งให้ครอบครัวละ 30 ไร่ ทำให้ทุ่งครองชีพเป็นที่นาสีนใหญ่ จนเป็นที่ยอมรับกันว่าผลผลิตจากนาข้าวของบางแก้วสามารถเลี้ยงคนได้ทั้งจังหวัดพัทลุง เลยทีเดียว ต่อมาประสบกับภาวะ ทางธรรมชาติเกิดความแห้งแล้ง ฝนทิ้งช่วง การทำนาล้มเหลวที่นากลายเป็นนาร้างราษฎรหนุ่มสาววัยแรงงานอพยพไปรับจ้างขายแรงงานในต่างถิ่น จวบจนมีโครงการฟาร์มตัวอย่างขึ้นมาจึงทำให้ราษฎรส่วนนี้หวนกลับมายังถิ่นฐานบ้านเดิมเพื่อประกอบอาชีพอีกครั้งหนึ่งในทุกวันนี้</p> <p>วัตถุประสงค์</p> <ol style="list-style-type: none"> ส่งเสริมเกษตรกรในพื้นที่โครงการให้ได้รับความรู้ทางการเกษตร เรียนรู้ปฏิบัติจริง (พืช สัตว์ ประมงและการแปรรูป) เป็นแหล่งผลิตอาหารและจ้างงานให้แก่เกษตรกรและประชาชนในพื้นที่ เป็นแหล่งเรียนรู้งานด้านการเกษตรและข้อมูลในการถ่ายทอดกรรมวิธี กิจกรรมการเกษตร ที่ดำเนินการในฟาร์มที่ได้ผล ให้กับราษฎรในพื้นที่โครงการฯ เพื่อดำเนินการเอง

4. ศึกษาข้อมูลของกรรมวิธีดำเนินงานที่ได้ผล เน้นให้ราษฎรสามารถดำเนินการเองได้ โดยใช้วัสดุ และอุปกรณ์ที่มีในท้องถิ่นให้มากที่สุด
5. เกษตรกรมีรายได้เสริมจากการดำเนินงานฟาร์มตัวอย่าง
6. อนุรักษ์สภาพป่าไม้ในพื้นที่ให้คงความอุดมสมบูรณ์ตลอดไป

6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ

พ.ศ.2544

7. รายละเอียดโครงการ

วิธีดำเนินงาน

1. จัดตั้งฟาร์มตัวอย่างพร้อมด้วยโครงสร้างพื้นฐาน
2. ดำเนินกิจกรรมการเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่ โดยแรงงานในพื้นที่ ให้ราษฎรมีแหล่งผลิตอาหาร สำหรับเป็นธนาคารอาหารชุมชน(Food Bank) และเป็นแหล่งเรียนรู้ทำการเกษตร อย่างถูกหลักวิชาการ ในพื้นที่จำกัดให้ ได้ผลเพิ่มขึ้น ลดต้นทุนการผลิตให้ต่ำลง
3. จัดกิจกรรมถ่ายทอดความรู้

กิจกรรม

1. ฝึกอบรมเกษตรกรด้านพืช สัตว์ การลดต้นทุน การทำบัญชีฟาร์ม
2. จัดทำแปลงส่งเสริมการปลูกพืช เช่น พืชผัก ไม้ผล ไม้ยืนต้น ข้าว/พืชไร่ การเพาะเห็ด
3. สาธิตการเลี้ยงและผลิตสัตว์ เช่น ไก่ไข่ ไก่ดำ ไก่พื้นเมือง แกะ สุกร
4. ถนอมอาหารและแปรรูปผลผลิต
5. การพัฒนาและฟื้นฟูต้นน้ำลำธาร

8. สถานภาพโครงการ

- ยังดำเนินการอยู่   สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
 ไม่ทราบ   อื่นๆ ระบุ ยังคงมีการตรวจเยี่ยม และส่งเสริม
 ด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล

9. งบประมาณปัจจุบัน

- บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

- งบจังหวัด   งบ อบต.
 งบ กปร.   งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

- ชื่อโครงการ โครงการพัฒนาพื้นที่หัวป่าเขียวอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- ที่ตั้งโครงการ ตำบลทะเลน้อย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง
- พระราชดำริของ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
- วันที่พระราชทานพระราชดำริ 25 ตุลาคม 2542
- รายละเอียดพระราชดำริ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สเด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎร ทรงทราบถึงปัญหาการประกอบอาชีพที่ดินทำกินและปัญหาเรื่องน้ำ จึงมีพระราชดำริ ให้ความช่วยเหลือทางการเกษตรในด้านต่างๆ แก่เกษตรกร
- ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ พ.ศ.2542
- รายละเอียดโครงการ

บ้านหัวป่าเขียวตั้งอยู่หมู่ที่ 7 ตำบลทะเลน้อย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง เป็นพื้นที่ห่างไกล และทุรกันดาร ราษฎรทุกครัวเรือนมีฐานะยากจน ประกอบอาชีพจับสัตว์น้ำ สานเสื่อกระจูดและรับจ้าง สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สเด็จพระราชดำเนิน ทรงเยี่ยมราษฎร ทรงทราบถึงปัญหาการประกอบอาชีพที่ดินทำกินและปัญหาเรื่องน้ำ จึงมีพระราชดำริ ให้ความช่วยเหลือด้านต่างๆ โดยเฉพาะพระบรมโอรสาธิราชฯ ได้มีพระราชดำริว่าควรมีการทำนาข้าวในพื้นที่ด้วย ซึ่งพื้นที่นาในหมู่บ้านมีประมาณ 2,700 ไร่ แต่ถูกทิ้งร้างมานานตั้งแต่ปี 2524 เนื่องมาจากน้ำท่วมขังในฤดูฝนและขาดน้ำในฤดูแล้ง ดินและน้ำเปรี้ยวศัตรูพืชระบาด ไม่สามารถทำนาได้ ราษฎรทุกครัวเรือนต้องซื้อข้าวมาบริโภค

วัตถุประสงค์

  - เพื่อให้ราษฎรในหมู่บ้านมีการทำนา ผลิตข้าวให้มีบริโภคอย่างเพียงพอ ที่เหลือจำหน่ายเป็นรายได้
  - เพื่อให้เกษตรกรเรียนรู้การทำนาที่ถูกต้อง ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์และลดการอพยพแรงงาน ไปสู่ท้องถิ่นอื่น
- สถานภาพโครงการ ยังดำเนินการอยู่ สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
- ไม่ทราบ อื่นๆ ระบุ ยังคงมีการตรวจเยี่ยม และส่งเสริมด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล

9. งบประมาณปัจจุบัน

- บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

งบจังหวัด

งบ อบต.

งบ กปร.

งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

- ชื่อโครงการ โครงการส่งเสริมอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนบ้านอาพัด และหมู่บ้านใกล้เคียงตามพระราชดำริ
- ที่ตั้งโครงการ บ้านอาพัด หมู่ที่ 4 ตำบลจองถนน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง
- พระราชดำริของ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
- วันที่พระราชทานพระราชดำริ 3 ตุลาคม 2546
- รายละเอียดพระราชดำริ สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎร ณ วัดตะเขียนบางแก้ว ซึ่งตั้งอยู่ ณ บ้านอาพัด พระองค์ได้ทราบถึงสภาพปัญหาและความยากจนของราษฎร จึงทรงมีพระราชดำริให้หน่วยงานต่างๆ พิจารณาหาแนวทางช่วยเหลือราษฎรในพื้นที่ดังกล่าว
- ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ พ.ศ.2546
- รายละเอียดโครงการ เพื่อสนองพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ จังหวัดพัทลุง ได้จัดประชุมราษฎรในหมู่บ้าน วันเสาร์ที่ 4 ตุลาคม 2546 เพื่อรับทราบปัญหาและความต้องการของราษฎร พร้อมทั้งกำหนดแผนงาน โครงการแก้ไขปัญหา ปรากฏว่า ราษฎรต้องการให้ส่วนราชการเข้าไปแก้ไขปัญหาหลายด้าน ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการกิจของกรมส่งเสริมการเกษตร ได้แก่ การทำนาและปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษ ซึ่งเป็นความต้องการของเกษตรกรที่ต้องการให้จัดทำโครงการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างเร่งด่วน
วัตถุประสงค์
1. เพื่อสนองพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ที่ทรงมีพระราชดำริ ให้หน่วยงานต่างๆ พิจารณาหาแนวทางช่วยเหลือราษฎร ในพื้นที่บ้านอาพัดและหมู่บ้านใกล้เคียง
2. เพื่อส่งเสริมอาชีพ แก้ไขความยากจนของราษฎรในพื้นที่บ้านอาพัดและหมู่บ้านใกล้เคียงให้มีรายได้เพิ่มสูงขึ้น
- สถานภาพโครงการ ยังดำเนินการอยู่ สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
 ไม่ทราบ อื่นๆ ระบุ ยังคงมีการตรวจเยี่ยม และส่งเสริมด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล
- งบประมาณปัจจุบัน - บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

งบจังหวัด

งบ อบต.

งบ กปร.

งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

- ชื่อโครงการ โครงการส่งเสริมการปลูกพืชไร้พืชผักปลอดสารพิษ
- ที่ตั้งโครงการ บ้านตะลาน หมู่ที่ 3 ตำบลวังพญา อำเภอรามัน จังหวัดยะลา
- พระราชดำริของ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
- วันที่พระราชทานพระราชดำริ 27 กันยายน 2541
- รายละเอียดพระราชดำริ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ มีพระราชเสาวนีย์ฯ พระตำหนักทักษิณราชินิเวศน์ ความว่า “ประชาชนในจังหวัดชายแดนใต้มีความยากจน อยากจะเพิ่มรายได้กับประชาชนเหล่านั้น โดยการส่งเสริมอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ และเป็นศูนย์การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในการที่จะเป็นแหล่งถ่ายทอดเทคโนโลยีต่อไป”
- ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ พ.ศ.2542
- รายละเอียดโครงการ วัตถุประสงค์
  - เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรในชุมชน
  - เพื่อเป็นแหล่งถ่ายทอดเทคโนโลยีการปลูกพืชปลอดสารพิษแก่เกษตรกรในชุมชน และชุมชนใกล้เคียง
  - เพื่อเป็นศูนย์กลางการพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชน
- สถานภาพโครงการ ยังดำเนินการอยู่ สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
 ไม่ทราบ อื่นๆ ระบุ ยังคงมีการตรวจเยี่ยม และส่งเสริมด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล
- งบประมาณปัจจุบัน - บาท
- แหล่งงบประมาณปัจจุบัน งบจังหวัด งบ อบต.
 งบ กปร. งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)
- หน่วยงานรับผิดชอบ กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

- ชื่อโครงการ โครงการฟาร์มตัวอย่าง ต.วังพญา - ตำบล อ.รามัน จ.ยะลา
- ที่ตั้งโครงการ ต.วังพญา - ตำบล อ.รามัน จ.ยะลา
บริเวณรอยต่อระหว่างบ้านจำปูน หมู่ที่ 6 ตำบลท่าธง และบ้านอูเปาะ หมู่ที่ 4 ตำบลวังพญา อำเภอรามัน จังหวัดยะลา เป็นพื้นที่สาธารณะประโยชน์ จำนวน 138 ไร่
- พระราชดำริของ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
- วันที่พระราชทานพระราชดำริ
- รายละเอียดพระราชดำริ
เมื่อปี พ.ศ. 2540 สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ มีพระราชดำริให้จัดตั้ง ฟาร์มตัวอย่าง ครั้งแรกที่บ้านขุนแตะ ตำบลคอนแก้ว อำเภอจอมทอง และบ้านแม่ตูด ตำบลแม่สาบ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อช่วยเหลือราษฎรที่ยากจนให้มีการผลิตอาหารในชุมชน โดยทำการเลี้ยงสัตว์ เลี้ยงปลา ปลูกพืชผัก ไม้ผล ทำนา อนุรักษ์ป่า ให้ราษฎรได้มีงานทำมีรายได้ มีการจ้างแรงงานให้คนที่ไม่มีงานทำ ได้เข้ามารับจ้างทำฟาร์ม ทำให้ราษฎรได้รับความรู้มีอาหารบริโภคในครัวเรือนและมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ต่อมาทรงมีพระราชดำริเพิ่มเติมให้ดำเนินการลักษณะนี้ในพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศ
สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงห่วงใยราษฎรที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ก่อความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ราษฎรหลายหมู่บ้านได้ร้องขอพระราชทานความช่วยเหลือให้มีงานทำในพื้นที่ ได้อย่างปลอดภัย สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ จึงทรงมีพระราชดำริกับ พลเอก ฉพล บุญทัพรองสมุหราชองครักษ์ ให้จัดหาพื้นที่ตั้ง โครงการฟาร์มตัวอย่างขึ้นที่ ตำบลท่าธง อำเภอรามัน จังหวัดยะลา เพื่อช่วยเหลือปัญหาการว่างงาน และเพิ่มรายได้ให้กับราษฎร โดย พลเอก ฉพล บุญทัพรองสมุหราชองครักษ์ ผู้ประสานงานโครงการได้คัดเลือกพื้นที่หมู่ที่ 6 บ้านจำปูน ตำบลท่าธง และหมู่ที่ 4 บ้านอูเปาะ ตำบลวังพญา อำเภอรามัน จังหวัดยะลา ให้ชื่อโครงการว่า “โครงการฟาร์มตัวอย่างวังพญา-ท่าธง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ”
วัตถุประสงค์
1. ส่งเสริมเกษตรกรในพื้นที่โครงการให้ได้รับความรู้ทางการเกษตร เรียนรู้ปฏิบัติจริง (พืช สัตว์ ประมงและการแปรรูป)

2. เป็นแหล่งผลิตอาหารและจ้างงานให้แก่เกษตรกรและประชาชนในพื้นที่
3. เป็นแหล่งเรียนรู้งานด้านการเกษตรและข้อมูลในการถ่ายทอดกรรมวิธี กิจกรรมการเกษตร ที่ดำเนินการในฟาร์มที่ได้ผล ให้กับราษฎรในพื้นที่โครงการฯ เพื่อดำเนินการเอง
4. ศึกษาข้อมูลของกรรมวิธีดำเนินงานที่ได้ผล เน้นให้ราษฎรสามารถดำเนินการเองได้ โดยใช้วัสดุ และอุปกรณ์ที่มีในท้องถิ่นให้มากที่สุด
5. เกษตรกรมีรายได้เสริมจากการดำเนินงานฟาร์มตัวอย่าง
6. อนุรักษ์สภาพป่าไม้ในพื้นที่ให้คงความอุดมสมบูรณ์ตลอดไป

6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ

พ.ศ. 2549

7. รายละเอียดโครงการ

วิธีดำเนินงาน

1. จัดตั้งฟาร์มตัวอย่างพร้อมด้วยโครงสร้างพื้นฐาน
2. ดำเนินกิจกรรมการเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่ โดยแรงงานในพื้นที่ ให้ราษฎรมีแหล่งผลิตอาหาร สำหรับเป็นธนาคารอาหารชุมชน(Food Bank) และเป็นแหล่งเรียนรู้ทำการเกษตร อย่างถูกหลักวิชาการในพื้นที่จำกัดให้ได้ผลเพิ่มขึ้น ลดต้นทุนการผลิตให้ต่ำลง
3. จัดกิจกรรมถ่ายทอดความรู้

กิจกรรม

1. ฝึกอบรมเกษตรกรด้านพืช สัตว์ การลดต้นทุน การทำบัญชีฟาร์ม
2. จัดทำแปลงส่งเสริมการปลูกพืช เช่น พืชผัก ไม้ผล ไม้ยืนต้น ข้าว/พืชไร่ การเพาะเห็ด
3. สาธิตการเลี้ยงและผลิตสัตว์ เช่น ไก่ไข่ ไก่ดำ ไก่พื้นเมือง แกะ สุกร
4. ถนอมอาหารและแปรรูปผลผลิต
5. การพัฒนาและฟื้นฟูต้นน้ำลำธาร

8. สถานภาพโครงการ

- ยังดำเนินการอยู่   สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
 ไม่ทราบ   อื่นๆ ระบุ ยังคงมีการตรวจเยี่ยม และส่งเสริม
 ด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล

9. งบประมาณปัจจุบัน

- บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

- งบจังหวัด   งบ อบต.
 งบ กปร.   งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

1. ชื่อโครงการ	โครงการฟาร์มตัวอย่าง อ.ธารโต จ.ยะลา
2. ที่ตั้งโครงการ	อ.ธารโต จ.ยะลา
3. พระราชดำริของ	สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
4. วันที่พระราชทานพระราชดำริ	
5. รายละเอียดพระราชดำริ	<p>เมื่อปี พ.ศ. 2540 สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ มีพระราชดำริให้จัดตั้งฟาร์มตัวอย่าง ครั้งแรกที่บ้านขุนแตะ ตำบลคอนแก้ว อำเภอจอมทอง และบ้านแม่ตุงดิง ตำบลแม่สาบ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อช่วยเหลือราษฎรที่ยากจนให้มีการผลิตอาหารในชุมชน โดยทำการเลี้ยงสัตว์ เลี้ยงปลา ปลูกพืชผัก ไม้ผล ทำนา อนุรักษ์ป่า ให้ราษฎรได้มีงานทำมีรายได้ มีการจ้างแรงงานให้คนที่ไม่มีงานทำ ได้เข้ามารับจ้างทำฟาร์ม ทำให้ราษฎรได้รับความรู้มีอาหารบริโภคในครัวเรือนและมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ต่อมาทรงมีพระราชดำริเพิ่มเติมให้ดำเนินการลักษณะนี้ในพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศ</p> <p>วัตถุประสงค์</p> <ol style="list-style-type: none"> ส่งเสริมเกษตรกรในพื้นที่โครงการให้ได้รับความรู้ทางการเกษตร เรียนรู้ปฏิบัติจริง (พืช สัตว์ ประมงและการแปรรูป) เป็นแหล่งผลิตอาหารและจ้างงานให้แก่เกษตรกรและประชาชนในพื้นที่ เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรและข้อมูลในการถ่ายทอดกรรมวิธี กิจกรรมการเกษตร ที่ดำเนินการในฟาร์มที่ได้ผล ให้กับราษฎรในพื้นที่โครงการฯ เพื่อดำเนินการเอง ศึกษาข้อมูลของกรรมวิธีดำเนินงานที่ได้ผล เน้นให้ราษฎรสามารถดำเนินการเองได้ โดยใช้วัสดุ และอุปกรณ์ที่มีในท้องถิ่นให้มากที่สุด เกษตรกรมีรายได้เสริมจากการดำเนินงานฟาร์มตัวอย่าง อนุรักษ์สภาพป่าไม้ในพื้นที่ให้คงความอุดมสมบูรณ์ตลอดไป
6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ	
7. รายละเอียดโครงการ	<p>วิธีดำเนินงาน</p> <ol style="list-style-type: none"> จัดตั้งฟาร์มตัวอย่างพร้อมด้วยโครงสร้างพื้นฐาน ดำเนินกิจกรรมการเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่ โดยแรงงานในพื้นที่ ให้ราษฎรมีแหล่งผลิตอาหาร สำหรับเป็นธนาคารอาหารชุมชน(Food Bank) และเป็นแหล่งเรียนรู้ทำการเกษตร อย่างถูกหลักวิชาการ ในพื้นที่จำกัดให้ได้ผลเพิ่มขึ้น ลดต้นทุน

การผลิตให้ต่ำลง

3. จัดกิจกรรมถ่ายทอดความรู้

กิจกรรม

1. ฝึกอบรมเกษตรกรด้านพืช สัตว์ การลดต้นทุน การทำบัญชีฟาร์ม
2. จัดทำแปลงส่งเสริมการปลูกพืช เช่น พืชผัก ไม้ผล ไม้ยืนต้น ข้าว/พืชไร่ การเพาะเห็ด
3. สาธิตการเลี้ยงและผลิตสัตว์ เช่น ไก่ไข่ ไก่ดำ ไก่พื้นเมือง แกะ สุกร
4. ถนอมอาหารและแปรรูปผลผลิต
5. การพัฒนาและฟื้นฟูต้นน้ำลำธาร

8. สถานภาพโครงการ

- ยังดำเนินการอยู่   สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
- ไม่ทราบ   อื่นๆ ระบุ ยังคงมีการตรวจเยี่ยม และส่งเสริม
ด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล

9. งบประมาณปัจจุบัน

- บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

- งบจังหวัด   งบ อบต.
- งบ กปร.   งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

1. ชื่อโครงการ	โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ ต.คลองหอยโข่ง จ.สงขลา
2. ที่ตั้งโครงการ	ต.คลองหอยโข่ง อ.คลองหอยโข่ง จ.สงขลา
3. พระราชดำริของ	สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
4. วันที่พระราชทานพระราชดำริ	กรกฎาคม 2548
5. รายละเอียดพระราชดำริ	<p>เมื่อปี พ.ศ. 2540 สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ มีพระราชดำริให้จัดตั้งฟาร์มตัวอย่าง ครั้งแรกที่บ้านขุนแตะ ตำบลคอนแก้ว อำเภอจอมทอง และบ้านแม่ตูด ตำบลแม่สาบ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อช่วยเหลือราษฎรที่ยากจนให้มีการผลิตอาหารในชุมชน โดยทำการเลี้ยงสัตว์ เลี้ยงปลา ปลูกพืชผัก ไม้ผล ทำนา อนุรักษ์ป่า ให้ราษฎรได้มีงานทำมีรายได้ มีการจ้างแรงงานให้คนที่ไม่มีงานทำ ได้เข้ามารับจ้างทำฟาร์ม ทำให้ราษฎรได้รับความรู้มีอาหารบริโภคในครัวเรือนและมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ต่อมาทรงมีพระราชดำริเพิ่มเติมให้ดำเนินการลักษณะนี้ในพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศ</p> <p>วัตถุประสงค์</p> <ol style="list-style-type: none"> ส่งเสริมเกษตรกรในพื้นที่โครงการให้ได้รับความรู้ทางการเกษตร เรียนรู้ปฏิบัติจริง (พืช สัตว์ ประมงและการแปรรูป) เป็นแหล่งผลิตอาหารและจ้างงานให้แก่เกษตรกรและประชาชนในพื้นที่ เป็นแหล่งเรียนรู้งานด้านการเกษตรและข้อมูลในการถ่ายทอดกรรมวิธี กิจกรรมการเกษตร ที่ดำเนินการในฟาร์มที่ได้ผล ให้กับราษฎรในพื้นที่โครงการฯ เพื่อดำเนินการเอง ศึกษาข้อมูลของกรรมวิธีดำเนินงานที่ได้ผล เน้นให้ราษฎรสามารถดำเนินการเองได้ โดยใช้วัสดุ และอุปกรณ์ที่มีในท้องถิ่นให้มากที่สุด เกษตรกรมีรายได้เสริมจากการดำเนินงานฟาร์มตัวอย่าง อนุรักษ์สภาพป่าไม้ในพื้นที่ให้คงความอุดมสมบูรณ์ตลอดไป <p>ด้วยจังหวัดสงขลา ได้รับหนังสือแจ้งจากสำนักพระราชเลขานุการ ลงวันที่ 15 กรกฎาคม 2548 เพื่อให้จังหวัดสงขลาพิจารณาจัดหาที่ดิน เพื่อจัดตั้งโครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริจังหวัดสงขลา และต่อมารายการในพื้นที่อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา ได้ขอให้จังหวัดสงขลาพิจารณาพื้นที่สาธารณะประโยชน์ "ป่าทุ่งยุง" หมู่ที่ 3,4,5 ตำบลคลองหอยโข่ง อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา พื้นที่ 673-0-07 ไร่ เป็นที่ตั้งโครงการฯ</p> <p>ในการนี้ พลเอกฉัตร บุญทับ รองสมุหราชองครักษ์ และนาย สหส บุญญาวีวัฒน์ ผู้ช่วยเลขานุการพระราชวังฝ่ายกิจกรรมพิเศษ ได้เดินทางไป</p>

ตรวจสอบพื้นที่ที่อำเภอคลองหอยโข่ง เห็นว่ามีความเหมาะสมและมีศักยภาพ ที่จะนำมาเป็นฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ

พ.ศ. 2549

7. รายละเอียดโครงการ

วิธีดำเนินงาน

1. จัดตั้งฟาร์มตัวอย่างพร้อมด้วยโครงสร้างพื้นฐาน
2. ดำเนินกิจกรรมการเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่ โดยแรงงานในพื้นที่ ให้ราษฎรมีแหล่งผลิตอาหาร สำหรับเป็นธนาคารอาหารชุมชน(Food Bank) และเป็นแหล่งเรียนรู้ทำการเกษตร อย่างถูกหลักวิชาการในพื้นที่จำกัดให้ได้ผลเพิ่มขึ้น ลดต้นทุนการผลิตให้ต่ำลง
3. จัดกิจกรรมถ่ายทอดความรู้

กิจกรรม

1. ฝึกอบรมเกษตรกรด้านพืช สัตว์ การลดต้นทุน การทำบัญชีฟาร์ม
2. จัดทำแปลงส่งเสริมการปลูกพืช เช่น พืชผัก ไม้ผล ไม้ยืนต้น ข้าว/พืชไร่ การเพาะเห็ด
3. สาธิตการเลี้ยงและผลิตสัตว์ เช่น ไก่ไข่ ไก่ดำ ไก่พื้นเมือง แกะ สุกร
4. ถนอมอาหารและแปรรูปผลผลิต
5. การพัฒนาและฟื้นฟูต้นน้ำลำธาร

8. สถานภาพโครงการ

- ยังดำเนินการอยู่   สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
- ไม่ทราบ   อื่นๆ ระบุ ยังคงมีการตรวจเยี่ยม และส่งเสริมด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล

9. งบประมาณปัจจุบัน

- บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

- งบจังหวัด   งบ อบต.
- งบ กปร.   งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เขต 6

จังหวัดเชียงใหม่

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

1. ชื่อโครงการ	โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ อันเนื่องมาจากพระราชดำริบ้านปางศิลาทอง อำเภอลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร
2. ที่ตั้งโครงการ	พื้นที่ดำเนินการ 7 แห่ง 1.โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ตามพระราชดำริ บ้านปางศิลาทอง อำเภอลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร (บ้านอุดมทรัพย์ หมู่ที่ ๘ ตำบลหินลาด กิ่งอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร มีเนื้อที่ประมาณ ๒๑๐ ไร่) 2.โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ตามพระราชดำริห้วยหญ้าไซ อ.แม่สรวย จ.เชียงราย 3.โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ตามพระราชดำริคอยฟ้าห่มปก ต.แม่สาว อ.แม่เมาะ จ.เชียงใหม่ 4.โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ตามพระราชดำริคอยคำ บ้านนามน ต.เมืองแก อ.เวียงแหง จ.เชียงใหม่ 5.โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ตามพระราชดำรินองห้า อ.เวียงคำ จ.พะเยา 6.โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ตามพระราชดำริบ้านผาบ่าว-ผาสาว อ.วังสะพุง จ.เลย 7.โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ตามพระราชดำริบ้านผาเกิ้ง-ผานาง อ.เอราวัณ จ.เลย
3. พระราชดำริของ	สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
4. วันที่พระราชทานพระราชดำริ	เมื่อวันจันทร์ที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๗
5. รายละเอียดพระราชดำริ	เมื่อวันจันทร์ที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๗ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จพระราชดำเนิน เยี่ยมเยือนราษฎรบ้านสักงาม หมู่ที่ ๑ ตำบลสักงาม อำเภอลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ราษฎรเข้าเฝ้า ณ อาคารอนุสรณ์สถาน โรงเรียนสักงามประชาสรรค์ ทรงได้รับการถวายฎีกาจากราษฎรชาวไทยภูเขาที่ตั้งบ้านเรือนอยู่ในบริเวณพื้นที่เขตอุทยานแห่งชาติแม่วงก์ และเขตอุทยานแห่งชาติคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร เป็นชาวไทยภูเขากลุ่มที่ได้ฝึกศิลปอาชีพที่พระตำหนักภูพิงศ์ราชนิเวศน์ฯ ได้รับความเดือดร้อนเรื่องที่ทำกิน ที่อยู่อาศัย และได้รับสัญชาติไทย อีกทั้งทรงพบว่า มีราษฎรยากจนเป็นจำนวนมากขาดแคลนที่ดินทำกิน มีอาชีพรับจ้างทำไร่ไถ้อ้อย มันสำปะหลัง และบางส่วนไม่มีงานทำ ราษฎรเหล่านี้ส่วนมากเป็นชาวไทยภูเขา มีความสามารถพิเศษในการทำเครื่องเงิน ปักผ้า และจักสาน โดยเฉพาะการทำเครื่องเงินและปักผ้า นั้น สามารถทำได้อย่างสวยงามและมีฝีมือดี น่าจะได้มีการรวมกลุ่มราษฎรชาวไทยภูเขาต่าง ๆ เหล่านี้ โดยจัดตั้งเป็นหมู่บ้านตามกลุ่มอาชีพที่ราษฎรถนัด โดยให้หัวหน้าครอบครัวที่ทำหน้าที่

ปลูกต้นไม้รักษาป่าในยามว่าง หลังจากการปลูกป่าก็ให้ทำเครื่องเงิน และสลัก จัก
 สาน ส่วนแม่บ้านให้ปักผ้าส่งมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพต่อไป ในการนี้ ได้
 พระราชทานพระราชเสาวนีย์ความว่า “ให้แม่ทัพภาคที่ ๓ ผู้ว่าราชการจังหวัด
 กำแพงเพชรและป่าไม้จังหวัดกำแพงเพชร จัดหาพื้นที่ทำกินให้แก่ชาวบ้านเขาแม่
 พิช และบ้านแปลงสี โดยจัดที่ทำกินให้ครอบครัวละ ๕ ไร่ และให้มีการพัฒนาคุณ
 ภาพชีวิตความเป็นอยู่ของชาวไทยภูเขา ตลอดจนส่งเสริมให้บริเวณพื้นที่ดังกล่าว
 เป็นสถานที่ท่องเที่ยว จะทำให้ขายสินค้าของที่ระลึกได้” จากพระราชเสาวนีย์
 ดังกล่าว ได้ก่อให้เกิดโครงการ “บ้านเล็กในป่าใหญ่” ณ พื้นที่บ้านอุดมทรัพย์ หมู่ที่
 ๘ ตำบลหินดาด กิ่งอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร มีเนื้อที่ประมาณ ๒๐๐
 ไร่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ราษฎรที่ขาดแคลนที่ดินทำกิน ทำไร่เลื่อนลอย ได้มี
 ที่ดินทำกินเป็นหลักแหล่ง ส่งเสริมให้ราษฎรได้ประกอบอาชีพที่ถนัด พร้อมกับ
 ช่วยฟื้นฟูสภาพป่าซึ่งเป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร และส่งเสริมให้หมู่บ้านเป็นแหล่ง
 ท่องเที่ยวต่อไป

6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ

พ.ศ.2544

7. รายละเอียดโครงการ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมราษฎรให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
2. เพื่อลดการตัดไม้ทำลายป่าของราษฎรและให้ราษฎรมีที่ทำกินเป็นหลักแหล่ง
3. เพื่อพัฒนาอาชีพทางการเกษตรที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่แก่เกษตรกรให้มี
 อาหารเพียงพอต่อการบริโภคในครัวเรือน

เป้าหมาย

ราษฎรสามารถอยู่ร่วมกับป่าไม้ได้อย่างยั่งยืนและเกื้อกูลกัน โดยราษฎรมีความ
 เป็นอยู่แบบพอเพียงตามวิถีชีวิตแบบดั้งเดิม มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมั่นคง ตลอดจน
 เกิดจิตสำนึกมีอุดมการณ์ร่วมกันในการดูแลรักษาป่าต้นน้ำลำธาร รวมทั้งเป็นยาม
 รักษาการชายแดนแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่

กลยุทธ์

“สร้างอาชีพในการรักษาป่า รักษาชายแดนโดยจัดตั้งหมู่บ้าน คัดเลือกคนเข้า
 ไปเรียนรู้การดำรงชีวิตกับป่าอย่างถูกต้อง พร้อมกับสร้างความเข้มแข็ง โดย
 ฝึกอบรมและมอบหมายให้ทำหน้าที่รักษาป่าและเป็นยามชายแดนต่อไป”

วิธีดำเนินการ

1. ประชุมชี้แจงโครงการ
2. การฝึกอบรมและสาธิตเกษตรกรด้านการเกษตร
3. จัดทำแปลงส่งเสริมการผลิตและสนับสนุนปัจจัยการผลิตทางการเกษตร
4. ถ่ายทอดเทคโนโลยีการถนอมและแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร

8. สถานภาพโครงการ

☒ ยังดำเนินการอยู่	☐ สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
☐ ไม่ทราบ	☐ อื่นๆ ระบุ .....

9. งบประมาณปัจจุบัน

- บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

งบจังหวัด

งบ อบต.

งบ กปร.

งบอื่นๆ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

1. ชื่อโครงการ	โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ อันเนื่องมาจากพระราชดำริห้วยหญ้าไซ อ.แม่สรวย จ.เชียงราย
2. ที่ตั้งโครงการ	<p>พื้นที่ดำเนินการ 7 แห่ง</p> <ol style="list-style-type: none"> โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ตามพระราชดำริ บ้านปางศิลาทอง อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร (บ้านอุดมทรัพย์ หมู่ที่ ๘ ตำบลหินลาด กิ่งอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร มีเนื้อที่ประมาณ ๒๑๐ ไร่) โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ตามพระราชดำริห้วยหญ้าไซ อ.แม่สรวย จ.เชียงราย บริเวณต้นน้ำแม่ตาช้าง เป็นพื้นที่ทำกินเก่าของชาวไทยภูเขาเผ่าอาข่า (พิกัด NB 441891) อยู่เขตป่าสงวนแห่งชาติป่าแม่ลาวฝั่งซ้าย หมู่ที่ 9 ตำบลป่าแดด อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย โดยมีเนื้อที่ดำเนินการจำนวน 15,000 ไร่ จำแนกเขตป่าตามลักษณะพื้นที่ (Zoning) ออกเป็น 3 ส่วนคือ<ul style="list-style-type: none"> พื้นที่ป่าธรรมชาติที่ยังคงความอุดมสมบูรณ์ จำนวน 3,500 ไร่ หรือ 23.33% ของพื้นที่ พื้นที่ป่าเสื่อมโทรม จำนวน 7,000 ไร่ หรือ 46.67% ของพื้นที่ พื้นที่ไร่เลื่อนลอย จำนวน 4,500 ไร่ หรือ 30% ของพื้นที่ โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ตามพระราชดำริคอยฟ้าห่มปก ต.แม่สาว อ.แม่เมาะ จ.เชียงใหม่ โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ตามพระราชดำริคอยคำ บ้านนามน ต.เมืองแก อ.เวียงแหง จ.เชียงใหม่ โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ตามพระราชดำรินองห้า อ.เวียงคำ จ.พะเยา โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ตามพระราชดำริบ้านผาบัว-ผาสาว อ.วังสะพุง จ.เลย โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ตามพระราชดำริบ้านผาเกิ้ง-ผานาง อ.เอราวัณ จ.เลย
3. พระราชดำริของ	สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
4. วันที่พระราชทานพระราชดำริ	วันที่ 15 มีนาคม 2542
5. รายละเอียดพระราชดำริ	สืบเนื่องมาจากเมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2542 สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎร ณ บ้านห้วยหญ้าไซ ตำบลป่าแดด อำเภอแม่สรวยจังหวัดเชียงราย ทรงมีพระราชดำริจะอพยพราษฎรที่มีฐานะยากจนไม่มีพื้นที่ทำกินเป็นของตัวเอง มาจัดตั้งหมู่บ้านใหม่ในลักษณะ “บ้านเล็กในป่าใหญ่” ในพื้นที่ต้นน้ำแม่ตาช้าง ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยจัดการต้นน้ำแม่ตาช้าง

ส่วนอนุรักษ์ต้นน้ำ สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้ โดยที่ “คน” สามารถอยู่ร่วมกับ “ป่า” ได้อย่างมีจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมพิทักษ์รักษา “ป่า” และฟื้นฟูสภาพ “ป่า” ที่ถูกทำลายให้กลับคืนสู่ความอุดมสมบูรณ์เพื่อรักษาความสมดุลระบบนิเวศอย่างยั่งยืน

วันที่ 16 มกราคม 2543 สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถได้เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรพื้นที่จัดตั้งหมู่บ้าน ตามพระราชดำริเมื่อปี 2542 หัวหน้าหน่วยจัดการต้นน้ำแม่ตาช้าง ได้ถวายรายงานเบื้องต้นเกี่ยวกับสภาพพื้นที่ป่า พื้นที่ที่อยู่อาศัยและพื้นที่ทำกิน รวมพื้นที่จำนวน 15,000 ไร่ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถทรงรับทราบและทอดพระเนตร พื้นที่โดยรอบด้วยความพอพระทัย ทรงตรัสขึ้นว่า “นี่แหละที่ฉันฝันไว้” ซึ่งหมายถึงว่าพื้นที่ที่จะจัดตั้งหมู่บ้าน ตรงกับที่พระองค์ทรงอยากให้เป็นอย่างนี้มานานแล้ว ผู้ช่วยสำนักพระราชวังฝ่ายกิจกรรมพิเศษ(คุณสหัส บุญญาวิวัฒน์) ได้ขอพระราชทานชื่อ “โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ ตามพระราชดำริ” พระองค์ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณให้ใช้ชื่อโครงการดังกล่าวได้ และจะได้นำราษฎรชาวไทยภูเขาเผ่าอาข่า ซึ่งไม่มีพื้นที่ทำกินเป็นของตนเอง จำนวน 21 ครอบครัว จำนวนประชากร 92 คน จากบ้านร่มฟ้าทอง ตำบลดงเต่า อำเภอเวียงแก่น จังหวัดเชียงราย จำนวน 17 ครอบครัว และจากบ้านห้วยสะลัก ตำบลป่าแดด อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงรายจำนวน 4 ครอบครัว เข้ามาอยู่ในโครงการเป็นการสนองพระราชดำริที่จะให้ “คน” อยู่ร่วมกับ “ป่า” โดยที่ “คน” ไม่ทำลาย “ป่า” ดังพระราชดำรัสของพระองค์ ที่ทรงตรัสเมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2544 เนื่องในวโรกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา “12 สิงหาคม มหาราชินี” ว่า “เพราะตกลงกับเขาก่อนแล้วว่าจะไม่มีการลงป่าหรือบุกรุกป่าเข้าไปอีก ถ้าอยากอยู่กับข้าพเจ้าในโครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ ก็ต้องหยุด ชาวบ้านแถวนี้ต้องเป็นผู้สนับสนุนทะนุบำรุงป่าไปในตัว”

6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ

พ.ศ.2544

7. รายละเอียดโครงการ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมราษฎรให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
2. เพื่อลดการตัดไม้ทำลายป่าของราษฎรและให้ราษฎรมีที่ทำกินเป็นหลักแหล่ง
3. เพื่อพัฒนาอาชีพทางการเกษตรที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่แก่เกษตรกรให้มี

อาหารเพียงพอต่อการบริโภคในครัวเรือน

เป้าหมาย

ราษฎรสามารถอยู่ร่วมกับป่าไม้ได้อย่างยั่งยืนและเกื้อกูลกัน โดยราษฎรมีความเป็นอยู่แบบพอเพียงตามวิถีชีวิตแบบดั้งเดิม มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมั่นคง ตลอดจนเกิดจิตสำนึกมีอุดมการณ์ร่วมกันในการดูแลรักษาป่าต้นน้ำลำธาร รวมทั้งเป็นยามรักษาการชายแดนแก้ไขปัญหาเสียดินในพื้นที่

กลยุทธ์

“สร้างอาชีพในการรักษาป่า รักษาชายแดน โดยจัดตั้งหมู่บ้าน คัดเลือกคนเข้าไปเรียนรู้การดำรงชีวิตกับป่าอย่างถูกต้อง พร้อมกับสร้างความเข้มแข็ง โดยฝึกอบรมและมอบหมายให้ทำหน้าที่รักษาป่าและเป็นยามชายแดนต่อไป”

วิธีดำเนินการ

1. ประชุมชี้แจงโครงการ
2. การฝึกอบรมและสาธิตเกษตรกรด้านการเกษตร
3. จัดทำแปลงส่งเสริมการผลิตและสนับสนุนปัจจัยการผลิตทางการเกษตร
4. ถ่ายทอดเทคโนโลยีการถนอมและแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร

8. สถานภาพโครงการ

☒ ยังดำเนินการอยู่	☐ สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
☐ ไม่ทราบ	☐ อื่นๆ ระบุ .....

9. งบประมาณปัจจุบัน

- บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

☐ งบจังหวัด	☐ งบ อบต.
☐ งบ กปร.	☐ งบอื่นๆ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

- ชื่อโครงการ โครงการสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริบ้านปางขอน
- ที่ตั้งโครงการ บ้านปางขอน หมู่ที่ 7 ต.ห้วยชมภู อ.เมือง จ. เชียงราย
- พระราชดำริของ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
- วันที่พระราชทานพระราชดำริ 13 มีนาคม 2545
- รายละเอียดพระราชดำริ
  - เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎรให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
  - ให้ราษฎรเรียนรู้การทำเกษตรอย่างถูกวิธีในพื้นที่จำกัด เพื่อหยุดยั้งการบุกรุกทำลายป่า
  - อนุรักษ์พื้นที่พุทธรักษาป่าไม้ในพื้นที่ต้นน้ำลำธาร
  - เพื่อสร้างชุมชนให้เข้มแข็งปลอดภัยจากการค้าและการเสพยาเสพติด
- ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ ตั้งแต่ปี 2545
- รายละเอียดโครงการ กิจกรรมอบรมพัฒนาชุมชนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง
  - ฝึกอบรมเกษตรกร
  - จัดทำแปลงส่งเสริมการปลูกพืช
  - การถนอมและแปรรูปผลผลิต
- สถานภาพโครงการ ยังดำเนินการอยู่ สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
- ไม่ทราบ อื่นๆ ระบุ .....
- งบประมาณปัจจุบัน ไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ
- แหล่งงบประมาณปัจจุบัน งบจังหวัด งบ อบต.
 งบ กปร. งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)
- หน่วยงานรับผิดชอบ กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

---

1. ชื่อโครงการ	โครงการสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริ บ้านห้วยหวกป่าโซ
2. ที่ตั้งโครงการ	บ้านห้วยหวกป่าโซ หมู่ที่ 9 ตำบลแม่สลองใน อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย
3. พระราชดำริของ	สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
4. วันที่พระราชทานพระราชดำริ	14 มกราคม 2546
5. รายละเอียดพระราชดำริ	1. เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎรให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น 2. ให้ราษฎรเรียนรู้การทำเกษตรอย่างถูกวิธีในพื้นที่จำกัด เพื่อหยุดยั้งการบุกรุกทำลายป่า 3. อนุรักษ์พื้นที่พุทธรักษาป่าไม้ในพื้นที่ต้นน้ำลำธาร 4. เพื่อสร้างชุมชนให้เข้มแข็งปลอดภัยจากการค้าและการเสพยาเสพติด
6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ	ตั้งแต่ปี 2546
7. รายละเอียดโครงการ	กิจกรรมอบรมพัฒนาชุมชนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง 1. ฝึกอบรมเกษตรกร 2. จัดทำแปลงส่งเสริมการปลูกพืช 3. การถนอมและแปรรูปผลผลิต
8. สถานภาพโครงการ	☒ ยังดำเนินการอยู่ ☐ สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
	☐ ไม่ทราบ ☐ อื่นๆ ระบุ .....
9. งบประมาณปัจจุบัน	ไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ
10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน	☐ งบจังหวัด ☐ งบ อบต. ☐ งบ กปร. ☐ งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)
11. หน่วยงานรับผิดชอบ	กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

-
- ชื่อโครงการ** โครงการสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริ บ้านธารทอง
  - ที่ตั้งโครงการ** บ้านธารทอง หมู่ที่11 ตำบลแม่เงิน อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย
  - พระราชดำริของ** สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
  - วันที่พระราชทานพระราชดำริ** 16 มีนาคม 2546
  - รายละเอียดพระราชดำริ**
    - ทำการจัดตั้งสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงเพื่อพื้นที่ที่ถูกแผ้วถางแล้ว นำมาทำให้เกิดประโยชน์สูงสุด เป็นแหล่งรายได้เป็นวิทยาลัยของชาวบ้านและเป็นตัวอย่างแก่ราษฎรที่เข้าร่วมโครงการฯ
    - ทำการฟื้นฟูสภาพป่าเสื่อมโทรม ให้กลับคืนสภาพเป็นป่าที่สมบูรณ์ดังเดิม
    - ทำการอนุรักษ์สภาพป่าที่สมบูรณ์ บริเวณพื้นที่ป่าสบกกฝั่งขวาซึ่งเป็นแหล่งต้นลำน้ำยาบ ลำน้ำห้วยเม็ง และห้วยส้ม รวมทั้งการอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่าที่ยังมีอยู่โดยให้ราษฎรมีส่วนร่วมในลักษณะของการฝึกอาสาสมัครพิทักษ์ป่า
    - ทำการจัดระเบียบพื้นที่ชายแดนและสกัดกั้นการขนย้ายยาเสพติดจากนอกประเทศเข้าสู่ประเทศไทย
  - ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ** ตั้งแต่ปี 2546
  - รายละเอียดโครงการ** กิจกรรมอบรมพัฒนาชุมชนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง
    - ฝึกอบรมเกษตรกร
    - จัดทำแปลงส่งเสริมการปลูกพืช
    - การถนอมและแปรรูปผลผลิต
  - สถานภาพโครงการ**

☒ ยังดำเนินการอยู่	☐ สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
☐ ไม่ทราบ	☐ อื่นๆ ระบุ .....
  - งบประมาณปัจจุบัน** ไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ
  - แหล่งงบประมาณปัจจุบัน**

☐ งบจังหวัด	☐ งบ อบต.
☐ งบ กปร.	☐ งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)
  - หน่วยงานรับผิดชอบ** กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

- ชื่อโครงการ โครงการฟาร์มตัวอย่างบ้านร่มฟ้าทอง จ.เชียงราย
- ที่ตั้งโครงการ บ้านร่มฟ้าทอง อ.เวียงแก่น จ.เชียงราย
- พระราชดำริของ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
- วันที่พระราชทานพระราชดำริ ครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2540
จ.เชียงรายเมื่อปี พ.ศ.
- รายละเอียดพระราชดำริ
เมื่อปี พ.ศ. 2540 สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ มีพระราชดำริให้
จัดตั้งฟาร์มตัวอย่าง ครั้งแรกที่บ้านขุนแตะ ตำบลคอนแก้ว อำเภอจอมทอง และ
บ้านแม่ต๋อง ตำบลแม่สาบ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อช่วยเหลือราษฎรที่
ยากจนให้มีการผลิตอาหารในชุมชน โดยทำการเลี้ยงสัตว์ เลี้ยงปลา ปลูกพืชผัก ไม้
ผล ทำนา อนุรักษ์ป่า ให้ราษฎรได้มีงานทำมีรายได้ มีการจ้างแรงงานให้คนที่ไม่มี
งานทำ ได้เข้ามารับจ้างทำฟาร์ม ทำให้ราษฎรได้รับความรู้มีอาหารบริโภคใน
ครัวเรือนและมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ต่อมาทรงมีพระราชดำริเพิ่มเติมให้ดำเนินการ
ลักษณะนี้ในพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศ
วัตถุประสงค์
1. ส่งเสริมเกษตรกรในพื้นที่โครงการให้ได้รับความรู้ทางการเกษตร เรียนรู้
ปฏิบัติจริง (พืช สัตว์ ประมงและการแปรรูป)
2. เป็นแหล่งผลิตอาหารและจ้างงานให้แก่เกษตรกรและประชาชนในพื้นที่
3. เป็นแหล่งเรียนรู้งานด้านการเกษตรและข้อมูลในการถ่ายทอดกรรมวิธี กิจกรรม
การเกษตร ที่ดำเนินการในฟาร์มที่ได้ผล ให้กับราษฎรในพื้นที่โครงการฯ เพื่อ
ดำเนินการเอง
4. ศึกษาข้อมูลของกรรมวิธีดำเนินงานที่ได้ผล เน้นให้ราษฎรสามารถดำเนินการเอง
ได้ โดยใช้วัสดุ และอุปกรณ์ที่มีในท้องถิ่นให้มากที่สุด
5. เกษตรกรมีรายได้เสริมจากการดำเนินงานฟาร์มตัวอย่าง
6. อนุรักษ์สภาพป่าไม้ในพื้นที่ให้คงความอุดมสมบูรณ์ตลอดไป
- ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ
- รายละเอียดโครงการ วิธีดำเนินงาน
1. จัดตั้งฟาร์มตัวอย่างพร้อมด้วยโครงสร้างพื้นฐาน
2. ดำเนินกิจกรรมการเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่ โดยแรงงานในพื้นที่ ให้ราษฎรมี
แหล่งผลิตอาหาร สำหรับเป็นธนาคารอาหารชุมชน (Food Bank) และเป็นแหล่ง

เรียนรู้ทำการเกษตร อย่างถูกหลักวิชาการ ในพื้นที่จำกัดให้ ได้ผลเพิ่มขึ้น ลดต้นทุน การผลิตให้ต่ำลง

3. จัดกิจกรรมถ่ายทอดความรู้

กิจกรรม

1. ฝึกอบรมเกษตรกรด้านพืช สัตว์ การลดต้นทุน การทำบัญชีฟาร์ม
2. จัดทำแปลงส่งเสริมการปลูกพืช เช่น พืชผัก ไม้ผล ไม้ยืนต้น ข้าว/พืชไร่ การเพาะเห็ด
3. สาธิตการเลี้ยงและผลิตสัตว์ เช่น ไก่ไข่ ไก่ดำ ไก่พื้นเมือง แกะ สุกร
4. ถนอมอาหารและแปรรูปผลผลิต
5. การพัฒนาและฟื้นฟูต้นน้ำลำธาร

8. สถานภาพโครงการ

- ยังดำเนินการอยู่   สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
- ไม่ทราบ   อื่นๆ ระบุ .....

9. งบประมาณปัจจุบัน

ไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

- งบจังหวัด   งบ อบต.
- งบ กปร.   งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

---

1. ชื่อโครงการ โครงการรักษาน้ำเพื่อพระแม่ของแผ่นดิน
2. ที่ตั้งโครงการ จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ น่าน พิชญ์โลก แม่ฮ่องสอน และอุตรดิตถ์ ดำเนินการในพื้นที่โครงการนำร่อง 10 แห่ง ดังนี้
  - 1) พื้นที่ลุ่มน้ำของ อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป้าหมายครอบคลุม 13 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้านหลัก คือ บ้านปางคองและหมู่บ้านบริวาร คือ บ้านแสนคำลือ บ้านเอโก๋ บ้านเมืองแพม บ้านปางยุง บ้านปางคาม บ้านโห้ง หลวง บ้านโห้งนา บ้านป่าไหล่ บ้านคอยคู้ บ้านซอเบะ บ้านโห้งสาและบ้านอาใจ
  - 2) พื้นที่ลุ่มน้ำปาย อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป้าหมายครอบคลุม 17 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้านหลัก คือ บ้านท่าโป่งแดงและหมู่บ้านบริวาร คือ บ้านปางหมู บ้านแม่สาวอู บ้านห้วยเสือเต่า บ้านห้วยปู่แกง บ้านน้ำเพียงดิน บ้านในสอย บ้านสบสอย บ้านป่าปู้ บ้านห้วยคลี่ บ้านห้วยแก้ว บ้านคอยแสง บ้านห้วยฝิ่ง บ้านไม้สะเป่ บ้านทุ่งกอมู บ้านห้วยเดื่อและบ้านห้วยตะแล
  - 3) พื้นที่ลุ่มน้ำแม่สะงา อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป้าหมายครอบคลุม 11 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้านหลัก คือ บ้านปางคองและหมู่บ้านบริวาร คือ บ้านห้วยมะเจือส้ม บ้านนาป่าแปก บ้านรวมไทย บ้านห้วยโป่งอ่อน บ้านทบศอก บ้านยอด บ้านแม่สะงา บ้านห้วยขาน บ้านกุงไม้สักและบ้านหมอกจำแป่
  - 4) พื้นที่ลุ่มน้ำแม่สะมาด-ห้วยหมากกลาง อำเภอเมืองและอำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป้าหมายครอบคลุม 14 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้านหลัก คือ บ้านหนองเขียวและหมู่บ้านบริวาร คือ บ้านพะยอม บ้านห้วยขี้หมู บ้านห้วยข้าวสับ บ้านกัวขมื่น บ้านห้วยสะ บ้านห้วยสะ บ้านทุ่งมะขามป้อม บ้านน้ำโค้ง บ้านห้วยหมากกลาง บ้านท่าโน บ้านแม่สุรินและบ้านพอนอลี่
  - 5) พื้นที่ลุ่มน้ำแม่หาด อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ เป้าหมายครอบคลุม 6 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้านหลัก คือ บ้านสบหาดและหมู่บ้านบริวาร คือ บ้านห้วยไก่อ่า บ้านแม่ระอานอก บ้านจกปึก บ้านลูดูและบ้านแม่ระอาใน
  - 6) พื้นที่ลุ่มน้ำปิงน้อย อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ เป้าหมายครอบคลุม 7 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้านหลัก คือ บ้านเซโคชาและหมู่บ้านบริวาร คือ บ้านละอองเหนือ บ้านแม่แฮใต้ บ้านฝักไผ่และบ้านสาม
  - 7) พื้นที่ลุ่มน้ำแม่คำ อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย เป้าหมายครอบคลุม 9 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้านหลัก คือ บ้านห้วยห้วยกป่าไซ หมู่ 9(ห้วยห้วยก ห้วยห้วยกกลาง มโนสุจริตและหมู่บ้านบริวารบ้านป่าแอ หมู่ 21 บ้านห้วยหมาก หมู่ 18 และบ้านเล่าลิว หมู่ 14 (เล่าลิว ลีซอใหม่)

8) พื้นที่ลุ่มน้ำขุนน่าน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน เป้าหมาย
ครอบคลุม 15 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้านหลัก คือ บ้านสะจุก สะแกียงและ
หมู่บ้านบริวาร คือบ้านเปียงก่อ บ้านเปียงซ้อ บ้านห้วยเตี้ย บ้านด่าน บ้านนาคู
บ้านสไลน้อย-สไลหลวง บ้านบวกลุ่ม บ้านห้วยฟอง บ้านขุนน้ำน่าน บ้านบวก
หญ้า บ้านห้วยลึก บ้านห้วยปูดและบ้านห้วยขวาก

9) พื้นที่ลุ่มน้ำภาค อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก เป้าหมาย
ครอบคลุม 14 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้านหลัก คือ บ้านเทิดชาติ บ้านนุชเทียน
ตำบลบ่อภาค อำเภอชาติตระการและหมู่บ้านบริวาร คือ บ้านน้ำคับ บ้านน้ำจวง
บ้านชานาญชัย บ้านใหม่รักไทย บ้านหมั่นแสง บ้านสงบสุข บ้านร่มเกล้า บ้าน
รักษาติ บ้านบ่อภาค หมู่ 4 บ้านบ่อภาค หมู่ 5 ตำบลบ่อภาค อำเภอชาติตระการ
บ้านนุ่งผล้า ตำบลน้ำกุ่มและบ้านน้ำแจ้งพัฒนา ตำบลนาบัว อำเภอนครไทย

10) พื้นที่ลุ่มน้ำลี อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ เป้าหมายครอบคลุม 8
หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้านหลัก คือ บ้านน้ำลี บ้านน้ำต๊ะและหมู่บ้านบริวาร
คือ บ้านกัวเคียน บ้านทรายงาม บ้านปางหมื่น บ้านผาลาด บ้านค่ายและบ้านวังหัวดอย

3. พระราชดำริของ

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

4. วันที่พระราชทานพระราชดำริ

ในวโรกาสที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินเพื่อ
ทอดพระเนตรการดำเนินงาน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและทรงเยี่ยม
ราษฎรในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน ในวันที่ 3-5 มีนาคม 2549

5. รายละเอียดพระราชดำริ

พระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในคราวเสด็จฯ
ทอดพระเนตร ศูนย์ฝั่ศึกษาของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
บ้านเมืองแพม อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน เมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2549

1. ไม้ฝั่เป็น ไม้ที่มีคุณค่า ควรส่งเสริมให้ปลูกกันมากและให้อนุรักษ์พันธุ์และ
ขยายพันธุ์ให้ทั่วพื้นที่การปลูก ฝั่ช่วยเสริมให้ป่าสมบูรณ์ขึ้นอีกด้วย

2. ควรแนะนำให้ราษฎร ได้รู้จักวิธีการปลูก วิธีการใช้ ไม้ฝั่ให้เกิดประโยชน์
ทั้งในการดำรงชีวิตประจำวันและในงานหัตถกรรมต่างๆ

3. การจัดทำศูนย์ข้อมูลเกี่ยวกับ ไม้ฝั่ ทำให้บุคคลทั่วไป ชาวชนและเด็ก
นักเรียน ได้ศึกษาหาความรู้และเกิดความภาคภูมิใจและสามารถเข้ามาศึกษาในพื้นที่
ที่มีต้น ฝั่ตามธรรมชาติและเห็นสภาพป่าจริง

4. การขยายพันธุ์สัตว์ป่า ควรให้มีสัตว์หลายชนิดและปล่อยคืนสู่ป่า เพื่อ
ขยายพันธุ์ให้มากขึ้น และควรส่งเสริมให้ราษฎร ได้ขยายพันธุ์และช่วยกันดูแลด้วย

5. การขยายพันธุ์เขียดแลวในแหล่งน้ำธรรมชาติได้ผลดีและควรที่จะขยายพันธุ์
สัตว์น้ำชนิดอื่นๆที่มีอยู่ตามธรรมชาติด้วย

6. การจัดระบบป่า ไม้ จัดการศูนย์ฝั่ศึกษา การมีสัตว์ป่าสัตว์น้ำอยู่ในแหล่ง
ธรรมชาติที่เดียวกันน่าจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติในการเดินป่าได้เป็นอย่างดี
ดีและควรที่จะส่งเสริมให้มีการดูแลเพิ่มเติมด้วยก็จะสมบูรณ์

พระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

ในคราวเสด็จฯ ทอดพระเนตร บ้านเมืองแพม อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน
เมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2549

1. การจัดทำกินและส่งเสริมอาชีพให้ราษฎร มีความจำเป็น ควรส่งเสริมให้ราษฎรได้ปลูกพืชเลี้ยงสัตว์และส่งเสริมให้ปลูกข้าวให้ได้ผลผลิตมากๆ จะได้เพียงพอในการบริโภคภายในครอบครัว เพราะชาวเขาแต่ละครอบครัวมีลูกมาก จะต้องมีการบริโภคมาก

2. การจัดหาแหล่งน้ำให้ราษฎร ก็มีความจำเป็น ควรสร้างแหล่งน้ำและฟื้นฟูแหล่งน้ำธรรมชาติให้อีกทางหนึ่งด้วย

3. การดูแลสุขภาพและงานด้านอนามัยของราษฎรในหมู่บ้านมีความจำเป็น เด็กๆควรรับประทานอาหารที่มีสารอาหารอย่างเพียงพอ จะทำให้สมองดีและเป็นกำลังที่สำคัญต่อไป

4. สภาพป่าไม้ถูกทำลายไปมาก ขอให้ช่วยกันดูแลป่าและปลูกป่าให้มาก

พระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

ในคราวเสด็จฯ ทอดพระเนตร โรงเรียนเกษตรกรบนพื้นที่สูงของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ณ ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงจังหวัดแม่ฮ่องสอน บ้านนาป่าแยก เมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2549

1. การจัดสถานที่ภายในศูนย์สวยงามมาก การจัดตั้งโรงเรียนเกษตรกรในสาขาอาชีพต่างๆมีประโยชน์แก่ราษฎร เพราะได้มาเห็นจริงและนำไปทำที่บ้านได้ ควรเน้นให้ราษฎรได้สำนึกในการดูแลรักษาป่าปลูกป่าด้วย เพราะจะเป็นการสร้างแหล่งอาหารให้เกิดในชุมชนในด้านต่างๆ มีสมุนไพรใช้รักษาโรคได้มีพืชสัตว์เป็นอาหารสำหรับบริโภค การดำเนินชีวิตก็จะดีประหยัดและสามารถใช้พลังงานที่มีอยู่ในท้องถิ่นได้อีกด้วย

2. การจัดสร้างธนาคารน้ำ (water bang) เป็นสิ่งที่มีความจำเป็น เพราะปัจจุบันน้ำเริ่มขาดแคลนและไม่ปลอดภัยในการบริโภค ควรส่งเสริมให้ราษฎรรู้จักการจัดเก็บน้ำฝนหรือน้ำตามธรรมชาติเอาไว้บริโภคได้ตลอดปี

3. การปลูกป่าและดูแลป่าให้สมบูรณ์อยู่เสมอ จะทำให้คนอยู่กับป่าได้ ชาวเขาเผ่ากระเหรี่ยงดูแลป่าไม่ได้ดีมากเขาจะรักป่า หวงแหวนป่า ควรณรงค์ให้ราษฎรได้รักป่าให้มาก

4. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีความสำคัญมาก เพราะต้องรับผิดชอบดูแลเรื่องอาหารและแหล่งน้ำ ซึ่งหมายถึงรับผิดชอบชีวิตของคนทั้งหลายให้อยู่ดี มีอาหารกินอย่างปลอดภัย

5. ต้องช่วยดูแลรักษาป่า อย่าให้มีการตัดไม้ทำลายป่ามากขึ้น เหมือนปัจจุบัน เพราะมีการทำลายป่ามากเหลือเกิน ในต่างประเทศโดยเฉพาะในยุโรป อเมริกา เกิดภัยธรรมชาติมาก สาเหตุเกิดจากมีการโค่นป่ามาก แม้แต่ป่าเมซอนที่สมบูรณ์มากในโลก ก็เริ่มถูกทำลายมากแล้ว

6. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงจัดตั้งหมู่บ้านใกล้ที่หัวหิน จะเห็นได้ว่า

ในหมู่บ้านนี้ดินหมดสภาพเพราะใช้สารเคมีมาก รัฐบาลมีการอนุญาตให้ใช้สารเคมีได้ ไม่มีข้อห้าม ราษฎรก็จะนำมาใช้ในการทำลายนัวพืช ไม่มีการคายนัว ใช้สารเคมีราดลงดินอย่างเดียว ผลร้ายที่ตามมาคือ ดินหมดสภาพและยิ่งไปกว่านั้น เมื่อฝนตกจะชะล้างเอาสารเคมีเหล่านั้นลงไปใ้แม่น้ำลำธาร สัตว์น้ำได้รับอันตรายคนใช้น้ำก็เกิดอันตรายอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ หากรัฐบาลไม่แก้ไขเรื่องการ ใช้สารเคมี จะเกิดอันตรายอย่างใหญ่หลวง

6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ

พ.ศ.2551

7. รายละเอียดโครงการ

ในวโรกาสที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินเพื่อทอดพระเนตรการดำเนินงาน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและทรงเยี่ยมราษฎรในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน ในวันที่ 3-5 มีนาคม 2549 ทอดพระเนตรผลการดำเนินงานของหน่วยงานต่างๆของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งโรงเรียนเกษตรกรรมในพื้นที่สูงจังหวัดแม่ฮ่องสอนในโครงการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ณ ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงจังหวัดแม่ฮ่องสอน ทรงมีพระราชเสาวนีย์ กับหน่วยงานต่างๆที่เฝ้ารับเสด็จ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานหลายประการได้แก่ ด้านการเกษตร ด้านหัตถกรรม ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ ด้านพัฒนาสังคมในชุมชนและด้านการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อสนองพระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ที่ทรงห่วงใยทรัพยากรธรรมชาติและมีพระประสงค์ที่จะให้พสกนิกรที่อาศัยอยู่บนพื้นที่สูง ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการรักษาทรัพยากร ธรรมชาติ ป่าไม้ น้ำและดิน ให้สามารถดำรงชีวิตและมีวิถีชีวิตที่อยู่กับป่าได้อย่างเหมาะสมและยั่งยืน

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงได้จัดทำ “โครงการรักษาน้ำเพื่อพระแม่ของแผ่นดิน” โดยดำเนินการร่วมกันระหว่างหน่วยงานต่างๆ ได้แก่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย ผู้ว่าราชการจังหวัดในพื้นที่โครงการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องๆ ทั้งในระดับส่วนกลางและระดับพื้นที่ ในการสนับสนุนและร่วมมือกับชุมชนในพื้นที่ เป้าหมายเพื่อดำเนินการพัฒนาตามแนวพระราชเสาวนีย์ข้างต้น

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อฟื้นฟูและอนุรักษ์สภาพป่าต้นน้ำลำธารให้สามารถเกิดประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน
- 2) เพื่อพัฒนาชีวิตและความเป็นอยู่ของประชากรให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างพอเพียงและมีความสมดุลกับสิ่งแวดล้อม
- 3) เพื่อสนับสนุนให้ชุมชนมีเครือข่ายการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างเหมาะสมภายใต้การสนับสนุนของรัฐและองค์กรในท้องถิ่น

8. สถานภาพโครงการ

ยังดำเนินการอยู่

ไม่ทราบ

สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....

อื่นๆ ระบุ .....

9. งบประมาณปัจจุบัน

จำนวน 210,000 บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

งบจังหวัด

งบ กปร.

งบ อบต.

งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

- ชื่อโครงการ โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ตามพระราชดำริคอยฟ้าห่มปก ต.แม่สาว อ.แม่เมาะ จ.เชียงใหม่
- ที่ตั้งโครงการ พื้นที่ดำเนินการ 7 แห่ง
  - โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ตามพระราชดำริ บ้านปางศิลาทอง อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร (บ้านอุดมทรัพย์ หมู่ที่ ๘ ตำบลหินลาด กิ่งอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร มีเนื้อที่ประมาณ ๒๑๐ ไร่)
  - โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ตามพระราชดำริห้วยหญ้าไซ อ.แม่สรวย จ.เชียงราย
  - โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ตามพระราชดำริคอยฟ้าห่มปก ต.แม่สาว อ.แม่เมาะ จ.เชียงใหม่
(ตั้งอยู่บริเวณหน่วยจัดการต้นน้ำคอยผาหลวง เขตอุทยานแห่งชาติแม่ฟ้าหลวง ตำบลแม่สาว อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่)
  - โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ตามพระราชดำริคอยคำ บ้านนามน ต.เมืองแก อ.เวียงแหง จ.เชียงใหม่
  - โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ตามพระราชดำรินองห้า อ.เวียงคำ จ.พะเยา
  - โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ตามพระราชดำริบ้านผาบัว-ผาสาว อ.วังสะพุง จ.เลย
  - โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ตามพระราชดำริบ้านผาเกิ้ง-ผานาง อ.เอราวัณ จ.เลย
- พระราชดำริของ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
- วันที่พระราชทานพระราชดำริ เมื่อวันที่ 13 และ 19 มกราคม 2544
- รายละเอียดพระราชดำริ เมื่อวันที่ 13 และ 19 มกราคม 2544 สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรพื้นที่ป่าบริเวณชายแดนไทย-พม่า คอยฟ้าห่มปก ตำบลแม่สาว อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่ ทรงมีพระราชเสาวนีย์ให้จัดตั้งโครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ในเขตโครงการฯ กรมชลประทาน โดยสำนักชลประทานที่ 1 ได้ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ของกรมประมง เพื่อวางแผนทางการจัดหาแหล่งน้ำสนับสนุนกิจกรรมการเลี้ยงปลาในโครงการฯ ตามแนวพระราชดำริ และได้ดำเนินการแล้วเสร็จในปีงบประมาณ 2547
- ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ พ.ศ.2544
- รายละเอียดโครงการ วัตถุประสงค์
  - เพื่อส่งเสริมราษฎรให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

2. เพื่อลดการตัดไม้ทำลายป่าของราษฎรและให้ราษฎรมีที่ทำกินเป็นหลักแหล่ง
3. เพื่อพัฒนาอาชีพทางการเกษตรที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่แก่เกษตรกรให้มี

อาหารเพียงพอต่อการบริโภคในครัวเรือน

เป้าหมาย

ราษฎรสามารถอยู่ร่วมกับป่าไม้ได้อย่างยั่งยืนและเกื้อกูลกัน โดยราษฎรมีความเป็นอยู่แบบพอเพียงตามวิถีชีวิตแบบดั้งเดิม มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมั่นคง ตลอดจนเกิดจิตสำนึกมีอุดมการณ์ร่วมกัน ในการดูแลรักษาป่าต้นน้ำลำธาร รวมทั้งเป็นขามรักษาการชายแดนแก้ไขปัญหาเสียดินในพื้นที่

กลยุทธ์

“สร้างอาชีพในการรักษาป่า รักษาชายแดน โดยจัดตั้งหมู่บ้าน คัดเลือกคนเข้าไปเรียนรู้การดำรงชีวิตกับป่าอย่างถูกต้อง พร้อมกับสร้างความเข้มแข็ง โดยฝึกอบรมและมอบหมายให้ทำหน้าที่รักษาป่าและเป็นขามชายแดนต่อไป”

วิธีดำเนินการ

1. ประชุมชี้แจงโครงการ
2. การฝึกอบรมและสาธิตเกษตรกรด้านการเกษตร
3. จัดทำแปลงส่งเสริมการผลิตและสนับสนุนปัจจัยการผลิตทางการเกษตร
4. ถ่ายทอดเทคโนโลยีการถนอมและแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร

8. สถานภาพโครงการ

☒ ยังดำเนินการอยู่	☐ สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
☐ ไม่ทราบ	☐ อื่นๆ ระบุ .....

9. งบประมาณปัจจุบัน

- บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

☐ งบจังหวัด	☐ งบ อบต.
☐ งบ กปร.	☐ งบอื่นๆ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

- ชื่อโครงการ โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ตามพระราชดำริคอกคำ บ้านนามน ต.เมืองแก อ.เวียงแหง จ.เชียงใหม่
- ที่ตั้งโครงการ พื้นที่ดำเนินการ 7 แห่ง
  - โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ตามพระราชดำริ บ้านปางศิลาทอง อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร (บ้านอุดมทรัพย์ หมู่ที่ ๘ ตำบลหินลาด กิ่งอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร มีเนื้อที่ประมาณ ๒๑๐ ไร่)
  - โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ตามพระราชดำริห้วยหญ้าไซ อ.แม่สรวย จ.เชียงราย
  - โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ตามพระราชดำริคอกคำห่มปก ต.แม่สาว อ.แม่เมาะ จ.เชียงใหม่
(ตั้งอยู่บริเวณหน่วยจัดการต้นน้ำคอกคำหลวง เขตอุทยานแห่งชาติแม่ฟ้าหลวง ตำบลแม่สาว อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่)
  - โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ตามพระราชดำริคอกคำ บ้านนามน ต.เมืองแก อ.เวียงแหง จ.เชียงใหม่
  - โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ตามพระราชดำรินองห้า อ.เวียงคำ จ.พะเยา
  - โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ตามพระราชดำริบ้านผาบัว-ผาสาว อ.วังสะพุง จ.เลย
  - โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ตามพระราชดำริบ้านผาเก็ง-ผานาง อ.เอราวัณ จ.เลย
- พระราชดำริของ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
- วันที่พระราชทานพระราชดำริ
- รายละเอียดพระราชดำริ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถเสด็จทอดพระเนตรพื้นที่บริเวณคอกคำและทรงมีพระราชดำริให้จัดทำ โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ โดยใช้หลักการ 3 อ.คือ อิ่ม อุ่น และอุดมการณ์ มีราษฎรที่เข้าร่วมโครงการทำหน้าที่เป็นยามรักษาชายแดน และแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตในพื้นที่ และศึกษารูปแบบหรือแนวทางให้คนอยู่กับป่าได้อย่างกลมกลืนโดยไม่ทำลายป่า กรมส่งเสริมการเกษตร ได้มอบหมายให้ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงจังหวัดเชียงใหม่ รับสนองพระราชดำริดำเนินการส่งเสริมการปลูกผลไม้หลังบ้าน ส่งเสริมการปลูกไม้ผลที่สามารถเจริญเติบโตภายใต้ร่มเงาของป่าไม้ เช่น กาแฟ ชาเมี่ยง ส่งเสริมการปลูกพืชผักสวนครัว เพื่อนำมาปรุงอาหารแบบเศรษฐกิจพอเพียง สาธิตการปลูกผักเพื่อเป็นอาหารชุมชน
- ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ พ.ศ.2544

7. รายละเอียดโครงการ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมราษฎรให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
2. เพื่อลดการตัดไม้ทำลายป่าของราษฎรและให้ราษฎรมีที่ทำกินเป็นหลักแหล่ง
3. เพื่อพัฒนาอาชีพทางการเกษตรที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่แก่เกษตรกรให้มี

อาหารเพียงพอต่อการบริโภคในครัวเรือน

เป้าหมาย

ราษฎรสามารถอยู่ร่วมกับป่าไม้ได้อย่างยั่งยืนและเกื้อกูลกัน โดยราษฎรมีความเป็นอยู่แบบพอเพียงตามวิถีชีวิตแบบดั้งเดิม มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมั่นคง ตลอดจนเกิดจิตสำนึกมีอุดมการณ์ร่วมกันในการดูแลรักษาป่าต้นน้ำลำธาร รวมทั้งเป็นยามรักษาการชายแดนแก้ไขปัญหาเสียดินในพื้นที่

กลยุทธ์

“สร้างอาชีพในการรักษาป่า รักษาชายแดนโดยจัดตั้งหมู่บ้าน คัดเลือกคนเข้าไปเรียนรู้การดำรงชีวิตกับป่าอย่างถูกต้อง พร้อมกับสร้างความเข้มแข็ง โดยฝึกอบรมและมอบหมายให้ทำหน้าที่รักษาป่าและเป็นยามชายแดนต่อไป”

วิธีดำเนินการ

1. ประชุมชี้แจงโครงการ
2. การฝึกอบรมและสาธิตเกษตรกรด้านการเกษตร
3. จัดทำแปลงส่งเสริมการผลิตและสนับสนุนปัจจัยการผลิตทางการเกษตร
4. ถ่ายทอดเทคโนโลยีการถนอมและแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร

8. สถานภาพโครงการ

☒ ยังดำเนินการอยู่	☐ สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
☐ ไม่ทราบ	☐ อื่นๆ ระบุ .....

9. งบประมาณปัจจุบัน

- บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

☐ งบจังหวัด	☐ งบ อบต.
☐ งบ กปร.	☐ งบอื่นๆ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

- ชื่อโครงการ** โครงการฟาร์มตัวอย่าง บ้านขุนแตะ หมู่ 5 ตำบลคอยแก้ว อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่
- ที่ตั้งโครงการ** บ้านขุนแตะ หมู่ 5 ตำบลคอยแก้ว อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่
พื้นที่ดำเนินการ - ราษฎรในหมู่บ้านขุนแตะ หมู่ที่ 5 ตำบลคอยแก้ว อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ และขยายผลไปสู่ราษฎรหมู่บ้านใกล้เคียง ได้แก่ บ้านหินเหล็กไฟ บ้านห้วยมะนาว หมู่ที่ 4, บ้านห้วยส้มป่อย และ บ้านขุน 1, 2, 3 หมู่ที่ 8 รวม 5 หมู่บ้าน
- พระราชดำริของ** สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
- วันที่พระราชทานพระราชดำริ** 23 กุมภาพันธ์ 2540
- รายละเอียดพระราชดำริ**

เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2540 สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จเยี่ยมราษฎรและนักเรียนโรงเรียนบ้านขุนแปะ ตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ และได้ทรงรับทราบข้อมูล บ้านขุนแตะ จากรายการที่เข้าเฝ้าฯ จึงมีพระราชดำริให้ดำเนินการจัดตั้งฟาร์มตัวอย่างที่บ้านขุนแตะ หมู่ 5 ตำบลคอยแก้ว อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ โดยให้ดำเนินงานในลักษณะเป็นศูนย์สาธิตและส่งเสริมด้านการเลี้ยงสัตว์ต่างๆ ได้แก่ ไก่, เป็ด, นกกระทา, ปลา, กบ, ผึ้ง, แกะ ตลอดจนให้มีการเพาะเห็ด และปลูกไม้ใช้สอย (ไม้ยูคาลิปตัส, สะเดา) โดยจ้างแรงงานจากรายการที่มีฐานะยากจนภายในหมู่บ้าน และหมู่บ้านใกล้เคียง มีการสร้างธนาคารข้าวพระราชทาน โดยทรงมอบให้กองทัพบก และกองทัพภาคที่ 3 เป็นผู้ดำเนินการจัดตั้งและควบคุมดูแลฟาร์มตัวอย่างดังกล่าว

วัตถุประสงค์

  - ส่งเสริมเกษตรกรในพื้นที่โครงการให้ได้รับความรู้ทางการเกษตร เรียนรู้ปฏิบัติจริง (พืช สัตว์ ประมงและการแปรรูป)
  - เป็นแหล่งผลิตอาหารและจ้างงานให้แก่เกษตรกรและประชาชนในพื้นที่
  - เป็นแหล่งเรียนรู้งานด้านการเกษตรและข้อมูลในการถ่ายทอดกรรมวิธี กิจกรรมการเกษตร ที่ดำเนินการในฟาร์มที่ได้ผล ให้กับราษฎรในพื้นที่โครงการฯ เพื่อดำเนินการเอง
  - ศึกษาข้อมูลของกรรมวิธีดำเนินงานที่ได้ผล เน้นให้ราษฎรสามารถดำเนินการเองได้ โดยใช้วัสดุ และอุปกรณ์ที่มีในท้องถิ่นให้มากที่สุด
  - เกษตรกรมีรายได้เสริมจากการดำเนินงานฟาร์มตัวอย่าง
  - อนุรักษ์สภาพป่าไม้ในพื้นที่ให้คงความอุดมสมบูรณ์ตลอดไป

6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ

พ.ศ. 2540

7. รายละเอียดโครงการ

วิธีดำเนินงาน

1. จัดตั้งฟาร์มตัวอย่างพร้อมด้วยโครงสร้างพื้นฐาน
2. ดำเนินกิจกรรมการเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่ โดยแรงงานในพื้นที่ ให้ราษฎรมีแหล่งผลิตอาหาร สำหรับเป็นธนาคารอาหารชุมชน(Food Bank) และเป็นแหล่งเรียนรู้ทำการเกษตร อย่างถูกหลักวิชาการ ในพื้นที่จำกัดให้ ได้ผลเพิ่มขึ้น ลดต้นทุนการผลิตให้ต่ำลง
3. จัดกิจกรรมถ่ายทอดความรู้

กิจกรรม

1. ฝึกอบรมเกษตรกรด้านพืช สัตว์ การลดต้นทุน การทำบัญชีฟาร์ม
2. จัดทำแปลงส่งเสริมการปลูกพืช เช่น พืชผัก ไม้ผล ไม้ยืนต้น ข้าว/พืชไร่ การเพาะเห็ด
3. สาธิตการเลี้ยงและผลิตสัตว์ เช่น ไก่ไข่ ไก่ดำ ไก่พื้นเมือง แกะ สุกร
4. ถนอมอาหารและแปรรูปผลผลิต
5. การพัฒนาและฟื้นฟูต้นน้ำลำธาร

8. สถานภาพโครงการ

- ยังดำเนินการอยู่   สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
- ไม่ทราบ   อื่นๆ ระบุ .....

9. งบประมาณปัจจุบัน

ไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

- งบจังหวัด   งบ อบต.
- งบ กปร.   งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

- ชื่อโครงการ โครงการฟาร์มตัวอย่างบ้านแม่ตุงตุง จังหวัดเชียงใหม่
- ที่ตั้งโครงการ บ้านแม่ตุงตุง หมู่ 5 ตำบลแม่สาบ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่
- พระราชดำริของ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
- วันที่พระราชทานพระราชดำริ 5 มีนาคม 2540
- รายละเอียดพระราชดำริ
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เสด็จเยี่ยมราษฎรบ้านแม่ตุงตุง ตำบลแม่สาบ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ บริเวณป่าต้นน้ำของหมู่บ้าน เมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2540 ทรงเห็นว่าราษฎรมีความตั้งใจในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้เป็นอย่างดี แต่ยังมีความยากจน เนื่องจากมีอาชีพทำการเกษตรได้ชั่วระยะเวลาสั้นๆ แล้วก็มีอาชีพเสริมเล็กๆ น้อยๆ เช่น ทำไม้กวาดขาย
สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ จึงพระราชทาน โครงการฟาร์มตัวอย่าง ให้ โดยมอบหมายให้กองทัพภาคที่ 3 (กองพลพัฒนาที่ 3) เป็นผู้เข้ามาเป็นกองอำนวยการ โครงการในเบื้องต้น สำนักงานป่าไม้เขตเชียงใหม่ (ศูนย์ปฏิบัติการโครงการสะเมิงด้านป่าไม้) ช่วยจัดหาพื้นที่จัดตั้งโครงการ ๑ จำนวน 42 ไร่ ประมาณเดือนเมษายน 2540 ดังพระราชดำรัสสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ วันที่ 11 สิงหาคม 2542 “เมื่อชาวบ้านมาให้ข้าพเจ้าช่วยหางานทำเพื่อเขาได้เลี้ยงครอบครัวได้ ข้าพเจ้าก็เล็งซื้อและขอที่ดินจากกรมป่าไม้ที่เป็นที่เรียกว่าไม่มีต้นไม้แล้ว มาทำฟาร์มตัวอย่างสอนชาวบ้านให้รู้จักวิธีเลี้ยงสัตว์ต่างๆ ที่ถูกต้อง สอนให้ชาวบ้านปลูกข้าว ปลูกผัก เพาะเห็ด และลองปลูกหม่อนเลี้ยงไหม”
วัตถุประสงค์
1. ส่งเสริมเกษตรกรในพื้นที่โครงการให้ได้รับความรู้ทางการเกษตร เรียนรู้ปฏิบัติจริง (พืช สัตว์ ประมงและการแปรรูป)
2. เป็นแหล่งผลิตอาหารและจ้างงานให้แก่เกษตรกรและประชาชนในพื้นที่
3. เป็นแหล่งเรียนรู้งานด้านการเกษตรและข้อมูลในการถ่ายทอดกรรมวิธี กิจกรรมการเกษตร ที่ดำเนินการในฟาร์มที่ได้ผล ให้กับราษฎรในพื้นที่โครงการฯ เพื่อดำเนินการเอง
4. ศึกษาข้อมูลของกรรมวิธีดำเนินงานที่ได้ผล เน้นให้ราษฎรสามารถดำเนินการเองได้ โดยใช้วัสดุ และอุปกรณ์ที่มีในท้องถิ่นให้มากที่สุด
5. เกษตรกรมีรายได้เสริมจากการดำเนินงานฟาร์มตัวอย่าง

6. อนุรักษ์สภาพป่าไม้ในพื้นที่ให้คงความอุดมสมบูรณ์ตลอดไป

6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ

พ.ศ. 2540

7. รายละเอียดโครงการ

วิธีดำเนินงาน

1. จัดตั้งฟาร์มตัวอย่างพร้อมด้วย โครงสร้างพื้นฐาน
2. ดำเนินกิจกรรมการเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่ โดยแรงงานในพื้นที่ ให้ราษฎรมีแหล่งผลิตอาหาร สำหรับเป็นธนาคารอาหารชุมชน(Food Bank) และเป็นแหล่งเรียนรู้ทำการเกษตร อย่างถูกหลักวิชาการในพื้นที่จำกัดให้ได้ผลเพิ่มขึ้น ลดต้นทุนการผลิตให้ต่ำลง
3. จัดกิจกรรมถ่ายทอดความรู้

กิจกรรมที่ดำเนินงาน

1. การส่งเสริมปลูกไม้ใช้สอยเอนกประสงค์ เช่น สัก ตะเคียนทอง ประดู่ กระจงดิน เทพา สะเดา นุ่น ยูคาลิปตัส จามจุรี โมกมัน หวาย พญาสัตตบรรณ
2. การส่งเสริมการเลี้ยงกิ้ง เนื้อทราย และกระต่าย
3. การเพาะเลี้ยงไก่ป่าคุ้มครอง และไก่ฟ้าหลังเงิน
4. การเลี้ยงสุกรจีนหัว
5. การเลี้ยงไก่ไข่ ไก่พันธุ์พื้นเมือง ไก่สามเหลือง
6. การเลี้ยงห่าน ไก่ต๊อก ไก่วง และไก่ฟ้าหลวง
7. การเลี้ยงเป็ดเทศ และเป็ดอีเหลือง
8. การเลี้ยงแกะสายพันธุ์เนื้อ
9. การเลี้ยงแกะ
10. การส่งเสริมการปลูกกาแฟ
11. การส่งเสริมการเลี้ยงปลา เช่น ปลานิล ปลานิลแดง ปลาเงา และปลากดหลวง
12. การส่งเสริมการเลี้ยงกบ
13. การส่งเสริมการเพาะเลี้ยงหมีป่า
14. การส่งเสริมการปลูกผัก เช่น ผักคะน้า หอมญี่ปุ่น ฟักทอง แตงกวา กะหล่ำปลี ผักกาดขาวปลี ผักกาดหัวขาว ผักกาดหัวแดง ฟักแม้ว (ซาโยเต้) และข้าวโพดหวาน

8. สถานภาพโครงการ

- ยังดำเนินการอยู่   สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
- ไม่ทราบ   อื่นๆ ระบุ .....

9. งบประมาณปัจจุบัน

ไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

- งบจังหวัด   งบ อบต.
- งบ กปร.   งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

1. ชื่อโครงการ	โครงการฟาร์มตัวอย่างบ้านดงเย็น จังหวัดเชียงใหม่
2. ที่ตั้งโครงการ	บริเวณป่าสงวนชาติ ป่าท่าธาร บ้านดงเย็น หมู่ที่ 15 ตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ พิกัด 466660 E2008269 N ระดับความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 320-360 เมตร
3. พระราชดำริของ	สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
4. วันที่พระราชทานพระราชดำริ	1 กุมภาพันธ์ 2549

5. รายละเอียดพระราชดำริ

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงมีพระราชดำริกับนายสหัส บุญญาวิวัฒน์ ผู้ช่วยเลขาธิการพระราชวัง ฝ่ายกิจกรรมพิเศษ เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2549 เมื่อคราวเสด็จเยี่ยมราษฎร ณ บ้านห้วยสะแพด หมู่ที่ 9 ตำบลแม่สอย อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ให้จัดหาพื้นที่บริเวณใกล้เคียงเพื่อสร้างอาชีพให้ราษฎรที่มีฐานะยากจนได้มีงานทำ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 16 ร่วมกับนายสหัส บุญญาวิวัฒน์ ผู้ช่วยเลขาธิการพระราชวัง ฝ่ายกิจกรรมพิเศษ ได้สำรวจคัดเลือกพื้นที่บริเวณป่าสงวนชาติ ป่าท่าธารบ้านดงเย็น หมู่ที่ 15 ตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ เนื้อที่ประมาณ 300 ไร่ และให้จัดตั้งโครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ บ้านดงเย็น ตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ขึ้น

เป็นหมู่บ้านดั้งเดิมที่อยู่ในท้องที่อำเภอจอมทองจังหวัดเชียงใหม่เป็นชุมชนหมู่บ้านชาวไทยพื้นเมืองจำนวน 4 หมู่บ้านได้แก่บ้านดงเย็น บ้านท่ากอเม้ง บ้านสบแจ่มฝั่งซ้าย และบ้านบวค้ำ และเป็นชุมชนหมู่บ้านชาวไทยกะเหรี่ยงจำนวน 1 หมู่บ้านได้แก่บ้านห้วยสะแพด ราษฎรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำการเกษตร

- วัตถุประสงค์
- ส่งเสริมเกษตรกรในพื้นที่โครงการให้ได้รับความรู้ทางการเกษตร เรียนรู้ปฏิบัติจริง (พืช สัตว์ ประมงและการแปรรูป)
  - เป็นแหล่งผลิตอาหารและจ้างงานให้แก่เกษตรกรและประชาชนในพื้นที่
  - เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านเกษตรกรรมและข้อมูลในการถ่ายทอดกรรมวิธี การเกษตร การเกษตร ที่ดำเนินการในฟาร์มที่ได้ผล ให้กับราษฎรในพื้นที่โครงการฯ เพื่อดำเนินการเอง
  - ศึกษาข้อมูลของกรรมวิธีดำเนินงานที่ได้ผล เน้นให้ราษฎรสามารถดำเนินการเองได้ โดยใช้วัสดุ และอุปกรณ์ที่มีในท้องถิ่นให้มากที่สุด
  - เกษตรกรมีรายได้เสริมจากการดำเนินงานฟาร์มตัวอย่าง
  - อนุรักษ์สภาพป่าไม้ในพื้นที่ให้คงความอุดมสมบูรณ์ตลอดไป

6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ

พ.ศ. 2549

7. รายละเอียดโครงการ

วิธีดำเนินงาน

1. จัดตั้งฟาร์มตัวอย่างพร้อมด้วยโครงสร้างพื้นฐาน
2. ดำเนินกิจกรรมการเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่ โดยแรงงานในพื้นที่ ให้ราษฎรมีแหล่งผลิตอาหาร สำหรับเป็นธนาคารอาหารชุมชน(Food Bank) และเป็นแหล่งเรียนรู้ทำการเกษตร อย่างถูกหลักวิชาการในพื้นที่จำกัดให้ ได้ผลเพิ่มขึ้น ลดต้นทุนการผลิตให้ต่ำลง
3. จัดกิจกรรมถ่ายทอดความรู้

8. สถานภาพโครงการ

- ยังดำเนินการอยู่   สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
- ไม่ทราบ   อื่นๆ ระบุ .....

9. งบประมาณปัจจุบัน

ไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

- งบจังหวัด   งบ อบต.
- งบ กปร.   งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

-
1. ชื่อโครงการ	โครงการสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริ ห้วยแม่เกี๋ยง
2. ที่ตั้งโครงการ	บ้านห้วยแม่เกี๋ยง ตำบลเมืองนะ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่
3. พระราชดำริของ	สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
4. วันที่พระราชทานพระราชดำริ	27 มกราคม 2546
5. รายละเอียดพระราชดำริ	- เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎรให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น - ให้ราษฎรเรียนรู้การทำเกษตรอย่างถูกวิธีในพื้นที่จำกัด เพื่อหยุดยั้งการบุกรุกทำลายป่า - อนุรักษ์พื้นที่พุทธรักษาป่าไม้ในพื้นที่ต้นน้ำลำธาร - เพื่อสร้างชุมชนให้เข้มแข็งปลอดภัยจากการค้าและการเสพยาเสพติด
6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ	ตั้งแต่ปี 2546-จนกว่าจะหมดความจำเป็น
7. รายละเอียดโครงการ	กิจกรรมอบรมพัฒนาชุมชนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง - ฝึกอบรมเกษตรกร - จัดทำแปลงส่งเสริมการปลูกพืช - การถนอมและแปรรูปผลผลิต
8. สถานภาพโครงการ	☒ ยังดำเนินการอยู่ ☐ สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
	☐ ไม่ทราบ ☐ อื่นๆ ระบุ .....
9. งบประมาณปัจจุบัน	ไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ
10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน	☐ งบจังหวัด ☐ งบ อบต. ☐ งบ กปร. ☐ งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)
11. หน่วยงานรับผิดชอบ	กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

---

1. ชื่อโครงการ	โครงการสถานีพัฒนาเกษตรที่สูงตามพระราชดำริ ดอยอมพาย
2. ที่ตั้งโครงการ	ดอยอมพาย ตำบลปางหินฝน อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่
3. พระราชดำริของ	สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
4. วันที่พระราชทานพระราชดำริ	26 มีนาคม 2546
5. รายละเอียดพระราชดำริ	1. ทำการจัดตั้งสถานีพัฒนาเกษตรที่สูงตามพระราชดำริ ดอยอมพาย เพื่อนำพื้นที่ที่ถูกแผ้วถางแล้วมาทำประโยชน์ให้เกิด ผลผลิตสูงสุด เป็นวิถียาลักษณ์ของชาวบ้านและเป็นตัวอย่างของราษฎรที่เข้าร่วม โครงการ 2. ทำการฟื้นฟูสภาพป่าเสื่อมโทรม ให้กลับคืนสภาพเป็นป่าที่สมบูรณ์ดั้งเดิม 3. ทำการอนุรักษ์สภาพป่าที่สมบูรณ์ บริเวณพื้นที่ป่าดอยอมพาย ตำบลปางหินฝน อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ให้กลับคืนสู่สภาพสมบูรณ์ดั้งเดิม
6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ	ตั้งแต่ปี 2546-จนกว่าจะหมดความจำเป็น
7. รายละเอียดโครงการ	กิจกรรมอบรมพัฒนาชุมชนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง 1. ฝึกอบรมเกษตรกร 2. จัดทำแปลงส่งเสริมการปลูกพืช 3. การถนอมและแปรรูปผลผลิต
8. สถานภาพโครงการ	☒ ยังดำเนินการอยู่ ☐ สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
	☐ ไม่ทราบ ☐ อื่นๆ ระบุ .....
9. งบประมาณปัจจุบัน	ไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ
10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน	☐ งบจังหวัด ☐ งบ อบต. ☐ งบ กปร. ☐ งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)
11. หน่วยงานรับผิดชอบ	กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

---

1. ชื่อโครงการ	โครงการสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูง ตามพระราชดำริ ดอยแบแล
2. ที่ตั้งโครงการ	หมู่ที่ 5 ตำบลสบโขง อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่
3. พระราชดำริของ	สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
4. วันที่พระราชทานพระราชดำริ	7 มีนาคม 2545
5. รายละเอียดพระราชดำริ	- ให้จัดตั้งเป็นสถานีทดลองการเกษตรบนพื้นที่สูง - ให้อนุรักษ์กล้วยไม้ในพื้นที่ และจัดระเบียบชุมชนหมู่บ้านใกล้เคียง - ให้เป็นศูนย์การฝึกการดำรงชีพ เพื่อการอยู่กับป่าอย่างยั่งยืน
6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ	ตั้งแต่ปี 2545-จนกว่าจะหมดความจำเป็น
7. รายละเอียดโครงการ	กิจกรรมอบรมพัฒนาชุมชนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง - ฝึกอบรมเกษตรกร - จัดทำแปลงส่งเสริมการปลูกพืช - การถนอมและแปรรูปผลผลิต
8. สถานภาพโครงการ	☒ ยังดำเนินการอยู่ ☐ สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
	☐ ไม่ทราบ ☐ อื่นๆ ระบุ .....
9. งบประมาณปัจจุบัน	ไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ
10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน	☐ งบจังหวัด ☐ งบ อบต. ☐ งบ กปร. ☐ งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)
11. หน่วยงานรับผิดชอบ	กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

1. ชื่อโครงการ	โครงการสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริ ดอยม่อนล้าน
2. ที่ตั้งโครงการ	ดอยม่อนล้าน บ้านอาเย หมู่ที่ 3 ตำบลป่าไผ่ อำเภอพร้าวจังหวัดเชียงใหม่
3. พระราชดำริของ	สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
4. วันที่พระราชทานพระราชดำริ	28 มกราคม 2547
5. รายละเอียดพระราชดำริ	<ol style="list-style-type: none"> จัดตั้งสถานีฯ เพื่อให้ความรู้แก่ราษฎร ในการทำการเกษตร อย่างถูกหลักวิชาการ โดยใช้พื้นที่อย่างจำกัด แต่ให้ได้ผลผลิตเพิ่มขึ้น พอเลี้ยงตนเองได้ ยับยั้งการบุกรุกทำลายป่า ทำการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพป่าสงวนแห่งชาติ ป่าแม่จัด ซึ่งเป็นลุ่มน้ำย่อยของแม่น้ำปิงตอนบน ให้กลับคืนสภาพป่าที่สมบูรณ์ ดังเดิม สร้างงานให้ราษฎร ให้มีอาชีพ มีรายได้ และช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎร ให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สร้างชุมชนให้มีความเข้มแข็งเพื่อต่อต้านปัญหายาเสพติด และสกัดเส้นทางลำเลียงยาเสพติดที่จะลำเลียงจากพื้นที่ตอนเหนือ ผ่านไปยังอำเภอเมืองเชียงใหม่ พัฒนาสถานีฯ ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม และระบบนิเวศน์
6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ	ตั้งแต่ปี 2547-จนกว่าจะหมดความจำเป็น
7. รายละเอียดโครงการ	กิจกรรมอบรมพัฒนาชุมชนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง <ol style="list-style-type: none"> ฝึกอบรมเกษตรกร จัดทำแปลงส่งเสริมการปลูกพืช การถนอมและแปรรูปผลผลิต
8. สถานภาพโครงการ	☒ ยังดำเนินการอยู่ ☐ สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
	☐ ไม่ทราบ ☐ อื่นๆ ระบุ .....
9. งบประมาณปัจจุบัน	ไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ
10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน	☐ งบจังหวัด ☐ งบ อบต. ☐ งบ กปร. ☐ งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)
11. หน่วยงานรับผิดชอบ	กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

---

1. ชื่อโครงการ	โครงการสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริ บ้านนาเกียน
2. ที่ตั้งโครงการ	บ้านนาเกียน หมู่ที่ 3 ต.นาเกียน อ.อมก๋อย จ.เชียงใหม่
3. พระราชดำริของ	สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
4. วันที่พระราชทานพระราชดำริ	14 กุมภาพันธ์ 2548
5. รายละเอียดพระราชดำริ	1. เพื่อให้ความรู้แก่ราษฎร ในการทำการเกษตรอย่างถูกหลักวิชาการโดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง 2. เพื่อฟื้นฟูสภาพทรัพยากรธรรมชาติ ดิน น้ำ ป่าไม้ 3. สร้างงานให้ราษฎรมีอาชีพ รายได้ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต
6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ	ตั้งแต่ปี 2548-จนกว่าจะหมดความจำเป็น
7. รายละเอียดโครงการ	กิจกรรมอบรมพัฒนาชุมชนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง 1. ฝึกอบรมเกษตรกร 2. จัดทำแปลงส่งเสริมการปลูกพืช 3. การถนอมและแปรรูปผลผลิต
8. สถานภาพโครงการ	☒ ยังดำเนินการอยู่ ☐ สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี..... ☐ ไม่ทราบ ☐ อื่นๆ ระบุ .....
9. งบประมาณปัจจุบัน	- บาท
10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน	☐ งบจังหวัด ☐ งบ อบต. ☐ งบ กปร. ☐ งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)
11. หน่วยงานรับผิดชอบ	กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

1. ชื่อโครงการ โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตราษฎรบ้านทุ่งต้นจั่ว จังหวัดเชียงใหม่
2. ที่ตั้งโครงการ บ้านทุ่งต้นจั่ว หมู่ที่ 11 ตำบลแม่ต๋อน อำเภอมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่
3. พระราชดำริของ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
4. วันที่พระราชทานพระราชดำริ 5 มีนาคม 2544
5. รายละเอียดพระราชดำริ ได้พระราชทานพระราชดำริให้หน่วยงานราชการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เข้าดำเนินการพัฒนาความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตของราษฎร เนื่องจากราษฎรประสบปัญหาความยากจนและขาดแคลนสาธารณูปโภคที่จำเป็น ตลอดจนบริการขั้นพื้นฐานของรัฐ สามารถดำรงชีวิตแบบคนอยู่กับป่าได้ เพื่อให้เกิดการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ป่าไม้ ดินน้ำและปลูกจิตสำนึกด้วยการรักถิ่นฐานด้วยความมั่นคง
6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ พ.ศ. 2545
7. รายละเอียดโครงการ วัตถุประสงค์
  1. เพื่อแก้ไขปัญหาด้านการปลูกข้าวให้พอบริโภคและกิจกรรมธนาคารข้าว
  2. เพื่อส่งเสริมการปลูกพืชอาหารเพื่อการบริโภค
  3. เพื่อให้มีการถนอมอาหารและรู้จักการบริโภคอย่างถูกวิธีในการดำรงชีวิต
  4. เป็นแหล่งวิชาการ ถ่ายทอดเทคโนโลยีและเป็นแหล่งรวบรวมพันธุ์ดีเป็นแบบอย่างในการประกอบอาชีพทางการเกษตรของเกษตรกรโดยกรมส่งเสริมการเกษตรได้เข้าร่วมดำเนินการฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตรให้กับเกษตรกร สนับสนุนการจัดทำแปลงส่งเสริมการปลูกพืชไร่ และการถนอมและแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร
8. สถานภาพโครงการ ยังดำเนินการอยู่ สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
- ไม่ทราบ อื่นๆ ยังคงมีการตรวจเยี่ยมและส่งเสริมด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล โดยในปีงบประมาณ 2552 กรมส่งเสริมการเกษตรสนับสนุนงบประมาณ 65,000 บาท
9. งบประมาณปัจจุบัน - บาท
10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน งบจังหวัด งบ อบต.
 งบ กปร. งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)
11. หน่วยงานรับผิดชอบ (ด้านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร)
กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

1. ชื่อโครงการ โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตราษฎรบ้านขุนวิน
2. ที่ตั้งโครงการ บ้านขุนวิน ตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่
3. พระราชดำริของ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
4. วันที่พระราชทานพระราชดำริ 19 มกราคม 2543
5. รายละเอียดพระราชดำริ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พระราชทานพระราชดำริให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการพัฒนาหมู่บ้านขุนวินซึ่งมีประชากร ประมาณ 27 ครัวเรือน ประชากร 122 คน ในลักษณะค่อยเป็นค่อยไป ให้เหมาะสมกับสภาพชุมชนแบบดั้งเดิม และเป็นไปตามความต้องการของราษฎร ในด้านการเกษตรได้พระราชทานพระราชดำริให้พิจารณาหาพันธุ์ข้าวที่เหมาะสมกับพื้นที่โดยเน้นไม่ใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช พร้อมทั้งจัดทำธนาคารข้าวเป็นกองทุนหมุนเวียนเพื่อการบริโภค
6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ พ.ศ.2543
7. รายละเอียดโครงการ วัตถุประสงค์
  1. เพื่อลดปัญหาการเรียกร้องเอกสารสิทธิ์ในพื้นที่ทำกิน ซึ่งจะทำให้ราษฎรมีสิทธิครอบครองพื้นที่ทำกินอย่างถูกต้องตามกฎหมาย
  2. เพื่อลดปัญหาการบุกรุก ทำลายป่า และลดปัญหาจากภัยของไฟป่า
  3. เพื่อลดปัญหาการขาดแคลนแหล่งอาหารชุมชน
  4. เพื่อแก้ไขสภาพปัญหาเสื่อมโทรมจากการบุกรุกทำไร่เลื่อนลอยของราษฎร
8. สถานภาพโครงการ ยังดำเนินการอยู่ สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
- ไม่ทราบ อื่นๆ ยังคงมีการตรวจเยี่ยมและส่งเสริมด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล
9. งบประมาณปัจจุบัน - บาท
10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน งบจังหวัด งบ อบต.
 งบ กปร. งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)
11. หน่วยงานรับผิดชอบ กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กองทัพนาคที่ 3)

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

- ชื่อโครงการ โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตราษฎรกลุ่มบ้านชีแบร์
- ที่ตั้งโครงการ บ้านชีแบร์ หมู่ที่ 7 ตำบลแม่ตื่น อำเภอมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่
- พระราชดำริของ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
- วันที่พระราชทานพระราชดำริ 20 มกราคม 2542
- รายละเอียดพระราชดำริ ให้พิจารณาช่วยเหลือราษฎรบ้านชีแบร์ หมู่ที่ 7 ตำบลแม่ตื่น อำเภอมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีฐานะยากจนขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค โดยให้หาทางช่วยเหลือด้านการเกษตร การเลี้ยงสัตว์ จัดหาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค และการเกษตร ตลอดจนการสาธารณสุขและการศึกษา
- ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ พ.ศ. 2543
- รายละเอียดโครงการ วัตถุประสงค์
  - เพื่อให้ราษฎรได้บรรเทาปัญหาการขาดแคลนน้ำในการอุปโภค-บริโภค และการเกษตร
  - เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับรายได้ของราษฎรให้สูงขึ้น
  - เพื่อส่งเสริมให้ราษฎรมีความรู้และความเข้าใจในการประกอบอาชีพทั้งอาชีพหลักและอาชีพเสริม
  - เพื่อช่วยเหลือราษฎรในด้านการสาธารณสุขมูลฐาน
  - เพื่อส่งเสริมให้เด็กในวัยเรียนได้มีโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
  - เพื่อให้การคมนาคมสะดวกขึ้นโดยกรมส่งเสริมการเกษตรได้เข้าร่วมดำเนินการฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตรให้กับเกษตรกร สนับสนุนการจัดทำแปลงส่งเสริมการปลูกพืชไร่ พืชผัก และการถนอมและแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร
- สถานภาพโครงการ ยังดำเนินการอยู่ สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
 ไม่ทราบ อื่นๆ ยังคงมีการตรวจเยี่ยมและส่งเสริมด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล โดยในปีงบประมาณ 2552 กรมส่งเสริมการเกษตรสนับสนุนงบประมาณ 67,000 บาท
- งบประมาณปัจจุบัน - บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

งบจังหวัด

งบ อบต.

งบ กปร.

งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

(ด้านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร)

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กองทัพอากาศที่ 3)

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

1. ชื่อโครงการ	โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านนาศิริ
2. ที่ตั้งโครงการ	ตำบลเมืองแหง อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่
3. พระราชดำริของ	สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
4. วันที่พระราชทานพระราชดำริ	20 มกราคม 2542
5. รายละเอียดพระราชดำริ	<p>สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรโครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ดอยคำ ตามพระราชดำริ บ้านนามน หมู่ที่ 7 ตำบลเมืองแหง อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ ในการนี้ พันเอกชัยพลภัก อัยยะภาคย์ ผู้บังคับหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 32 สำนักงานพัฒนาภาค 3 หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา กองบัญชาการทหารสูงสุด ได้กราบบังคมทูลถวายรายงานและความรับผิดชอบของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 32 ในโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพป่าและพัฒนาคุณภาพชีวิตบ้านนาศิริ หมู่ที่ 2 ตำบลเมืองแหง อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นหมู่บ้านที่ตั้งอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติเชียงดาว และสภาพป่าได้ถูกบุกรุกทำลายเป็นอย่างมาก หน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 32 ได้เข้าไปดำเนินการแก้ไขปัญหา โดยน้อมนำเอาแนวทาง พระราชดำริมาใช้ในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว แต่ด้วยเกรงว่าจะไม่มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง จึงได้ขอเข้าอยู่ในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ</p>
6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ	พ.ศ. 2545
7. รายละเอียดโครงการ	<p><u>วัตถุประสงค์</u></p> <ol style="list-style-type: none"> เพื่อสนองพระราชเสาวนีย์ ในการแก้ไขปัญหาการลักลอบตัดไม้ทำลายป่า เพื่อให้ทุกส่วนราชการที่มีหน้าที่รับผิดชอบ ร่วมกันแก้ไขปัญหาการทำลายทรัพยากรป่าไม้ ให้บรรลุผลสำเร็จเป็นรูปธรรมและให้มีหน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อช่วยเหลือราษฎรในพื้นที่ที่มีคุณภาพชีวิตที่ด้อยขึ้น ด้วยการส่งเสริมอาชีพให้มีรายได้เพิ่มขึ้น เพื่อเป็นการเสริมสร้างองค์กรมวลชนในพื้นที่ให้เข้ามามีบทบาทในการรักษาทรัพยากร <p>โดยที่ผ่านมามีการส่งเสริมการเกษตรได้เข้าร่วมดำเนินการในการฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตรให้กับเกษตรกรและสนับสนุนการจัดทำแปลงส่งเสริมการปลูกพืช</p>

8. สถานภาพโครงการ

- ยังดำเนินการอยู่   สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
- ไม่ทราบ   อื่นๆ ยังคงมีการตรวจเยี่ยมและส่งเสริมด้านการ เกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล

9. งบประมาณปัจจุบัน

- บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

- งบจังหวัด   งบ อบต.
- งบ กปร.   งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมส่งเสริมการเกษตร กรมการข้าว กรมวิชาการเกษตร กรมประมง
และกรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

---

1. ชื่อโครงการ

โครงการรักษาน้ำเพื่อพระแม่ของแผ่นดิน

2. ที่ตั้งโครงการ

จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ น่าน พิชญ์โลก แม่ฮ่องสอน และอุตรดิตถ์ ดำเนินการในพื้นที่โครงการนำร่อง 10 แห่ง ดังนี้

1) พื้นที่ลุ่มน้ำของ อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป้าหมายครอบคลุม 13 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้านหลัก คือ บ้านปางคองและหมู่บ้านบริวาร คือ บ้านแสนคำลือ บ้านเอโก๊ บ้านเมืองแพม บ้านปางยุง บ้านปางคาม บ้านโห้งหลวง บ้านโห้งนา บ้านป่าไหล่ บ้านคอยคู้ บ้านซอเบะ บ้านโห้งสาและบ้านอาใจ

2) พื้นที่ลุ่มน้ำปาย อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป้าหมายครอบคลุม 17 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้านหลัก คือ บ้านท่าโป่งแดงและหมู่บ้านบริวาร คือ บ้านปางหมู บ้านแม่สาวอู บ้านห้วยเสือเต่า บ้านห้วยปูแคง บ้านน้ำเพียงดิน บ้านในสอย บ้านสบสอย บ้านป่าปู้ บ้านห้วยคลี่ บ้านห้วยแก้ว บ้านคอยแสง บ้านห้วยผึ้ง บ้านไม้สะเป่ บ้านทุ่งกอมู บ้านห้วยเดื่อและบ้านห้วยตะแล

3) พื้นที่ลุ่มน้ำแม่สะงา อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป้าหมายครอบคลุม 11 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้านหลัก คือ บ้านปางคองและหมู่บ้านบริวาร คือ บ้านห้วยมะเจือส้ม บ้านนาป่าแปก บ้านรวมไทย บ้านห้วยโป่งอ่อน บ้านทบสอก บ้านยอด บ้านแม่สะงา บ้านห้วยขาน บ้านกุงไม้สักและบ้านหมอกจำแป่

4) พื้นที่ลุ่มน้ำแม่สะมาด-ห้วยหมากกลาง อำเภอเมืองและอำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป้าหมายครอบคลุม 14 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้านหลัก คือ บ้านหนองเขียวและหมู่บ้านบริวาร คือ บ้านพะยอม บ้านห้วยขี้หมู บ้านห้วยข้าวสับ บ้านกัวขมื่น บ้านห้วยสะ บ้านห้วยสะ บ้านทุ่งมะขามป้อม บ้านน้ำโค้ง บ้านห้วยหมากกลาง บ้านท่าโน บ้านแม่สุรินและบ้านพอนอลี่

5) พื้นที่ลุ่มน้ำแม่หาด อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ เป้าหมายครอบคลุม 6 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้านหลัก คือ บ้านสบหาดและหมู่บ้านบริวาร คือ บ้านห้วยไก่อ่า บ้านแม่ระอานอก บ้านจกปึก บ้านลูดูและบ้านแม่ระอาน

6) พื้นที่ลุ่มน้ำปิงน้อย อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ เป้าหมายครอบคลุม 7 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้านหลัก คือ บ้านเซโคชาและหมู่บ้านบริวาร คือ บ้านละอองเหนือ บ้านแม่แฮใต้ บ้านฝักไผ่และบ้านสาม

7) พื้นที่ลุ่มน้ำแม่คำ อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย เป้าหมายครอบคลุม 9 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้านหลัก คือ บ้านห้วยห้วยกป่าไซ หมู่ 9(ห้วยห้วยก ห้วยห้วยกกลาง มโนสุจริตและหมู่บ้านบริวารบ้านป่าแอ หมู่ 21 บ้านห้วยหมาก หมู่ 18 และบ้านเล่าลิว หมู่ 14 (เล่าลิว ลีซอใหม่)

8) พื้นที่ลุ่มน้ำขุนน่าน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน เป้าหมาย
ครอบคลุม 15 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้านหลัก คือ บ้านสะจุก สะแกียงและ
หมู่บ้านบริวาร คือบ้านเปียงก่อ บ้านเปียงซ้อ บ้านห้วยเตี้ย บ้านด่าน บ้านนาคู
บ้านสไลน้อย-สไลหลวง บ้านบวกลุ่ม บ้านห้วยฟอง บ้านขุนน้ำน่าน บ้านบวก
หญ้า บ้านห้วยลึก บ้านห้วยปูดและบ้านห้วยขวาก

9) พื้นที่ลุ่มน้ำภาค อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก เป้าหมาย
ครอบคลุม 14 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้านหลัก คือ บ้านเทิดชาติ บ้านนุชเทียน
ตำบลบ่อภาค อำเภอชาติตระการและหมู่บ้านบริวาร คือ บ้านน้ำคับ บ้านน้ำจวง
บ้านชานาญชัย บ้านใหม่รักไทย บ้านหมั่นแสง บ้านสงบสุข บ้านร่มเกล้า บ้าน
รักษาติ บ้านบ่อภาค หมู่ 4 บ้านบ่อภาค หมู่ 5 ตำบลบ่อภาค อำเภอชาติตระการ
บ้านนุ่งผล้า ตำบลน้ำกุ่มและบ้านน้ำแจ้งพัฒนา ตำบลนาบัว อำเภอนครไทย

10) พื้นที่ลุ่มน้ำลี อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ เป้าหมายครอบคลุม 8
หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้านหลัก คือ บ้านน้ำลี บ้านน้ำต๊ะและหมู่บ้านบริวาร
คือ บ้านกัวเคียน บ้านทรายงาม บ้านปางหมื่น บ้านผาลาด บ้านค่ายและบ้านวังหัวดอย

3. พระราชดำริของ

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

4. วันที่พระราชทานพระราชดำริ

ในวโรกาสที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินเพื่อ
ทอดพระเนตรการดำเนินงาน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและทรงเยี่ยม
ราษฎรในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน ในวันที่ 3-5 มีนาคม 2549

5. รายละเอียดพระราชดำริ

พระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในคราวเสด็จฯ
ทอดพระเนตร ศูนย์ฝึศึกษาของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
บ้านเมืองแพม อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน เมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2549

1. ไม้ฝายเป็นไม้ที่มีคุณค่า ควรส่งเสริมให้ปลูกกันมากและให้นุรักษ์พันธุ์และ
ขยายพันธุ์ให้ทั่วพื้นที่การปลูก ฝัช่วยเสริมให้ป่าสมบูรณ์ขึ้นอีกด้วย

2. ควรแนะนำให้ราษฎรได้รู้จักวิธีการปลูก วิธีการใช้ไม้ฝัให้เกิดประโยชน์
ทั้งในการดำรงชีวิตประจำวันและในงานหัตถกรรมต่างๆ

3. การจัดทำศูนย์ข้อมูลเกี่ยวกับไม้ฝั ทำให้บุคคลทั่วไป ชาวชนและเด็ก
นักเรียน ได้ศึกษาหาความรู้และเกิดความภาคภูมิใจและสามารถเข้ามาศึกษาในพื้นที่
ที่มีต้นฝัตามธรรมชาติและเห็นสภาพป่าจริง

4. การขยายพันธุ์สัตว์ป่า ควรให้มีสัตว์หลายชนิดและปล่อยคืนสู่ป่า เพื่อ
ขยายพันธุ์ให้มากขึ้น และควรส่งเสริมให้ราษฎรได้ขยายพันธุ์และช่วยกันดูแลด้วย

5. การขยายพันธุ์เขียดแลวในแหล่งน้ำธรรมชาติได้ผลดีและควรที่จะขยายพันธุ์
สัตว์น้ำชนิดอื่นๆที่มีอยู่ตามธรรมชาติด้วย

6. การจัดระบบป่าไม้ จัดการศูนย์ฝึศึกษา การมีสัตว์ป่าสัตว์น้ำอยู่ในแหล่ง
ธรรมชาติที่เดียวกันน่าจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติในการเดินป่าได้เป็นอย่างดี
ดีและควรส่งเสริมให้มีการดูแลเพิ่มเติมด้วยก็จะสมบูรณ์

พระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

ในคราวเสด็จฯ ทอดพระเนตร บ้านเมืองแพม อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน
เมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2549

1. การจัดทำกินและส่งเสริมอาชีพให้ราษฎร มีความจำเป็น ควรส่งเสริมให้ราษฎรได้ปลูกพืชเลี้ยงสัตว์และส่งเสริมให้ปลูกข้าวให้ได้ผลผลิตมากๆ จะได้เพียงพอในการบริโภคภายในครอบครัว เพราะชาวเขาแต่ละครอบครัวมีลูกมาก จะต้องมีการบริโภคมาก

2. การจัดหาแหล่งน้ำให้ราษฎร ก็มีความจำเป็น ควรสร้างแหล่งน้ำและฟื้นฟูแหล่งน้ำธรรมชาติให้อีกทางหนึ่งด้วย

3. การดูแลสุขภาพและงานด้านอนามัยของราษฎรในหมู่บ้านมีความจำเป็น เด็กๆควรรับประทานอาหารที่มีสารอาหารอย่างเพียงพอ จะทำให้สมองดีและเป็นกำลังที่สำคัญต่อไป

4. สภาพป่าไม้ถูกทำลายไปมาก ขอให้ช่วยกันดูแลป่าและปลูกป่าให้มาก

พระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

ในคราวเสด็จฯ ทอดพระเนตร โรงเรียนเกษตรกรบนพื้นที่สูงของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ณ ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงจังหวัดแม่ฮ่องสอน บ้านนาป่าแยก เมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2549

1. การจัดสถานที่ภายในศูนย์สวยงามมาก การจัดตั้งโรงเรียนเกษตรกรในสาขาอาชีพต่างๆมีประโยชน์แก่ราษฎร เพราะได้มาเห็นจริงและนำไปทำที่บ้านได้ ควรเน้นให้ราษฎรได้สำนึกในการดูแลรักษาป่าปลูกป่าด้วย เพราะจะเป็นการสร้างแหล่งอาหารให้เกิดในชุมชนในด้านต่างๆ มีสมุนไพรใช้รักษาโรคได้มีพืชสัตว์เป็นอาหารสำหรับบริโภค การดำเนินชีวิตก็จะดีประหยัดและสามารถใช้พลังงานที่มีอยู่ในท้องถิ่นได้อีกด้วย

2. การจัดสร้างธนาคารน้ำ (water bang) เป็นสิ่งที่มีความจำเป็น เพราะปัจจุบันน้ำเริ่มขาดแคลนและไม่ปลอดภัยในการบริโภค ควรส่งเสริมให้ราษฎรรู้จักการจัดเก็บน้ำฝนหรือน้ำตามธรรมชาติเอาไว้บริโภคได้ตลอดปี

3. การปลูกป่าและดูแลป่าให้สมบูรณ์อยู่เสมอ จะทำให้คนอยู่กับป่าได้ ชาวเขาเผ่ากระเหรี่ยงดูแลป่าไม่ได้ดีมากเขาจะรักป่า หวงแหวนป่า ควรณรงค์ให้ราษฎรได้รักป่าให้มาก

4. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีความสำคัญมาก เพราะต้องรับผิดชอบดูแลเรื่องอาหารและแหล่งน้ำ ซึ่งหมายถึงรับผิดชอบชีวิตของคนทั้งหลายให้อยู่ดี มีอาหารกินอย่างปลอดภัย

5. ต้องช่วยดูแลรักษาป่า อย่าให้มีการตัดไม้ทำลายป่ามากขึ้น เหมือนปัจจุบัน เพราะมีการทำลายป่ามากเกินไปในต่างประเทศโดยเฉพาะในยุโรป อเมริกา เกิดภัยธรรมชาติมาก สาเหตุเกิดจากมีการโค่นป่ามาก แม้แต่ป่าเมซอนที่สมบูรณ์มากในโลก ก็เริ่มถูกทำลายมากแล้ว

6. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงจัดตั้งหมู่บ้านใกล้ที่หัวหิน จะเห็นได้ว่า

ในหมู่บ้านนี้ดินหมดสภาพเพราะใช้สารเคมีมาก รัฐบาลมีการอนุญาตให้ใช้สารเคมีได้ ไม่มีข้อห้าม ราษฎรก็จะนำมาใช้ในการทำลายวัชพืช ไม่มีการค้ายาฆ่า ใช้สารเคมีราดลงดินอย่างเดียว ผลร้ายที่ตามมาคือ ดินหมดสภาพและยิ่งไปกว่านั้น เมื่อฝนตกจะชะล้างเอาสารเคมีเหล่านั้นลงไปแม่น้ำลำธาร สัตว์น้ำได้รับอันตรายคนใช้น้ำก็เกิดอันตรายอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ หากรัฐบาลไม่แก้ไขเรื่องการ ใช้สารเคมี จะเกิดอันตรายอย่างใหญ่หลวง

6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ

พ.ศ.2551

7. รายละเอียดโครงการ

ในวโรกาสที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินเพื่อทอดพระเนตรการดำเนินงาน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและทรงเยี่ยมราษฎรในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน ในวันที่ 3-5 มีนาคม 2549 ทอดพระเนตรผลการดำเนินงานของหน่วยงานต่างๆของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งโรงเรียนเกษตรกรบนพื้นที่สูงจังหวัดแม่ฮ่องสอนในโครงการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ณ ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงจังหวัดแม่ฮ่องสอน ทรงมีพระราชเสาวนีย์ กับหน่วยงานต่างๆที่เฝ้ารับเสด็จ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานหลายประการได้แก่ ด้านการเกษตร ด้านหัตถกรรม ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ ด้านพัฒนาสังคมในชุมชนและด้านการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อสนองพระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ที่ทรงห่วงใยทรัพยากรธรรมชาติและมีพระประสงค์ที่จะให้พสกนิกรที่อาศัยอยู่บนพื้นที่สูง ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการรักษาทรัพยากร ธรรมชาติ ป่าไม้ น้ำและดิน ให้สามารถดำรงชีวิตและมีวิถีชีวิตที่อยู่กับป่าได้อย่างเหมาะสมและยั่งยืน

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงได้จัดทำ “โครงการรักษาน้ำเพื่อพระแม่ของแผ่นดิน” โดยดำเนินการร่วมกันระหว่างหน่วยงานต่างๆ ได้แก่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย ผู้ว่าราชการจังหวัดในพื้นที่โครงการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องๆ ทั้งในระดับส่วนกลางและระดับพื้นที่ ในการสนับสนุนและร่วมมือกับชุมชนในพื้นที่ เป้าหมายเพื่อดำเนินการพัฒนาตามแนวพระราชเสาวนีย์ข้างต้น

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อฟื้นฟูและอนุรักษ์สภาพป่าต้นน้ำลำธารให้สามารถเกิดประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน
- 2) เพื่อพัฒนาชีวิตและความเป็นอยู่ของประชากรให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างพอเพียงและมีความสมดุลกับสิ่งแวดล้อม
- 3) เพื่อสนับสนุนให้ชุมชนมีเครือข่ายการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างเหมาะสมภายใต้การสนับสนุนของรัฐและองค์กรในท้องถิ่น

8. สถานภาพโครงการ

ยังดำเนินการอยู่

ไม่ทราบ

สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....

อื่นๆ ระบุ .....

9. งบประมาณปัจจุบัน

จำนวน 210,000 บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

งบจังหวัด

งบ กปร.

งบ อบต.

งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

1. ชื่อโครงการ	โครงการพัฒนาบ้านแม่ตะไคร้ตามพระราชดำริ
2. ที่ตั้งโครงการ	หมู่บ้านแม่ตะไคร้ ตำบลทาเหนือ อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่
3. พระราชดำริของ	สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
4. วันที่พระราชทานพระราชดำริ	ปี 2525
5. รายละเอียดพระราชดำริ	<p>เมื่อต้นปี 2525 สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรที่หมู่บ้านแม่ตะไคร้ ตำบลทาเหนือ อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ รวม 3 ครั้ง ทุกครั้งที่เสด็จเยี่ยมจะพระราชทานสิ่งของต่างๆ แก่วัด เช่น พระพุทธรูป บูชา โต๊ะหมู่ รูปภาพและหนังสือธรรมะ และทรงจัดตั้งวิหารให้เป็นระเบียบเรียบร้อย เพื่อเป็นสถานที่ประกอบศาสนพิธีและการปฏิบัติธรรมของพระภิกษุ สามเณร และเป็นสถานที่สร้างศรัทธาให้ราษฎรเกิดความเลื่อมใสในการปฏิบัติธรรมและได้รับสั่งกับราษฎรให้เห็นความจำเป็นในการนำหลักธรรมมาปฏิบัติในชีวิตประจำวัน เพื่อเป็นหลักยึดในการดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง ด้วยพระมหากรุณาธิคุณ จึงทรงมีพระราชดำริให้จัดตั้งโครงการพัฒนาบ้านแม่ตะไคร้ขึ้น โดยมีพระราชประสงค์ที่จะปลูกฝังคุณธรรม ควบคู่ไปกับการส่งเสริมอาชีพและการพัฒนาอื่นๆ เพื่อให้ราษฎรหมู่บ้านแม่ตะไคร้มีฐานะความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และเป็นผู้มีจิตใจเปี่ยมด้วยคุณธรรม เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ราษฎรในหมู่บ้านอื่นต่อไป</p>
6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ	พ.ศ. 2526
7. รายละเอียดโครงการ	<p><u>วัตถุประสงค์</u></p> <ol style="list-style-type: none"> เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร ในการเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้นแก่เกษตรกร เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น <p><u>กิจกรรม</u></p> <ol style="list-style-type: none"> อบรมเกษตรกรและมีการเขียนเป็นพิเศษ ส่งเสริมการปลูกพืชและสนับสนุนวัสดุและปัจจัยทางการเกษตร ผลผลิตพืชพันธุ์ดี นำขยายสู่พื้นที่ข้างเคียงต่อไป

8. สถานภาพโครงการ

ยังดำเนินการอยู่

สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....

ไม่ทราบ

อื่นๆ

9. งบประมาณปัจจุบัน

- บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

งบจังหวัด

งบ อบต.

งบ กปร.

งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

(ด้านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร)

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

1. ชื่อโครงการ	โครงการธนาคารข้าว ตามพระราชเสาวนีย์
2. ที่ตั้งโครงการ	บ้าน โม่งหลวง ตำบลกองแขก อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ (นำร่องในอำเภอแม่แจ่มและอำเภอมก๋อย)
3. พระราชดำริของ	สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
4. วันที่พระราชทานพระราชดำริ	-
5. รายละเอียดพระราชดำริ	เกษตรกรบ้าน โม่งหลวง ตำบลกองแขก อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ได้ถวายฎีกา สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ โดยสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้มีพระราชเสาวนีย์ ให้สำรวจงานสำรวจพันธุ์ข้าว พิจารณา ดำเนินการช่วยเหลือราษฎร และพัฒนาอาชีพแก่เกษตรกรแม่แจ่ม โดยเฉพาะการ สนับสนุนให้เกษตรกร ได้ทำการผลิตข้าวและเก็บสำรองพันธุ์ข้าวไว้ทำพันธุ์ต่อไป
6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ	พ.ศ. 2526
7. รายละเอียดโครงการ	<u>วัตถุประสงค์</u> <ol style="list-style-type: none"> เพื่อให้เกษตรกรได้รับเมล็ดพันธุ์ข้าว ข้าวไร่พันธุ์ดีไปขยายพันธุ์ข้าวไร่ในพื้นที่ ของตนเอง เพื่อเป็นแหล่งขยายข้าวพันธุ์ดี ให้แก่เกษตรกรยืมไปปลูกในยามขาดแคลน เมล็ด พันธุ์ข้าวไร่ โครงการจัดทำเป็นแปลงรวมของหมู่บ้าน เพื่อให้สมาชิกผู้เข้าร่วมโครงการสามารถใช้เทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม ในการ จัดทำแปลง ขยายพันธุ์พืชข้าวไร่พันธุ์ดี เพื่อให้สมาชิกผู้เข้าร่วม โครงการสามารถดำเนินการเกี่ยวกับธุรกิจและการ บริหารธนาคารข้าว <u>กิจกรรม</u> <ol style="list-style-type: none"> คัดเลือกเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากข้าวไม่เพียงพอต่อการบริโภค เพื่อ สนับสนุนเมล็ดพันธุ์ข้าวไร่ เจ้าหน้าที่ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการจัดการกองทุน เทคโนโลยีใหม่ ใน การปลูกข้าวไร่บนพื้นที่สูง การสูญเสียหน้าดิน ชาติอาหารในดิน ผลผลิตข้าวของสมาชิกที่เข้าร่วม โครงการจะต้องนำมาสำรองพันธุ์ไว้เป็น เมล็ดพันธุ์ของฉาง ตามเงื่อนไขของสมาชิกในการจัดตั้งกองทุนเพื่อให้สมาชิกวาง ข้าวกู้ยืม ไปใช้ยามขาดแคลน

8. สถานภาพโครงการ

ยังดำเนินการอยู่

สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....

ไม่ทราบ

อื่นๆ

9. งบประมาณปัจจุบัน

- บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

งบจังหวัด

งบ อบต.

งบ กปร.

งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

(ด้านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร)

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

- ชื่อโครงการ โครงการพัฒนาป่าไม้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ “ศิริเจริญวิสาสะ”
- ที่ตั้งโครงการ บ้านโม่งน้อยหมู่ที่ 10 ตำบลท่าผา อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่
- พระราชดำริของ สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ
- วันที่พระราชทานพระราชดำริ 14 เมษายน 2538
- รายละเอียดพระราชดำริ สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มีการสำรวจสภาพป่าบริเวณบ้านโม่งหลวงและบ้านโม่งน้อยหมู่ที่ 10 ตำบลท่าผา อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงกำหนดขอบเขตในแผนที่พระราชทานให้ ซึ่งพบว่ามีสภาพป่าที่น่าสงวนไว้เป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร แต่เนื่องจากมีราษฎรอาศัยอยู่จึงทรงให้มีการดำเนินงานปรับปรุงพื้นที่ดังกล่าว เพื่อให้เป็นแหล่งต้นน้ำลำธารและพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎรในพื้นที่ให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยให้กรมป่าไม้เป็นหน่วยงานหลักและมีส่วนราชการอื่นๆ ซึ่งได้แก่ กรมพัฒนาที่ดิน กรมปศุสัตว์ และกรมส่งเสริมการเกษตร เข้ามาช่วยปฏิบัติงานเพื่อให้การพัฒนาเป็นไปอย่างรวดเร็ว
- ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ เริ่มดำเนินการเมื่อปี 2525
- รายละเอียดโครงการ วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมให้ราษฎรมีความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องของป่าไม้ที่เป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร ให้แนวทางที่จะเพาะปลูกทำกินได้โดยไม่ต้องบุกรุกทำลายป่า ปลูกสร้างจิตสำนึก และสนับสนุนให้ราษฎรในพื้นที่ให้เกิดความรู้สึกรักหวงแหนในทรัพยากรป่าไม้และพร้อมที่จะเป็นกำลังสำคัญในการอนุรักษ์ป่าไม้อย่างยั่งยืน

กิจกรรม
  - อบรมเกษตรกร
  - ส่งเสริมการปลูกไม้ผล
  - ส่งเสริมการทำไร่นาสวนผสม
  - ส่งเสริมด้านเคหกิจเกษตร
- สถานภาพโครงการ ยังดำเนินการอยู่ สิ้นสุดการดำเนินงานแล้ว ตั้งแต่ปี ไม่ทราบ อื่นๆ (ระบุ)
- งบประมาณปัจจุบัน -
- แหล่งงบประมาณปัจจุบัน งบจังหวัด งบ อบต. งบ กปร. งบอื่นๆ ระบุ (กรมส่งเสริมการเกษตร)
- หน่วยงานรับผิดชอบ สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่
กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

1. ชื่อโครงการ	โครงการจัดตั้งหมู่บ้านยามชายแดน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านมะโอ โค๊ะ จังหวัดตาก
2. ที่ตั้งโครงการ	หมู่ที่ 12 บ้านมะโอ โค๊ะ ตำบลแม่จัน อำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก
3. พระราชดำริของ	สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
4. วันที่พระราชทานพระราชดำริ	11 มีนาคม 2542
5. รายละเอียดพระราชดำริ	มีพระราชดำริให้หน่วยราชการต่างๆ ดำเนินการช่วยเหลือราษฎรชาวไทยภูเขาได้อาศัยอยู่ในถิ่นฐานเดิมสามารถดำเนินชีวิตและวัฒนธรรม ประเพณีเดิมที่บรรพบุรุษของพวกเขาเหล่านั้นได้ปฏิบัติมา ภายใต้การดูแลอย่างใกล้ชิดและสามารถควบคุมประชากรได้ด้วยการให้ความรู้ การปลูกจิตสำนึกความเป็นไทยและการปฏิบัติตามกฎหมายไทย ตลอดจน การให้ราษฎรชาวไทยภูเขาได้มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาป่าต้นน้ำลำธารและร่วมมือกับทางราชการช่วยเหลือด้านความมั่นคง
6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ	พ.ศ. 2543
7. รายละเอียดโครงการ	<p><u>วัตถุประสงค์</u></p> <ol style="list-style-type: none"> เพื่อจัดที่อยู่อาศัยเดิมให้เหมาะสมและแก้ไขปัญหาที่ทำกินให้ราษฎร เพื่อป้องกันการบุกรุกทำลายป่าและรักษาป่าให้อุดมสมบูรณ์ ให้ราษฎรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาไฟป่าและภัยที่เกิดจากไฟป่า ให้ราษฎรร่วมมือป้องกันไฟป่าและมีจิตสำนึกที่จะช่วยกันรักษาป่า <p>มีการดำเนินงานด้านส่งเสริมการเกษตร ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> อบรมเกษตรกร ส่งเสริมการปลูกพืชผักปลอดภัยจากสารพิษ ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการถนอมและแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ส่งเสริมการปลูกข้าว พืชไร่ ไม้ผลไม่ยืนต้น

8. สถานภาพโครงการ

- ยังดำเนินการอยู่   สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
- ไม่ทราบ   อื่นๆ ปีงบประมาณ 2552 มีการดำเนินการ

ในส่วนของกรมส่งเสริมการเกษตร งบประมาณ 44,000 บาท

9. งบประมาณปัจจุบัน

- บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

- งบจังหวัด   งบ อบต.
- งบ กปร.   งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

ด้านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวง
เกษตรและสหกรณ์ (หน่วยงานหลักกองทัพอากาศที่ 3)

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

- ชื่อโครงการ โครงการจัดที่อยู่อาศัยและพื้นที่ทำกินศิริราษฎร์
- ที่ตั้งโครงการ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก
- พระราชดำริของ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
- วันที่พระราชทานพระราชดำริ 10 มกราคม 2542
- รายละเอียดพระราชดำริ

ในวันที่ 11 มีนาคม 2542 สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงเสด็จเยี่ยมราษฎรในโครงการจัดที่อยู่อาศัยและพื้นที่ทำกินศิริราษฎร์ สรุปความ ได้ดังนี้

- สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้ทรงรับสั่งในภาพรวมของทุกส่วนราชการ ในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 4 กรม คือ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมปศุสัตว์ กรมชลประทาน กรมวิชาการเกษตร และผู้ที่เกี่ยวข้อง คือ พลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ ผู้บัญชาการทหารบก พลเอกพิจิตร กุลวานิชย์ องคมนตรี ดังนี้

  - ให้ทุกกรม นำเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรในพื้นที่สนับสนุนเกษตรกรปลูกพืช ในพื้นที่ 20 ไร่ ให้มีการเพิ่มผลผลิตให้มากขึ้นและให้เกษตรกรชาวเขามีรายได้พอกิน โดยไม่ต้องบุกกรุกพื้นที่อื่นเพิ่มเติม
  - ทรงดำริว่าพื้นที่อำเภอพบพระ จังหวัดตาก ต่อไปจะเป็นแหล่งผลิตอาหารที่สำคัญของประเทศอีกแห่งหนึ่ง เนื่องจากมีน้ำดี ดินดี เหมาะสมกับการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ เช่นมันฝรั่ง ข้าวโพด มะเขือเทศ และพืชผักต่างๆ จึงขอให้ทุกหน่วยงานเข้าไปช่วยดำเนินการ
  - พื้นที่ในโครงการให้มีการแบ่งพื้นที่อาศัย, พื้นที่ทำการเกษตร พื้นที่ป่าให้ชัดเจน โดยรับสั่งให้ผู้บัญชาการทหารบก ดูแลพื้นที่ที่เหลืออยู่ไม่ให้มีการบุกกรุกทำลายอีก
- ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ พ.ศ.2542
- รายละเอียดโครงการ วัตถุประสงค์
  - เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในเขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่าให้รอดพ้นจากอันตรายอันเกิดจากการบุกกรุกแผ้วถางทำลายป่าของราษฎรชาวไทยภูเขา
  - เพื่อนำราษฎรชาวไทยภูเขาเข้ามาอยู่ในพื้นที่ที่เหมาะสม และสามารถประกอบอาชีพเพื่อให้มีรายได้และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
  - เพื่อจัดระเบียบชุมชนในลักษณะเสริมความมั่นคงตามแนวชายแดนด้านตะวันตก พร้อมที่จะพัฒนาเป็นกำลังเสริมให้เกิดความมั่นคงต่อไป

กิจกรรม

กรมส่งเสริมการเกษตร ได้จัดตั้งศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงในหมู่บ้านรวมไทย 5 ซึ่งจะครอบคลุมพื้นที่ 19 หมู่บ้านในโครงการ โดยจะเป็นแหล่งถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับเกษตรกรร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ได้ตามที่โครงการต้องการ ตลอดจนการส่งเสริมการเกษตร เช่นการปรับเปลี่ยนนำร่องกุหลาบปลูกใน nursery มีห้องเย็นสำหรับเก็บรักษาคุณภาพดอกกุหลาบ ซึ่งจัดเป็นศูนย์ฯ ให้เกษตรกรในหมู่บ้านโครงการได้ศึกษาต่อไป และส่งเสริมปลูกพืชอื่นๆ เช่นปลูกข้าว โปดเลี้ยงสัตว์ ปลูกมันฝรั่ง เป็นต้น

8. สถานภาพโครงการ

- ยังดำเนินการอยู่   สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
- ไม่ทราบ   อื่นๆ ระบุ ยังคงมีการตรวจเยี่ยม และส่งเสริมด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล

9. งบประมาณปัจจุบัน

- บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

- งบจังหวัด   งบ อบต.
- งบ กปร.   งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมส่งเสริมการเกษตร   กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

1. ชื่อโครงการ	โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเพื่อเกษพาพระ อ.หนองบัว <ul style="list-style-type: none"> - แปลงสาธิตการเกษตรทฤษฎีใหม่ตามพระราชดำริ - แปลงสาธิตระบบการให้น้ำแบบประหยัด - ทำแปลงไร่นาสวนผสม
2. ที่ตั้งโครงการ	1. แปลงสาธิตการเกษตรทฤษฎีใหม่ตามพระราชดำริ <ul style="list-style-type: none"> - แปลงที่ 1 หมู่บ้านคลองหินปูน หมู่ 18 ต.หนองบัว อ.หนองบัว จ.นครสวรรค์ - แปลงที่ 2 หมู่บ้านเนินพลวง หมู่ 4 ต.หนองกลับ อ.หนองบัว จ.นครสวรรค์ - แปลงที่ 3 หมู่บ้านหนองกระปา หมู่ 6 ต.ทุ่งทอง อ.หนองบัว จ.นครสวรรค์ 2. แปลงสาธิตระบบการให้น้ำแบบประหยัด <ul style="list-style-type: none"> - แปลงที่ 1 หมู่บ้านคลองลานใต้ หมู่ 18 ต.หนองบัว อ.หนองบัว จ.นครสวรรค์ - แปลงที่ 2 หมู่บ้านเนินพลวง หมู่ 4 ต.หนองกลับ อ.หนองบัว จ.นครสวรรค์
3. พระราชดำริของ	สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
4. วันที่พระราชทานพระราชดำริ	25 มกราคม 2539
5. รายละเอียดพระราชดำริ	ในปี 2536 พระครูวาปีปทุมรักษ์ เจ้าอาวาสวัดหนองกลับ ตำบลหนองบัว ซึ่งเป็นเจ้าคณะอำเภอหนองบัว ร่วมกับชมรมอนุรักษ์ธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและราษฎรอำเภอหนองบัว ทูลเกล้าฯ ถวายฎีกาสมาเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ คัดค้านการทำเหมืองแร่หินประดับชนิดแกรนิตในบริเวณเพื่อเกษพาพระ และต้องการให้อนุรักษ์เพื่อเกษพานี้ไว้ ซึ่งเป็นความประสงค์ที่จะพยายามรักษาแหล่งน้ำธรรมชาติ พื้นป่าไม้ สภาพแวดล้อมที่เสื่อมโทรมให้สมบูรณ์คงเดิม ซึ่งสำนักพระราชเลขาธิการได้มอบให้กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม จัดทำแผนเบื้องต้นในการจัดการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติบริเวณเพื่อเกษพาพระ และให้แจ้งไปยัง ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล เกี่ยวกับการรับไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและในวันที่ 25 มกราคม 2539 สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงรับไว้เป็นโครงการในลักษณะการอนุรักษ์ต้นน้ำลำธาร เพื่อฟื้นฟูธรรมชาติให้สมบูรณ์และสามารถเป็นแหล่งน้ำลำธารได้ตลอดปี เพื่อสร้างความสมดุลของระบบนิเวศในพื้นที่ให้ กลับคืนมาอีกครั้ง
6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ	2541-46
7. รายละเอียดโครงการ	<u>วัตถุประสงค์</u> <ul style="list-style-type: none"> - เพื่อให้เกษตรกรประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

- เพื่อปลูกจิตสำนึกให้ราษฎรร่วมกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
- เพื่อเป็นตัวอย่างในการทางเกษตรที่มีประสิทธิภาพ

กิจกรรม

- จัดทำแปลงสาธิตการเกษตรทฤษฎีใหม่ โดยขุดสระ ขุดคู ขก่องทำสันร่องคันดิน และปรับพื้นที่ ปลูกไม้ผล เลี้ยงสุกร เป็ด ไก่ และปลา
- แปลงสาธิตระบบการให้น้ำแบบประหยัด โดยจัดทำระบบให้น้ำพืชแบบประหยัดเพื่อเป็นตัวอย่างแก่เกษตรกร

8. สถานภาพโครงการ

- ยังดำเนินการอยู่   สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
 ไม่ทราบ   อื่นๆ ระบุ ยังคงมีการตรวจเยี่ยม และส่งเสริม
 ด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล

9. งบประมาณปัจจุบัน

- บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

- งบจังหวัด   งบ อบต.
 งบ กปร.   งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

-
1. ชื่อโครงการ	โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านกอก – บ้านจูน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
2. ที่ตั้งโครงการ	บ้านกอก – บ้านจูน หมู่ที่ 11 ตำบลภูคา อำเภอปัว จังหวัดน่าน
3. พระราชดำริของ	สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
4. วันที่พระราชทานพระราชดำริ	16 กุมภาพันธ์ 2543
5. รายละเอียดพระราชดำริ	สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จทรงเยี่ยมราษฎร บ้านจูนได้ หมู่ที่ 11 ตำบลภูคา อำเภอปัว จังหวัดน่าน และได้มีพระราชเสาวนีย์กับ คณะข้าราชการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้ดำเนินการช่วยเหลือพัฒนารายรกรในด้าน การพัฒนาอาชีพให้พิจารณาส่งเสริมราษฎรทำการเกษตรให้เหมาะสมกับพื้นที่ เช่น การทำนาแบบขั้นบันได เพื่อเป็นการลดพื้นที่ในการทำการเกษตรให้น้อยลง ส่งเสริมให้ราษฎรมีความชำนาญในการทอผ้า เพื่อเป็นอาชีพเสริมตลอดจนส่งเสริม ให้ราษฎรเลี้ยงเป็ด เลี้ยงไก่อย่างถูกวิธีเพื่อเป็นอาหาร หากมีเหลือก็สามารถนำไป ขายเป็นรายได้เสริมอีกทางหนึ่ง
6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ	พ.ศ.2543
7. รายละเอียดโครงการ	วัตถุประสงค์ 1. เพื่อการส่งเสริมอาชีพที่เหมาะสมกับศักยภาพของราษฎรที่อาศัยอยู่บนที่สูง 2. เพื่อสนองพระราชดำริในการพัฒนาอาชีพให้แก่ราษฎร พอมิพอกินและ สามารถพึ่งพาตนเองได้
8. สถานภาพโครงการ	☐ ยังดำเนินการอยู่ ☐ สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
	☐ ไม่ทราบ ☒ อื่นๆ ระบุ ยังคงมีการตรวจเยี่ยม และส่งเสริม ด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล
9. งบประมาณปัจจุบัน	- บาท
10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน	☐ งบจังหวัด ☐ งบ อบต. ☐ งบ กปร. ☐ งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)
11. หน่วยงานรับผิดชอบ	กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

---

1. ชื่อโครงการ	โครงการสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริ บ้านสะจุก – สะเกี้ยว
2. ที่ตั้งโครงการ	บ้านสะจุก หมู่ที่ 7 ตำบลขุนน่าน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน บ้านสะเกี้ยว หมู่ที่ 8 ตำบลขุนน่าน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน
3. พระราชดำริของ	สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
4. วันที่พระราชทานพระราชดำริ	9 มกราคม 2547
5. รายละเอียดพระราชดำริ	1. เพื่อให้ราษฎรเข้ามามีส่วนร่วมในสถานีฯ ได้เรียนรู้เกี่ยวกับการทำเกษตรอย่างถูกหลักวิชาการ 2. เพื่อหยุดยั้งการบุกรุกถางป่าในการทำไร่เลื่อนลอยและการขยายที่ทำกินของราษฎร 3. เพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพป่าบริเวณยอดดอยขุนน่าน ให้กลับคืนเป็นสภาพป่าที่สมบูรณ์ดั้งเดิม และแหล่งน้ำบริเวณลำน้ำจืด ห้วยชะแลง และห้วยลาด ซึ่งเป็นแหล่งต้นน้ำของแม่น้ำน่าน 4. เพื่อช่วยให้ราษฎรมีงานทำ มีรายได้เป็นการสนับสนุนรัฐบาลในการแก้ปัญหาการว่างงาน 5. เพื่อเป็นการจัดระเบียบพื้นที่ชายแดนให้ชุมชนมีความเข้มแข็งช่วยป้องกันและสกัดกั้นการแพร่ระบาดของยาเสพติดจากนอกประเทศและช่วยให้ราษฎรมีคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ	ตั้งแต่ปี 2547-จนกว่าจะหมดความจำเป็น
7. รายละเอียดโครงการ	กิจกรรมอบรมพัฒนาชุมชนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง 1. ฝึกอบรมเกษตรกร 2. จัดทำแปลงส่งเสริมการปลูกพืช 3. การถนอมและแปรรูปผลผลิต
8. สถานภาพโครงการ	☒ ยังดำเนินการอยู่ ☐ สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี..... ☐ ไม่ทราบ ☐ อื่นๆ ระบุ .....
9. งบประมาณปัจจุบัน	- บาท
10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน	☐ งบจังหวัด ☐ งบ อบต. ☐ งบ กปร. ☐ งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)
11. หน่วยงานรับผิดชอบ	กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

---

1. ชื่อโครงการ	โครงการสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริ ภูพยัคฆ์
2. ที่ตั้งโครงการ	บ้านน้ำรินพัฒนา หมู่ที่ 12 ตำบลขุนน่าน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน
3. พระราชดำริของ	สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
4. วันที่พระราชทานพระราชดำริ	12 มกราคม 2546
5. รายละเอียดพระราชดำริ	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้มีการใช้ที่ดินอย่างถูกต้องเหมาะสมและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรแผนใหม่ ตลอดจนถ่ายทอด เทคโนโลยีด้านการเกษตรสู่ราษฎรเป้าหมาย 2. เพื่อฟื้นฟูสภาพป่าเสื่อมโทรมให้สมบูรณ์ดังเดิม 3. อนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าบริเวณภูพยัคฆ์ โดยให้ราษฎรมีส่วนร่วม 4. เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ด้านการเกษตรปลอดสารพิษ การเกษตรแบบครบวงจร ทั้งด้านการผลิต การแปรรูป การสร้างมูลค่าเพิ่มของผลผลิตและการจำหน่าย 5. ช่วยให้ราษฎรในพื้นที่เป้าหมายมีงานทำก่อให้เกิดรายได้ ยกระดับคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น 6. จัดระเบียบพื้นที่ชายแดน ป้องกันและสกัดกั้นการแพร่ระบาดของยาเสพติด เสริมสร้างให้ชุมชนเข้มแข็ง
6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ	ตั้งแต่ปี 2546-จนกว่าจะหมดความจำเป็น
7. รายละเอียดโครงการ	กิจกรรมอบรมพัฒนาชุมชนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง <ol style="list-style-type: none"> 1. ฝึกอบรมเกษตรกร 2. จัดทำแปลงส่งเสริมการปลูกพืช 3. การถนอมและแปรรูปผลผลิต
8. สถานภาพโครงการ	☒ ยังดำเนินการอยู่ ☐ สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี..... ☐ ไม่ทราบ ☐ อื่นๆ ระบุ .....
9. งบประมาณปัจจุบัน	- บาท
10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน	☐ งบจังหวัด ☐ งบ อบต. ☐ งบ กปร. ☐ งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)
11. หน่วยงานรับผิดชอบ	กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

8) พื้นที่ลุ่มน้ำขุนน่าน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน เป้าหมาย
ครอบคลุม 15 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้านหลัก คือ บ้านสะจุก สะแกแย้งและ
หมู่บ้านบริวาร คือบ้านเปียงก่อ บ้านเปียงซ้อ บ้านห้วยเตี้ย บ้านด่าน บ้านนาคู
บ้านสไลน้อย-สไลหลวง บ้านบวกลุ่ม บ้านห้วยฟอง บ้านขุนน้ำน่าน บ้านบวก
หญ้า บ้านห้วยลึก บ้านห้วยปูดและบ้านห้วยขวาก

9) พื้นที่ลุ่มน้ำภาค อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก เป้าหมาย
ครอบคลุม 14 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้านหลัก คือ บ้านเทิดชาติ บ้านนุชเทียน
ตำบลบ่อภาค อำเภอชาติตระการและหมู่บ้านบริวาร คือ บ้านน้ำคับ บ้านน้ำจวง
บ้านชานาญชัย บ้านใหม่รักไทย บ้านหมั่นแสง บ้านสงบสุข บ้านร่มเกล้า บ้าน
รักษาติ บ้านบ่อภาค หมู่ 4 บ้านบ่อภาค หมู่ 5 ตำบลบ่อภาค อำเภอชาติตระการ
บ้านนุ่งผล้า ตำบลน้ำกุ่มและบ้านน้ำแจ้งพัฒนา ตำบลนาบัว อำเภอนครไทย

10) พื้นที่ลุ่มน้ำลี อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ เป้าหมายครอบคลุม 8
หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้านหลัก คือ บ้านน้ำลี บ้านน้ำต๊ะและหมู่บ้านบริวาร
คือ บ้านกัวเคียน บ้านทรายงาม บ้านปางหมื่น บ้านผาลาด บ้านคำยและบ้านวังหัวดอย

3. พระราชดำริของ

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

4. วันที่พระราชทานพระราชดำริ

ในวโรกาสที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินเพื่อ
ทอดพระเนตรการดำเนินงาน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและทรงเยี่ยม
ราษฎรในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน ในวันที่ 3-5 มีนาคม 2549

5. รายละเอียดพระราชดำริ

พระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในคราวเสด็จฯ
ทอดพระเนตร ศูนย์ฝึศึกษาของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
บ้านเมืองแพม อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน เมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2549

1. ไม้ฝายเป็นไม้ที่มีคุณค่า ควรส่งเสริมให้ปลูกกันมากและให้อนุรักษ์พันธุ์และ
ขยายพันธุ์ให้ทั่วพื้นที่การปลูก ฝัช่วยเสริมให้ป่าสมบูรณ์ขึ้นอีกด้วย

2. ควรแนะนำให้ราษฎรได้รู้จักวิธีการปลูก วิธีการใช้ไม้ฝัให้เกิดประโยชน์
ทั้งในการดำรงชีวิตประจำวันและในงานหัตถกรรมต่างๆ

3. การจัดทำศูนย์ข้อมูลเกี่ยวกับไม้ฝั ทำให้บุคคลทั่วไป ชาวชนและเด็ก
นักเรียน ได้ศึกษาหาความรู้และเกิดความภาคภูมิใจและสามารถเข้ามาศึกษาในพื้นที่
ที่มีต้นฝัตามธรรมชาติและเห็นสภาพป่าจริง

4. การขยายพันธุ์สัตว์ป่า ควรให้มีสัตว์หลายชนิดและปล่อยคืนสู่ป่า เพื่อ
ขยายพันธุ์ให้มากขึ้น และควรส่งเสริมให้ราษฎรได้ขยายพันธุ์และช่วยกันดูแลด้วย

5. การขยายพันธุ์เขียดแลวในแหล่งน้ำธรรมชาติได้ผลดีและควรที่จะขยายพันธุ์
สัตว์น้ำชนิดอื่นๆที่มีอยู่ตามธรรมชาติด้วย

6. การจัดระบบป่าไม้ จัดการศูนย์ฝึศึกษา การมีสัตว์ป่าสัตว์น้ำอยู่ในแหล่ง
ธรรมชาติที่เดียวกันน่าจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติในการเดินป่าได้เป็นอย่างดี
ดีและควรส่งเสริมให้มีการดูแลเพิ่มเติมด้วยก็จะสมบูรณ์

พระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

ในคราวเสด็จฯ ทอดพระเนตร บ้านเมืองแพม อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน
เมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2549

1. การจัดทำกินและส่งเสริมอาชีพให้ราษฎร มีความจำเป็น ควรส่งเสริมให้ราษฎรได้ปลูกพืชเลี้ยงสัตว์และส่งเสริมให้ปลูกข้าวให้ได้ผลผลิตมากๆ จะได้เพียงพอในการบริโภคภายในครอบครัว เพราะชาวเขาแต่ละครอบครัวมีลูกมาก จะต้องมีการบริโภคมาก

2. การจัดหาแหล่งน้ำให้ราษฎร ก็มีความจำเป็น ควรสร้างแหล่งน้ำและฟื้นฟูแหล่งน้ำธรรมชาติให้อีกทางหนึ่งด้วย

3. การดูแลสุขภาพและงานด้านอนามัยของราษฎรในหมู่บ้านมีความจำเป็น เด็กๆควรรับประทานอาหารที่มีสารอาหารอย่างเพียงพอ จะทำให้สมองดีและเป็นกำลังที่สำคัญต่อไป

4. สภาพป่าไม้ถูกทำลายไปมาก ขอให้ช่วยกันดูแลป่าและปลูกป่าให้มาก

พระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

ในคราวเสด็จฯ ทอดพระเนตร โรงเรียนเกษตรกรบนพื้นที่สูงของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ณ ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงจังหวัดแม่ฮ่องสอน บ้านนาป่าแยก เมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2549

1. การจัดสถานที่ภายในศูนย์สวยงามมาก การจัดตั้งโรงเรียนเกษตรกรในสาขาอาชีพต่างๆมีประโยชน์แก่ราษฎร เพราะได้มาเห็นจริงและนำไปทำที่บ้านได้ ควรเน้นให้ราษฎรได้สำนึกในการดูแลรักษาป่าปลูกป่าด้วย เพราะจะเป็นการสร้างแหล่งอาหารให้เกิดในชุมชนในด้านต่างๆ มีสมุนไพรใช้รักษาโรคได้มีพืชสัตว์เป็นอาหารสำหรับบริโภค การดำเนินชีวิตก็จะดีประหยัดและสามารถใช้พลังงานที่มีอยู่ในท้องถิ่นได้อีกด้วย

2. การจัดสร้างธนาคารน้ำ (water bang) เป็นสิ่งที่มีความจำเป็น เพราะปัจจุบันน้ำเริ่มขาดแคลนและไม่ปลอดภัยในการบริโภค ควรส่งเสริมให้ราษฎรรู้จักการจัดเก็บน้ำฝนหรือน้ำตามธรรมชาติเอาไว้บริโภคได้ตลอดปี

3. การปลูกป่าและดูแลป่าให้สมบูรณ์อยู่เสมอ จะทำให้คนอยู่กับป่าได้ ชาวเขาเผ่ากระเหรี่ยงดูแลป่าไม่ได้ดีมากเขาจะรักป่า หวงแหวนป่า ควรณรงค์ให้ราษฎรได้รักป่าให้มาก

4. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีความสำคัญมาก เพราะต้องรับผิดชอบดูแลเรื่องอาหารและแหล่งน้ำ ซึ่งหมายถึงรับผิดชอบชีวิตของคนทั้งหลายให้อยู่ดี มีอาหารกินอย่างปลอดภัย

5. ต้องช่วยดูแลรักษาป่า อย่าให้มีการตัดไม้ทำลายป่ามากขึ้น เหมือนปัจจุบัน เพราะมีการทำลายป่ามากเกินไป ในต่างประเทศโดยเฉพาะในยุโรป อเมริกา เกิดภัยธรรมชาติมาก สาเหตุเกิดจากมีการโค่นป่ามาก แม้แต่ป่าเมซอนที่สมบูรณ์มากในโลก ก็เริ่มถูกทำลายมากแล้ว

6. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงจัดตั้งหมู่บ้านใกล้ที่หัวหิน จะเห็นได้ว่า

ในหมู่บ้านนี้ดินหมดสภาพเพราะใช้สารเคมีมาก รัฐบาลมีการอนุญาตให้ใช้สารเคมีได้ ไม่มีข้อห้าม ราษฎรก็จะนำมาใช้ในการทำลายวัชพืช ไม่มีการค้ายาฆ่า ใช้สารเคมีราดลงดินอย่างเดียว ผลร้ายที่ตามมาคือ ดินหมดสภาพและยิ่งไปกว่านั้น เมื่อฝนตกจะชะล้างเอาสารเคมีเหล่านั้นลงไปแม่น้ำลำธาร สัตว์น้ำได้รับอันตรายคนใช้น้ำก็เกิดอันตรายอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ หากรัฐบาลไม่แก้ไขเรื่องการ ใช้สารเคมี จะเกิดอันตรายอย่างใหญ่หลวง

6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ

พ.ศ.2551

7. รายละเอียดโครงการ

ในวโรกาสที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินเพื่อทอดพระเนตรการดำเนินงาน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและทรงเยี่ยมราษฎรในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน ในวันที่ 3-5 มีนาคม 2549 ทอดพระเนตรผลการดำเนินงานของหน่วยงานต่างๆของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งโรงเรียนเกษตรกรรมในพื้นที่สูงจังหวัดแม่ฮ่องสอนในโครงการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ณ ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงจังหวัดแม่ฮ่องสอน ทรงมีพระราชเสาวนีย์ กับหน่วยงานต่างๆที่เฝ้ารับเสด็จ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานหลายประการได้แก่ ด้านการเกษตร ด้านหัตถกรรม ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ ด้านพัฒนาสังคมในชุมชนและด้านการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อสนองพระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ที่ทรงห่วงใยทรัพยากรธรรมชาติและมีพระประสงค์ที่จะให้พสกนิกรที่อาศัยอยู่บนพื้นที่สูง ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการรักษาทรัพยากร ธรรมชาติ ป่าไม้ น้ำและดิน ให้สามารถดำรงชีวิตและมีวิถีชีวิตที่อยู่กับป่าได้อย่างเหมาะสมและยั่งยืน

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงได้จัดทำ “โครงการรักษาน้ำเพื่อพระแม่ของแผ่นดิน” โดยดำเนินการร่วมกันระหว่างหน่วยงานต่างๆ ได้แก่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย ผู้ว่าราชการจังหวัดในพื้นที่โครงการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องๆ ทั้งในระดับส่วนกลางและระดับพื้นที่ ในการสนับสนุนและร่วมมือกับชุมชนในพื้นที่ เป้าหมายเพื่อดำเนินการพัฒนาตามแนวพระราชเสาวนีย์ข้างต้น

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อฟื้นฟูและอนุรักษ์สภาพป่าต้นน้ำลำธารให้สามารถเกิดประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน
- 2) เพื่อพัฒนาชีวิตและความเป็นอยู่ของประชากรให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างพอเพียงและมีความสมดุลกับสิ่งแวดล้อม
- 3) เพื่อสนับสนุนให้ชุมชนมีเครือข่ายการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างเหมาะสมภายใต้การสนับสนุนของรัฐและองค์กรในท้องถิ่น

8. สถานภาพโครงการ

ยังดำเนินการอยู่

ไม่ทราบ

สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....

อื่นๆ ระบุ .....

9. งบประมาณปัจจุบัน

จำนวน 210,000 บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

งบจังหวัด

งบ กปร.

งบ อบต.

งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

- ชื่อโครงการ โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ตามพระราชดำรินองห้า อ.เวียงคำ จ.พะเยา
- ที่ตั้งโครงการ ดำเนินการ 8 แห่ง ดังนี้
  - โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ตามพระราชดำริคอยฟ้าห่มปก ต.แม่สาว อ.แม่สาย จ.เชียงราย
  - โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ตามพระราชดำริคอยคำ บ้านนามน ต.เมืองแก อ.เวียงแหง จ.เชียงใหม่
  - โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ตามพระราชดำริห้วยหู้ยั้ง อ.แม่สรวย จ.เชียงราย
  - โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ตามพระราชดำรินองห้า อ.เวียงคำ จ.พะเยา (บ้านเขื่อนองห้า ตำบลร่มเย็น อำเภอเวียงคำ จังหวัดพะเยา)
  - โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ตามพระราชดำริ อ.คลองลาน จ.กำแพงเพชร
  - โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ตามพระราชดำริบ้านผาบ่าว-ผาสาว อ.วังสะพุง จ.เลย
  - โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ตามพระราชดำริบ้านผากั้ง-ผานาง อ.เอราวัณ จ.เลย
- พระราชดำริของ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
- วันที่พระราชทานพระราชดำริ เมื่อวันที่ 28 มกราคม 2545
- รายละเอียดพระราชดำริ เมื่อวันที่ 28 มกราคม 2545 สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วย สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรพื้นที่แนวชายแดนประเทศไทย – ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว บริเวณคอยยอคห้วยน้ำลาว บ้านเขื่อนองห้า ตำบลร่มเย็น อำเภอเวียงคำ จังหวัดพะเยา พิกัด PB 606524 ทรงทราบว่า พื้นที่บริเวณดังกล่าวได้ถูกบุกรุกแผ้วถางป่าเป็นพื้นที่กว้างขวาง บางส่วนของพื้นที่มีการปลูกพืชเสพติด ประกอบกับมีปัญหาด้านความมั่นคงตามแนวชายแดน สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้มีพระราชดำริให้แม่ทัพภาคที่ 3 ผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา ผู้อำนวยการสำนักงานทหารพัฒนาภาค 3 เจ้าหน้าที่ป่าไม้ และเจ้าหน้าที่กรมชลประทาน ร่วมประชุมปรึกษาหารือในการแก้ไขปัญหา ประกอบกับมีราษฎรไทยภูเขาเผ่าต่าง ๆ ได้เคยถวายฎีการ้องทุกข์ ขอพระราชทานความช่วยเหลือเรื่องที่ทำกินเป็นจำนวนมาก จึงทรงมีพระราชดำริที่จะให้ราษฎรเหล่านั้นเข้ามาช่วยฟื้นฟูสภาพป่าบริเวณบ้านเขื่อนองห้า เพื่ออนุรักษ์แหล่งต้นน้ำลำธาร โดยจะดำเนินการขอใช้พื้นที่ของกรมป่าไม้ จัดทำเป็น “โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่” และมูลนิธิ

ส่งเสริมศิลปอาชีพในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ จะให้การสนับสนุน
ฝึกอบรมศิลปอาชีพ และปลูกฝังความรู้เรื่องการเกษตร การอนุรักษ์
ทรัพยากรธรรมชาติให้แก่ราษฎรที่จะเข้ามาอยู่ในพื้นที่ดังกล่าว ให้คนอยู่ร่วมกับป่า
ได้อย่างผสมกลมกลืน โดยคนเป็นผู้พิทักษ์รักษาป่า – ป่าให้ความร่มเย็น และเป็น
แหล่งผลิตอาหารของคน

เป้าหมาย

ราษฎรสามารถอยู่ร่วมกับป่าไม้ได้อย่างยั่งยืนและเกื้อกูลกัน โดยราษฎรมีความ
เป็นอยู่แบบพอเพียงตามวิถีชีวิตแบบดั้งเดิม มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมั่นคง ตลอดจน
เกิดจิตสำนึกมีอุดมการณ์ร่วมกันในการดูแลรักษาป่าต้นน้ำลำธาร รวมทั้งเป็นขาม
รักษาการชายแดนแก้ไขปัญหาเสียดินในพื้นที่

6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ

พ.ศ. 2545

7. รายละเอียดโครงการ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมราษฎรให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
2. เพื่อลดการตัดไม้ทำลายป่าของราษฎรและให้ราษฎรมีที่ทำกินเป็นหลักแหล่ง
3. เพื่อพัฒนาอาชีพทางการเกษตรที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่แก่เกษตรกรให้มี
อาหารเพียงพอต่อการบริโภคในครัวเรือน

กิจกรรม

1. ประชุมชี้แจงโครงการ
2. การฝึกอบรมและสาธิตเกษตรกรด้านการเกษตร
3. จัดทำแปลงส่งเสริมการผลิตและสนับสนุนปัจจัยการผลิตทางการเกษตร
4. ถ่ายทอดเทคโนโลยีการถนอมและแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร

8. สถานภาพโครงการ

- ยังดำเนินการอยู่   สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
- ไม่ทราบ   อื่นๆ ระบุ ยังคงมีการตรวจเยี่ยม และส่งเสริม
ด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล

9. งบประมาณปัจจุบัน

- บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

- งบจังหวัด   งบ อบต.
 งบ กปร.   งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

1. ชื่อโครงการ

โครงการรักษาน้ำเพื่อพระแม่ของแผ่นดิน

2. ที่ตั้งโครงการ

จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ น่าน พิชญ์โลก แม่ฮ่องสอน และอุตรดิตถ์ ดำเนินการในพื้นที่โครงการนำร่อง 10 แห่ง ดังนี้

1) พื้นที่ลุ่มน้ำของ อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป้าหมายครอบคลุม 13 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้านหลัก คือ บ้านปางคองและหมู่บ้านบริวาร คือ บ้านแสนคำลือ บ้านแอโก้ บ้านเมืองแพม บ้านปางยุง บ้านปางคาม บ้านโถ้งหลวง บ้านโถ้งนา บ้านป่าไหล่ บ้านคอยคู้ บ้านซอเบะ บ้านโถ้งสาและบ้านอาใจ

2) พื้นที่ลุ่มน้ำปาย อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป้าหมายครอบคลุม 17 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้านหลัก คือ บ้านท่าโป่งแดงและหมู่บ้านบริวาร คือ บ้านปางหมู บ้านแม่สาวอู บ้านห้วยเสือเต่า บ้านห้วยปู่แกง บ้านน้ำเพียงดิน บ้านในสอย บ้านสบสอย บ้านป่าปู้ บ้านห้วยคลี่ บ้านห้วยแก้ว บ้านดอยแสง บ้านห้วยผึ้ง บ้านไม้สะเป่ บ้านทุ่งกอมู บ้านห้วยเตื่อและบ้านห้วยตะแล

3) พื้นที่ลุ่มน้ำแม่สะงา อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป้าหมายครอบคลุม 11 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้านหลัก คือ บ้านปางตองและหมู่บ้านบริวาร คือ บ้านห้วยมะเจือส้ม บ้านนาป่าเปก บ้านรวมไทย บ้านห้วยโป่งอ่อน บ้านทบสอก บ้านยอด บ้านแม่สะงา บ้านห้วยขาน บ้านกุงไม้สักและบ้านหมอกจำแป้

4) พื้นที่ลุ่มน้ำแม่สะมาด-ห้วยหมากกลาง อำเภอเมืองและอำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป้าหมายครอบคลุม 14 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้านหลัก คือ บ้านหนองเขียวและหมู่บ้านบริวาร คือ บ้านพะยอม บ้านห้วยขี้หมู บ้านห้วยข้าวสับ บ้านกัวขมื่น บ้านห้วยสะ บ้านห้วยสะ บ้านทุ่งมะขามป้อม บ้านน้ำโค้ง บ้านห้วยหมากกลาง บ้านท่าโน บ้านแม่สุรินและบ้านพอนอก

5) พื้นที่ลุ่มน้ำแม่หาด อำเภอแม่จอน จังหวัดเชียงใหม่ เป้าหมายครอบคลุม 6 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้านหลัก คือ บ้านสบหาดและหมู่บ้านบริวาร คือ บ้านห้วยไก่อ่า บ้านแม่ระอานอก บ้านจกปึก บ้านลูกคูและบ้านแม่ระอาใน

6) พื้นที่ลุ่มน้ำปิงน้อย อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ เป้าหมายครอบคลุม 7 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้านหลัก คือ บ้านเซโดชาและหมู่บ้านบริวาร คือ บ้านละอองเหนือ บ้านแม่แฮใต้ บ้านฝักไผ่และบ้านสาม

7) พื้นที่ลุ่มน้ำแม่คำ อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย เป้าหมายครอบคลุม 9 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้านหลัก คือ บ้านห้วยห้วยกป่าโซ หมู่ 9(ห้วยห้วยก ห้วยห้วยกกลาง มโนสุจริตและหมู่บ้านบริวารบ้านป่าแอ หมู่ 21 บ้านห้วยหมาก หมู่ 18 และบ้านเล่าลิว หมู่ 14 (เล่าลิว ลีซอใหม่)

8) พื้นที่ลุ่มน้ำขุนน่าน อำเภอลำปาง จังหวัดน่าน เป้าหมายครอบคลุม 15 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้านหลัก คือ บ้านสะจุก สะแกและหมู่บ้านบริวาร คือบ้านเปียงก่อ บ้านเปียงซ้อ บ้านห้วยเตย บ้านด่าน บ้านนาคุ บ้านสไลน้อย-สไลหลวง บ้านบวกลุ่ม บ้านห้วยฟอง บ้านขุนน่าน บ้านบวกลุ่ม บ้านห้วยลึก บ้านห้วยปุดและบ้านห้วยขวก

9) พื้นที่ลุ่มน้ำภาค อำเภอลำปาง จังหวัดน่าน เป้าหมายครอบคลุม 14 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้านหลัก คือ บ้านเทิดชาติ บ้านนุชเทียน ตำบลบ่อภาค อำเภอลำปางและหมู่บ้านบริวาร คือ บ้านน้ำค้ำ บ้านน้ำจวง บ้านชานาญชัย บ้านใหม่รักไทย บ้านหมื่นแสง บ้านสงบสุข บ้านร่มเกล้า บ้านรักษาติ บ้านบ่อภาค หมู่ 4 บ้านบ่อภาค หมู่ 5 ตำบลบ่อภาค อำเภอลำปาง บ้านนุ่งผล้า ตำบลน้ำกุ่มและบ้านน้ำแจ้พัฒนา ตำบลนาบัว อำเภอนครไทย

10) พื้นที่ลุ่มน้ำลี อำเภอลำปาง จังหวัดน่าน เป้าหมายครอบคลุม 8 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้านหลัก คือ บ้านน้ำลี บ้านน้ำต๊ะและหมู่บ้านบริวาร คือ บ้านกัวเคียน บ้านทรายงาม บ้านปางหมื่น บ้านผาลาด บ้านคำและบ้านวังหัวคอย

3. พระราชดำริของ

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

4. วันที่พระราชทานพระราชดำริ

ในวโรกาสที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินเพื่อทอดพระเนตรการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและทรงเยี่ยมราษฎรในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน ในวันที่ 3-5 มีนาคม 2549

5. รายละเอียดพระราชดำริ

พระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในคราวเสด็จฯทอดพระเนตร ศูนย์ฝึศึกษาของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม บ้านเมืองแพม อำเภอลำปางแม่ฮ่องสอน เมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2549

1. ไม้ไฟเป็นไม้ที่มีคุณค่า ควรส่งเสริมให้ปลูกกันมากและให้นุรักษ์พันธุ์และขยายพันธุ์ให้ทั่วพื้นที่การปลูกไฟช่วยเสริมให้ป่าสมบูรณ์ขึ้นอีกด้วย

2. ควรแนะนำให้ราษฎรได้รู้จักวิธีการปลูก วิธีการใช้ไม้ไฟให้เกิดประโยชน์ทั้งในการดำรงชีวิตประจำวันและในงานหัตถกรรมต่างๆ

3. การจัดทำศูนย์ข้อมูลเกี่ยวกับไม้ไฟ ทำให้บุคคลทั่วไป เยาวชนและเด็กนักเรียน ได้ศึกษาหาความรู้และเกิดความภาคภูมิใจและสามารถเข้ามาศึกษาในพื้นที่ที่มีต้นไฟตามธรรมชาติและเห็นสภาพป่าจริง

4. การขยายพันธุ์สัตว์ป่า ควรให้มีสัตว์หลายชนิดและปล่อยคืนสู่ป่า เพื่อขยายพันธุ์ให้มากขึ้น และควรส่งเสริมให้ราษฎรได้ขยายพันธุ์และช่วยกันดูแลด้วย

5. การขยายพันธุ์เขียดแลวในแหล่งน้ำธรรมชาติได้ผลดีและควรที่จะขยายพันธุ์สัตว์น้ำชนิดอื่นๆที่มีอยู่ตามธรรมชาติด้วย

6. การจัดระบบป่าไม้ จัดการศูนย์ฝึศึกษา การมีสัตว์ป่าสัตว์น้ำอยู่ในแหล่งธรรมชาติที่เดียวกันน่าจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติในการเดินป่าได้เป็นอย่างดีและควรส่งเสริมให้มีการดูแลเพิ่มเติมด้วยก็จะสมบูรณ์

พระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

ในคราวเสด็จฯ ทอดพระเนตร บ้านเมืองแพม อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน
เมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2549

1. การจัดที่ทำกินและส่งเสริมอาชีพให้ราษฎร มีความจำเป็น ควรส่งเสริมให้ราษฎรได้ปลูกพืชเลี้ยงสัตว์และส่งเสริมให้ปลูกข้าวให้ได้ผลผลิตมากๆ จะได้เพียงพอในการบริโภคภายในครอบครัว เพราะชาวเขาแต่ละครอบครัวมีลูกมาก จะต้องมีการบริโภคมาก

2. การจัดหาแหล่งน้ำให้ราษฎร ก็มีความจำเป็น ควรสร้างแหล่งน้ำและฟื้นฟูแหล่งน้ำธรรมชาติให้อีกทางหนึ่งด้วย

3. การดูแลสุขภาพและงานด้านอนามัยของราษฎรในหมู่บ้านมีความจำเป็น เด็กๆควรรับประทานอาหารที่มีสารอาหารอย่างเพียงพอ จะทำให้สมองดีและเป็นกำลังที่สำคัญต่อไป

4. สภาพป่าไม้ถูกทำลายไปมาก ขอให้ช่วยกันดูแลป่าและปลูกป่าให้มาก

พระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

ในคราวเสด็จฯ ทอดพระเนตร โรงเรียนเกษตรกรรมบนพื้นที่สูงของกระทรวงเกษตร
และสหกรณ์ ณ ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงจังหวัดแม่ฮ่องสอน บ้านนาป่าแปก เมื่อ
วันที่ 5 มีนาคม 2549

1. การจัดสถานที่ภายในศูนย์สวยงามมาก การจัดตั้งโรงเรียนเกษตรกรรมในสาขาอาชีพต่างๆมีประโยชน์แก่ราษฎร เพราะได้มาเห็นจริงและนำไปทำที่บ้านได้ ควรเน้นให้ราษฎรได้สำนึกในการดูแลรักษาป่าปลูกป่าด้วย เพราะจะเป็นการสร้างแหล่งอาหารให้เกิดในชุมชนในด้านต่างๆ มีสมุนไพรใช้รักษาโรคได้มีพืชสัตว์เป็นอาหารสำหรับบริโภค การดำเนินชีวิตก็จะดีประหยัดและสามารถใช้พลังงานที่มีอยู่ในท้องถิ่นได้อีกด้วย

2. การจัดสร้างธนาคารน้ำ (water bank) เป็นสิ่งที่มีความจำเป็น เพราะปัจจุบันน้ำเริ่มขาดแคลนและไม่ปลอดภัยในการบริโภค ควรส่งเสริมให้ราษฎรรู้จักการจัดเก็บน้ำฝนหรือน้ำตามธรรมชาติเอาไว้บริโภคได้ตลอดปี

3. การปลูกป่าและดูแลป่าให้สมบูรณ์อยู่เสมอ จะทำให้คนอยู่กับป่าได้ ชาวเขาเผ่ากระเหรี่ยงดูแลป่าไม้ได้ดีมากเขาจะรักป่า หวงเหินป่า ควรณรงค์ให้ราษฎรได้รักป่าให้มาก

4. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีความสำคัญมาก เพราะต้องรับผิดชอบดูแลเรื่องอาหารและแหล่งน้ำ ซึ่งหมายถึงรับผิดชอบชีวิตของคนทั้งหลายให้อยู่ดี มีอาหารกินอย่างปลอดภัย

5. ต้องช่วยดูแลรักษาป่า อย่าให้มีการตัดไม้ทำลายป่ามากขึ้น เหมือนปัจจุบัน เพราะมีการทำลายป่ามากเกินไป ในต่างประเทศโดยเฉพาะในยุโรป อเมริกา เกิดภัยธรรมชาติมาก สาเหตุเกิดจากมีการโค่นป่ามาก แม้แต่ป่าเมซอนที่สมบูรณ์มากในโลก ก็เริ่มถูกทำลายมากแล้ว

6. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงจัดตั้งหมู่บ้านใกล้ที่หัวหิน จะเห็นได้ว่า

ในหมู่บ้านนี้ดินหมดสภาพเพราะใช้สารเคมีมาก รัฐบาลมีการอนุญาตให้ใช้สารเคมีได้ ไม่มีข้อห้าม ราษฎรก็จะนำมาใช้ในการทำลายวัชพืช ไม่มีการค้าขายหญ้า ใช้สารเคมีราดลงดินอย่างเดียว ผลร้ายที่ตามมาคือ ดินหมดสภาพและยิ่งไปกว่านั้น เมื่อฝนตกจะชะล้างเอาสารเคมีเหล่านั้นลงไปแม่น้ำลำธาร สัตว์น้ำได้รับอันตรายคนใช้น้ำก็เกิดอันตรายอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ หากรัฐบาลไม่แก้ไขเรื่องการใช้สารเคมี จะเกิดอันตรายอย่างใหญ่หลวง

6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ

พ.ศ.2551

7. รายละเอียดโครงการ

ในวโรกาสที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินเพื่อทอดพระเนตรการดำเนินงาน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและทรงเยี่ยมราษฎรในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน ในวันที่ 3-5 มีนาคม 2549 ทอดพระเนตรผลการดำเนินงานของหน่วยงานต่างๆของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งโรงเรียนเกษตรกรรมพื้นที่สูงจังหวัดแม่ฮ่องสอนในโครงการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ณ ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงจังหวัดแม่ฮ่องสอน ทรงมีพระราชเสาวนีย์ กับหน่วยงานต่างๆที่เฝ้ารับเสด็จ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานหลายประการได้แก่ ด้านการเกษตร ด้านหัตถกรรม ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ ด้านพัฒนาสังคมในชุมชนและด้านการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อสนองพระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ที่ทรงห่วงใยทรัพยากรธรรมชาติและมีพระประสงค์ที่จะให้พสกนิกรที่อาศัยอยู่บนพื้นที่สูง ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการรักษาทรัพยากร ธรรมชาติ ป่าไม้ น้ำและดิน ให้สามารถดำรงชีวิตและมีวิถีชีวิตที่อยู่กับป่าได้อย่างเหมาะสมและยั่งยืน

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงได้จัดทำ “โครงการรักษาน้ำเพื่อพระแม่ของแผ่นดิน” โดยดำเนินการร่วมกันระหว่างหน่วยงานต่างๆ ได้แก่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย ผู้ว่าราชการจังหวัดในพื้นที่โครงการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องๆ ทั้งในระดับส่วนกลางและระดับพื้นที่ ในการสนับสนุนและร่วมมือกับชุมชนในพื้นที่ เป้าหมายเพื่อดำเนินการพัฒนาตามแนวพระราชเสาวนีย์ข้างต้น

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อฟื้นฟูและอนุรักษ์สภาพป่าต้นน้ำลำธารให้สามารถเกิดประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน
- 2) เพื่อพัฒนาชีวิตและความเป็นอยู่ของประชากรให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างพอเพียงและมีความสมดุลกับสิ่งแวดล้อม
- 3) เพื่อสนับสนุนให้ชุมชนมีเครือข่ายการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างเหมาะสมภายใต้การสนับสนุนของรัฐและองค์กรในท้องถิ่น

8. สถานภาพโครงการ

ยังดำเนินการอยู่

ไม่ทราบ

สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....

อื่นๆ ระบุ .....

9. งบประมาณปัจจุบัน

จำนวน 210,000 บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

งบจังหวัด

งบ กปร.

งบ อบต.

งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

---

1. ชื่อโครงการ	โครงการสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูง ภูชี้ด ภูเมี่ยง ภูสอยดาว ตามพระราชดำริ
2. ที่ตั้งโครงการ	บ้านนุชเทียน หมู่ที่ 7 ตำบลบ่อภาค อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก
3. พระราชดำริของ	สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
4. วันที่พระราชทานพระราชดำริ	3 พฤษภาคม 2538
5. รายละเอียดพระราชดำริ	1. เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎรให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น 2. ให้ราษฎรเรียนรู้การทำเกษตรอย่างถูกวิธีในพื้นที่จำกัด เพื่อหยุดยั้งการบุกรุกทำลายป่า 3. อนุรักษ์พื้นที่พุทธรักษาป่าไม้ในพื้นที่ต้นน้ำลำธาร 4. เพื่อสร้างชุมชนให้เข้มแข็งปลอดภัยจากการค้าและการเสพยาเสพติด
6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ	ตั้งแต่ปี 2538 – จนกว่าจะหมดความจำเป็น
7. รายละเอียดโครงการ	กิจกรรมอบรมพัฒนาชุมชนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง 1. ฝึกอบรมเกษตรกร 2. จัดทำแปลงส่งเสริมการปลูกพืช 3. การถนอมและแปรรูปผลผลิต
8. สถานภาพโครงการ	☒ ยังดำเนินการอยู่ ☐ สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
	☐ ไม่ทราบ ☐ อื่นๆ ระบุ .....
9. งบประมาณปัจจุบัน	ไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ
10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน	☐ งบจังหวัด ☐ งบ อบต. ☐ งบ กปร. ☐ งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)
11. หน่วยงานรับผิดชอบ	กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

---

1. ชื่อโครงการ	โครงการพัฒนาการเกษตรพื้นที่ประสบภัยบ้านนาตอง
2. ที่ตั้งโครงการ	บ้านนาตอง ตำบลช่อแฮ อำเภอเมือง จังหวัดแพร่
3. พระราชดำริของ	สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
4. วันที่พระราชทานพระราชดำริ	-
5. รายละเอียดพระราชดำริ	-
6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ	พ.ศ. 2549
7. รายละเอียดโครงการ	<u>วัตถุประสงค์</u> 1. เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ของเกษตรกร 2. เพื่อเป็นแหล่งอาหารชุมชนตลอดจนชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น 3. สนับสนุนเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร 4. เพื่อเป็นแหล่งสร้างงานแก่ประชาชนในพื้นที่ประสบภัย โดยกรมส่งเสริมการเกษตรได้เข้าร่วมดำเนินการฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้ด้าน การเกษตรให้กับเกษตรกร สนับสนุนการจัดทำแปลงส่งเสริมการปลูกพืชไร่ และ การถนอมและแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร
8. สถานภาพโครงการ	☐ ยังดำเนินการอยู่ ☐ สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
	☐ ไม่ทราบ ☒ อื่นๆ ระบุ ยังคงมีการตรวจเยี่ยม และส่งเสริม ด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล
9. งบประมาณปัจจุบัน	- บาท
10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน	☐ งบจังหวัด ☐ งบ อบต. ☐ งบ กปร. ☐ งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)
11. หน่วยงานรับผิดชอบ	(ด้านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร) กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

- ชื่อโครงการ ธนาคารอาหารชุมชน(food bank)
- ที่ตั้งโครงการ โครงการธนาคารอาหารชุมชนอำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
โครงการธนาคารอาหารชุมชน บ้านแม่ปาง อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน
โครงการธนาคารอาหารชุมชน บ้านนาป่าแปก บ้านรวมไทย บ้านรักไทย อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน
- พระราชดำริของ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
- วันที่พระราชทานพระราชดำริ 17 กุมภาพันธ์ 2543
- รายละเอียดพระราชดำริ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ ทรงมีพระราชเสาวนีย์ ให้จัดทำโครงการธนาคารอาหารชุมชนหรือ food bank เนื่องจากพระองค์ทรงมีความห่วงใยในสภาพแวดล้อมของโลก ทรงทราบข้อมูลจาก องค์การสหประชาชาติ (UN) ว่าในอนาคตโลกของเราจะประสบปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมเพิ่มมากขึ้นรวมถึงปัญหาการขาดแคลนอาหาร อันสืบเนื่องมาจากเพิ่มขึ้นของประชากรในจังหวัดแม่ฮ่องสอน จึงทรงมีพระราชประสงค์ให้ทำการเกษตรกรรมในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอนแบบหลากหลายทั้งพืชและสัตว์ และให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ซึ่งส่วนใหญ่เป็นป่าอันอุดมสมบูรณ์ให้เป็นแหล่งสะสมอาหารตามธรรมชาติ หรือ food bank ต่อมาเมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2544 สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์อัครราชกุมารี ได้เสด็จพระราชดำเนิน ไปยังพื้นที่โครงการฯ และทรงมีพระราชประสงค์ให้ดำเนินการต่อไปให้ต่อเนื่อง และขยายผล ไปสู่พื้นที่อื่นๆต่อไป
- ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ พ.ศ.2543
- รายละเอียดโครงการ พระราชดำรินี้ในเรื่อง ธนาคารอาหารชุมชน (Food Bank) เปรียบเสมือน “การจัดการ” ต่อระบบวงจรสร้างสะสมอาหาร ในรูปแบบของการผลิต การฝาก การเก็บรักษา การเพิ่มทุน การนำดอกผลไปใช้อย่างมีระบบ เช่นเดียวกับการออมในระบบธนาคาร ด้วยการผสมผสานวงจรห่วงโซ่อาหาร ด้วยการใช้ระบบนิเวศวิทยาให้เกื้อกูลกันทั้งระบบ ไม่ให้ส่งผลกระทบต่อพื้นที่ผลิตอาหารในทุกเรื่องไม่ว่าจะเป็นป่าไม้ ดิน น้ำ ลม อากาศ พื้นดิน และความเป็นอยู่ของชุมชน เพื่อเป็นการอนุรักษ์และพัฒนาพื้นที่ป่าไม้ แหล่งต้นน้ำลำธารและทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน โดยชุมชน

มีส่วนร่วมและเกื้อกูลกันในระบบ เป็นแหล่งรวบรวมและพัฒนาพืชสมุนไพร สำหรับใช้ในชุมชน และประโยชน์ในเชิงเภสัชกรรม ให้มีความหลากหลายซึ่งสามารถขยายปริมาณ หากมีความต้องการเพิ่มขึ้น พัฒนาระบบนิเวศของป่าไม้ ให้มีความหลากหลายทางทรัพยากรธรรมชาติรวมทั้งพันธุ์พืช ที่เกื้อกูลกับการขยายพันธุ์สัตว์ตามธรรมชาติ เป็นแหล่งผลิตอาหารธรรมชาติ เช่น ข้าว พืชผัก ผลไม้ สัตว์เลี้ยง สัตว์ป่า สัตว์น้ำ อย่างมีประสิทธิภาพ โดยไม่เป็นอันตรายต่อระบบนิเวศ เพื่อให้เกิดการผลิตทดแทนหมุนเวียนอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีแหล่งอาหารบริโภคอย่างเพียงพอตลอดทั้งปี
2. เพื่อเป็นการอนุรักษ์และพัฒนาพื้นที่ป่าไม้แหล่งต้นน้ำลำธารและทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน โดยชุมชนมีส่วนร่วมและเกื้อกูลกันในระบบ
3. เพื่อเป็นแหล่งรวบรวม และพัฒนาพืชสำหรับใช้ประโยชน์ในชุมชน
4. เพื่อเป็นแหล่งผลิตและขยายพันธุ์พืชอาหารตามธรรมชาติ เช่น ข้าว พืชผัก ผลไม้ พืชสมุนไพร สัตว์ป่า สัตว์น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ โดยไม่เป็นอันตรายต่อระบบนิเวศและให้เกิดการผลิตทดแทนหมุนเวียนของชุมชนอย่างยั่งยืน
5. เพื่อเป็นแหล่งผลิตอาหารสมุนไพรตามธรรมชาติของชุมชนและขยายพันธุ์สัตว์ป่า
6. เพื่อเป็นแหล่งสาธิตและขยายผลสู่ชุมชนข้างเคียง สามารถนำไปปฏิบัติและดำรงชีวิตได้อย่างยั่งยืน
7. เพื่อรักษาสภาพป่าไม้และแหล่งน้ำให้อุดมสมบูรณ์เข้าสู่ระบบนิเวศวิทยา
8. เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเกษตรเชิงอนุรักษ์

วิธีดำเนินการ

1. จัดตั้งคณะทำงานระดับกรม ระดับพื้นที่
2. คณะทำงานระดับกรม ระดับพื้นที่จัดทำแผนงาน โครงการ/กิจกรรมให้เป็นไปตามพระราชดำริ
3. จัดทำแผนชุมชน โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการคัดเลือกพื้นที่ และเกษตรนำร่องในแต่ละชุมชน
4. ดำเนินงานตามแผนงาน โครงการ/กิจกรรม
5. ติดตามประเมินผลการดำเนินงาน โครงการ

8. สถานภาพโครงการ

☐ ยังดำเนินการอยู่	☐ สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
☐ ไม่ทราบ	☒ อื่นๆ ระบุ ยังคงมีการตรวจเยี่ยม และส่งเสริมด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล

9. งบประมาณปัจจุบัน

-

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

☐ งบจังหวัด	☐ งบ อบต.
☐ งบ กปร.	☐ งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

---

1. ชื่อโครงการ

โครงการรักษาน้ำเพื่อพระแม่ของแผ่นดิน

2. ที่ตั้งโครงการ

จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ น่าน พิชณุโลก แม่ฮ่องสอน และอุตรดิตถ์ ดำเนินการในพื้นที่โครงการนำร่อง 10 แห่ง ดังนี้

1) พื้นที่ลุ่มน้ำของ อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป้าหมายครอบคลุม 13 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้านหลัก คือ บ้านปางคองและหมู่บ้านบริวาร คือ บ้านแสนคำลือ บ้านแอโก้ บ้านเมืองแพม บ้านปางยุง บ้านปางคาม บ้านโถ้งหลวง บ้านโถ้งนา บ้านป่าไหล่ บ้านคอยคู้ บ้านซอเบะ บ้านโถ้งสาและบ้านอาใจ

2) พื้นที่ลุ่มน้ำปาย อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป้าหมายครอบคลุม 17 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้านหลัก คือ บ้านท่าโป่งแดงและหมู่บ้านบริวาร คือ บ้านปางหมู บ้านแม่สาวอู บ้านห้วยเสือเต่า บ้านห้วยปู่แกว บ้านน้ำเพียงดิน บ้านในสอย บ้านสบสอย บ้านป่าปู้ บ้านห้วยคลี่ บ้านห้วยแก้ว บ้านดอยแสง บ้านห้วยผึ้ง บ้านไม้สะเป่ บ้านทุ่งกอมู บ้านห้วยเตื่อและบ้านห้วยตะแล

3) พื้นที่ลุ่มน้ำแม่สะงา อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป้าหมายครอบคลุม 11 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้านหลัก คือ บ้านปางตองและหมู่บ้านบริวาร คือ บ้านห้วยมะเจือส้ม บ้านนาป่าเปก บ้านรวมไทย บ้านห้วยโป่งอ่อน บ้านทบสอก บ้านยอด บ้านแม่สะงา บ้านห้วยขาน บ้านกุงไม้สักและบ้านหมอกจำแป้

4) พื้นที่ลุ่มน้ำแม่สะมาด-ห้วยหมากกลาง อำเภอเมืองและอำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป้าหมายครอบคลุม 14 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้านหลัก คือ บ้านหนองเขียวและหมู่บ้านบริวาร คือ บ้านพะยอม บ้านห้วยขี้หมู บ้านห้วยข้าวสับ บ้านกัวขมื่น บ้านห้วยสะ บ้านห้วยสะ บ้านทุ่งมะขามป้อม บ้านน้ำโค้ง บ้านห้วยหมากกลาง บ้านท่าโน บ้านแม่สุรินและบ้านพอนอก

5) พื้นที่ลุ่มน้ำแม่หาด อำเภอแม่จอน จังหวัดเชียงราย เป้าหมายครอบคลุม 6 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้านหลัก คือ บ้านสบหาดและหมู่บ้านบริวาร คือ บ้านห้วยไก่อ่า บ้านแม่ระอานอก บ้านจกปึก บ้านลูกคูและบ้านแม่ระอาน

6) พื้นที่ลุ่มน้ำปิงน้อย อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ เป้าหมายครอบคลุม 7 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้านหลัก คือ บ้านเซโดชาและหมู่บ้านบริวาร คือ บ้านละอองเหนือ บ้านแม่แฮใต้ บ้านฝักไผ่และบ้านสาม

7) พื้นที่ลุ่มน้ำแม่คำ อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย เป้าหมายครอบคลุม 9 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้านหลัก คือ บ้านห้วยห้วยกป่าโซ หมู่ 9(ห้วยห้วยก ห้วยห้วยกลาง มโนสุจริตและหมู่บ้านบริวารบ้านป่าแอ หมู่ 21 บ้านห้วยหมาก หมู่ 18 และบ้านเล่าลิว หมู่ 14 (เล่าลิว ลีซอใหม่)

8) พื้นที่ลุ่มน้ำขุนน่าน อำเภอลำปาง จังหวัดน่าน เป้าหมายครอบคลุม 15 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้านหลัก คือ บ้านสะจุก สะแกและหมู่บ้านบริวาร คือบ้านเปียงก่อ บ้านเปียงซ้อ บ้านห้วยเตย บ้านด่าน บ้านนาคุ บ้านสไลน้อย-สไลหลวง บ้านบวกลุ่ม บ้านห้วยฟอง บ้านขุนน้ำน่าน บ้านบวกลุ่ม บ้านห้วยลึก บ้านห้วยปูดและบ้านห้วยขวาก

9) พื้นที่ลุ่มน้ำภาค อำเภอลำปาง จังหวัดลำปาง เป้าหมายครอบคลุม 14 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้านหลัก คือ บ้านเทิดชาติ บ้านนุชเทียน ตำบลบ่อภาค อำเภอลำปางและหมู่บ้านบริวาร คือ บ้านน้ำค้ำ บ้านน้ำจวง บ้านชานาญชัย บ้านใหม่รักไทย บ้านหมื่นแสง บ้านสงบสุข บ้านร่มเกล้า บ้านรักษาติ บ้านบ่อภาค หมู่ 4 บ้านบ่อภาค หมู่ 5 ตำบลบ่อภาค อำเภอลำปางและหมู่บ้านบริวาร คือ บ้านนุ่งผล้า ตำบลน้ำกุ่มและบ้านน้ำแจ้พัฒนา ตำบลนาบัว อำเภอนครไทย

10) พื้นที่ลุ่มน้ำลี้ อำเภอลำปาง จังหวัดลำปาง เป้าหมายครอบคลุม 8 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้านหลัก คือ บ้านน้ำลี้ บ้านน้ำต๊ะและหมู่บ้านบริวาร คือ บ้านกัวเคียน บ้านทรายงาม บ้านปางหมื่น บ้านผาลาด บ้านคำและบ้านวังหัวค้อย

3. พระราชดำริของ

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

4. วันที่พระราชทานพระราชดำริ

ในวโรกาสที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินเพื่อทอดพระเนตรการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและทรงเยี่ยมราษฎรในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน ในวันที่ 3-5 มีนาคม 2549

5. รายละเอียดพระราชดำริ

พระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในคราวเสด็จฯทอดพระเนตร ศูนย์ฝึกศึกษาของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม บ้านเมืองแพม อำเภอลำปาง จังหวัดแม่ฮ่องสอน เมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2549

1. ไม้ไผ่เป็นไม้ที่มีคุณค่า ควรส่งเสริมให้ปลูกกันมากและให้นุรักษ์พันธุ์และขยายพันธุ์ให้ทั่วพื้นที่การปลูกไผ่ช่วยเสริมให้ป่าสมบูรณ์ขึ้นอีกด้วย

2. ควรแนะนำให้ราษฎรได้รู้จักวิธีการปลูก วิธีการใช้ไม้ไผ่ให้เกิดประโยชน์ทั้งในการดำรงชีวิตประจำวันและในงานหัตถกรรมต่างๆ

3. การจัดทำศูนย์ข้อมูลเกี่ยวกับไม้ไผ่ ทำให้บุคคลทั่วไป เยาวชนและเด็กนักเรียน ได้ศึกษาหาความรู้และเกิดความภาคภูมิใจและสามารถเข้ามาศึกษาในพื้นที่ที่มีต้นไผ่ตามธรรมชาติและเห็นสภาพป่าจริง

4. การขยายพันธุ์สัตว์ป่า ควรให้มีสัตว์หลายชนิดและปล่อยคืนสู่ป่า เพื่อขยายพันธุ์ให้มากขึ้น และควรส่งเสริมให้ราษฎรได้ขยายพันธุ์และช่วยกันดูแลด้วย

5. การขยายพันธุ์เขียดแลวในแหล่งน้ำธรรมชาติได้ผลดีและควรที่จะขยายพันธุ์สัตว์น้ำชนิดอื่นๆที่มีอยู่ตามธรรมชาติด้วย

6. การจัดระบบป่าไม้ จัดการศูนย์ฝึกศึกษา การมีสัตว์ป่าสัตว์น้ำอยู่ในแหล่งธรรมชาติที่เดียวกันน่าจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติในการเดินป่าได้เป็นอย่างดีและควรส่งเสริมให้มีการดูแลเพิ่มเติมด้วยก็จะสมบูรณ์

พระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

ในคราวเสด็จฯ ทอดพระเนตร บ้านเมืองแพม อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน
เมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2549

1. การจัดที่ทำกินและส่งเสริมอาชีพให้ราษฎร มีความจำเป็น ควรส่งเสริมให้ราษฎรได้ปลูกพืชเลี้ยงสัตว์และส่งเสริมให้ปลูกข้าวให้ได้ผลผลิตมากๆ จะได้เพียงพอในการบริโภคภายในครอบครัว เพราะชาวเขาแต่ละครอบครัวมีลูกมาก จะต้องมีการบริโภคมาก

2. การจัดหาแหล่งน้ำให้ราษฎร ก็มีความจำเป็น ควรสร้างแหล่งน้ำและฟื้นฟูแหล่งน้ำธรรมชาติให้อีกทางหนึ่งด้วย

3. การดูแลสุขภาพและงานด้านอนามัยของราษฎรในหมู่บ้านมีความจำเป็น เด็กๆควรรับประทานอาหารที่มีสารอาหารอย่างเพียงพอ จะทำให้สมองดีและเป็นกำลังที่สำคัญต่อไป

4. สภาพป่าไม้ถูกทำลายไปมาก ขอให้ช่วยกันดูแลป่าและปลูกป่าให้มาก

พระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

ในคราวเสด็จฯ ทอดพระเนตร โรงเรียนเกษตรกรบนพื้นที่สูงของกระทรวงเกษตร
และสหกรณ์ ณ ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงจังหวัดแม่ฮ่องสอน บ้านนาป่าแปก เมื่อ
วันที่ 5 มีนาคม 2549

1. การจัดสถานที่ภายในศูนย์สวยงามมาก การจัดตั้งโรงเรียนเกษตรกรในสาขาอาชีพต่างๆมีประโยชน์แก่ราษฎร เพราะได้มาเห็นจริงและนำไปทำที่บ้านได้ ควรเน้นให้ราษฎรได้สำนึกในการดูแลรักษาป่าปลูกป่าด้วย เพราะจะเป็นการสร้างแหล่งอาหารให้เกิดในชุมชนในด้านต่างๆ มีสมุนไพรใช้รักษาโรคได้มีพืชสัตว์เป็นอาหารสำหรับบริโภค การดำเนินชีวิตก็จะดีประหยัดและสามารถใช้พลังงานที่มีอยู่ในท้องถิ่นได้อีกด้วย

2. การจัดสร้างธนาคารน้ำ (water bank) เป็นสิ่งที่มีความจำเป็น เพราะปัจจุบันน้ำเริ่มขาดแคลนและไม่ปลอดภัยในการบริโภค ควรส่งเสริมให้ราษฎรรู้จักการจัดเก็บน้ำฝนหรือน้ำตามธรรมชาติเอาไว้บริโภคได้ตลอดปี

3. การปลูกป่าและดูแลป่าให้สมบูรณ์อยู่เสมอ จะทำให้คนอยู่กับป่าได้ ชาวเขาเผ่ากระเหรี่ยงดูแลป่าไม้ได้ดีมากเขาจะรักป่า หวงเห่นป่า ควรณรงค์ให้ราษฎรได้รักป่าให้มาก

4. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีความสำคัญมาก เพราะต้องรับผิดชอบดูแลเรื่องอาหารและแหล่งน้ำ ซึ่งหมายถึงรับผิดชอบชีวิตของคนทั้งหลายให้อยู่ดี มีอาหารกินอย่างปลอดภัย

5. ต้องช่วยดูแลรักษาป่า อย่าให้มีการตัดไม้ทำลายป่ามากขึ้น เหมือนปัจจุบัน เพราะมีการทำลายป่ามากเกินไป ในต่างประเทศโดยเฉพาะในยุโรป อเมริกา เกิดภัยธรรมชาติมาก สาเหตุเกิดจากมีการโค่นป่ามาก แม้แต่ป่าเมซอนที่สมบูรณ์มากในโลก ก็เริ่มถูกทำลายมากแล้ว

6. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงจัดตั้งหมู่บ้านใกล้ที่หัวหิน จะเห็นได้ว่า

ในหมู่บ้านนี้ดินหมดสภาพเพราะใช้สารเคมีมาก รัฐบาลมีการอนุญาตให้ใช้สารเคมีได้ ไม่มีข้อห้าม ราษฎรก็จะนำมาใช้ในการทำลายวัชพืช ไม่มีการค้าขายหญ้า ใช้สารเคมีราดลงดินอย่างเดียว ผลร้ายที่ตามมาคือ ดินหมดสภาพและยิ่งไปกว่านั้น เมื่อฝนตกจะชะล้างเอาสารเคมีเหล่านั้นลงไปแม่น้ำลำธาร สัตว์น้ำได้รับอันตรายคนใช้น้ำก็เกิดอันตรายอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ หากรัฐบาลไม่แก้ไขเรื่องการใช้สารเคมี จะเกิดอันตรายอย่างใหญ่หลวง

6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ

พ.ศ.2551

7. รายละเอียดโครงการ

ในวโรกาสที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินเพื่อทอดพระเนตรการดำเนินงาน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและทรงเยี่ยมราษฎรในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน ในวันที่ 3-5 มีนาคม 2549 ทอดพระเนตรผลการดำเนินงานของหน่วยงานต่างๆของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งโรงเรียนเกษตรกรรมบนพื้นที่สูงจังหวัดแม่ฮ่องสอนในโครงการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ณ ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงจังหวัดแม่ฮ่องสอน ทรงมีพระราชเสาวนีย์ กับหน่วยงานต่างๆที่เฝ้ารับเสด็จ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานหลายประการได้แก่ ด้านการเกษตร ด้านหัตถกรรม ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ ด้านพัฒนาสังคมในชุมชนและด้านการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อสนองพระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ที่ทรงห่วงใยทรัพยากรธรรมชาติและมีพระประสงค์ที่จะให้พสกนิกรที่อาศัยอยู่บนพื้นที่สูง ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการรักษาทรัพยากร ธรรมชาติ ป่าไม้ น้ำและดิน ให้สามารถดำรงชีวิตและมีวิถีชีวิตที่อยู่กับป่าได้อย่างเหมาะสมและยั่งยืน

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงได้จัดทำ “โครงการรักษาน้ำเพื่อพระแม่ของแผ่นดิน” โดยดำเนินการร่วมกันระหว่างหน่วยงานต่างๆ ได้แก่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย ผู้ว่าราชการจังหวัดในพื้นที่โครงการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องๆ ทั้งในระดับส่วนกลางและระดับพื้นที่ ในการสนับสนุนและร่วมมือกับชุมชนในพื้นที่ เป้าหมายเพื่อดำเนินการพัฒนาตามแนวพระราชเสาวนีย์ข้างต้น

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อฟื้นฟูและอนุรักษ์สภาพป่าต้นน้ำลำธารให้สามารถเกิดประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน
- 2) เพื่อพัฒนาชีวิตและความเป็นอยู่ของประชากรให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างพอเพียงและมีความสมดุลกับสิ่งแวดล้อม
- 3) เพื่อสนับสนุนให้ชุมชนมีเครือข่ายการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างเหมาะสมภายใต้การสนับสนุนของรัฐและองค์กรในท้องถิ่น

8. สถานภาพโครงการ

ยังดำเนินการอยู่

ไม่ทราบ

สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....

อื่นๆ ระบุ .....

9. งบประมาณปัจจุบัน

จำนวน 210,000 บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

งบจังหวัด

งบ กปร.

งบ อบต.

งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

- ชื่อโครงการ โครงการจัดตั้งหมู่บ้านชาวไทยภูเขา ตามพระราชเสาวนีย์ บ้านปางคอง
- ที่ตั้งโครงการ ตำบลนาปู่ป้อม อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน
- พระราชดำริของ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
- วันที่พระราชทานพระราชดำริ 1 กุมภาพันธ์ 2542
- รายละเอียดพระราชดำริ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้มีพระราชกระแสรับสั่งให้หน่วยราชการ ดำเนินการช่วยเหลือราษฎรชาวไทยภูเขา ด้วยการให้อยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่เดิม โดยไม่ต้องอพยพมายังพื้นราบ เพื่อให้ราษฎรชาวไทยภูเขาได้อาศัยอยู่ในถิ่นฐานเดิม สามารถดำเนินชีวิตและวัฒนธรรมประเพณีเดิมที่บรรพบุรุษของพวกเขามาแล้วนั้นได้ปฏิบัติมา ภายใต้การดูแลช่วยเหลืออย่างใกล้ชิด และให้สามารถควบคุมประชากรได้ ด้วยการให้ความรู้ การปลูกจิตสำนึกความเป็นไทย และปฏิบัติตามกฎหมายไทย ตลอดจนการให้ราษฎรชาวไทยภูเขาได้มีส่วนร่วมในการดูแลรักษา ป่าต้นน้ำลำธาร และร่วมมือกับทางราชการในการช่วยเหลือด้านความมั่นคง
- ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ พ.ศ.2542
- รายละเอียดโครงการ วัตถุประสงค์
  - เพื่อเป็นการสนองพระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถที่ให้ราษฎรชาวไทยภูเขาสมัครใจไปเป็นยามตามแนวชายแดน
  - เสริมสร้างศักยภาพของพื้นที่และชุมชน ให้มีความพร้อมในการพัฒนา และป้องกันตนเองเพื่อเป็นถิ่นฐานที่มั่นคงถาวรต่อไป
  - พัฒนาคุณภาพชีวิต รวมทั้งการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ตามแนวทางการอยู่ร่วมกันของคนกับป่า ในลักษณะบ้านเล็กในป่าใหญ่โดยกรมส่งเสริมการเกษตร ให้การสนับสนุนและฝึกอบรมอาชีพการเกษตร
- สถานภาพโครงการ ยังดำเนินการอยู่ สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
 ไม่ทราบ อื่นๆ ระบุ ยังคงมีการตรวจเยี่ยม และส่งเสริม ด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ ตำบล/ศูนย์ฯ ที่สูง จ.แม่ฮ่องสอน
- งบประมาณปัจจุบัน - บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

งบจังหวัด

งบ อบต.

งบ กปร.

งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

- ชื่อโครงการ โครงการจัดตั้งหมู่บ้านชาวไทยภูเขา ตามพระราชเสาวนีย์ บ้านแม่สาวอู
- ที่ตั้งโครงการ บ้านแม่สาวอู ตำบลผาบ่อง อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน
- พระราชดำริของ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
- วันที่พระราชทานพระราชดำริ 22 มีนาคม 2545
- รายละเอียดพระราชดำริ

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ มีพระราชเสาวนีย์ ให้นำไปพิจารณาหาแนวทางในการดำเนินงานจัดตั้งหมู่บ้านในรูปแบบ “บ้านขามชายแดน” ด้านทิศตะวันตกของตัวเมืองแม่ฮ่องสอน เพื่อพัฒนารายกรในพื้นที่ให้เข้มแข็ง มีส่วนร่วมรักษาอาชีพโดยของชาติอย่างมีระบบ ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

กองพลพัฒนาที่ 3 จึงจัดทำแผนแม่บทโครงการหมู่บ้านขามชายแดน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านแม่สาวอู ตำบลผาบ่อง อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ขึ้น ซึ่งแผนแม่บทดังกล่าวยึดถือแผนแม่บทโครงการจัดตั้งหมู่บ้านราษฎรชาวไทยภูเขา บ้านปางคอง เป็นแนวทางในการดำเนินงานและให้สอดคล้องกับพระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ที่เน้นการพัฒนาหมู่บ้านในลักษณะบ้านเล็กในป่าใหญ่ เพื่อพัฒนารายกรในพื้นที่ให้เข้มแข็ง มีส่วนร่วมรักษาอาชีพโดยของชาติ อย่างมีระบบสอดคล้องกับแนวยุทธศาสตร์ชาติ และระบบการต่อสู้แบบเบ็ดเสร็จ
- ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ พ.ศ.2545
- รายละเอียดโครงการ

วัตถุประสงค์

  - เพื่อเป็นการสนองพระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถที่ให้ราษฎรชาวไทยภูเขาสมัครใจไปเป็นขามตามแนวชายแดน
  - เสริมสร้างศักยภาพของพื้นที่และชุมชน ให้มีความพร้อมในการพัฒนา และป้องกันตนเองเพื่อเป็นถิ่นฐานที่มั่นคงถาวรต่อไป
  - พัฒนาคุณภาพชีวิต รวมทั้งการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามแนวทางการอยู่ร่วมกันของคนกับป่า ในลักษณะบ้านเล็กในป่าใหญ่

โดยกรมส่งเสริมการเกษตร ให้การสนับสนุนและฝึกอบรมอาชีพการเกษตร
- สถานภาพโครงการ ยังดำเนินการอยู่ สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
- ไม่ทราบ อื่นๆ ระบุ ยังคงมีการตรวจเยี่ยม และส่งเสริม

ด้านการเกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/
ตำบล/ศูนย์ฯ ที่สูง จ.แม่ฮ่องสอน

9. งบประมาณปัจจุบัน

- บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

งบจังหวัด

งบ อบต.

งบ กปร.

งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

- ชื่อโครงการ โครงการฟาร์มตัวอย่างบ้านแม่ต้า ต.เสริมซ้าย อ.เสริมงาม จ.ลำปาง
- ที่ตั้งโครงการ บ้านแม่ต้า ต.เสริมซ้าย อ.เสริมงาม จ.ลำปาง
- พระราชดำริของ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
- วันที่พระราชทานพระราชดำริ -
- รายละเอียดพระราชดำริ

เมื่อปี พ.ศ. 2540 สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ มีพระราชดำริให้จัดตั้งฟาร์มตัวอย่าง ครั้งแรกที่บ้านขุนแตะ ตำบลคอนแก้ว อำเภอจอมทอง และบ้านแม่ตุงติง ตำบลแม่สาบ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อช่วยเหลือราษฎรที่ยากจนให้มีการผลิตอาหารในชุมชน โดยทำการเลี้ยงสัตว์ เลี้ยงปลา ปลูกพืชผัก ไม้ผล ทำนา อนุรักษ์ป่า ให้ราษฎรได้มีงานทำมีรายได้ มีการจ้างแรงงานให้คนที่ไม่มีงานทำ ได้เข้ามารับจ้างทำฟาร์ม ทำให้ราษฎรได้รับความรู้มีอาหารบริโภคในครัวเรือนและมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ต่อมาทรงมีพระราชดำริเพิ่มเติมให้ดำเนินการลักษณะนี้ในพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศ

เมื่อวันที่ 17 มกราคม 2527 สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จไปทรงเยี่ยมราษฎรอำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง ในโอกาสนั้น ได้ทรงรับทราบถึงความทุกข์ยากของราษฎรบ้านแม่ต้า ซึ่งยากจนมาก มีอาชีพไม่แน่นอน ส่วนใหญ่ดำรงชีพโดยการรับจ้างตัดไม้ให้กับนายทุน จึงทรงเลือกที่ดินว่างเปล่าหน้าโรงเรียนแม่ต้าก่อสร้างอาคารศูนย์ศิลปาชีพ โดยพระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์สำหรับดำเนินงาน โดยกองทัพภาคที่ 3 ได้มอบหมายให้ กองร้อยที่ 4 กองพันทหารช่างที่ 4 ค่ายสุรศักดิ์มนตรี ดำเนินการก่อสร้างอาคาร เมื่อ 22 กุมภาพันธ์ 2527

ต่อมา กองทัพภาคที่ 3 ได้มอบหมายให้กองทหารราบที่ 7 กรมทหารราบที่ 17 รับผิดชอบดำเนินการตามลำดับ จนถึงปีงบประมาณ 2535 จึงได้มอบหมายมณฑลทหารบกที่ 32 รับผิดชอบดำเนินการจนถึงปัจจุบัน

เมื่อวันเสาร์ที่ 8 เมษายน 2538 สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถเสด็จฯ ตรวจเยี่ยมการดำเนินงาน โครงการฯ และทรงเยี่ยมราษฎรหมวดนาถ้ำ บ้านแม่ต้า ตำบลเสริมซ้ายอำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง ในการนี้ได้พระราชทานพระราชดำริให้พิจารณาสนับสนุนและช่วยเหลือราษฎรในหมวดนาถ้ำ และพื้นที่ใกล้เคียง ด้วยการขุดสระเก็บน้ำประจำไร่นา เพื่อเป็นแหล่งเก็บกักน้ำไว้ใช้ในไร่นาสวนผลไม้ ประมง และอุปโภคบริโภค ตามแนวทางทฤษฎีใหม่ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งเป็นส่วนของพื้นที่ฟาร์มตัวอย่าง

วัตถุประสงค์

1. ส่งเสริมเกษตรกรในพื้นที่โครงการให้ได้รับความรู้ทางด้านการเกษตร เรียนรู้ปฏิบัติจริง (พืช สัตว์ ประมงและการแปรรูป)
2. เป็นแหล่งผลิตอาหารและจ้างงานให้แก่เกษตรกรและประชาชนในพื้นที่
3. เป็นแหล่งเรียนรู้งานด้านการเกษตรและข้อมูลในการถ่ายทอดกรรมวิธี กิจกรรมการเกษตร ที่ดำเนินการในฟาร์มที่ได้ผล ให้กับราษฎรในพื้นที่โครงการฯ เพื่อดำเนินการเอง
4. ศึกษาข้อมูลของกรรมวิธีดำเนินงานที่ได้ผล เน้นให้ราษฎรสามารถดำเนินการเองได้ โดยใช้วัสดุ และอุปกรณ์ที่มีในท้องถิ่นให้มากที่สุด
5. เกษตรกรมีรายได้เสริมจากการดำเนินงานฟาร์มตัวอย่าง
6. อนุรักษ์สภาพป่าไม้ในพื้นที่ให้คงความอุดมสมบูรณ์ตลอดไป

6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ

2547

7. รายละเอียดโครงการ

วิธีดำเนินงาน

1. จัดตั้งฟาร์มตัวอย่างพร้อมด้วย โครงสร้างพื้นฐาน
2. ดำเนินกิจกรรมการเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่ โดยแรงงานในพื้นที่ ให้ราษฎรมีแหล่งผลิตอาหาร สำหรับเป็นธนาคารอาหารชุมชน(Food Bank) และเป็นแหล่งเรียนรู้ทำการเกษตร อย่างถูกหลักวิชาการ ในพื้นที่จำกัดให้ได้ผลเพิ่มขึ้น ลดต้นทุนการผลิตให้ต่ำลง
3. จัดกิจกรรมถ่ายทอดความรู้

กิจกรรม

1. ฝึกอบรมเกษตรกรด้านพืช สัตว์ การลดต้นทุน การทำบัญชีฟาร์ม
2. จัดทำแปลงส่งเสริมการปลูกพืช เช่น พืชผัก ไม้ผล ไม้ยืนต้น ข้าว/พืชไร่ การเพาะเห็ด
3. สาธิตการเลี้ยงและผลิตสัตว์ เช่น ไก่ไข่ ไก่ดำ ไก่พื้นเมือง แกะ สุกร
4. ถนอมอาหารและแปรรูปผลผลิต
5. การพัฒนาและฟื้นฟูต้นน้ำลำธาร

8. สถานภาพโครงการ

9. งบประมาณปัจจุบัน

- บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

- งบจังหวัด   งบ อบต.
 งบ กปร.   งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

(ด้านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร)

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

1. ชื่อโครงการ	โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านแม่ต้า อำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง
2. ที่ตั้งโครงการ	1. หมู่ที่ 1 บ้านแม่ต้า ตำบลเสริมซ้าย อำเภอเสริมงาม 2. หมู่ที่ 5, 7, 8 ตำบลเสริมกลาง หมู่ที่ 3, 11 ตำบลทุ่งงาม อำเภอเสริมงาม
3. พระราชดำริของ	สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
4. วันที่พระราชทานพระราชดำริ	14 มกราคม 2536
5. รายละเอียดพระราชดำริ	<p>สรุปพระราชดำริได้ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ให้พัฒนาพื้นที่และอาชีพของราษฎรและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ บ้านแม่ต้า ตำบลเสริมซ้าย อำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง จัดหาน้ำเพิ่มเติมให้กับสระเก็บน้ำต่างๆ โดยพิจารณาก่อสร้างระบบส่งน้ำเพิ่มเติมเชื่อมต่อกับ ระบบส่งน้ำ และระบบผันน้ำเดิมของโครงการชลประทานที่ใดก่อสร้างไว้แล้วตามความเหมาะสมต่อไป จัดหาน้ำสนับสนุนกิจกรรมของศูนย์ศิลปาชีพบ้านแม่ต้ารวมทั้งกิจกรรมการเกษตรบริเวณแปลงสาธิตการเกษตรเนื้อที่ประมาณ 125 ไร่ ปัจจุบันยังมีปัญหาขาดแคลนน้ำ โดยพิจารณาก่อสร้างสระเก็บน้ำขนาดเล็กพร้อมระบบส่งน้ำเชื่อมต่อกับระบบท่อผันน้ำอ่างเก็บน้ำห้วยจวง - อ่างเก็บน้ำ บ้านแม่ต้า เพื่อให้สามารถรับน้ำเพิ่มเติมลงสระเก็บน้ำดังกล่าวได้ เร่งพิจารณาวางโครงการและก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยแม่ต้าตอนบน ที่เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อ พ.ศ.2535 เพื่อเป็นแหล่งเก็บกักน้ำสำรองในฤดูฝนไว้ส่งเพิ่มเติมให้แก่อ่างเก็บน้ำห้วยจวง อ่างเก็บน้ำ ห้วยโป่งแก้วและอ่างเก็บน้ำบ้านแม่ต้า ซึ่งมีความจุน้อยไม่เพียงพอกับความต้องการใช้งานในช่วงฤดูแล้ง โดยสมควรตรวจสอบความเหมาะสมของสภาพป่าบริเวณอ่างเก็บน้ำห้วยแม่ต้าตอนบนที่จะต้องถูกน้ำท่วมเสียก่อน
6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ	พ.ศ. 2536
7. รายละเอียดโครงการ	<p>วัตถุประสงค์</p> <ol style="list-style-type: none"> เพื่อช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาราษฎรที่ไม่มีที่ทำกินและไม่มีหลักประกันในการดำรงชีพให้มีที่ดินทำกินและมีหลักประกันในการดำรงชีพ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ ทั้งอาชีพหลักและอาชีพเสริมให้แก่ราษฎร

3. เพื่อป้องกันการบุกรุกทำลายป่า รักษาป่าให้มีสภาพอุดมสมบูรณ์และ
ดำเนินการพัฒนาอนุรักษ์ สภาพนิเวศวิทยาป่าไม้ด้วย
  4. เพื่อพัฒนาเป็นหมู่บ้านเฉลิมพระเกียรติ องค์สมเด็จพระนางเจ้าฯ
พระบรมราชินีนาถ ในวาระเฉลิมพระชนมพรรษา 5 รอบ ปี พ.ศ.2535
  5. เพื่อนำน้ำจากอ่างเก็บน้ำห้วยโป่งแควมาใช้ประโยชน์ให้กับราษฎรที่
เดือดร้อนจากการขาดแคลนน้ำ
  6. เพื่อนำน้ำจากอ่างเก็บน้ำห้วยโป่งแควส่งเข้าพื้นที่แปลงเกษตร เพื่อ
ช่วยเหลือราษฎรจำนวน 100 ไร่ และเพื่อใช้ในการอุปโภค - บริโภค ของราษฎรที่
เดือดร้อนจากการขาดแคลนน้ำ
- โดยที่ผ่านมารกรมส่งเสริมการเกษตร ได้เข้าร่วมดำเนินการฝึกอบรมถ่ายทอด
ความรู้ด้านการเกษตรและการถนอมและแปรรูปผลผลิตให้กับเกษตรกรและ
สนับสนุนการจัดทำแปลงส่งเสริมการเกษตรแบบผสมผสาน

8. สถานภาพโครงการ

- ยังดำเนินการอยู่   สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
- ไม่ทราบ   อื่นๆ ยังคงมีการตรวจเยี่ยมและส่งเสริมด้านการ
เกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล โดย
ในปีงบประมาณ 2552 กรมส่งเสริมการเกษตรสนับสนุนงบประมาณ 66,000 บาท

9. งบประมาณปัจจุบัน

- บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

- งบจังหวัด   งบ อบต.
 งบ กปร.   งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

(ด้านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร)
กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

- ชื่อโครงการ โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านทุ่งจี้ อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง
- ที่ตั้งโครงการ บ้านทุ่งจี้ ตำบลทุ่งกว๋าว อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง
- พระราชดำริของ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
- วันที่พระราชทานพระราชดำริ 13 เมษายน 2539
- รายละเอียดพระราชดำริ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้ทรงเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมราษฎรที่บ้านใหม่พัฒนา อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ในระหว่างการเสด็จได้มีราษฎรบ้านทุ่งจี้ ตำบลทุ่งกว๋าว อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ได้กราบบังคมทูลร้องเรียนเกี่ยวกับการลักลอบตัดไม้ทำลายป่า ในพื้นที่รอยต่อ อำเภอเมือง อำเภอเมืองปาน และอำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง และขอพระราชทาน การส่งเสริมอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับราษฎร สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้ทรงมีพระราชเสาวนีย์กับแม่ทัพภาคที่ 3 และผู้ว่าราชการจังหวัดลำปาง ให้กำหนดมาตรการแก้ไขปัญหาการลักลอบตัดไม้ทำลายป่าในพื้นที่รอยต่อ 3 อำเภอ ดังกล่าว
- ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ พ.ศ. 2539
- รายละเอียดโครงการ วัตถุประสงค์
  - เพื่อสนองพระราชเสาวนีย์ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในการแก้ไขปัญหาการลักลอบตัดไม้ทำลายป่า
  - เพื่อให้ทุกส่วนราชการที่มีหน้าที่รับผิดชอบ ร่วมกันแก้ไขปัญหาการทำลายทรัพยากรป่าไม้ให้บรรลุผลสำเร็จเป็นรูปธรรมและให้มีหน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการอย่างต่อเนื่อง
  - เพื่อเป็นการช่วยเหลือราษฎรในพื้นที่ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ด้วยการส่งเสริมอาชีพให้มีรายได้เพิ่มขึ้น
  - เพื่อเป็นการเสริมสร้างองค์กรมวลชนในพื้นที่ให้เข้ามามีบทบาทในการรักษาทรัพยากรโดยที่ผ่านมารกรมส่งเสริมการเกษตรได้เข้าร่วมดำเนินการฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตรและการถนอมและแปรรูปผลผลิตให้กับเกษตรกรและสนับสนุนการจัดทำแปลงส่งเสริมการปลูกพืชไร่
- สถานภาพโครงการ ยังดำเนินการอยู่ สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....
 ไม่ทราบ อื่นๆ ยังคงมีการตรวจเยี่ยมและส่งเสริมด้าน

การ เกษตรในพื้นที่ตามภารกิจของเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ/ตำบล
โดยในปีงบประมาณ 2552 กรมส่งเสริมการเกษตรสนับสนุนงบประมาณ 66,000 บาท

9. งบประมาณปัจจุบัน

- บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

งบจังหวัด

งบ อบต.

งบ กปร.

งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

(ด้านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร)

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

1. ชื่อโครงการ	โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
2. ที่ตั้งโครงการ	ณ บ้านห้วยด้า หมู่ที่ 4 ต. นางพญา อ. ท่าปลา จ. อุตรดิตถ์
3. พระราชดำริของ	สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
4. วันที่พระราชทานพระราชดำริ	25 พฤษภาคม 2545
5. รายละเอียดพระราชดำริ	สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ ทรงมีพระราชเสาวนีย์ให้ราษฎรทุกครัวเรือนมีการปลูกพืชผักสวนครัวและปลูกพืชสมุนไพรไว้บริโภคในครัวเรือน เพื่ออนุรักษ์พืชสมุนไพรและโครงการแปรรูปพืชสมุนไพรไว้บริโภคในครัวเรือน ตลอดจนเป็นอาชีพในอนาคตได้
6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ	ปี พ.ศ. 2546
7. รายละเอียดโครงการ	<u>วัตถุประสงค์</u> 1. เพื่อให้ราษฎรใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ 2. เพื่อให้ราษฎรมีรายได้เพิ่มขึ้น 3. เพื่อให้ราษฎรมีรายได้เสริม <u>กิจกรรมที่ดำเนินการ</u> 1. อบรมถ่ายทอดความรู้การปลูกพืชสมุนไพร 2. สนับสนุนพันธุ์พืชสมุนไพร ให้แก่เกษตรกรผู้ร่วมโครงการฯ 3. อบรมด้านการตลาดพืชสมุนไพร
8. สถานภาพโครงการ	☒ ยังดำเนินการอยู่ ☐ สิ้นสุดการดำเนินงานแล้ว ตั้งแต่ปี ☐ ไม่ทราบ ☐ อื่นๆ (ระบุ)
9. งบประมาณปัจจุบัน	-
10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน	☐ งบจังหวัด ☐ งบ อบต. ☐ งบ กปร. ☒ งบอื่นๆ ระบุ กรมส่งเสริมการเกษตร
11. หน่วยงานรับผิดชอบ	สำนักงานเกษตรจังหวัดอุตรดิตถ์ กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แบบรายงาน
ข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2553

---

1. ชื่อโครงการ

โครงการรักษาน้ำเพื่อพระแม่ของแผ่นดิน

2. ที่ตั้งโครงการ

จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ น่าน พิชญ์โลก แม่ฮ่องสอน และอุตรดิตถ์ ดำเนินการในพื้นที่โครงการนำร่อง 10 แห่ง ดังนี้

1) พื้นที่ลุ่มน้ำของ อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป้าหมายครอบคลุม 13 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้านหลัก คือ บ้านปางคองและหมู่บ้านบริวาร คือ บ้านแสนคำลือ บ้านแอโก้ บ้านเมืองแพม บ้านปางยุง บ้านปางคาม บ้านโถ้งหลวง บ้านโถ้งนา บ้านป่าไหล่ บ้านคอยคู้ บ้านซอเบะ บ้านโถ้งสาและบ้านอาใจ

2) พื้นที่ลุ่มน้ำปาย อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป้าหมายครอบคลุม 17 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้านหลัก คือ บ้านท่าโป่งแดงและหมู่บ้านบริวาร คือ บ้านปางหมู บ้านแม่สาวอู บ้านห้วยเสือเต่า บ้านห้วยปู่แกง บ้านน้ำเพียงดิน บ้านในสอย บ้านสบสอย บ้านป่าปู้ บ้านห้วยคลี่ บ้านห้วยแก้ว บ้านดอยแสง บ้านห้วยผึ้ง บ้านไม้สะเป่ บ้านทุ่งกอมู บ้านห้วยเตื่อและบ้านห้วยตะแล

3) พื้นที่ลุ่มน้ำแม่สะงา อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป้าหมายครอบคลุม 11 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้านหลัก คือ บ้านปางตองและหมู่บ้านบริวาร คือ บ้านห้วยมะเจือส้ม บ้านนาป่าเปก บ้านรวมไทย บ้านห้วยโป่งอ่อน บ้านทบสอก บ้านยอด บ้านแม่สะงา บ้านห้วยขาน บ้านกุงไม้สักและบ้านหมอกจำแป้

4) พื้นที่ลุ่มน้ำแม่สะมาด-ห้วยหมากกลาง อำเภอเมืองและอำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป้าหมายครอบคลุม 14 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้านหลัก คือ บ้านหนองเขียวและหมู่บ้านบริวาร คือ บ้านพะยอม บ้านห้วยขี้หมู บ้านห้วยข้าวสับ บ้านกัวขม้น บ้านห้วยสะ บ้านห้วยสะ บ้านทุ่งมะขามป้อม บ้านน้ำโค้ง บ้านห้วยหมากกลาง บ้านท่าโน บ้านแม่สุรินและบ้านพอนอคี

5) พื้นที่ลุ่มน้ำแม่หาด อำเภอมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ เป้าหมายครอบคลุม 6 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้านหลัก คือ บ้านสบหาดและหมู่บ้านบริวาร คือ บ้านห้วยไก่อ่า บ้านแม่ระอานอก บ้านจกปึก บ้านลูกคูและบ้านแม่ระอาน

6) พื้นที่ลุ่มน้ำปิงน้อย อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ เป้าหมายครอบคลุม 7 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้านหลัก คือ บ้านเซโดชาและหมู่บ้านบริวาร คือ บ้านละอองเหนือ บ้านแม่แฮใต้ บ้านฝักไผ่และบ้านสาม

7) พื้นที่ลุ่มน้ำแม่คำ อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย เป้าหมายครอบคลุม 9 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้านหลัก คือ บ้านห้วยห้วยกป่าโซ หมู่ 9(ห้วยห้วยก ห้วยห้วยกกลาง มโนสุจริตและหมู่บ้านบริวารบ้านป่าแอ หมู่ 21 บ้านห้วยหมาก หมู่ 18 และบ้านเล่าลิว หมู่ 14 (เล่าลิว ลีซอใหม่)

8) พื้นที่ลุ่มน้ำขุนน่าน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน เป้าหมายครอบคลุม 15 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้านหลัก คือ บ้านสะจุก สะแกียงและหมู่บ้านบริวาร คือบ้านเปียงก่อ บ้านเปียงซ้อ บ้านห้วยเตี้ย บ้านด่าน บ้านนาคุ บ้านสไลน้อย-สไลหลวง บ้านบวกลุ่ม บ้านห้วยฟอง บ้านขุนน้ำน่าน บ้านบวกลุ่ม บ้านห้วยลึก บ้านห้วยปูดและบ้านห้วยขวาก

9) พื้นที่ลุ่มน้ำภาค อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก เป้าหมายครอบคลุม 14 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้านหลัก คือ บ้านเทิดชาติ บ้านนุชเทียน ตำบลบ่อภาค อำเภอชาติตระการและหมู่บ้านบริวาร คือ บ้านน้ำค้ำ บ้านน้ำจวง บ้านชานาญชัย บ้านใหม่รักไทย บ้านหมั่นแสวง บ้านสงบสุข บ้านร่มเกล้า บ้านรักษาติ บ้านบ่อภาค หมู่ 4 บ้านบ่อภาค หมู่ 5 ตำบลบ่อภาค อำเภอชาติตระการ บ้านนุ่งผล้า ตำบลน้ำกุ่มและบ้านน้ำแจ้งพัฒนา ตำบลนาบัว อำเภอนครไทย

10) พื้นที่ลุ่มน้ำลี อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ เป้าหมายครอบคลุม 8 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้านหลัก คือ บ้านน้ำลี บ้านน้ำต๊ะและหมู่บ้านบริวาร คือ บ้านกัวเคียน บ้านทรายงาม บ้านปางหมื่น บ้านผาลาด บ้านคำยและบ้านวังหัวคอย

3. พระราชดำริของ

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

4. วันที่พระราชทานพระราชดำริ

ในวโรกาสที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินเพื่อทอดพระเนตรการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและทรงเยี่ยมราษฎรในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน ในวันที่ 3-5 มีนาคม 2549

5. รายละเอียดพระราชดำริ

พระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในคราวเสด็จฯทอดพระเนตร ศูนย์ไผ่ศึกษาของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม บ้านเมืองแพม อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน เมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2549

1. ไผ่ไผ่เป็นไม้ที่มีคุณค่า ควรส่งเสริมให้ปลูกกันมากและให้นุรักษ์พันธุ์และขยายพันธุ์ให้ทั่วพื้นที่การปลูกไผ่ช่วยเสริมให้ป่าสมบูรณ์ขึ้นอีกด้วย

2. ควรแนะนำให้ราษฎรได้รู้จักวิธีการปลูก วิธีการใช้ไผ่ไผ่ให้เกิดประโยชน์ทั้งในการดำรงชีวิตประจำวันและในงานหัตถกรรมต่างๆ

3. การจัดทำศูนย์ข้อมูลเกี่ยวกับไผ่ไผ่ ทำให้บุคคลทั่วไป เยาวชนและเด็กนักเรียน ได้ศึกษาหาความรู้และเกิดความภาคภูมิใจและสามารถเข้ามาศึกษาในพื้นที่ที่มีต้นไผ่ตามธรรมชาติและเห็นสภาพป่าจริง

4. การขยายพันธุ์สัตว์ป่า ควรให้มีสัตว์หลายชนิดและปล่อยคืนสู่ป่า เพื่อขยายพันธุ์ให้มากขึ้น และควรส่งเสริมให้ราษฎรได้ขยายพันธุ์และช่วยกันดูแลด้วย

5. การขยายพันธุ์เขียดแลวในแหล่งน้ำธรรมชาติได้ผลดีและควรที่จะขยายพันธุ์สัตว์น้ำชนิดอื่นๆที่มีอยู่ตามธรรมชาติด้วย

6. การจัดระบบป่าไผ่ จัดการศูนย์ไผ่ศึกษา การมีสัตว์ป่าสัตว์น้ำอยู่ในแหล่งธรรมชาติที่เดียวกันน่าจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติในการเดินป่าได้เป็นอย่างดีและควรส่งเสริมให้มีการดูแลเพิ่มเติมด้วยก็จะสมบูรณ์

พระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

ในคราวเสด็จฯ ทอดพระเนตร บ้านเมืองแพม อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน
เมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2549

1. การจัดที่ทำกินและส่งเสริมอาชีพให้ราษฎร มีความจำเป็น ควรส่งเสริมให้ราษฎรได้ปลูกพืชเลี้ยงสัตว์และส่งเสริมให้ปลูกข้าวให้ได้ผลผลิตมากๆ จะได้เพียงพอในการบริโภคภายในครอบครัว เพราะชาวเขาแต่ละครอบครัวมีลูกมาก จะต้องมีการบริโภคมาก

2. การจัดหาแหล่งน้ำให้ราษฎร ก็มีความจำเป็น ควรสร้างแหล่งน้ำและฟื้นฟูแหล่งน้ำธรรมชาติให้อีกทางหนึ่งด้วย

3. การดูแลสุขภาพและงานด้านอนามัยของราษฎรในหมู่บ้านมีความจำเป็น เด็กๆควรรับประทานอาหารที่มีสารอาหารอย่างเพียงพอ จะทำให้สมองดีและเป็นกำลังที่สำคัญต่อไป

4. สภาพป่าไม้ถูกทำลายไปมาก ขอให้ช่วยกันดูแลป่าและปลูกป่าให้มาก

พระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

ในคราวเสด็จฯ ทอดพระเนตร โรงเรียนเกษตรกรรมบนพื้นที่สูงของกระทรวงเกษตร
และสหกรณ์ ณ ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงจังหวัดแม่ฮ่องสอน บ้านนาป่าแปก เมื่อ
วันที่ 5 มีนาคม 2549

1. การจัดสถานที่ภายในศูนย์สวยงามมาก การจัดตั้งโรงเรียนเกษตรกรรมในสาขาอาชีพต่างๆมีประโยชน์แก่ราษฎร เพราะได้มาเห็นจริงและนำไปทำที่บ้านได้ ควรเน้นให้ราษฎรได้สำนึกในการดูแลรักษาป่าปลูกป่าด้วย เพราะจะเป็นการสร้างแหล่งอาหารให้เกิดในชุมชนในด้านต่างๆ มีสมุนไพรใช้รักษาโรคได้มีพืชสัตว์เป็นอาหารสำหรับบริโภค การดำเนินชีวิตก็จะดีประหยัดและสามารถใช้พลังงานที่มีอยู่ในท้องถิ่นได้อีกด้วย

2. การจัดสร้างธนาคารน้ำ (water bank) เป็นสิ่งที่มีความจำเป็น เพราะปัจจุบันน้ำเริ่มขาดแคลนและไม่ปลอดภัยในการบริโภค ควรส่งเสริมให้ราษฎรรู้จักการจัดเก็บน้ำฝนหรือน้ำตามธรรมชาติเอาไว้บริโภคได้ตลอดปี

3. การปลูกป่าและดูแลป่าให้สมบูรณ์อยู่เสมอ จะทำให้คนอยู่กับป่าได้ ชาวเขาเผ่ากระเหรี่ยงดูแลป่าไม้ได้ดีมากเขาจะรักษา หวงเหินป่า ควรณรงค์ให้ราษฎรได้รักษาป่าให้มาก

4. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีความสำคัญมาก เพราะต้องรับผิดชอบดูแลเรื่องอาหารและแหล่งน้ำ ซึ่งหมายถึงรับผิดชอบชีวิตของคนทั้งหลายให้อยู่ดี มีอาหารกินอย่างปลอดภัย

5. ต้องช่วยดูแลรักษาป่า อย่าให้มีการตัดไม้ทำลายป่ามากขึ้น เหมือนปัจจุบัน เพราะมีการทำลายป่ามากเกินไป ในต่างประเทศโดยเฉพาะในยุโรป อเมริกา เกิดภัยธรรมชาติมาก สาเหตุเกิดจากมีการโค่นป่ามาก แม้แต่ป่าเมซอนที่สมบูรณ์มากในโลก ก็เริ่มถูกทำลายมากแล้ว

6. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงจัดตั้งหมู่บ้านใกล้ที่หัวหิน จะเห็นได้ว่า

ในหมู่บ้านนี้ดินหมดสภาพเพราะใช้สารเคมีมาก รัฐบาลมีการอนุญาตให้ใช้สารเคมีได้ ไม่มีข้อห้าม ราษฎรก็จะนำมาใช้ในการทำลายวัชพืช ไม่มีการขายหญ้า ใช้สารเคมีราดลงดินอย่างเดียว ผลร้ายที่ตามมาคือ ดินหมดสภาพและยิ่งไปกว่านั้น เมื่อฝนตกจะชะล้างเอาสารเคมีเหล่านั้นลงไปแม่น้ำลำธาร สัตว์น้ำได้รับอันตรายคนใช้น้ำก็เกิดอันตรายอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ หากรัฐบาลไม่แก้ไขเรื่องการใช้สารเคมี จะเกิดอันตรายอย่างใหญ่หลวง

6. ปีที่เริ่มดำเนินการโครงการ

พ.ศ.2551

7. รายละเอียดโครงการ

ในวโรกาสที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินเพื่อทอดพระเนตรการดำเนินงาน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและทรงเยี่ยมราษฎรในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน ในวันที่ 3-5 มีนาคม 2549 ทอดพระเนตรผลการดำเนินงานของหน่วยงานต่างๆของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งโรงเรียนเกษตรกรรมบนพื้นที่สูงจังหวัดแม่ฮ่องสอนในโครงการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ณ ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงจังหวัดแม่ฮ่องสอน ทรงมีพระราชเสาวนีย์ กับหน่วยงานต่างๆที่เฝ้ารับเสด็จ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานหลายประการได้แก่ ด้านการเกษตร ด้านหัตถกรรม ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ ด้านพัฒนาสังคมในชุมชนและด้านการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อสนองพระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ที่ทรงห่วงใยทรัพยากรธรรมชาติและมีพระประสงค์ที่จะให้พสกนิกรที่อาศัยอยู่บนพื้นที่สูง ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการรักษาทรัพยากร ธรรมชาติ ป่าไม้ น้ำและดิน ให้สามารถดำรงชีวิตและมีวิถีชีวิตที่อยู่กับป่าได้อย่างเหมาะสมและยั่งยืน

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงได้จัดทำ “โครงการรักษาน้ำเพื่อพระแม่ของแผ่นดิน” โดยดำเนินการร่วมกันระหว่างหน่วยงานต่างๆ ได้แก่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย ผู้ว่าราชการจังหวัดในพื้นที่โครงการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องๆ ทั้งในระดับส่วนกลางและระดับพื้นที่ ในการสนับสนุนและร่วมมือกับชุมชนในพื้นที่ เป้าหมายเพื่อดำเนินการพัฒนาตามแนวพระราชเสาวนีย์ข้างต้น

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อฟื้นฟูและอนุรักษ์สภาพป่าต้นน้ำลำธารให้สามารถเกิดประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน
- 2) เพื่อพัฒนาชีวิตและความเป็นอยู่ของประชากรให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างพอเพียงและมีความสมดุลกับสิ่งแวดล้อม
- 3) เพื่อสนับสนุนให้ชุมชนมีเครือข่ายการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างเหมาะสมภายใต้การสนับสนุนของรัฐและองค์กรในท้องถิ่น

8. สถานภาพโครงการ

ยังดำเนินการอยู่

ไม่ทราบ

สิ้นสุดการดำเนินการแล้วตั้งแต่ปี .....

อื่นๆ ระบุ .....

9. งบประมาณปัจจุบัน

จำนวน 210,000 บาท

10. แหล่งงบประมาณปัจจุบัน

งบจังหวัด

งบ กปร.

งบ อบต.

งบอื่นๆ ระบุ (งบกรมส่งเสริมการเกษตร)

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์